

Cod Fiscal al Republicii Moldova

Titlul I. Dispoziții generale

Articolul 1. Relațiile reglementate de prezentul cod

(1) Prin prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova, statutul juridic al contribuabililor, al Serviciului Fiscal de Stat și al altor participanți la relațiile reglementate de legislația fiscală, principiile de determinare a obiectului impunerii, principiile evidenței veniturilor și cheltuielilor deduse, modul și condițiile de tragere la răspundere pentru încălcarea legislației fiscale, precum și modul de contestare a acțiunilor Serviciului Fiscal de Stat și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora.

(2) Prezentul cod reglementează relațiile ce țin de executarea obligațiilor fiscale în ce privește impozitele și taxele de stat, stabilind, de asemenea, principiile generale de determinare și percepere a impozitelor și taxelor locale.

(3) Noțiunile și prevederile prezentului cod se aplică în exclusivitate în limitele relațiilor fiscale și ale altor relații legate de acestea.

Articolul 2. Sistemul fiscal al Republicii Moldova

Sistemul fiscal al Republicii Moldova reprezintă totalitatea impozitelor și taxelor, a principiilor, formelor și metodelor de stabilire, modificare și anulare a acestora, prevăzute de prezentul cod, precum și totalitatea măsurilor ce asigură achitarea lor.

Articolul 3. Legislația fiscală

(1) Legislația fiscală se compune din prezentul cod și din alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Actele normative adoptate de către Guvern, Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor, de alte autorități de specialitate ale administrației publice centrale, precum și de către autoritățile administrației publice locale, în temeiul și pentru executarea prezentului cod, nu trebuie să contravină prevederilor lui sau să depășească limitele acestuia.

(3) În cazul apariției unor discrepanțe între actele normative indicate la alin.(2) și prevederile prezentului cod, se aplică prevederile codului.

(3-1) La elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către

deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

(4) Impozitarea se efectuează în baza prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta, publicate în mod oficial, și care sînt în vigoare pe perioada stabilită pentru achitarea impozitelor și taxelor.

(4-1) Procedura fiscală se aplică în timpul și la locul aplicării, dacă legea nu prevede altfel.

(5) Interpretarea (explicarea) prevederilor prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta este de competența autorității care le-a adoptat dacă actul respectiv nu prevede altfel. Orice interpretare (explicare) urmează a fi publicată în mod oficial.

Articolul 4. Tratatul internațional

(1) Dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decît cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică în cazurile cînd rezidentul statului cu care a fost încheiat tratatul internațional este folosit pentru obținerea facilităților fiscale de către o altă persoană care nu este rezidentă a statului cu care a fost încheiat tratatul internațional și care nu are dreptul la facilități fiscale.

(3) Normele și procedurile potrivit cărora Republica Moldova oferă/recepționează asistență administrativă reciprocă în materie fiscală conform tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte se aprobă de Guvern.

Articolul 5. Noțiuni generale

Următoarele noțiuni se aplică în scopul impozitării, fără modificarea statutului juridic al persoanelor juridice și fizice prevăzute de legislația în vigoare:

1) Persoană – orice persoană fizică sau juridică.

2) Contribuabil, subiect al impunerii – persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile respective; persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite la buget plățile indicate.

3) Persoană fizică:

a) cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin, apatrid;

b) forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, inclusiv întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier), dacă prezentul cod nu prevede altfel.

4) Persoană juridică – orice societate comercială, cooperativă, întreprindere, instituție, fundație, asociație, inclusiv creată cu participarea unei persoane străine, și alte organizații, cu excepția subdiviziunilor organizațiilor nominalizate ce nu dispun de patrimoniu autonom și a formelor organizatorice cu statut de persoană fizică, potrivit legislației.

5) Rezident:

a) orice persoană fizică care corespunde uneia din cerințele de mai jos:

i) are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv:

- se află la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, sau în deplasare peste hotare;

- este persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exercițiul funcțiunii peste hotare;

ii) se află în Republica Moldova cel puțin 183 de zile pe parcursul anului fiscal;

b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică a cărei activitate este organizată sau gestionată în Republica Moldova ori al cărei loc de bază de desfășurare a activității este Republica Moldova.

6) Nerezident:

a) orice persoană fizică care nu este rezident în conformitate cu pct.5) lit.a) ori, deși corespunde cerințelor pct.5) lit.a), se află în Republica Moldova:

- în calitate de persoană cu statut diplomatic sau consular ori în calitate de membru al familiei unei asemenea persoane;

- în calitate de colaborator al unei organizații internaționale, create în baza tratatului internațional la care Republica Moldova este parte, sau în calitate de membru al familiei unui asemenea colaborator;

- la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, dacă această persoană fizică s-a aflat în Republica Moldova exclusiv în aceste scopuri;

- exclusiv în scopul trecerii dintr-un stat străin în alt stat străin prin teritoriul Republicii Moldova (trecere tranzit);

b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică care nu corespunde cerințelor pct.5) lit.b).

7) Întreprinzător individual – persoana fizică, înregistrată în modul stabilit, care desfășoară activitate de întreprinzător fără a constitui o persoană juridică.

8) Gospodărie țărănească (de fermier) – întreprindere agricolă, cu statut de persoană fizică, constituită în conformitate cu legislația.

10) Acționar – orice persoană proprietar al unei sau mai multor acțiuni ale unei societăți pe acțiuni.

11) Asociat – orice persoană care posedă o cotă-parte în capitalul unei persoane juridice.

12) Persoană interdependentă – membru al familiei contribuabilului sau persoana care controlează contribuabilul, este controlat de contribuabil sau se află împreună cu acesta sub controlul unui terț. În sensul prezentului punct:

a) familia contribuabilului include: soția (soțul) contribuabilului; părinții contribuabilului; copiii contribuabilului și soții (soțiile) lor; bunicii contribuabilului; nepoții (nepoatele) contribuabilului și soțiile (soții) lor; frații și surorile contribuabilului și soțiile (soții) lor; străbunicii contribuabilului; strănepoții contribuabilului și soții (soțiile) lor; frații și surorile părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; nepoții (nepoatele) contribuabilului de pe frate (soră) și soțiile (soții) lor; frații și surorile bunicilor contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii fraților și surorilor părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii nepoților (nepoateelor) contribuabilului de pe frate (soră) și soții (soțiile) lor; precum și persoanele enumerate din partea soției (soțului) contribuabilului;

b) prin control se înțelege posesia (directă sau prin una ori mai multe persoane interdependente) a cel puțin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane. În acest caz, persoana fizică este considerată posesor al tuturor cotelor de participație în capital, cote ce aparțin, în mod direct sau indirect, membrilor familiei sale.

13) Agent economic – orice persoană ce desfășoară activitate de întreprinzător.

14) Organizație necomercială – persoană juridică a cărei activitate nu are drept scop obținerea venitului și care nu folosește vreo parte din proprietate sau din venit în interesele vreunui membru al organizației, ale unui fondator sau ale unei persoane particulare.

15) Reprezentanță permanentă – loc fix de afaceri prin care nerezidentul desfășoară, integral sau parțial, activitate de întreprinzător în Republica Moldova, fie direct, fie printr-un agent cu statut dependent, inclusiv:

a) un loc de conducere, o subdiviziune, un oficiu, o fabrică, o uzină, un atelier, precum și o mină, o sondă petrolieră sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale sau de cultivare a culturilor agricole;

b) un șantier de construcție, un proiect de construcție, asamblare sau montaj ori activități de supraveghere tehnică, deservire și exploatare a utilajului legate de acestea, numai dacă asemenea șantier, proiect sau activități continuă pentru o perioadă mai mare de 6 luni;

c) comercializarea mărfurilor din depozite amplasate pe teritoriul Republicii Moldova și care aparțin nerezidentului sau sînt arendate de acesta;

d) prestarea altor servicii, desfășurarea altor activități, în decursul unei perioade mai mari de 3 luni, cu excepția celor tratate la pct.15-1), precum și a muncii conform contractului (acordului) de muncă și activității profesionale independente, dacă prezentul cod nu prevede altfel;

e) desfășurarea în Republica Moldova a oricărei activități, care corespunde uneia din condițiile prevăzute la lit.a)-d), de către un agent cu statut dependent sau menținerea de către acest agent în Republica Moldova a unui stoc de produse sau mărfuri din care livrează produse sau mărfuri în numele nerezidentului.

15-1) Prin derogare de la prevederile pct.15), reprezentanță permanentă nu presupune desfășurarea de către nerezident în Republica Moldova a genurilor de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau de alt caracter, în lipsa criteriilor de reprezentanță permanentă enumerate la pct.15). La genurile de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau alt caracter, în particular, se atribuie:

a) utilizarea de instalații exclusiv în scopul depozitării sau expunerii de produse ori mărfuri ce aparțin nerezidentului;

b) menținerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparțin nerezidentului exclusiv în scopul depozitării sau expunerii;

c) menținerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparțin nerezidentului exclusiv în scopul prelucrării de către o altă persoană;

d) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul achiziționării mărfurilor de către nerezident;

e) menținerea unui loc fix de afaceri exclusiv în scopul colectării și/sau distribuirii de informații, marketingului, publicității sau cercetării pieței mărfurilor (serviciilor), realizate de către nerezident, dacă asemenea activitate nu reprezintă o activitate de bază (obișnuită) a nerezidentului;

f) menținerea unui loc fix de afaceri în scopul semnării de către o persoană în numele nerezidentului a contractelor, dacă semnarea contractelor se efectuează în conformitate cu instrucțiunile detaliate scrise ale nerezidentului;

g) desfășurarea activității prevăzute la pct.15 lit.b) care nu depășește 6 luni.

16) Activitate de întreprinzător, afacere (business) – orice activitate conform legislației, cu excepția muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfășurată de către o persoană, avînd drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit.

17) Servicii – servicii materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, transmiterea drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri; lucrări de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și alte lucrări.

18) Contract de leasing financiar – orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una din următoarele condiții:

a) riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului să fie transferate locatarului la momentul încheierii contractului de leasing;

b) suma ratelor de leasing să reprezinte cel puțin 90% din costul de intrare al bunului dat în leasing;

c) contractul de leasing să prevadă expres transferul către locatar, la momentul expirării contractului, al dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului;

d) perioada de leasing să depășească 75% din durata de funcționare utilă a bunului care face obiectul leasingului.

Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al bunurilor primite în leasing.

19) Contract de leasing operațional – orice contract de leasing care nu îndeplinește nici una din condițiile contractului de leasing financiar.

20) - abrogat.

21) Piață – sistem de relații economice ce se formează în procesul producției, circulației și distribuirii mărfurilor, prestării serviciilor, precum și circulației mijloacelor bănești, care se caracterizează prin libertatea subiecților la alegerea cumpărătorilor și vânzătorilor, determinarea prețurilor, formarea și folosirea resurselor.

22) Piața comerțului cu ridicata (angro) – tip de piață în cadrul căreia mărfurile, serviciile, de regulă, se comercializează de către unele persoane altor persoane ce desfășoară activitate de întreprinzător, care ulterior utilizează mărfurile, serviciile în procesul de producție sau le comercializează pe piața comerțului cu amănuntul.

23) Piața comerțului cu amănuntul – tip de piață în cadrul căreia mărfurile, serviciile se comercializează populației pentru consum final.

24) Piață cu reducere – tip de piață în cadrul căreia oferta depășește cererea ori se comercializează mărfuri, servicii ce nu corespund standardelor de calitate sau sînt deteriorate în urma calamităților naturale, a catastrofelor, a altor evenimente excepționale care au avut loc ori vânzătorul are dificultăți financiare condiționate de insolabilitate temporară, de lichidare sau de faliment, ori există alte situații similare cînd mărfurile, serviciile se oferă spre vânzare la un preț mai mic decît cel stabilit pe piață.

25) Piață închisă – tip de piață în cadrul căreia comercializarea mărfurilor, serviciilor se efectuează între coproprietari sau persoane interdependente. Prețurile de pe piața închisă nu constituie o dovadă a prețurilor de piață.

26) Preț de piață, valoare de piață – prețul mărfii, serviciului, format prin interacțiunea cererii și ofertei pe piața comerțului cu ridicata a mărfurilor, serviciilor identice, iar în cazul lipsei mărfurilor, serviciilor identice – în urma tranzacțiilor încheiate între persoanele ce nu sînt coproprietari sau persoane interdependente pe piața respectivă a comerțului cu ridicata. Tranzacțiile între coproprietari sau persoanele interdependente pot fi luate în considerare numai cu condiția că interdependența acestor persoane nu a influențat rezultatul tranzacției.

Drept surse de informație despre prețurile de piață, la momentul încheierii tranzacției, servesc:

a) informația organelor de stat de statistică și a organelor care reglementează formarea prețurilor; iar în cazul lipsei acesteia –

b) informația despre prețurile de piață, publicată în presă sau adusă la cunoștința opiniei publice prin intermediul mijloacelor de informare în masă; iar în cazul lipsei acesteia –

c) informația oficială și/sau dată publicității despre cotările bursiere (tranzacțiile care au avut loc) la bursa cea mai apropiată de sediul (domiciliul) vânzătorului (cumpărătorului), iar în cazul lipsei tranzacțiilor la bursa menționată ori comercializării (procurării) la o altă bursă – informația despre cotările bursiere ce au avut loc la această altă bursă, precum și informația despre cotările valorilor mobiliare de stat și ale obligațiunilor de stat.

Contribuabilul are dreptul să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informația, din alte surse, despre prețurile de piață la momentul transmiterii mărfurilor, serviciilor, iar Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să folosească informația prezentată dacă există motive de a o considera veridică.

26-1) Valoare intrinsecă – valoarea efectivă a mărfii introduse pe sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare și nici costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii.

27) Discont – reducere din prețul mărfii, serviciului, valutei străine și al altor active financiare.

28) Cod fiscal – număr personal de identificare al contribuabilului, atribuit în modul stabilit de prezentul cod. Se consideră cod fiscal și nu necesită atribuire în modul prevăzut de prezentul cod:

a) numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat și indicat în decizia de înregistrare a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali supuși înregistrării de stat, conform prevederilor Legii nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;

b) numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat și indicat în certificatul de înregistrare a persoanelor juridice supuse înregistrării de stat, conform prevederilor Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale;

c) codul personal (IDNP) indicat pe versoul buletinului de identitate al persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova;

d) seria și numărul pașaportului persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova care nu dispune de buletin de identitate, iar dacă nu deține nici pașaport, codul fiscal reprezintă seria și numărul certificatului de naștere sau al altui act de identitate;

e) codul personal (IDNP) indicat pe versoul permisului de ședere al persoanei fizice cetățean străin sau apatrid care deține obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligații fiscale, iar în cazul lipsei permisului de ședere, codul

fiscal reprezintă seria și numărul (fără spații) al pașaportului persoanei respective din țara de origine.

29) Subdiviziune – unitate structurală a întreprinderii, instituției, organizației (filială, reprezentanță, sucursală, secție, magazin, depozit etc.), situată în afara locului ei de reședință de bază, care exercită unele din atribuțiile acesteia.

30) Cod al subdiviziunii – număr atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subdiviziunii contribuabilului în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. Procesul de atribuire a numărului de către Serviciul Fiscal de Stat va avea loc în baza analizei cererii și a copiilor de pe documentele prin care se confirmă constituirea subdiviziunilor prezentate de contribuabili. Nu este necesară prezentarea altor documente de către contribuabili sau emiterea documentelor (certificatelor, autorizațiilor, confirmărilor etc.) de către Serviciul Fiscal de Stat.

32) Datorie compromisă – creanță care este nerambursabilă în cazurile în care:

a) agentul economic lichidat nu are succesori de drepturi;

b) persoana juridică sau fizică care desfășoară activitate de întreprinzător, declarată insolubilă, nu are bunuri;

c) persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și gospodăria țărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariției datoriei, bunuri sau este în insuficiență de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii;

d) persoana fizică a decedat și nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligațiile acesteia;

e) persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei țărănești (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care și-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripție stabilit de legislația civilă;

f) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislația în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă;

g) datoria în mărime de până la 1000 de lei are termenul de prescripție expirat.

Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, cu excepția lit.g), are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariția circumstanței respective de implicare într-o formă juridică în condițiile legii.

33) Facilitate (înlesnire) fiscală – suma impozitului sau taxei nevărsată la buget sub formele stabilite la art.6 alin.(9) lit.g).

34) Agent cu statut dependent – orice persoană care, în baza contractului cu un nerezident:

a) reprezintă interesele nerezidentului în Republica Moldova;

b) acționează în Republica Moldova în numele acestui nerezident;

c) are și, de regulă, utilizează în Republica Moldova împuternicirea de a încheia contracte sau de a coordona condițiile lor esențiale în numele nerezidentului, creînd în urma acestora consecințe juridice pentru nerezidentul dat.

35) Agent cu statut independent – orice persoană care nu corespunde cerințelor pct.34);

36) Servicii profesionale – activități independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și activități independente ale inginerilor, arhitecților, auditorilor și contabililor, desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare. Prevederile prezentului punct nu se extind asupra persoanelor menționate la pct.36-2) și la 36-3).

36-1) Activități independente – activități de comerț desfășurate de către o persoană fizică rezidentă doar în mod individual, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfășurării cărora se obține venit.

36-2) Activitate profesională în sectorul justiției – activitate permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară.

36-3) Activitate profesională în domeniul sănătății – exercitare independentă a profesiei de medic în una dintre formele de organizare a activității profesionale prevăzute de Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995.

38) Campanie promoțională – modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri, jocuri, loterii anunțate public și desfășurate pe o perioadă de timp limitată, cu acordarea de cadouri, premii, câștiguri, precum și organizarea de către autorități și instituții publice a acestor activități în alt scop decât cel de promovare a vânzărilor.

39) Mare contribuabil – contribuabilul identificat conform criteriilor de selectare a marilor contribuabili, elaborate de către Serviciul Fiscal de Stat, și inclus în Lista agenților economici – mari contribuabili.

40) Echipamente de casă și de control – mașinile de casă și de control cu memorie fiscală, alte sisteme informatice, ce includ dispozitive electronice (de tip terminal de plată în numerar, terminal cash-in, aparat de schimb valutar, precum și altele ce dispun de un program de aplicație dedicat și identificabil) cu funcții de mașini de casă și de control, destinate pentru înregistrarea operațiunilor de casă (în numerar), păstrarea, imprimarea, criptarea și transmiterea la serverul Serviciului Fiscal de Stat a informației financiare gestionate, care asigură protecția algoritmilor de lucru și a datelor înregistrate de modificarea nesancționată.

40-1) Instrument de plată – dispozitiv (dispozitive) personalizat (e) (card de plată, telefon mobil etc.) și/sau orice serie de proceduri (tehnice – coduri PIN, TAN, alte tipuri de coduri, login/parolă etc. sau funcționale – transfer de credit, debitare directă) convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosite de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniția un ordin de plată.

41) An fiscal – an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie.

42) Certificat de atribuire a codului fiscal – document care confirmă luarea la evidența fiscală. Certificatul de atribuire a codului fiscal se eliberează în modul stabilit de prezentul cod, cu excepția contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu pct.28) lit.a), b), c), d) și e).

44) Mostre de mărfuri – orice articol care reprezintă un tip de marfă ale cărui mod de prezentare și cantitate, pentru mărfuri de același tip, nu permit folosirea sa în alte scopuri decât pentru obținerea de comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă.

45) Soluție fiscală individuală anticipată – act administrativ emis de Serviciul Fiscal de Stat în vederea soluționării cererii unei persoane fizice și persoane juridice care desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la aplicarea legislației fiscale asupra unei (unor) situații și/sau tranzacții viitoare specifice.

46) Locuință de bază – locuință care întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puțin 3 ani;

b) constituie domiciliul/reședința contribuabilului în decursul ultimilor 3 ani până la momentul înstrăinării.

Articolul 6. Impozite și taxe și tipurile lor

(1) Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu

funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.

(2) Taxa este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit.

(3) Alte plăți efectuate în limitele relațiilor reglementate de legislația nefiscală nu fac parte din categoria plăților obligatorii, denumite impozite și taxe.

(4) În Republica Moldova se percep impozite și taxe de stat și locale.

(5) Sistemul impozitelor și taxelor de stat include:

a) impozitul pe venit;

b) taxa pe valoarea adăugată;

c) accizele;

d) impozitul privat;

e) taxa vamală;

f) taxele rutiere;

g) impozitul pe avere;

h) impozitul unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației.

6) Sistemul impozitelor și taxelor locale include:

a) impozitul pe bunurile imobiliare;

a-1) impozitul privat;

b) taxele pentru resursele naturale;

c) taxa pentru amenajarea teritoriului;

d) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

e) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);

f) taxa de aplicare a simbolicii locale;

g) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;

h) taxa de piață;

- i) taxa pentru cazare;
- j) taxa balneară;
- k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orășenești și sătești (comunale);
- l) taxa pentru parcare;
- m) taxa de la posesorii de câini;
- p) taxa pentru parcaj;
- r) taxa pentru salubritate;
- s) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(7) Relațiile ce țin de toate impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se reglementează de prezentul cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(8) Impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se bazează pe următoarele principii:

- a) neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin;
- b) certitudinea impunerii – existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale;
- c) echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale;
- d) stabilitatea fiscală – efectuare a oricăror modificări și completări ale prevederilor legislației fiscale nemijlocit prin modificarea și completarea prezentului cod;
- e) randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.

(9) La stabilirea impozitelor și taxelor se determină următoarele elemente:

- a) obiectul impunerii – materia impozabilă;
- b) subiectul impunerii (contribuabilul) – persoana specificată la art.5 pct.2);
- c) sursa de plată a impozitului sau taxei – sursa din care se achită impozitul sau taxa;

d) unitatea de impunere – unitatea de măsură care exprimă dimensiunea obiectului impozabil;

e) cota (cotele) de impunere – quantumul unitar al impozitului sau taxei în raport cu obiectul impozabil;

f) termenul de achitare a impozitelor sau taxelor – perioada în decursul căreia contribuabilul este obligat să achite impozitul sau taxa sub formă de interval de timp sau zi fixă a plății;

g) facilitățile (înlesnirile) fiscale – elemente de care se ține seama la estimarea obiectului impozabil, la determinarea quantumului impozitului sau taxei, precum și la încasarea acestuia, sub formă de:

- scutire parțială sau totală de impozit sau taxă;
- scutire parțială sau totală de plata impozitelor sau taxelor;
- cote reduse ale impozitelor sau taxelor;
- reducerea obiectului impozabil;
- amânări ale termenului de achitare a impozitelor sau taxelor;
- eșalonări ale obligației fiscale.

Scutirile specificate la art.33, 34 și 35, cota redusă a T.V.A. și scutirea de T.V.A. cu drept de deducere nu se consideră facilități (înlesniri) fiscale.

(10) Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor locale. Impozitul privat se virează la bugetul de stat sau la bugetul local, în funcție de apartenența bunului. Impozitul pe venitul persoanelor fizice reprezintă sursa de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Pentru unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar sînt de asemenea impozitul pe venitul persoanelor juridice (colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome), taxa pe valoarea adăugată (în partea ce ține de taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate de agenții economici din unitatea autonomă) și accizele la mărfurile (producția) supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității date.

Articolul 7. Stabilirea, modificarea și anularea impozitelor și taxelor de stat și locale

(1) Impozitele și taxele de stat și locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea și completarea prezentului cod.

(2) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale.

(4) Deciziile autorităților administrației publice – ale municipiilor, orașelor, satelor (comunelor), precum și ale altor unități administrativ-teritoriale instituite în condițiile legislației, – cu privire la punerea în aplicare, la modificarea, în limitele competențelor, a cotelor, a modului și termenelor de achitare și la aplicarea facilităților se adoptă pe parcursul anului fiscal concomitent cu modificările corespunzătoare ale bugetelor locale.

(5) Pentru executarea prevederilor art.6 alin.(10), contribuabilii care au subdiviziuni și/sau obiecte impozabile calculează și sting prin achitare obligațiile fiscale aferente subdiviziunilor/obiectelor impozabile corespunzător locului amplasării acestora (cu excepția taxei pe valoarea adăugată, a accizelor, a taxelor destinate transferării în fondul rutier, a impozitului pe venit stabilit conform cap.7-1 titlul II și a impozitului unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației).

(6) Subdiviziunile amplasate în unitățile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public național, plătesc impozitele și taxele la bugetul local unde se află reședința de bază a întreprinderii, instituției, organizației.

Articolul 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului

(1) Contribuabilul are dreptul:

a) să obțină pe gratis de la Serviciul Fiscal de Stat și serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale informații despre impozitele și taxele în vigoare, precum și despre actele normative care reglementează modul și condițiile de achitare a acestora;

b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;

c) să-și reprezinte interesele în organele cu atribuții de administrare fiscală personal sau prin intermediul reprezentantului său;

d) să direcționeze anual un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale potrivit art.15-2 dacă

nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare;

e) să obțină amânarea, eşalonarea, trecerea în cont a impozitelor în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;

e-1) să solicite și să obțină de la Serviciul Fiscal de Stat soluția fiscală individuală anticipată în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;

f) să prezinte organelor cu atribuții de administrare fiscală și persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora explicații referitoare la calcularea și achitarea impozitelor și taxelor;

g) să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;

h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislația fiscală;

i) să beneficieze de facilitățile fiscale, la care are dreptul conform legislației fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condițiile stabilite.

(2) Contribuabilul este obligat:

a) să respecte modul stabilit de înregistrare (reînregistrare) de stat și de desfășurare a activității de întreprinzător;

b) să se pună la evidență la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază își are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) și să primească certificatul de atribuire a codului fiscal. Aceste prevederi nu se aplică persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, cu excepția contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu art.5 pct.28) lit.a), b), c), d) și e). Contribuabilii care sînt înregistrați de către organele abilitate cu dreptul de înregistrare de stat se iau la evidența subdiviziunii respective a Serviciului Fiscal de Stat conform informației prezentate de către aceste organe;

c) să țină contabilitatea conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul echipamentelor de casă și de control, respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control;

- d) să prezinte informații veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum și despre alte obiecte ale impunerii;
- e) să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art.7 alin.(5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate;
- f) în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de contabilitate;
- f-1) în caz de solicitare a soluției fiscale individuale anticipate, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat, la prima cerere, informații veridice, documente, explicații și/sau probe suplimentare privind activitatea desfășurată, privind situațiile și/sau tranzacțiile viitoare;
- g) în caz de control al respectării legislației fiscale, să asigure persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală accesul liber în spațiile de producție, în depozite, în localurile de comerț, în alte încăperi și locuri (cu excepția încăperilor utilizate exclusiv ca spațiu locativ) pentru inspectarea lor în scopul verificării autenticității datelor din documentele contabile, din dările de seamă, din declarațiile fiscale, din calcule, precum și a verificării îndeplinirii obligațiilor față de buget;
- h) să asiste la efectuarea controlului privind respectarea legislației fiscale, să semneze actele privind rezultatul controlului, să dea explicații în scris sau oral;
- i) în caz de calculare greșită și determinare incorectă de către Serviciul Fiscal de Stat a sumei impozitului, penalității, dobânzii sau amenzii, să dovedească acest lucru prin documente justificative;
- j) să îndeplinească deciziile adoptate de organele cu atribuții de administrare fiscală și alte organe investite cu funcții de control pe marginea rezultatelor controalelor efectuate, respectând cerințele legislației fiscale;
- k) să îndeplinească alte obligații prevăzute de legislația fiscală.

(3) În caz de absență a conducătorului întreprinderii, obligațiile prevăzute la alin.(2) lit.f) și g) sînt îndeplinite de alte persoane cu funcții de răspundere, gestionare ale subiectului impunerii, în limitele competenței lor.

Articolul 9. Administrarea fiscală

Administrarea fiscală reprezintă activitatea organelor de stat împuternicite și responsabile de asigurarea colectării depline și la termen a impozitelor și taxelor, a penalităților și amenzilor în bugetele de toate nivelurile, precum și de efectuarea acțiunilor de urmărire penală în caz de existență a unor circumstanțe ce atestă comiterea infracțiunilor fiscale. În privința entităților specificate la art.162 alin.(1) lit.d), acțiunile de administrare fiscală se aplică doar în cazul în care sunt expres prevăzute de prezentul cod.

Articolul 10. Activitatea organelor cu atribuții de administrare fiscală

(1) Organizarea activității și funcționarea organelor cu atribuții de administrare fiscală sînt reglementate de legislația Republicii Moldova și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Organele cu atribuții de administrare fiscală și persoanele cu funcție de răspundere ale acestora care nu își îndeplinesc corespunzător obligațiile poartă răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 11. Apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului

(1) Apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte ale legislației. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

(2) Pagubele pricinuite contribuabilului ca urmare a îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către organul cu atribuții de administrare fiscală și persoanele cu funcții de răspundere ale acestuia se recuperează în conformitate cu legislația.

(3) Serviciul Fiscal de Stat perfectează materialele pentru a restitui contribuabilului suma plătită în plus și dobînda calculată la această sumă (inclusiv mijloacele decontate ilicit de pe conturile contribuabilului conform dispozițiilor Serviciului Fiscal de Stat), în modul stabilit.

Titlul II. Impozitul pe venit

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 12. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) Royalty (redevență) – plăți de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.

În sensul prezentei noțiuni, nu se consideră royalty:

b) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;

c) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție;

d) plățile pentru obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;

e) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau a unor tehnologii similare;

f) plățile pentru utilizarea serviciilor de comunicații electronice din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori.

2) Anuități – plăți regulate ale sumelor de asigurare, ale pensiilor sau indemnizațiilor (prestațiilor).

3) Dividend – venit obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participație deținută în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic.

4) Venit impozabil – venitul brut, inclusiv facilitățile acordate de angajator, obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepția deducerilor și scutirilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale.

4-1) Venit estimat – venit apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor și surselor indirecte în cadrul controalelor fiscale, inclusiv ca urmare a instituirii posturilor fiscale.

- 5) Venit din investiții – venit obținut din investițiile de capital și din investițiile în activele financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.
- 6) Venit financiar – venit obținut sub formă de royalty (redevență), anuități, de la darea bunurilor în arendă, locațiune, de la uzufruct, pe diferența de curs valutar, de la activele ce au intrat în mod gratuit, alte venituri obținute ca rezultat al activității financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.
- 7) Dobândă, venit sub formă de dobândă – orice venit obținut conform creanțelor de orice fel (indiferent de modul întocmirii), inclusiv veniturile de pe depunerile bănești, veniturile obținute în baza unui contract de leasing financiar.
- 8) Opțiun – condiție care prevede dreptul la alegere.
- 9) Contract future – tip de tranzacție încheiată la bursa de valori sau la bursa de mărfuri.
- 10) Distribuire – plățile efectuate de către un agent economic în folosul unuia sau mai multor proprietari care au dreptul la încasarea acestor plăți.
- 11) Deducere – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform prevederilor legislației fiscale.
- 12) Scutire – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform art.33, 34 și 35.
- 13) Trecere în cont – sumă reținută și/sau achitată prealabil cu care contribuabilul are dreptul să micșoreze suma impozitului.
- 14) Câștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară. Câștigul obținut prin intermediul rețelelor de comunicații electronice reprezintă valoarea totală a sumei retrase din contul de joc. În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri, la automatele de joc, la pariuri pentru competițiile/ evenimentele sportive reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată.
- 15) Desemnare procentuală – proces în care contribuabilii direcționează un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale conform art.15-2.

16) Plăți la lichidare – plăți în formă monetară și/sau nemonetară, transmise asociaților/acționarilor/membrilor/fondatorilor la repartizarea activelor agentului economic lichidat, după satisfacerea pretențiilor creditorilor.

Articolul 12-1. Perioada fiscală privind impozitul pe venit

(1) Prin perioadă fiscală privind impozitul pe venit se înțelege anul calendaristic la încheierea căruia se determină venitul impozabil și se calculează suma impozitului care trebuie achitată.

(2) Pentru întreprinderile nou-create, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării întreprinderii până la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agentul economic care a adoptat decizia de lichidare pe parcursul anului calendaristic, perioadă fiscală se consideră:

a) perioada de la începutul anului calendaristic până la data întocmirii bilanțului provizoriu de lichidare;

b) perioada de la începutul anului calendaristic până la data aprobării bilanțului definitiv de lichidare.

(3-1) Pentru întreprinderile reorganizate, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic până la data radierii întreprinderii din Registrul de stat.

(3-2) Pentru agenții economici care pe parcursul anului fiscal obțin titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și până la finele lunii calendaristice în care este obținut titlul de rezident al parcului.

(3-3) Pentru agenții economici cărora pe parcursul anului fiscal li se retrage titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației, perioadă fiscală se consideră perioada care începe cu prima zi a lunii următoare celei în care a fost retras titlul de rezident al parcului și până la finele anului calendaristic.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), pentru agenții economici care au dreptul, în conformitate cu prevederile Legii contabilității, să aplice o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic, perioada fiscală privind impozitul pe venit corespunde cu perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare. În acest caz, perioada fiscală constituie o perioadă de oricare 12 luni consecutive.

(5) Perioada fiscală menționată la alin.(4) se va modifica ulterior doar dacă perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare este modificată în corespundere cu prevederile Legii contabilității.

(6) Înainte de aplicarea unei noi perioade fiscale în corespundere cu prevederile alin.(4) sau (5), agentul economic este obligat:

- a) să informeze Serviciul Fiscal de Stat și să prezinte acestuia documentele privind schimbarea perioadei fiscale, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat;
- b) să aplice perioada fiscală de tranziție și regulile stabilite în cap. 7-2 din prezentul titlu.

Articolul 13. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt:

- a) persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova, care desfășoară activitate de întreprinzător, persoanele care desfășoară servicii profesionale, precum și persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, care, pe parcursul perioadei fiscale, obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;
- b) persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și pe parcursul perioadei fiscale obțin venituri impozabile din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;
- b-1) persoanele fizice rezidente care desfășoară activități independente și pe parcursul perioadei fiscale obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;
- c) persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și obțin venit din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;
- d) persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova și obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;
- e) persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova și pe parcursul perioadei fiscale obțin venituri conform capitolului 11 din prezentul titlu.

(2) Subiecții impunerii sînt obligați să declare venitul brut obținut din toate sursele.

Articolul 14. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii îl constituie:

a) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul, obținut de persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova care desfășoară activitate de întreprinzător, de persoanele care desfășoară servicii profesionale, precum și de persoanele care practică activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății;

b) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, inclusiv facilitățile acordate de angajator, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;

b-1) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente care desfășoară activități independente;

c) venitul din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;

d) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova;

e) venitul obținut în Republica Moldova de persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Sursele de venit sînt stabilite în cap.2 și 11.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2) ale prezentului articol, obiect al impunerii pentru cîștigurile și veniturile specificate la cap10-1, 10-2 și 10-3, la art.88-1 și la art.90-1 alin.(3), (3-1), (3-3), (3-4), (3-5) și (3-6), precum și pentru veniturile specificate la art.14-1 alin.(2), este exclusiv acest cîștig și/sau venit.

Articolul 14-1. Norme speciale aplicabile rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației și angajaților acestora

(1) Agenții economici rezidenți ai parcurilor pentru tehnologia informației cărora li se aplică regimul de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X nu au obligații privind impozitul

pe venit din activitatea de întreprinzător (activitatea operațională) conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(2) Plățile salariale efectuate angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii nu generează obligații suplimentare privind impozitul pe venit aferent acestor plăți conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap.1 titlul X.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal contribuabilul aplică atât regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cât și regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, venitul impozabil se determină ca diferență dintre suma venitului brut realizat în perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu și mărimea cheltuielilor permise spre deducere în conformitate cu prezentul titlu, suportate în perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu, ținând cont de particularitățile specificate la art.27-1.

Articolul 15. Cotele de impozit

Suma totală a impozitului pe venit se determină:

- a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății – în mărime de 12% din venitul anual impozabil;
- b) pentru persoanele juridice – în mărime de 12% din venitul impozabil;
- c) pentru gospodăriile țărănești (de fermier) – în mărime de 7% din venitul impozabil;
- d) pentru agenții economici al căror venit a fost estimat în conformitate cu art.225 și 225-1 – în mărime de 15% din depășirea venitului estimat față de venitul brut înregistrat în contabilitate de agentul economic.

Articolul 15-1. Modul de determinare a obligațiilor fiscale

Determinarea obligațiilor fiscale, în conformitate cu prevederile prezentului titlu, se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 15-2. Desemnarea procentuală

(1) Contribuabilul persoană fizică rezidentă care nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare este în drept de a desemna un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către unul dintre beneficiarii indicați la alin.(4).

(2) Desemnarea procentuală se efectuează începând cu 1 ianuarie al anului următor anului fiscal pentru care se face desemnarea procentuală pînă la data-limită de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern.

(3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:

a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;

b) cultele religioase și părțile componente ale acestora înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(4) Lista beneficiarilor în drept să participe la desemnarea procentuală se stabilește anual de Agenția Servicii Publice și se publică pe pagina web oficială a acesteia pînă la data de 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea, conform modului stabilit de Guvern.

(5) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale se vor utiliza în scopurile stabilite de legislația în vigoare.

(6) Mecanismul de desemnare procentuală și de transfer al desemnărilor procentuale către beneficiari, precum și de control al utilizării acestor sume, se stabilește de Guvern.

(7) Beneficiarii desemnării procentuale poartă răspundere potrivit legii pentru neraportarea utilizării sumelor obținute în urma desemnării procentuale și pentru utilizarea contrar destinației a acestor sume. Sumele neraportate și utilizate contrar destinației se restituie la buget.

Articolul 16. Trecerea în cont a impozitelor

Contribuabilul are dreptul să treacă în cont suma reținută și/sau achitată prealabil, conform prevederilor cap.12, 13, 14 și 15 din prezentul titlu, cu excepția art.90-1 și 91.

Articolul 17. Impozitarea venitului proprietarului decedat

Veniturile generate de proprietatea persoanei decedate se consideră venituri ale moștenitorului după acceptarea succesiunii.

Capitolul 2. Compoziția venitului

Articolul 18. Sursele de venit impozabile

În venitul brut se includ:

- a) venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activități similare;
- b) venitul de la activitatea societăților obținut de către membrii societăților și venitul obținut de către acționarii/deținătorii de unități (titluri) emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare;
- c) plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), facilitățile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare;
- d) venitul din chirie (arendă);
- e) creșterea de capital definită la art.40 alin.(7);
- f) venitul aferent provizioanelor neutilizate conform art.24 alin.(16);
 - f-1) suma diminuărilor reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale în urma îmbunătățirii calității acestora pe parcursul perioadei fiscale;
 - f-2) suma diminuărilor provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor, a ratelor de leasing și a dobânzilor aferente în urma îmbunătățirii calității și/sau rambursării acestora pe parcursul perioadei fiscale;
- g) venitul obținut sub formă de dobândă;
- h) royalty (redevențe);
- i) anuitățile, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare și neutilizate conform art.22. Excepție fac cele prevăzute la art.20 lit.a);
- j) venitul rezultat din neachitarea datoriei de către agentul economic, cu excepția cazurilor când formarea acestei datorii este o urmare a insolvabilității contribuabilului;
- k) dotațiile de stat, primele și premiile care nu sînt specificate ca neimpozabile în legile prin care se stabilesc aceste plăți;
- n) veniturile obținute, conform legislației, ca urmare a aplicării clauzei penale, în formă de despăgubire pentru venitul ratat, precum și ca urmare a reținerii arvunei sau

restituirii arvunei;

o) alte venituri care nu au fost specificate la literele menționate și care nu sînt neimpozabile conform legislației fiscale.

Articolul 19. Facilități acordate de angajator

Facilitățile impozabile acordate de angajator includ:

a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea lucrătorului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art.24 alin.(20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;

a-1) valoarea tichetelor de masă în partea în care aceasta depășește valoarea nominală deductibilă stabilită la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;

b) suma anulată a datoriei salariatului față de angajator;

c) suma plătită suplimentar de angajator la orice plată a salariatului pentru locuința acordată de către angajator;

d) suma dobânzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata medie ponderată a dobânzilor aplicate la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depășește 5 ani (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului. Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci și organizații de creditare nebankare angajaților acestora în condițiile generale în care acestea acordă credite persoanelor terțe;

e) cheltuielile angajatorului pentru darea proprietății în folosință salariatului în scopuri personale:

- în cazul în care bunurile sînt proprietate a angajatorului, cheltuielile acestuia fiind determinate în mărime de 0,0373% din baza valorică, pentru fiecare bun dat în folosință, pentru fiecare zi de folosință;

- în cazul în care bunurile nu sînt proprietate a angajatorului – cheltuielile acestuia pentru obținerea dreptului de folosință asupra bunurilor, pentru fiecare zi de folosință.

Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile

În venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:

a) anuitățile sub formă de drepturi de asigurări sociale achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat și drepturi de asistență socială achitate din bugetul de stat, specificate de legislația în vigoare, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare, primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare, exclusiv primite în cazul înlocuirii forțate a proprietății conform art.22;

b) despăgubirile și indemnizațiile unice primite, conform legislației, în urma unui accident de muncă sau în urma unei boli profesionale, de salariați ori de moștenitorii lor legali;

c) plățile, precum și alte forme de compensații acordate în caz de boală, de traumatisme, sau în alte cazuri de incapacitate temporară de muncă, conform contractelor de asigurare de sănătate;

d) compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu: pentru aparatul Președintelui Republicii Moldova, Parlament și aparatul acestuia, aparatul Guvernului, în limitele și în modul stabilite de Președintele Republicii Moldova, Parlament și, respectiv, de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaților agenților economici legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în limitele stabilite de actele normative și în modul stabilit de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu în cazul depășirii limitelor de cazare stabilite de Guvern;

d-1) restituirea cheltuielilor și plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale și de ocrotire a normelor de drept, securității statului și ordinii publice din contul bugetului de stat, și anume:

- restituirea cheltuielilor la transportul militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice și membrilor familiilor lor, al bunurilor personale ale acestora în legătură cu încadrarea în serviciu, îndeplinirea serviciului și trecerea în rezervă (retragerea), inclusiv a cheltuielilor de transport legate de deplasare la tratament balneosanatorial, locul petrecerii concediului obligatoriu, precum și a cheltuielilor la transportul recruților și rezerviștilor chemați la concentrare sau mobilizare;

- restituirea cheltuielilor de transport tur-retur funcționarilor vamali care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul;

- indemnizația de transfer;

- indemnizația unică de instalare;
 - indemnizația unică plătită absolvenților instituțiilor de învățământ militar și instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială;
 - compensația bănească pentru închirierea spațiului locativ;
 - compensația bănească pentru procurarea sau construcția spațiului locativ;
 - compensația bănească, echivalentă normelor de asigurare pentru rația alimentară și echipament, în mărimea stabilită de Guvern;
- d-2) sumele primite de către persoane fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul cauzat sau/și venitul ratat ca urmare a efectuării cercetărilor arheologice pe terenurile aflate în proprietatea sau în posesia acestor persoane;
- d-3) sumele primite de către persoane fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul ce le-a fost cauzat ca urmare a unei acțiuni ilegale (inacțiuni) ori ca urmare a unor calamități naturale sau tehnogene, cataclisme, epidemii, epizootii;
- d-4) sumele primite de proprietari sau deținători pentru bunurile rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației;
- d-5) compensația bănească acordată de la bugetul de stat persoanelor beneficiare ale Programului de stat "Prima casă", în modul stabilit de Guvern;
- d-6) plățile suportate de angajator conform art.24 alin.(19)-(20);
- d-7) compensația bănească anuală acordată personalului didactic din instituțiile publice de învățământ general, conform modului stabilit de Guvern;
- e) bursele elevilor, studenților și persoanelor aflate la învățământ postuniversitar sau la învățământ postuniversitar specializat la instituțiile de învățământ de stat și particulare, în conformitate cu legislația cu privire la învățământ, stabilite de aceste instituții de învățământ, precum și bursele acordate de către organizațiile filantropice, cu excepția retribuiției pentru activitatea didactică sau de cercetare, indemnizațiile unice acordate tinerilor specialiști angajați la lucru, conform repartizării, în localitățile rurale;
- f) pensiile alimentare și indemnizațiile pentru copii;
- h) compensațiile nominative plătite păturilor insuficient asigurate, social vulnerabile ale populației, precum și prestațiile de asigurări sociale, care nu sînt achitate sub formă de anuități;
- i) patrimoniul primit de către persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova cu titlu de donație sau de moștenire, cu excepția donațiilor efectuate conform art.90-1 alin.(3-

1);

i-1) patrimoniul primit de către casele de copii de tip familial cu titlu de donație;

j) veniturile de la primirea gratuită a proprietății, inclusiv a mijloacelor bănești, conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale;

l) ajutoarele primite de la organizații filantropice – fundații și asociații obștești – în conformitate cu prevederile statutului acestor organizații și ale legislației;

m) contribuțiile la capitalul unui agent economic și contribuțiile vărsate în vederea acoperirii pierderilor financiare și echilibrării activelor nete negative, prevăzute la art.55;

n) veniturile misiunilor diplomatice și altor misiuni asimilate lor, organizațiilor statelor străine, organizațiilor internaționale și personalului acestora, prevăzute la art.54;

o) sumele pe care le primesc donatorii de sânge de la instituțiile medicale de stat;

p-1) câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește 1% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), cu excepția câștigurilor obținute prin intermediul rețelelor de comunicații electronice;

p-2) câștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1);

q) mijloacele bănești plătite, sub formă de ajutor material unic sau de reparare a prejudiciului, unor categorii de funcționari publici sau familiilor acestora, în conformitate cu legislația;

r) ajutorul material obținut de persoanele fizice din fondurile de rezervă ale Guvernului, ale autorităților administrației publice locale, din mijloacele Fondului de susținere socială a populației, precum și din mijloacele sindicatelor, în conformitate cu regulamentele care prevăd acordarea unui astfel de ajutor. În cazul ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor, limita neimpozabilă constituie un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia;

s) ajutorul financiar obținut de către sportivi și antrenori de la Comitetul Internațional Olimpic, premiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni la competițiile sportive internaționale, bursele sportive și indemnizațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale;

- t) ajutorul financiar obținut de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și de federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, federațiile sportive europene și internaționale de profil și de la alte organizații sportive internaționale;
- u) premiul național al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, științei și tehnicii, precum și premiile elevilor și profesorilor animatori acordate, în mărimi stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanțele obținute în cadrul olimpiadelor și concursurilor raionale, orășenești, municipale, zonale, republicane, regionale și internaționale;
- u-1) - abrogată;
- w) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de organele de statistică;
- x) veniturile persoanelor fizice obținute din activitatea în baza patentei de întreprinzător;
- y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea materiei prime secundare, inclusiv a deșeurilor și a reziduurilor de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora și ambalajului returnabil, precum și a acumulatorilor electrice uzate;
- y-1) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la comercializarea producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, efectuată în adresa altei persoane fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier);
- y-2) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la livrarea laptelui natural;
- y-3) veniturile obținute de persoanele fizice rezidente (cetățeni ai Republicii Moldova și apatrizi) de la înstrăinarea locuinței de bază;
- z) veniturile obținute în urma utilizării facilităților fiscale;
- z-2) mijloacele bănești obținute din fondurile speciale și/sau mijloacele financiare obținute sub formă de grant prin intermediul programelor aprobate de Guvern, utilizate conform destinației acestora;
- z-3) compensațiile pagubelor morale;

- z-4) venitul obținut ca urmare a anulării restanțelor la bugetul public național;
- z-5) solda bănească a militarilor în termen, a elevilor și cursanților (studentilor) instituțiilor de învățământ militar și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială;
- z-6) veniturile obținute ca urmare a compensării daunei materiale cauzate, în partea în care compensația acordată nu depășește dauna materială cauzată;
- z-7) plata depozitelor garantate din Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, conform Legii nr.575-XV din 26 decembrie 2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar;
- z-9) venitul din reevaluarea mijloacelor fixe și a altor active, precum și din reluarea pierderilor din depreciere a mijloacelor fixe și a altor active;
- z-10) dividendele aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;
- z-11) veniturile sub formă de royalty ale persoanelor fizice în vârstă de 60 ani și mai mult din domeniul literaturii, artei și științei;
- z-12) veniturile persoanelor juridice obținute în urma valorificării surselor financiare externe în cadrul proiectelor și granturilor internaționale ce țin de dezvoltarea învățământului și cercetării;
- z-13) veniturile obținute de către organizațiile necomerciale, cultele religioase și părțile componente ale acestora conform legii în urma desemnării procentuale;
- z-14) veniturile obținute sub formă de indemnizație pentru munca prestată în ziua alegerilor, achitată membrilor consiliilor electorale de circumscripție, membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare și funcționarilor aparatelor consiliilor și birourilor respective;
- z-15) plățile suportate de către beneficiarii de lucrări pentru hrana și transportarea zilierilor, în mărimea stabilită de Guvern;
- z-16) compensația achitată din contul Fondului de compensare a investitorilor conform Legii nr.171/2012 privind piața de capital;
- z-17) venitul aferent provizioanelor neutilizate care nu au fost deduse în scopuri fiscale la momentul formării acestora;
- z-18) plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2;

z-19) dividendele primite de persoanele juridice rezidente de la alte persoane juridice rezidente, cu excepția dividendelor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv.

Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit

(1) Venitul obținut sub formă nemonetară se evaluează de către fiecare subiect al impunerii și constituie valoarea medie a prețului de livrare a mărfurilor și/sau de prestare a serviciilor analoge pe luna precedentă lunii în care a fost obținut venit sub formă nemonetară. În cazul în care, pe luna precedentă lunii în care a fost obținut venit sub formă nemonetară, nu au fost efectuate livrări de mărfuri și/sau prestări de servicii, venitul obținut sub formă nemonetară nu poate fi mai mic decât prețul de cost al mărfurilor livrate și/sau al serviciilor prestate în luna curentă.

(2) În cazul anuităților, partea oricărei anuități care este inclusă în venitul anual se deduce la calcularea venitului impozabil. Deducerea este egală cu suma vărsată de contribuabil în fondul de pensii nestatal calificat și nededusă din venitul lui brut conform art.66 alin.(2), precum și cu suma primelor de asigurare achitate de către contribuabil persoană fizică conform contractelor de asigurare și coasigurare și împărțită la numărul de ani presupuși pentru efectuarea plăților (din momentul în care a început plata anuităților).

(3) În cazul efectuării operațiunilor în valută străină:

1) La calcularea venitului impozabil, venitul brut și alte încasări, precum și cheltuielile suportate în valută străină se recalculază în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data tranzacției.

2) Orice datorie atât a contribuabilului, cât și față de contribuabil, a cărei sumă este exprimată în valută străină, cu excepția avansurilor acordate/primite pentru procurări/livrări de active și servicii, se recalculază la cursul oficial al leului moldovenesc valabil pentru ultima zi a perioadei fiscale.

2-1) Dacă operațiunea se efectuează în valuta străină față de care Banca Națională a Moldovei nu cotează leul moldovenesc, atunci conversiunea are loc în două etape. Inițial, valuta străină este recalculată în altă valută străină față de care Banca Națională a Moldovei cotează leul moldovenesc. Pentru aceasta se folosește metoda directă de corelație între cursurile respectivelor valute străine. Suma obținută astfel în altă valută străină este recalculată în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc.

3) Orice venit sau pierdere de pe urma recalculării datoriei conform pct.2) se consideră venit obținut sau pierdere suportată în ultima zi a perioadei fiscale.

3-1) Data tranzacției este considerată data reflectată în extrasul de cont al băncii și/sau al societății de plată, iar în alte cazuri – data menționată în documentele primare, conform metodei de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS.

3-2) Dacă în perioada care s-a scurs de la data efectuării tranzacției și pînă la data achitării pentru datoria creată cursul oficial al leului moldovenesc s-a modificat, atunci apare diferența de curs valutar. Dacă achitarea sumei are loc în aceeași perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacția, atunci diferența de curs valutar dintre suma reflectată inițial în contabilitate și suma achitată efectiv reprezintă venitul sau pierderea anului fiscal curent.

3-3) În cazul în care achitarea pentru datoria creată nu are loc în aceeași perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacția, aceasta este reevaluată de către contribuabil la cursul oficial al leului moldovenesc în ultima zi a anului fiscal pentru care se prezintă declarația fiscală, iar diferența de curs valutar apărută este considerată drept venit sau pierdere a aceluiași an fiscal. Indiferent de eventualele fluctuații ale cursului oficial al leului moldovenesc pe viitor, pentru reflectarea situației financiare a contribuabilului la data întocmirii bilanțului, conturile în valută străină se reflectă în sume echivalente în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină, valabil în ziua respectivă. Diferența dintre suma indicată în contabilitate și suma în care a fost reflectată în contabilitate tranzacția pe parcursul perioadei sau în anul precedent este considerată drept venit sau pierdere.

4) Operațiunile în care intervin obligații de plată în valută străină se referă la:

a) cheltuielile care urmează să fie efectuate sau venitul care urmează să fie obținut în urma calculelor;

b) contractele futures, opțiunile și alte operațiuni financiare similare.

(4) Persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, în partea în care suma totală depășește venitul pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donația. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra persoanelor care fac donații persoanelor care au calitatea de rudă, afin de gradul I, precum și calitatea de soț/soție.

(5) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea neamortizată în scopuri fiscale și valoarea de piață la momentul donării.

Articolul 22. Nerecunoașterea venitului în cazul pierderii forțate a proprietății

(1) Nu se recunoaște venitul la înlocuirea proprietății cu o proprietate de același tip în cazul pierderii ei forțate.

(2) În cazul nerecunoașterii venitului în conformitate cu alin.(1), baza valorică a proprietății de înlocuire se consideră baza valorică a proprietății înlocuite, majorată cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea proprietății, care nu este acoperită din venitul obținut în cazul pierderii forțate.

(3) Proprietatea se consideră pierdută în mod forțat, dacă ea este parțial sau total distrusă, furată, sechestrată sau destinată demolării ori dacă contribuabilul este forțat într-un oarecare alt mod să-și abandoneze proprietatea din cauza pericolului sau iminenței uneia din acțiunile sau evenimentele menționate mai sus.

(4) Proprietatea de înlocuire se consideră de același tip atunci când ea are aceleași însușiri sau este de aceeași natură ca și proprietatea înlocuită (indiferent de faptul dacă este sau nu o proprietate de același nivel sau calitate).

(5) Perioada de înlocuire este perioada care expiră în perioada fiscală următoare celei în care s-a produs pierderea.

Capitolul 3. Deducerile aferente activității de întreprinzător

Articolul 23. Regula generală

Nu se permite deducerea cheltuielilor personale și familiale, cu excepția cazurilor pentru care prezentul titlu prevede un alt mod de reglementare.

Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător

(1) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

(2) În cazul în care cheltuielile suportate de contribuabil cuprind cheltuielile aferente activității de întreprinzător și cheltuielile personale, deducerea se permite numai atunci când cheltuielile aferente activității de întreprinzător le depășesc pe cele personale și numai pentru acea parte a cheltuielilor care se referă nemijlocit la desfășurarea activității de întreprinzător.

(3) Deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția celor reglementate de prezentul articol.

(4) Prin derogare de la art.30, se permite deducerea sumelor achitate ca impozite și taxe de către subdiviziunile situate în unitățile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public național.

(4-1) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, ale art.26-1, deducerea amortizării și cheltuielilor pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, deductibile conform prezentului titlu, se permite doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova și doar în scopul activității de întreprinzător.

(6) Nu se permite deducerea sumelor plătite la procurarea proprietății pe care se calculează amortizarea și față de care se aplică prevederile art.26-1, 28 și 29.

(7) Nu se permite deducerea compensațiilor, remunerațiilor, dobânzilor, plății pentru închirieri de bunuri și altor cheltuieli efectuate în interesul unui membru al familiei contribuabilului, al unei persoane cu funcție de răspundere sau al unui conducător de agent economic, al unui membru al societății sau al altei persoane interdependente, dacă nu există justificarea plății unei astfel de sume.

(8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vânzărilor și suma anuală a venitului din vânzări, înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relație cu o persoană interdependentă. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relațiilor între membrii aceleiași cooperative sau aceluiași grup de producători agricoli, precum și relațiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli și membrii săi.

(9) Nu se permite deducerea cheltuielilor legate de obținerea venitului scutit de impozitare.

(10) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.

(11) Nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător și/sau în folosul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente conform cap. 10-2.

(12) Nu se permite deducerea plăților pentru eliminările supranormative de substanțe poluante în mediul înconjurător și folosirea supralimită a resurselor naturale.

(13) Deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor, dar fără a depăși limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru produsele din tutun de la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și pentru produsele din alcool etilic de la pozițiile tarifare 2207 și 2208, precum și limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru produsele petroliere.

(14) Se permite deducerea cheltuielilor aferente transmiterii gratuite a proprietății conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale.

(15) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor, fundațiilor și altor asociații de reprezentare a activității de întreprinzător. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.

(15-1) Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.

(16) Societăților de audit și auditorilor întreprinzători individuali li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de 15% din venitul vânzărilor în perioada fiscală de gestiune aferente auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, atât pentru formarea provizioanelor aferente riscului de audit, cât și pentru primele de asigurare conform contractelor de asigurare de răspundere civilă profesională, încheiate potrivit legislației în vigoare pentru asigurarea riscului de audit.

(17) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de întreprinderile agricole pentru întreținerea obiectivelor de menire social-culturală aflate în gestiune, conform normelor (cheltuielilor medii) stabilite pentru întreținerea instituțiilor similare finanțate de la bugetele locale.

(18) Nu se permite deducerea sumei din reevaluarea și din deprecierea mijloacelor fixe și a altor active.

(19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, inclusiv a cheltuielilor legate de organizarea și realizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, conform modului stabilit de Guvern.

(19-1) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea

nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, precum și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii aferente tichetelor de masă.

(19-2) Fără a aduce atingere prevederilor din prezentul articol, cu excepția alin.(1), se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat.

(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de până la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.

(21) Se permite deducerea cheltuielilor suportate pentru acordarea burselor private, în modul stabilit de Guvern.

(22) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de agentul economic în legătură cu lichidarea sa, cu excepția cheltuielilor/pierderilor ce țin de reevaluarea activelor, de casarea activelor care nu pot fi lichidate, precum și de casarea creanțelor care nu pot fi recuperate.

(23) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către partenerul privat pentru obiectele construite și transmise gratuit partenerului public conform contractului de parteneriat public privat.

(24) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către beneficiarii de lucrări pentru transportarea și hrana lucrătorilor zilieri, conform modului stabilit de Guvern.

(25) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de angajator pentru testarea salariabililor în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2.

Articolul 25. Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor

(1) Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor se permite în conformitate cu art.24.

(2) Deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenții economici debitori în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția entităților din sectorul financiar) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină.

Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de pînă la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.

(3) În cazul emisiunii unor titluri de creanță după 1 ianuarie 1998, partea discountului inițial, în raport cu titlul de creanță care este permis emitentului ca deducere a dobânzii, va fi echivalentă cu partea acestui discount repartizat proporțional în perioada fiscală.

Articolul 26.- abrogat.

Articolul 26-1. Deducerea amortizării mijloacelor fixe

(1) Mărimea deducerii amortizării calculate a mijloacelor fixe se determină în conformitate cu prezentul articol și cu art.24.

(2) Mijloacele fixe pe care se calculează amortizarea este proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și care este prevăzută a fi utilizată în activitatea de întreprinzător, a căror valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma de 6000 de lei.

(3) Sînt considerate, de asemenea, mijloace fixe supuse amortizării în scopuri fiscale investițiile efectuate în mijloacele fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional, locațiune, concesiune, arendă, comodat, sublocațiune. În sensul prezentului alineat, prin investiție se înțelege excedentul cheltuielilor ce țin de reparație, îmbunătățire și altele asemenea în privința mijloacelor fixe respective asupra cheltuielilor menționate, permise spre deducere în perioada fiscală conform modului stabilit la alin.(11).

(4) Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al mijloacelor fixe primite în leasing, iar în cazul leasingului operațional, calitatea de proprietar o are locatorul. Calcularea și deducerea amortizării mijloacelor fixe care fac obiectul unui contract de leasing se efectuează de către locatar în cazul leasingului financiar și de către locator în cazul leasingului operațional.

(5) Evidența mijloacelor fixe în scopuri fiscale se ține pentru fiecare obiect separat.

(6) Amortizarea mijloacelor fixe se calculează începînd cu luna următoare celei în care mijlocul fix se pune în funcțiune prin utilizarea metodei liniare de amortizare. Mărimea amortizării mijloacelor fixe ce urmează a fi dedusă se determină prin înmulțirea valorii mijloacelor fixe la norma de amortizare respectivă prevăzută la alin.(7).

(7) Norma amortizării pentru fiecare mijloc fix se determină ca raport dintre 100% și durata de funcționare utilă a acestuia stabilită de Guvern.

(10) Atribuirea cheltuielilor/costurilor ulterioare aferente reparației sau dezvoltării la cheltuieli curente sau la cheltuieli care urmează a fi capitalizate se efectuează în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate sau ale IFRS. Cheltuielile aferente întreținerii, asistenței tehnice nu reprezintă cheltuieli de reparație și se atribuie la cheltuieli curente.

(11) Cheltuielile aferente reparației curente și capitale a mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor alin.(2) se permit spre deducere în limita a 15% din suma calculată a locațiunii, arendei, leasingului operațional sau redevenței (plății pentru concesiune), suportată pe parcursul perioadei fiscale, iar în cazul cheltuielilor de reparație a mijloacelor de transport aerian internațional – în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operațional, suportată pe parcursul perioadei fiscale. În sensul prezentului alineat, prin mijloacele fixe ce nu corespund prevederilor alin.(2) se înțeleg mijloacele fixe care sînt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic conform contractului de arendă, locațiune, leasing operațional, concesiune, ale căror cheltuieli aferente, potrivit contractului nominalizat, revin arendașului, locatarului sau concesionarului.

(11-1) Este permisă deducerea în mărime de 100% a cheltuielilor aferente reparației mijloacelor de transport proprii utilizate la prestarea serviciilor de transport rutier de persoane în regim de taxi.

(12) Nu se permite deducerea amortizării mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit, cu excepția cazurilor în care valoarea acestora a fost inclusă în venitul impozabil al contribuabilului.

(13) În cazul finanțării parțiale a procurărilor mijloacelor fixe din surse ce constituie venituri neimpozabile, amortizarea se va calcula pentru partea suportată de către întreprindere.

(14) Prin derogare de la alin.(12) și (13), suma subvențiilor obținute ca urmare a efectuării investițiilor prin procurarea mijloacelor fixe din sursele proprii nu influențează asupra mărimii valorii de intrare a mijloacelor fixe.

(15) În scopuri fiscale, nu se recunosc diferențele din reevaluarea mijloacelor fixe.

(17) Evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale, modalitatea de determinare a sumelor aferente cheltuielilor pentru reparație permise la deducere, precum și modul de determinare a rezultatului fiscal în cazul ieșirii mijloacelor fixe de la entitate se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

(18) Valoarea de intrare a mijloacelor fixe se stabilește în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau ale IFRS, care nu contravin prevederilor prezentului cod.

Articolul 27. - abrogat.

Articolul 27-1. Norme speciale aplicabile rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației pentru deducerea cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe

(1) Prin derogare de la prevederile art.26-1, agenții economici care pe parcursul anului fiscal obțin titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației nu au dreptul la deducerea în scopuri fiscale a cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe în anul fiscal respectiv.

(2) Pentru agenții economici cărora, în conformitate cu prevederile legislației cu privire la parcurile pentru tehnologia informației, le-a fost retras titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației pentru perioada aplicării regimului de impozitare stabilit în prezentul titlu se permite deducerea cheltuielilor privind amortizarea și reparația mijloacelor fixe conform art.26-1. Valoarea de intrare a mijloacelor fixe pe fiecare categorie de proprietate, în scop fiscal, este egală cu valoarea contabilă a acestor mijloace fixe la începutul lunii următoare celei în care a fost retras titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației.

Articolul 28. Deducerea amortizării imobilizărilor necorporale

Se permite deducerea amortizării fiecărei unități de imobilizare necorporală amortizabilă (brevete de invenție, drept de autor și drepturi conexe, desene și modele industriale, contracte, drepturi speciale etc.) cu termen de utilizare limitat, calculând perioada ei de utilizare prin aplicarea metodei liniare.

Articolul 29. Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile

(1) Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile se permite în conformitate cu art.24 alin.(1).

(2) Cheltuielile legate de explorarea și exploatarea zăcămintelor de resurse naturale, suportate pînă la începutul exploatării, precum și plățile aferente ale dobînzii se reflectă la creșterea valorii resurselor naturale.

(3) Mărimea deducerii cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale se determină prin înmulțirea bazei valorice a resurselor naturale cu rezultatul obținut de la împărțirea volumului extracției pe parcursul perioadei fiscale la volumul prognozat

total al extracției pentru zăcămintul dat (în expresie naturală).

(4) Deducerea cheltuielilor viitoare pentru recultivarea terenurilor se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al cheltuielilor necesare pentru recultivare la soldul rezervelor industriale ale substanțelor utile de la zăcămintul respectiv, înmulțit la volumul substanțelor utile extrase pe perioada de gestiune.

(5) Deducerea cheltuielilor viitoare privind recuperarea pierderilor producției agricole în cazul atribuirii terenurilor prin hotărâre de Guvern sau prin decizie a autorității reprezentative și deliberative a administrației publice locale se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al costului pierderilor la soldul rezervelor industriale din conturul terenului existent atribuit, înmulțit la volumul substanțelor utile extrase pe perioada de gestiune.

Articolul 30. Restricțiile privind deducerea impozitelor și amenzilor

(1) Nu se permite deducerea impozitului pe venit, instituit în prezentul titlu, a penalităților și a amenzilor aferente lui, precum și a amenzilor și penalităților aferente altor impozite, taxe și plăți obligatorii la buget, a amenzilor și penalităților aplicate pentru încălcarea actelor normative.

(2) Nu se permite deducerea impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decât contribuabilul.

Articolul 31. Limitarea altor deduceri

(1) Se permite deducerea oricărei datorii compromise, conform legislației, dacă această datorie s-a format în cadrul desfășurării activității de întreprinzător.

(2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepția reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, pentru bănci, efectuate conform alin.(3), și pentru pierderi la împrumuturi și dobânzile aferente (provizioane), pentru organizațiile de creditare nebancaară, efectuate conform alin.(4).

(3) Băncilor li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS.

(4) Organizațiilor de creditare nebancaară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebancaare și neachitarea dobânzilor aferente și acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(5) Băncilor admise și obligate de Banca Națională a Moldovei să participe la formarea mijloacelor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar li se permite de a

efectua deduceri ale vărsămîntului obligatoriu anual, contribuțiilor inițiale, contribuțiilor trimestriale și contribuțiilor speciale ale băncilor în fondul menționat, stabilite prin Legea nr.575-XV din 26 decembrie 2003 privind garantarea depozitelor în sistemul bancar.

(5-1) Producătorilor de produse vitivinicole, obligați să contribuie la formarea mijloacelor Fondului Viei și Vinului, li se permite să efectueze deduceri ale contribuțiilor în fondul menționat, stabilite prin Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006.

Articolul 32. Reportarea pierderilor în viitor

(1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eșalonat pe următoarele cinci perioade fiscale.

(2) Suma reportată pe una din perioadele fiscale următoare celei în care s-au înregistrat pierderile este egală cu suma totală a pierderilor, redusă cu suma totală permisă spre deducere în fiecare din următoarele patru perioade fiscale.

(3) Dacă contribuabilul a suportat pierderi pe parcursul a mai mult de o perioadă fiscală, prevederile prezentului articol se aplică față de aceste pierderi în ordinea în care au apărut.

Capitolul 4. Scutiri și alte deduceri

Articolul 33. Scutiri personale

(1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) care are un venit anual impozabil mai mic de 360000 de lei, cu excepția veniturilor prevăzute la art.90-1, are dreptul la o scutire personală în sumă de 25200 lei pe an.

(2) Suma scutirii personale, stabilită la alin.(1), va constitui 30000 lei pe an pentru orice persoană care:

- a) s-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobîl;
- b) este persoană cu dizabilități și s-a stabilit că dizabilitatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobîl;
- c) este părintele sau soția (soțul) unui participant căzut sau dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, cît și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan;

d) este persoană cu dizabilități ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, precum și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan;

e) este persoană cu dizabilități de pe urma războiului, persoană cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie, persoană cu dizabilități severe și accentuate;

f) este pensionar-victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.

Articolul 34. Scutiri acordate soției (soțului)

(1) - abrogat.

(2) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie cu orice persoană specificată la art.33 alin.(2) are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 18900 lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.

(3) Prevederile alin.(2) se vor aplica din luna următoare lunii în care au apărut circumstanțele necesare pentru exercitarea dreptului specificat în acestea.

Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreținute

(1) Contribuabilul (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire în sumă de 4500 de lei anual pentru fiecare persoană întreținută, cu excepția persoanelor cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, pentru care scutirea constituie 18900 de lei anual.

(2) În înțelesul prezentului titlu, persoană întreținută este persoana care întrunește toate cerințele de mai jos:

a) este un ascendent sau descendent al contribuabilului sau al soției (soțului) contribuabilului (părinții sau copiii, inclusiv înfietorii și înfiații) ori persoană cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie rudă de gradul doi în linie colaterală;

b) are un venit ce nu depășește suma de 11280 lei anual. La calcularea venitului nu se include suma alocațiilor achitate din mijloacele bugetului de stat pentru persoanele cu dizabilități în urma unei afecțiuni congenitale sau din copilărie și pentru persoanele cu dizabilități severe și accentuate.

(3) Curatorul minorilor în vîrstă de la 14 pînă la 18 ani și tutorele legal au dreptul la o scutire suplimentară în mărimea specificată la alin.(1), în funcție de caz, pentru fiecare persoană aflată sub tutelă și/sau curatelă, care întrunește cerințele specificate la alin.(2) lit.b).

(4) Scutirea pentru persoanele întreținute se aplică din luna următoare lunii apariției acestui drept în condițiile respectării cerințelor prevăzute la alin.(2) și (3).

Articolul 35-1. Restricții privind aplicarea scutirilor

Persoanele fizice care, pe parcursul perioadei fiscale, au obținut venituri impozitate conform art.88-1 și cap. 1 titlul X sînt private de dreptul de a folosi scutirile conform art.33, 34 și 35. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție (soț).

Articolul 36. Alte deduceri

(1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil.

(2) Pot fi deduse, conform alin.(1) din prezentul articol, numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1), precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.

(3) Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.

(5) Se permite deducerea defalcărilor obligatorii în Fondul de susținere a populației, efectuate pe parcursul perioadei fiscale în quantumurile stabilite de legislație.

(6) Se permite deducerea, în quantumurile stabilite de legislație, a sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de persoanele fizice conform legislației.

(7) Se permite deducerea contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în quantumurile stabilite de legislație.

(8) Angajatorilor li se permite să deducă plățile suportate efectiv, aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, conform art.4 al Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Capitolul 5. Creșterea și pierderea de capital

Articolul 37. Subiecții creșterii sau pierderii de capital

Prevederile prezentului capitol se aplică contribuabililor persoane fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova care nu practică activitate de întreprinzător și care vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă active de capital.

Articolul 38. Domeniul de aplicare

Prezentul capitol stabilește modul de determinare, în scopul impozitării, a sumei creșterii de capital provenite din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital.

Articolul 39. Activele de capital

(1) Active de capital reprezintă:

- a) acțiunile, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;
- b) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;
- c) terenurile;
- d) opțiunea la procurarea sau vînzarea activelor de capital.

(2) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în cazul redistribuirii (transmiterii) proprietății între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț.

Articolul 40. Determinarea creșterii sau pierderii de capital

(1) Mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din vînzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital este egală cu diferența dintre suma încasată (venitul obținut) și baza valorică a acestor active.

(2) Suma încasată ca urmare a vînzării, schimbului sau a înstrăinării în alt mod a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor bănești și/sau valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetară.

(3) Mărimea creșterii sau pierderii de capital provenite din tranzacționarea la bursă a acțiunilor prin intermediul unui broker/unei societăți de investiții se determină în baza raportului brokerului/societății de investiții, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(4) Persoana care face o donație se consideră că a vîndut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării.

(5) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul încheierii unui contract de donații între rude de gradul I, precum și între soți.

(6) Creșterea sau pierderea de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a locuinței de bază nu este recunoscută în scopuri fiscale.

(7) Suma creșterii de capital în perioada fiscală este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.

Articolul 41. Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital

(1) Contribuabilului i se permite deducerea pierderilor de capital numai în limitele creșterii de capital.

Articolul 42. Baza valorică a activelor de capital

(1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor și constituie:

a) valoarea activelor de capital procurate;

b) valoarea activelor de capital create de contribuabil. În cazul lipsei documentelor de confirmare a valorii bunurilor imobiliare construite cu forțele proprii, baza valorică constituie valoarea de piață estimată de organele cadastrale teritoriale;

c) valoarea activelor (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute ca urmare a redistribuirii (transmiterii) proprietății în devălmășie între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț;

d) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin moștenire, titlu de donație sau prin contractul de întreținere pe viață;

e) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin schimb;

f) valoarea activelor de capital privatizate;

g) zero în cazul lipsei documentelor de confirmare a activelor de capital;

h) valoarea activelor confirmate documentar - în alte cazuri;

i) valoarea activelor de capital obținute fără plată, în cazul în care din valoarea respectivă a fost achitat impozitul pe venit.

(2) Baza valorică a acțiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acțiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acționarilor în capitalul agentului economic și care au fost repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv.

(3) Baza valorică a acțiunilor dobîndite pînă la data de 1 ianuarie 1998 se determină reieșind din valoarea unei acțiuni la data de 31 decembrie 1997, care se calculează ca raportul dintre capitalul social și numărul total al acțiunilor emise.

(4) Baza valorică ajustată a activelor de capital reprezintă baza valorică a activelor de capital:

c) redusă cu mărimea sumei retrase din capitalul social, proporțional cu cota de participație;

d) majorată cu suma creșterii capitalului social, proporțional cu cota de participație.

(5) Reducerile și majorările bazei valorice a activelor de capital care au avut loc pînă la 1 ianuarie 1998 se efectuează conform actelor normative în vigoare pînă la acea dată.

(6) Baza valorică a activelor de capital se ajustează cu diferențele pozitive rezultate din reevaluarea capitalului efectuată în conformitate cu cap. IV din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal."

Articolul 43. - abrogat.

Capitolul 6. Reguli de evidență

Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor

(1) Cu excepția cazurilor cînd este prevăzut altceva, se aplică următoarele metode de evidență:

a) pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător - contabilitatea de casă;

b) pentru persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător - contabilitatea de casă sau contabilitatea de angajamente;

c) pentru persoanele juridice - contabilitatea de angajamente.

(2) Prin contabilitate de casă se înțelege metoda conform căreia:

a) venitul este raportat la anul fiscal în care acesta este obținut în mijloace bănești sau sub altă formă;

b) deducerea se permite în anul fiscal pe parcursul căruia au fost suportate cheltuielile, cu excepția cazurilor când aceste cheltuieli trebuie raportate la un alt an fiscal, în scopul reflectării corecte a venitului.

(3) Prin contabilitatea de angajamente se înțelege metoda conform căreia:

a) venitul este raportat la perioada fiscală în care a fost câștigat;

b) deducerea se permite în perioada fiscală în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăți, cu condiția că aceste cheltuieli și plăți nu trebuie raportate la o altă perioadă fiscală în scopul reflectării corecte a venitului;

c) pierderile aferente returnării activelor livrate în anii precedenți, sumele reducerii de preț, discounturilor și rabaturilor acordate/primate în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în perioada fiscală în care acestea au fost constatate și/sau calculate, și/sau acordate;

d) cheltuielile aferente sumei T.V.A. care se exclude din deducere conform art.102 alin.(6) se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în perioada fiscală în care acestea au fost raportate la cheltuieli;

e) venitul aferent sumei T.V.A., atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli, care se deduce conform art.102 alin.(7) se raportează în scopuri fiscale în perioada fiscală în care aceasta a fost dedusă.

(5) Contribuabilul care folosește contabilitatea angajamentelor nu are dreptul să facă nici un fel de deduceri pînă la momentul efectuării plăților dacă el are obligații față de o persoană interdependentă care folosește contabilitatea de casă.

(6) În scopul reflectării corecte a venitului de pe urma activității de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să ceară persoanei care practică afaceri de proporții folosirea contabilității de angajamente.

(7) În scopuri fiscale se pot folosi metode de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS care nu contravin prevederilor prezentului titlu.

(8) În cazul în care contribuabilul își schimbă metoda de evidență, corectările corespunzătoare în articolele care reflectă venitul, deducerile, trecerile în cont și alte operațiuni se fac astfel încît nici un articol să nu fie omis sau să se repete. Dacă schimbarea metodei de evidență duce la majorarea venitului impozabil al contribuabilului în chiar prima perioadă fiscală de aplicare a noii metode, atunci

mărimea excedentului care rezultă exclusiv din schimbarea metodei de evidență se distribuie în părți egale pe perioada fiscală curentă și pe fiecare din următoarele două perioade fiscale.

(9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.

(10) Diferențele rezultate din tranziția la Standardele Naționale de Contabilitate în vigoare din 1 ianuarie 2014 nu se recunosc în scopuri fiscale.

Articolul 45. Metoda procentajului îndeplinit

(1) În cazul contractelor (acordurilor) pe termen lung, persoanele care aplică metoda contabilității de angajamente țin evidența venitului, deducerilor, trecerilor în cont și a altor operațiuni aferente acestor contracte după metoda procentajului îndeplinit.

(2) În sensul prezentului titlu, prin contract (acord) pe termen lung se înțelege orice contract cu privire la producere, construire, instalare sau montare încheiat pe un termen de cel puțin 24 de luni.

(3) Evidența tuturor veniturilor și cheltuielilor se face, în modul stabilit de Guvern, în perioada fiscală cuprinsă în termenul de acțiune al contractului (acordului) pe termen lung, pe baza determinării procentajului de îndeplinire a lucrărilor prevăzute de contract (acord) pe parcursul perioadei fiscale respective. Declarațiile cu privire la impozitul pe venit pentru anul respectiv, cu excepția perioadei fiscale în care expiră contractul (acordul), se perfectează prin metoda procentajului îndeplinit.

(4) După încheierea executării contractului (acordului), în scopul determinării corectitudinii calculării plăților sub formă de dobîndă (penalităților, dobînzilor), repartizarea impozitului pe perioadele fiscale, conform metodei procentajului îndeplinit, se recalculează pe baza indicilor reali. Plățile sub formă de dobîndă pentru orice plată incompletă sau supraplată a impozitului în orice perioadă fiscală, descoperite în urma unei astfel de recalculări, se determină în conformitate cu prevederile prezentului cod și urmează a fi achitate la termenul prevăzut pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală în care se încheie executarea contractului (acordului). Această prevedere se aplică tuturor contractelor (acordurilor) pe termen lung la prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală în care s-a încheiat executarea contractului (acordului) și nicidecum de la o dată anterioară.

Articolul 46.- abrogat.

Articolul 47. Evidența venitului rezultat din proprietatea comună

Venitul rezultat din proprietatea comună se consideră drept un venit obținut de către coproprietari proporțional cotelor-păști deținute de fiecare dintre ei.

Articolul 48. Evidența deducerilor recuperate

În cazul în care contribuabilului i se restituie pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise deduse anterior, suma restituită se ia în calcul și se include în venitul brut al contribuabilului pe anul în care ea a fost încasată.

Capitolul 7. Impozitarea unor categorii de contribuabili

Articolul 49. Agenții economici rezidenți ai zonelor economice libere

Impozitarea rezidenților zonelor economice libere reglementate de Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere are următoarele particularități:

- a) impozitul pe venitul rezidenților obținut de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau obținut de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export se percepe în proporție de 50% din cota stabilită în Republica Moldova;
- b) impozitul pe venitul de la activitatea rezidenților în zona economică liberă, cu excepția celei stabilite la lit.a), se percepe în proporție de 75% din cota stabilită în Republica Moldova;
- c) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 3 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export;
- d) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 5 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export;

e) rezidenții care au beneficiat de scutirile prevăzute la lit.c) și d) și care investesc suplimentar în mijloace fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere au dreptul să beneficieze în mod repetat de scutiri de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere începând cu trimestrul următor în care a fost atins volumul de investiții suplimentare, cu condiția că numărul mediu de angajați înregistrat în anul calendaristic următor anului atingerii volumului de investiții suplimentare va depăși cu 20% numărul mediu de angajați înregistrat în anul calendaristic precedent atingerii volumului de investiții suplimentare;

f) facilitatea fiscală prevăzută la lit.e) se acordă în funcție de mărimea capitalului investit, după cum urmează:

- pentru un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA - scutire pe un termen de un an;

- pentru un capital echivalent cu cel puțin 3 milioane de dolari SUA - scutire pe un termen de 3 ani;

- pentru un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA - scutire pe un termen de 5 ani.

Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.

Articolul 49-1. - abrogat.

Articolul 49-2. - abrogat.

Articolul 50. Activitatea de asigurare/reasigurare

(1) Prevederile prezentului articol se aplică contribuabililor care activează în domeniul asigurărilor/reasigurărilor.

(2) Se permite deducerea indemnizațiilor de asigurare și despăgubirilor de asigurare, precum și a altor plăți efectuate de către asigurător/reasigurator în favoarea asiguratului/persoanei terțe sau beneficiarului asigurării și/sau reasiguratului, în conformitate cu contractul de asigurare și/sau de reasigurare încheiat.

(3) Se permite deducerea cheltuielilor asigurătorului legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 51. Autoritățile publice și instituțiile publice scutite de impozit

Sînt scutite de impozit autoritățile publice și instituțiile publice.

Articolul 51-1. - abrogat.

Articolul 51-2. Administrația zonei economice libere

Sînt scutite de impozit sursele financiare ale administrației zonei economice libere prevăzute la art.5 alin.(4) din Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

Articolul 51-3. Instituțiile de învățămînt publice și private

Instituțiile de învățămînt publice, prin derogare de la art.51, și instituțiile de învățămînt private se scutesc de impozitul pe venitul obținut din desfășurarea nemijlocită a procesului de învățămînt conform Codului educației.

Articolul 52. Organizațiile necomerciale

(1) La organizații necomerciale sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, și anume:

a) asociația obștească – conform Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale;

a-1) asociația de coproprietari în condominiu – conform Legii condominiului în fondul locativ nr.913/2000;

b) fundația – conform Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale;

b-1) instituția privată – conform Legii nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale;

c) organizația filantropică – conform Legii nr.1420-XV din 31 octombrie 2002 cu privire la filantropie și sponsorizare;

d) organizația religioasă – conform Legii nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind libertatea de conștiință, de gîndire și de religie;

e) partidele politice și organizațiile social-politice – conform Legii nr.294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice;

f) publicațiile periodice și agențiile de presă – conform Legii presei nr.243-XIII din 26 octombrie 1994 și Legii nr.221 din 17 septembrie 2010 privind deetimizarea publicațiilor periodice publice.

(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:

a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;

a-1) activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire și rezultă nemijlocit din acestea;

b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;

c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale sau a altor plăți reglementate de legislația muncii, îndreptate în favoarea acestuia;

e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

(3) Restricțiile prevăzute la alin.(2) lit.e) nu se extind asupra partidelor și altor organizații social-politice.

(4) Dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează din data înregistrării organizației la organul înregistrării de stat.

(6) În cazul în care nu sînt respectate cerințele prevăzute la alin.(2), organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.

(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la

art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinației. Aplicarea prezentului alineat exclude aplicarea alin.(6) din prezentul articol

(8) Organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora care utilizează contrar

ă destinației mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale restituie în buget suma utilizată contrar destinației.

Articolul 53. - abrogat.

Articolul 53-1. Întreprinderile create de societățile orbilor, surzilor și invalizilor

Se scutesc de plata impozitului întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale societăților orbilor, surzilor și invalizilor.

Articolul 53-2. Asociațiile de economii și împrumut

Se scutesc de plata impozitului asociațiile de economii și împrumut.

Articolul 53-3. Organizațiile sindicale și patronale

Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit.

Articolul 54. Organizațiile statelor străine, organizațiile internaționale și personalul acestora

(1) În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, este scutit de impozit venitul obținut de:

a) misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare, inclusiv personalul administrativ, tehnic și personalul de serviciu, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova);

b) reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestora, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova).

(2) Orice scutire acordată în conformitate cu prezentul articol este condiționată de acordarea unor drepturi reciproce de către statele respective.

(3) În conformitate cu tratatele internaționale privind asistența tehnică și investițională, la care Republica Moldova este parte, nu se impozitează venitul organizațiilor statelor străine, al organizațiilor internaționale, precum și venitul obținut de către personalul străin (consultanții) care activează în cadrul tratatelor internaționale menționate. Venitul angajaților rezidenți, precum și cel al agenților economici rezidenți care activează în cadrul tratatelor internaționale menționate se impozitează în modul general stabilit, dacă tratatul internațional nu prevede altfel. Lista tratatelor internaționale privind asistența tehnică și investițională, la care Republica Moldova este parte, și proiectele de asistență tehnică și investițională se aprobă de Guvern.

Capitolul 7-1. Regimul fiscal al agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii

Articolul 54-1. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea veniturii pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct. 70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.

(3) Agenții economici menționați la alin.(1) pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit dacă aceștia:

a) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere și impozabile cu T.V.A. în sumă de pînă la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depășesc 50% din totalul livrărilor;

b) conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, nu au obținut venit;

c) s-au înregistrat pe parcursul perioadei fiscale de declarare.

Alegerea regimului fiscal se realizează, prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic, pentru subiecții menționați la lit.a) și b) pînă la data de 25 aprilie, iar pentru subiecții menționați la lit.c) pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de înregistrare.

(31) Agenții economici menționați la alin.(1) care, conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere în mărime ce depășește 1,2 milioane de lei, aplică regimul de impozitare în modul general stabilit.

(4) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, devin plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare în modul general stabilit din momentul în care sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A.

(5) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, au încetat a fi plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol din momentul menționat la art.113 alin.(4).

(6) Agenții economici care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol utilizează regulile de evidență prevăzute la cap.6 din prezentul titlu.

Articolul 54-1/1. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul.

(2) Pentru agenții economici nou-creați, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării agentului economic și pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agenții economici lichidați sau reorganizați, perioadă fiscală se consideră perioada stabilită conform art.12-1 alin.(3) și (3-1).

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenții economici specificați la art.54-1 alin.(4), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data înregistrării acestora ca plătitori de T.V.A.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenții economici specificați la art.54-1 alin.(5), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la data la care aceștia au încetat a fi plătitori de T.V.A. și pînă la sfîrșitul anului calendaristic.

Articolul 54-2. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul determinat conform contabilității financiare, obținut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) urmează să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discountul), inclusiv în

cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

(3) În obiectul impunerii nu se includ:

a) veniturile din subvenții sau granturile prevăzute la art.20 lit.z-2) și z-12);

b) veniturile din recuperarea prejudiciului material;

c) veniturile din plusurile de active imobilizate și circulante, constatate la inventariere;

d) veniturile din decontarea datoriilor cu termen de prescripție expirat față de persoanele interdependente;

e) veniturile din dividende;

f) veniturile din compensarea pierderilor în urma calamităților și altor evenimente excepționale;

g) veniturile rezultate din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul venitului impozabil în perioada aplicării regimului general;

h) veniturile rezultate din diferența de curs valutar.

Articolul 54-3. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit constituie 4% din obiectul impunerii.

Articolul 54-4. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra obiectului impunerii.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(2-1) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venitul achitat în orice stat străin, în condițiile stipulate la art.82.

(3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(4) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(5) Contribuabilii care au filiale și/sau subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) achită impozitul calculat la buget corespunzător sediului central (adresa juridică) al contribuabilului.

(6) Persoana responsabilă a contribuabilului care a inițiat procedurile de încetare a activității este obligată, în termen de 6 luni de la adoptarea unei astfel de decizii în conformitate cu legislația în vigoare, să prezinte darea de seamă privind impozitul pe venit.

Capitolul 7-2. Regimul fiscal în cazul aplicării perioadei fiscale de tranziție privind impozitul pe venit

Articolul 54-5. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care aplică perioada fiscală de tranziție conform art.12-1 alin.(6) lit.b).

Articolul 54-6. Perioada fiscală de tranziție

Perioada cuprinsă între sfîrșitul perioadei fiscale curente și prima zi a noii perioade fiscale reprezintă perioada fiscală de tranziție. Astfel, durata perioadei fiscale de tranziție este cuprinsă între o lună și 11 luni.

Articolul 54-7. Obiectul impunerii

Obiectul impunerii este determinat conform regulilor prevăzute de prezentul titlu, cu excepția sumei amortizării proprietății care este egală cu suma amortizării calculate în conformitate cu art.26-1, împărțită la 12 luni și înmulțită cu numărul de luni ale perioadei fiscale de tranziție.

Articolul 54-8. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit este cota prevăzută la art.15 lit.b) și d).

Articolul 54-9. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra obiectului impunerii.

(2) Achitarea la buget a impozitului pe venit se efectuează în rate, pînă la data de 25 a fiecărei luni a perioadei fiscale de tranziție, în sume egale cu 1/12 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului capitol, pentru perioada fiscală de tranziție; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă.

Achitarea obligațiilor finale privind impozitul pe venit se efectuează nu mai târziu de termenul stabilit pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală de tranziție.

(3) Agenților economici subiecți ai impunerii potrivit prezentului capitol li se aplică prevederile cap. 12 și 13 ale prezentului titlu.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă, împreună cu situațiile financiare pentru perioada fiscală respectivă, nu mai târziu de 3 luni de la finele perioadei fiscale de tranziție.

(5) Formularul și modul de completare a declarației cu privire la impozitul pe venit corespund cu formularul și modalitatea stabilite la art.83 alin.(4).

Capitolul 8. Regimul fiscal în cazul organizării, lichidării și reorganizării agenților economici

Articolul 55. Contribuțiile la capital

(1) Contribuțiile cu active la capitalul agentului economic în schimbul cotei de participație în capitalul lui nu sînt supuse impozitării.

(2) - abrogat.

(3) Contribuțiile suplimentare ale fondatorilor, asociaților, acționarilor sau membrilor entității, efectuate în calitate de aport pentru acoperirea pierderilor suportate în perioadele de gestiune precedente, nu sînt supuse impozitării.

Articolul 56. Plățile efectuate de agenții economici

Dacă agentul economic efectuează plăți în natură acționarilor (asociaților) săi conform cotei de participație a acestora (dividende, plăți în cazul lichidării sau sub altă formă), atunci se consideră că această proprietate a fost vîndută acționarului (asociatului) de către agentul economic la prețul ei de piață. Baza valorică a proprietății obținute de acționari persoane fizice este prețul de piață respectiv.

Articolul 57. - abrogat.

Articolul 58. Reorganizarea agentului economic

(1) Se consideră reorganizare a agentului economic fuziunea (contopirea și absorbția), dezmembrarea (divizarea și separarea) sau transformarea agentului economic.

(2) În înțelesul prezentului titlu, este echivalentă cu reorganizarea prevăzută la alin.(1):

a) obținerea controlului asupra unui agent economic numai în schimbul cotelor-părți care acordă dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat;

b) procurarea practic a tuturor activelor agentului economic numai în schimbul cotelor-părți care asigură dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat.

(2-1) În sensul prezentului capitol, prin control se înțelege deținerea în capitalul agentului economic a unei cote de participație, în care se includ:

a) cel puțin 80% din drepturile de vot decisiv ale tuturor formelor de participare cu drept de vot decisiv;

b) cel puțin 80% din numărul total de acțiuni în cazul oricărei alte forme de participare.

(3) În cazul reorganizării, agentul economic cumpărător preia metoda de evidență a agentului economic procurat împreună cu stocurile sale de mărfuri și materiale, pierderile reportate în viitor, conturile dividendelor și alte atribute legate de impozitare, astfel încât agentul economic cumpărător se substituie celui procurat în ce privește aceste atribute.

(3-1) În cazul în care, în urma reorganizării, mijloacele fixe se transmit de la agentul economic supus reorganizării către alt agent economic în reorganizare, valoarea de ieșire/intrare a acestora reprezintă valoarea neamortizată în scopuri fiscale a mijloacelor fixe transmise nemijlocit înainte de reorganizare.

Articolul 59. Regulile în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic

(1) În cazul lichidării sau reorganizării agentului economic:

a) un grup de operațiuni conexe se consideră o singură operațiune;

b) forma operațiunilor nu are importanță în cazurile când ea nu afectează esența acestor operațiuni;

c) orice reorganizare a agentului economic se consideră vânzare a acestui agent economic și a tuturor activelor sale;

d) dacă Serviciul Fiscal de Stat stabilește că una sau mai multe părți participante la operațiune nu sînt rezidente, atunci mărirea capitalului, lichidarea sau reorganizarea agentului economic poate fi tratată drept operațiune în care nu are loc recunoașterea

creșterii sau pierderilor de capital.

(2) În cazul reorganizării:

a) valoarea de ieșire a proprietății agentului economic reorganizat se consideră valoarea neamortizată în scopuri fiscale a acestei proprietăți nemijlocit înainte de reorganizare;

b) redistribuirea (transmiterea) proprietății agentului economic între părțile implicate în reorganizare nu se impozitează; însă

c) orice compensație, primită de orice persoană (inclusiv de orice parte implicată în reorganizare), care nu constituie o cotă de participație în capitalul oricărei părți se consideră plată în folosul beneficiarului.

(3) Parte implicată în reorganizare este:

a) agentul economic cumpărător – agentul care procură cote de participație (sau active) în alt agent economic;

b) agentul economic procurat – agentul ale cărui cote de participație (sau active) se procură;

c) orice agent economic care apare ca rezultat al reorganizării;

d) agentul economic cote de participație (sau active) în care au fost procurate de la alt agent economic în cadrul reorganizării.

(4) În cazul distribuirii cotelor de participație în capitalul părții implicate în procesul de lichidare sau în reorganizarea unor acționari (asociați) ai acestei părți, plata respectivă nu se impozitează.

Capitolul 9. Reguli cu privire la organismele de plasament colectiv în valori mobiliare

Articolul 60. - abrogat

Articolul 61. - abrogat

Articolul 62. - abrogat

Articolul 63. Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare

(1) Prevederile prezentului articol se aplică asupra activității organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, activitate reglementată conform legislației.

(2) Veniturile organismului de plasament colectiv în valori mobiliare, care urmează a fi distribuite și plătite acționarilor/deținătorilor de unități (titluri) emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare, se formează din dividende, creșterea de capital, dobânzi și din alte venituri.

(3) Plățile organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare în folosul acționarilor/deținătorilor de unități (titluri) emise de acestea se efectuează conform legislației privind piața de capital.

(4) Veniturile organismului de plasament colectiv în valori mobiliare se impozitează în modul general stabilit.

Capitolul 10. Impozitarea fondurilor nestatale de pensii

Articolul 64. Fondurile nestatale de pensii

Se consideră fonduri nestatale de pensii fondurile care sînt create și care activează în baza Legii nr.329-XIV din 25 martie 1999 cu privire la fondurile nestatale de pensii.

Articolul 65. - abrogat

Articolul 66. Deducerea vărsămintelor

(1) Suma vărsată de către angajator în numele unei persoane fizice pe parcursul perioadei fiscale în fondul nestatal de pensii în scopul acumulării se deduce din venitul brut.

(2) Persoanei fizice i se permite deducerea din venitul său brut a unei sume egale cu vărsămîntul făcut în fondul nestatal de pensii.

Articolul 67. Restricțiile privind deducerea vărsămintelor

(1) Pentru persoana fizică, suma dedusă, conform art.66 alin.(1), împreună cu suma dedusă, conform art.66 alin.(2), nu trebuie să depășească 15% din venitul cîștigat de ea în anul fiscal.

(2) În sensul prezentului titlu, prin venit cîștigat al persoanei fizice se înțelege venitul brut calculat pentru munca în calitate de angajat, obținut pentru munca în calitate de antreprenor independent sau obținut în alt mod, conform legislației. Noțiunea dată nu include venitul sub formă de pensii.

Articolul 68. Impozitarea venitului fondului nestatal de pensii

Venitul fondului nestatal de pensii nu este supus impozitării, însă orice plăți efectuate din acest fond se includ în venitul brut al beneficiarului.

Articolul 69. Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate

(1) Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate este definit de Comisia Națională a Pieței Financiare ca un fond nestatal calificat de pensii creat în conformitate cu legislația statului străin.

(2) Vărsămintele făcute de angajator în numele lucrătorului sau de lucrătorul însuși în fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate se deduc din venitul lui brut, în limitele stabilite la art.67 alin.(1).

(3) Vărsămintele în fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate făcute de un lucrător cetățean al Republicii Moldova sau de un lucrător cetățean al unui stat străin, a cărui durată a activității de muncă în Republica Moldova se presupune că nu va depăși 5 ani, se deduc din venitul lui brut, în limita de 15% din venitul câștigat de lucrătorul respectiv în anul fiscal.

(4) - abrogat.

Capitolul 10-1. Impozitarea persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății

Articolul 69-1. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății.

Articolul 69-2. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul impozabil obținut de subiectul impunerii din desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății în perioada fiscală de declarare.

(2) Contribuabilii persoane juridice aplică contabilitatea de angajamente în conformitate cu art.44 alin.(3), iar contribuabilii persoane fizice – contabilitatea de casă în conformitate cu art.44 alin.(2).

Articolul 69-3. Deducerile aferente activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății

(1) Se permite deducerea cheltuielilor aferente activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, conform prevederilor cap. 3 din prezentul titlu.

(2) Contribuabilii care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol beneficiază de dreptul la scutiri și alte deduceri conform prevederilor cap. 4 din prezentul titlu.

Articolul 69-4. - abrogat

Articolul 69-5. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului impozabil obținut din desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(3) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venitul obținut din desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției și în domeniul sănătății, achitat în orice stat străin, în condițiile stipulate la art.82.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(5) Formularul și modul de completare a declarației cu privire la impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(6) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

Capitolul 10-2. Regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activități independente

Articolul 69-6. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică numai activităților independente desfășurate în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor).

Articolul 69-7. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, obțin venituri din activitățile independente menționate la art.69-6, cu excepția activităților menționate la art.88, 90 și 90-1, în sumă ce nu depășește 600000 lei într-o perioadă fiscală.

(2) Dreptul la aplicarea regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol se realizează prin cererea depusă de către contribuabil la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat. Perioada de aplicare începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea, dacă aceasta a fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Nu este necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.

(3) Contribuabilul care a încetat activitatea este obligat, în termen de 5 zile de la adoptarea unei astfel de decizii, să prezinte o informație la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, cu anexarea obligatorie a declarației cu privire la impozitul pe venit din activități independente.

(4) Modelul cererii de solicitare a aplicării regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol și modelul informației cu privire la încetarea activității se aprobă de Ministerul Finanțelor.

Articolul 69-8. Metode de evidență și aplicarea acestora

(1) Contribuabilii aplică contabilitatea de casă în conformitate cu art.44 alin.(2).

(2) În scopuri fiscale, contribuabilii sînt obligați să țină evidența vânzărilor și procurărilor conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor și să utilizeze echipamentul de casă și de control la efectuarea decontărilor în numerar în modul stabilit de Guvern pentru contribuabilii care țin evidența contabilă.

Articolul 69-9. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul din activitate.

(2) Pentru contribuabilii care inițiază activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării contribuabilului în Registrul fiscal de stat, în conformitate cu art.69-13, și pînă la încetarea activității în decursul anului sau pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data radierii contribuabilului din Registrul fiscal de stat.

Articolul 69-10. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul din activități independente obținut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea de returnare/ restituire a mărfii sau valoarea discountului (reducerii) urmează să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returnarea/restituirea mărfii ori s-a acordat discountul (reducerea), inclusiv în cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

Articolul 69-11. Cota de impozit

(1) Cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 de lei.

(2) În prima perioadă fiscală, contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea (achiziționarea) echipamentului de casă și de control utilizat în activitate.

(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 250 de lei pentru fiecare lună în care a desfășurat activitate.

Articolul 69-12. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, care nu poate constitui mai puțin de 3000 de lei anual.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(2-1) Pentru contribuabilii care inițiază sau încetează activitatea pe parcursul perioadei fiscale, calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, care nu poate constitui mai puțin de 250 de lei pentru fiecare lună pe parcursul căreia persoana a fost înregistrată ca subiect al impunerii potrivit art.69-7.

(3) Impozitul pe venit se achită integral la contul trezorerial de venituri al bugetului local conform adresei de domiciliu/reședință a contribuabilului.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(5) Formularul și modul de completare a declarației cu privire la impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 69-13. Evidența persoanelor fizice ce desfășoară activități independente

(1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ținerea evidenței și monitoringul informației privind fiecare subiect al impunerii.

(2) Forma și metodele de ținere a evidenței subiecților impunerii se stabilesc de către Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Pentru desfășurarea activității independente subiectul se înregistrează la Serviciul Fiscal de Stat în baza cererii. Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală.

Capitolul 10-3. Regimul fiscal al persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal

Articolul 69-14. Sfera aplicării

Prezentul regim fiscal se aplică doar activităților de achiziții și vânzare a produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal, recoltate pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 69-15. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, achiziționează produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenții economici. Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic nu va depăși suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic.

(2) Nomenclatorul de produse din fitotehnie, horticultură și de obiecte ale regnului vegetal se stabilește de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

(3) În cazul în care venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agenți economici depășește suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic, subiecții impunerii sunt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit și pentru suma care depășește plafonul de 1,2 milioane de lei, să achite impozitul pe venit la cota stabilită la art.15

lit.a), fără a lua în calcul suma impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

Articolul 69-16. Metode de evidență și aplicarea acestora

(1) Asupra subiectului nu se extind cerințele privind prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice, ținerea evidenței contabile și financiare, efectuarea operațiilor de casă și a decontărilor, cu excepția cerințelor prevăzute la alin.(3).

(2) Documentarea tranzacției între agentul economic achiziționar și subiect se realizează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(3) Documentarea cantității și a locului achiziționării de către subiect a produselor de la persoanele fizice se efectuează conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(4) Agentul economic nu poartă răspundere pentru depășirea de către subiectul impozabil a plafonului stabilit la art.69-15.

Articolul 69-17. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic.

Articolul 69-18. Cota de impozit

(1) Cota impozitului pe venit constituie 6% din obiectul impunerii.

(2) Agentul economic care procură de la subiecții menționați la art.69-15 produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal reține final la sursa de plată impozitul stabilit de prezentul articol din plățile efectuate în folosul subiectului.

(3) Responsabilitatea pentru corectitudinea reținerii, raportării și achitării impozitului prevăzut de prezentul articol se pune în sarcina agentului economic care a achiziționat produsele de la subiect, fiind respectate prevederile art.92.

Articolul 69-19. Evidența subiectului

(1) Serviciul Fiscal de Stat organizează ținerea evidenței subiecților impunerii.

(2) Pentru desfășurarea activității prevăzute de prezentul capitol, subiectul se înregistrează la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află domiciliul indicat în buletinul de identitate.

(3) Înregistrarea și încetarea activității de către subiect se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală.

Capitolul 11. Impozitarea nerezidenților. Prevederi speciale pentru tratatele internaționale

Articolul 70. Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților

(1) Întregul venit al contribuabilului nerezident se împarte în venit obținut:

- a) în Republica Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă;
- b) peste hotarele Republicii Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă.

(2) Dacă prezentul capitol nu prevede altfel, la determinarea venitului impozabil al nerezidenților:

- a) se va ține cont numai de venitul obținut în Republica Moldova;
- b) se va permite deducerea numai a acelor cheltuieli, care vizează direct venitul menționat la lit.a), supus impunerii în Republica Moldova.

Articolul 71. Venitul nerezidenților obținut în Republica Moldova

(1) Venituri ale nerezidenților obținute în Republica Moldova se consideră:

- a) veniturile de la comercializarea mărfurilor;
- b) veniturile din prestarea de servicii, inclusiv a serviciilor de management, financiare, de consultanță, de audit, de marketing, juridice, de agent (de intermediere), informaționale, prestate unui rezident sau unui nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- c) veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute de către persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova, determinate conform art.39-41;
- d) veniturile obținute de persoanele juridice nerezidente, sub formă de creștere de capital, determinate conform art.40 alin.(1)-(4), din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare a activelor de capital specificate la art.39 alin.(1);
- e) dividendele, inclusiv cele sub formă de acțiuni sau cote-părți plătite de un agent economic rezident;

- f) dobânzile pentru obligațiile statului ori ale unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea dobânzi sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- g) veniturile din cesiunea drepturilor de creanță unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- h) amenda pentru neexecutarea sau executarea inadecvată de către orice persoană a obligațiilor, inclusiv în baza contractelor de executare a lucrărilor (prestare a serviciilor) și/sau conform contractelor de comerț extern de livrare a mărfurilor;
- i) veniturile sub formă de onorarii, obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale acestei reprezentanțe;
- j) royalty obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă aceste royalty sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;
- k) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul proprietății aflate în Republica Moldova;
- k-1) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul navelor maritime, aeronavelor și/sau al mijloacelor de transport feroviar ori rutier, precum și al containerelor;
- l) veniturile din primele pe baza contractelor de asigurare și reasigurare;
- m) veniturile din transportul internațional maritim, aerian, feroviar sau rutier, cu excepția cazurilor în care transportul se efectuează numai între punctele situate în afara Republicii Moldova;
- n) veniturile obținute din activitatea desfășurată conform contractului (acordului) de muncă sau din cea desfășurată în baza altor contracte cu caracter civil, inclusiv onorariile conducătorilor, fondatorilor sau membrilor consiliului de administrație și/sau alte plăți primite de membrii organelor de conducere ale persoanei juridice rezidente, indiferent de locul exercitării efective a obligațiilor administrative încredințate acestor persoane;
- o) veniturile sub formă de facilități, specificate la articolul 19, acordate de angajator (beneficiar) persoanelor fizice nerezidente;
- p) anuitățile plătite de fondurile nestatale de pensii rezidente;

q) veniturile obținute de către oamenii de artă, cum ar fi artiștii de teatru, de circ, de cinema, de radio, de televiziune, muzicienii și artiștii plastici sau sportivii, indiferent de faptul în adresa cărei persoane se efectuează plățile aferente acestui venit;

r) veniturile obținute din acordarea serviciilor profesionale și altor servicii decât cele prevăzute la lit.q);

s) veniturile din premiile acordate la concursuri;

t) comisioanele de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea comisioane sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

t-1) câștigurile de la jocuri de noroc și de la campanii promoționale;

u) alte venituri, care nu sînt specificate la literele precedente, cu condiția ca acestea să nu fie scutite de impunere potrivit legislației fiscale sau altor acte legislative.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), veniturile nerezidenților, cu excepția celor care dispun de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, din transportul internațional aerian obținute din efectuarea curselor regulate nu sînt considerate venituri obținute în Republica Moldova.

Articolul 72. Venitul obținut peste hotarele Republicii Moldova

Componentele venitului obținut peste hotarele Republicii Moldova sînt analogice componentelor venitului indicate în art.71.

Articolul 73. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților care nu desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

(1) Veniturile persoanelor juridice nerezidente, specificate la art.71, care nu țin de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91, fără dreptul la deduceri, cu excepția veniturilor din prestarea de servicii ce țin de deschiderea și gestionarea conturilor corespondente ale băncilor corespondente și de efectuarea decontărilor.

(2) Impozitarea veniturilor persoanelor juridice nerezidente la sursa de plată se efectuează, indiferent de distribuirea de către asemenea persoane a veniturilor lor, în folosul unor terți și/sau al subdiviziunilor lor în alte state.

(3) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71, care nu țin de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91, fără dreptul la deduceri, cu excepția veniturilor

menționate la alin.(4).

(4) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71 lit.n) și o), urmează a fi supuse impozitării la sursa de plată în modul prevăzut la art.88, fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri, cu excepția primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală achitate conform legislației.

(5) Impozitul pe venit la sursa de plată se reține de la nerezidenți indiferent de forma și locul achitării venitului.

Articolul 74. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților obținute de la alte persoane rezidente

(1) Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova de la persoane altele decât cele menționate la art.90 urmează a fi supuse impozitului pe venit conform prezentului articol la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) și o), fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri.

(2) Nerezidenții care corespund condițiilor alin.(1) și care obțin venituri specificate la art.71 lit.a)-k), n), o), q)-s) și u), îndeplinesc cerințele alin.(3), calculează și achită impozitul pe venit de sine stătător conform alin.(4).

(3) Nerezidenții sînt obligați să informeze subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat de la locul de domiciliu sau reședință pe teritoriul Republicii Moldova despre activitatea lor în termen de 15 zile de la data sosirii în Republica Moldova.

(4) Nerezidenții menționați în prezentul articol, în termen de 3 zile de la încheierea activității în Republica Moldova, sînt obligați să prezinte subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat menționate la alin.(3), documentul cu privire la impozitul pe venit, conform formei aprobate de Ministerul Finanțelor, și să achite impozitul pe venit la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) și o), fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri. La documentul cu privire la impozitul pe venit se anexează copia contractului (acordului) de muncă sau a altui contract cu caracter civil, alte documente care confirmă suma venitului impozabil și a impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică veniturilor obținute de către nerezidenți, care nu cad sub incidența art.73 și 75.

Articolul 75. Reguli de impozitare a nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

(1) Venituri ale nerezidenților care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, obținute în Republica Moldova, se consideră veniturile specificate la art.71 lit.a)-m), r), t) și u).

(2) În cazul nerezidenților care au reprezentanță permanentă potrivit art.5 pct.15), aceasta se consideră, în scopuri fiscale, ca agent economic rezident, dar numai în raport cu venitul obținut în Republica Moldova în conformitate cu alin.(1) și cu:

a) cheltuielile administrative, conform prevederilor standardelor naționale de contabilitate sau ale IFRS, suportate de nerezidenți și înregistrate de reprezentanța permanentă, care sînt deductibile în limita a 10% din salariul calculat al angajaților acestei reprezentanțe permanente;

b) cheltuielile legate nemijlocit de acest venit, confirmate documentar, potrivit prevederilor titlului II.

(3) Evidența nerezidenților care au reprezentanță permanentă, în calitate de contribuabil, se efectuează în conformitate cu capitolul 4 din titlul V.

(4) Reprezentanța permanentă a nerezidentului, situată în Republica Moldova, nu are dreptul de a trece la deduceri sumele prezentate de către acest nerezident sub formă de:

a) royalty, onorarii și alte plăți similare pentru utilizarea sau concesiunea proprietății sau a rezultatelor activității sale intelectuale;

b) plăți pentru serviciile prestate de acesta;

c) dobînzii și alte remunerații pentru împrumuturile acordate de către acesta;

d) cheltuieli care nu țin de obținerea veniturilor din activitatea desfășurată în Republica Moldova;

e) cheltuieli care nu sînt confirmate documentar.

(5) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, munca conform contractului (acordului) de muncă sau altui contract (acord) cu caracter civil, exercitată de persoanele fizice nerezidente, nu conduce la formarea reprezentanței permanente a acestor persoane fizice.

Articolul 76. Reguli pentru nerezidenți care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova conform art.5 pct.15-1)

(1) Faptul că nerezidenții desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.15-1), nu constituie temei pentru recunoașterea acestor persoane în

calitate de plătitori ai impozitului pe venit, cu toate consecințele care rezultă din legislația fiscală, în afara celor prevăzute la alin.(2) din prezentul articol, la art.71 alin.(1) lit.c) și d) și cu excepția obligației de a reține impozit pe venit la sursa de plată conform art.88, 90, 90-1 și 91.

(2) Pentru desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.15-1), nerezidentului i se atribuie cod fiscal în conformitate cu prezentul cod.

(3) Pentru desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.15-1), nerezidentul urmează să țină contabilitatea conform cerințelor prevăzute de Legea contabilității și de Standardele Naționale de Contabilitate sau de IFRS și să prezinte anual subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat de la locul de reședință pe teritoriul Republicii Moldova, nu mai târziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune, darea de seamă fiscală aferentă activității desfășurate în Republica Moldova.

(4) După încheierea activității în Republica Moldova specificate la art.5 pct.15-1), nerezidenții sînt obligați să prezinte, în termen de 10 zile, documentul cu privire la activitatea exercitată, cu anexarea documentelor confirmative. Acest document se prezintă subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat, specificat la alin.(3), dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(5) Forma și modul de completare a documentelor specificate la alin.(3) și (4) se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 77. Reguli pentru nerezidenți care exercită activitate pe șantierul de construcție

(1) În sensul prezentului capitol, șantierul de construcție al nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova înseamnă:

a) locul de construcție a noilor obiecte, precum și de reconstrucție, lărgire, reutilare tehnică și/sau reparare a obiectelor existente de proprietate imobiliară;

b) locul de construire și/sau montare, reparare, reconstruire și/sau reutilare tehnică a clădirilor, inclusiv a instalațiilor plutitoare și de foraj, precum și a mașinilor și utilajului a căror funcționare normală necesită fixare dură pe fundament sau pe elementele de construcție ale clădirilor, edificiilor sau ale obiectelor plutitoare.

(2) La stabilirea termenului de existență a șantierului de construcție, în scopul determinării statutului nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova în sensul prezentului capitol, inclusiv la calcularea impozitului pe venit și luarea la evidență a nerezidentului la Serviciul Fiscal de Stat, lucrările și alte operațiuni, a căror durată se include în acest termen, cuprind toate lucrările de pregătire, construire și/sau montare

exercitate de nerezident pe acest șantier de construcție, inclusiv lucrările de creare a căilor de acces, comunicațiilor, cablurilor electrice, drenajului și altor obiecte de infrastructură, în afară de obiectele de infrastructură inițial create în alte scopuri decât cele ce țin de acest șantier de construcție.

(3) În cazul în care nerezidentul, fiind antreprenor general, încredințează exercitarea unei părți a lucrărilor în antrepriză altor persoane (subantreprenori), perioada de timp consumată de subantreprenori pentru exercitarea lucrărilor se consideră perioadă de timp consumată de însuși antreprenorul general. Această prevedere nu se aplică perioadei de lucrări exercitate de subantreprenor, conform contractelor directe cu beneficiarul, și care nu se includ în volumul de lucrări încredințat antreprenorului general, cu excepția cazurilor în care aceste persoane și antreprenorul general sînt persoane interdependente, potrivit art.5 pct.12).

(4) În cazul în care subantreprenorul, menționat la alin.(3), este nerezident, activitatea sa pe acest șantier de construcție, de asemenea, se consideră că constituie reprezentanță permanentă a acestui subantreprenor pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Începutul existenței șantierului de construcție în scopuri fiscale se consideră prima din următoarele date:

a) data semnării actului de transmitere a șantierului către antreprenorul general (a actului de admitere a personalului subantreprenorului pentru exercitarea părții sale din volumul total de lucrări); sau

b) data începerii efective a lucrărilor.

(6) Expirarea termenului de existență a șantierului de construcție se consideră data semnării de către beneficiar a actului de primire a obiectului sau a complexului de lucrări prevăzute de contract. Terminarea de către subantreprenor a lucrărilor se consideră data semnării de către antreprenorul general a actului de primire a lucrărilor. În cazul în care actul de primire nu a fost perfectat sau lucrările au fost finisate efectiv după data semnării unui astfel de act, se consideră că șantierul de construcție și-a încetat existența (lucrările subantreprenorului se consideră finisate) la data finisării efective a lucrărilor de pregătire, construire sau montare, care se includ în volumul lucrărilor persoanei respective pe acest șantier de construcție.

(7) Nu se consideră că șantierul de construcție și-a încetat existența dacă lucrările pe acesta sînt temporar întrerupte, cu excepția cazurilor de conservare a obiectului pe un termen ce depășește 90 de zile conform deciziei organelor de administrare publică, adoptate în limitele competenței lor sau în urma acțiunii unor circumstanțe de forță majoră. Continuarea sau reluarea, după întrerupere, a lucrărilor pe șantierul de construcție după semnarea actului specificat la alin.(5) conduce la anexarea

termenului de exercitare a lucrărilor continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări la termenul total de existență a șantierului de construcție numai în cazul în care:

a) teritoriul lucrărilor reluate este teritoriul lucrărilor anterior suspendate sau este strâns legat de acesta;

b) lucrările continuate sau reluate la obiect sînt încredințate persoanei care anterior a exercitat lucrările pe acest șantier de construcție sau noul și anteriorul antreprenor sînt persoane interdependente.

(8) Dacă continuarea sau reluarea lucrărilor, conform alin.(7), este legată de construirea sau montarea unui obiect nou pe același șantier de construcție sau de lărgirea obiectului anterior finisat, termenul exercitării unor astfel de lucrări continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări, de asemenea, se anexează la termenul total de existență a șantierului de construcție. În celelalte cazuri, inclusiv exercitarea reparării, reconstruirii sau reutilării tehnice a obiectului anterior predat beneficiarului, termenul exercitării lucrărilor continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări nu se anexează la termenul total de existență a șantierului de construcție, lucrărilor începute la obiectul anterior predat.

(9) Construirea sau montarea unor astfel de obiecte precum construirea drumurilor, viaductelor, canalelor, construirea comunicațiilor, în cadrul exercitării lucrărilor la care se schimbă amplasarea geografică de exercitare a lor, se consideră activitate exercitată pe un singur șantier de construcție.

Articolul 78. Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi rezidentă sau care obține statut de rezident

(1) Persoana fizică care încetează a mai fi rezidentă este considerată persoana care ca și cum ar fi vîndut toată proprietatea, exceptînd proprietatea imobiliară, la prețul ei de piață la momentul cînd a încetat a mai fi rezidentă.

(2) Orice persoană fizică nerezidentă care obține statutul de rezident are dreptul la determinarea valorii de piață a proprietății sale la momentul obținerii statutului de rezident. Valoarea determinată în acest mod constituie baza valorică a proprietății sale, care se ia în considerare la stabilirea venitului contribuabilului de pe urma vînzării acestei proprietăți.

Articolul 79. Trecerea în cont a impozitelor

Persoana fizică nerezidentă care prezintă declarația cu privire la impozitul pe venit are dreptul la trecerea în cont a impozitelor reținute din salariul său în conformitate cu art.88.

Articolul 79-1 - abrogat

Articolul 79-2. - abrogat

Articolul 79-3. Prevederi speciale privind tratatele internaționale

(1) Aplicarea tratatelor internaționale care reglementează impozitarea sau includ norme ce reglementează impozitarea se efectuează în modul stabilit de prevederile tratatelor internaționale și ale legislației fiscale din Republica Moldova. Prevederile tratatelor internaționale prevalează asupra legislației fiscale din Republica Moldova, iar în cazul în care sînt cote diferite de impozitare în tratatele internaționale și în legislația fiscală din Republica Moldova, se aplică cotele de impozitare mai favorabile. Pentru interpretarea prevederilor tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova cu alte state se utilizează Comentariile la Modelul Convenției pentru evitarea dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

(2) Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaționale, persoana fizică nerezidentă are obligația de a prezenta plătitorului de venit, pînă la data achitării venitului, certificatul de rezidență pe suport de hîrtie în original și/sau în formă electronică, eliberat de autoritatea competentă din statul său de rezidență. Persoana juridică nerezidentă, pentru a-și confirma rezidența, prezintă plătitorului de venit copia certificatului de rezidență sau a documentului ce atestă înregistrarea acesteia în țara sa de rezidență, sau a extrasului de pe pagina web oficială a autorității din statul de rezidență ce atestă rezidența fiscală ori înregistrarea persoanei juridice. Documentul ce atestă rezidența emis într-o limbă străină se prezintă plătitorului de venit cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă. Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare, cu excepția situației în care se schimbă condițiile de rezidență. În cazul în care certificatul de rezidență nu a fost prezentat pentru anul calendaristic respectiv, se vor aplica prevederile legislației fiscale din Republica Moldova.

(2-1) În cazul în care, în decursul anului calendaristic, beneficiarul venitului prezintă certificatul de rezidență după data achitării venitului obținut din sursele aflate în Republica Moldova, acesta este în drept să depună către plătitorul venitului o cerere, în formă liberă, pentru restituirea impozitului pe venit achitat în plus. Restituirea, prin recalcularea impozitului reținut în plus din venitul obținut din sursele aflate în Republica Moldova, se efectuează de către plătitorul venitului la cotele prevăzute de convenție (acord). În scopul restituirii prin recalcularea sumelor impozitului pe venit calculate și achitate la buget, potrivit cotelor prevăzute de prezentul cod, plătitorul venitului urmează să prezinte la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază

se deservește contribuabilul o dare de seamă corectată, cu stabilirea impozitului pe venit la cotele prevăzute de convenție (acord).

(3) În cazul în care impozitul a fost reținut la sursă înainte de prezentarea documentului de atestare a rezidenței prevăzut la alin.(2), suma impozitului reținut în plus pe parcursul anului este restituită plătitorului de venit sau nerezidentului, la cererea nerezidentului, în termenul de prescripție stabilit de legislația fiscală din Republica Moldova.

(4) Cererea de restituire a impozitului reținut în plus urmează să fie perfectată și depusă fie de către plătitorul de venit rezident, fie de către o altă persoană împuternicită de nerezident. În acest sens, solicitantul va acționa în relațiile cu Serviciul Fiscal de Stat în numele nerezidentului. Restituirea impozitului reținut în plus se efectuează către solicitant în cazul în care acesta nu are restanțe la buget. Restituirea impozitului pe venit reținut la achitarea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova nu se acceptă în cazul în care venitul (din care a fost reținut un impozit) a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente a nerezidentului. Documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitant autorităților competente pentru restituirea impozitului achitat în plus sînt stabilite de Ministerul Finanțelor.

(5) Pentru impozitele reținute la sursă în Republica Moldova, autoritatea competentă eliberează nerezidentului un certificat privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova. Forma certificatului și lista documentelor în baza cărora se eliberează certificatul se stabilesc de Ministerul Finanțelor.

(6) În cazul în care certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova a fost eliberat anterior, cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova este executată doar în situația notificării nerezidentului și a autorității competente a statului străin despre anularea certificatului emis anterior privind atestarea impozitului pe venit.

(7) În cazul în care cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova a fost executată anterior, certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova poate fi emis numai dacă:

a) suma impozitului pe venit reflectată în certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova reprezintă suma impozitului pe venit care nu a fost restituită;

b) nerezidentul a rambursat impozitul pe venit restituit anterior.

(8) În cazul în care tratatele internaționale au fost aplicate incorect și au condus la neachitarea sau achitarea parțială la buget a impozitului pe venit, plătitorul de venit rezident care este obligat să rețină la sursă și să plătească impozitul poartă

răspundere în conformitate cu prezentul cod.

(9) Modul de atestare și confirmare a rezidenței Republicii Moldova în scopul beneficierii de prevederile convențiilor (acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri încheiate între Republica Moldova și alte state se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Capitolul 12. Regimul fiscal pentru dividende

Articolul 80. Impozitarea dividendelor

(1) Agentul economic achită dividende acționarilor (asociațiilor) săi din venitul rămas după impozitare.

(2) - abrogat

Articolul 80-1. Achitarea prealabilă a impozitului în cazul repartizării dividendelor

(1) Persoanele specificate la art.90 care achită dividende acționarilor (asociațiilor) săi pe parcursul perioadei fiscale achită ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din profitul perioadei fiscale în curs, din care se vor achita dividende.

(1-1) Impozitul determinat conform alin.(1) se achită la buget pînă la data de 25 a lunii următoare celei în care au fost efectuate plățile în contul dividendelor.

(2) Suma impozitului achitată de agentul economic conform alin.(1) este trecută în cont ca impozit aplicat veniturii impozabil al agentului economic respectiv pentru perioada fiscală în care a fost făcută achitarea.

(3) Dacă, în vreo perioadă fiscală, trecerile în cont, permise agentului economic în conformitate cu alin.(2), depășesc suma impozitului pe venit în perioada fiscală respectivă, diferența va fi compensată conform modului stabilit în art.175 și 176.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici impozitați conform regimului fiscal stabilit la cap.7-1 din prezentul titlu și celui stabilit la cap.1 titlul X.

Capitolul 13. Trecerea în cont a impozitelor

Articolul 81. Trecerea în cont a impozitelor calculate și reținute

(1) În limitele perioadei fiscale, contribuabilii au dreptul de a trece în contul impozitului pe venit:

a) sumele reținute de la ei pe parcursul perioadei fiscale respective în conformitate cu art.88, 89 și 90;

b) - abrogată;

c) plățile efectuate pe parcursul perioadei fiscale respective în conformitate cu art.84;

d) impozitele achitate în afara Republicii Moldova, a căror trecere în cont este permisă în conformitate cu art.82, pentru sumele plătite sau calculate pentru aceeași perioadă fiscală.

(2) Dacă trecerile în cont, la care contribuabilul are dreptul în conformitate cu alin.(1) lit.a) și c), depășesc suma totală a impozitului pe venit calculată conform art.15, Serviciul Fiscal de Stat efectuează stingerea obligației fiscale prin compensare - conform art.175 și, după caz, restituirea la cont - conform art.176.

Articolul 82. Trecerea în cont a impozitului achitat în străinătate

(1) Contribuabilul are dreptul de a trece în cont impozitul pe venit, achitat în orice stat străin, dacă acest venit urmează a fi supus impozitării și în Republica Moldova.

Trecerea în cont a impozitului pe venit poate fi efectuată cu condiția prezentării de către contribuabil a documentului, care confirmă achitarea (reținerea) impozitului pe venit peste hotarele Republicii Moldova, certificat de organul competent al statului străin respectiv, cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă.

(2) Mărimea trecerii în cont, specificată la alin.(1), pentru orice an fiscal nu poate depăși suma care ar fi fost calculată la cotele aplicate în Republica Moldova față de acest venit.

(3) Trecerea în cont a impozitului achitat în alt stat se efectuează în perioada fiscală în care venitul respectiv este supus impozitării în Republica Moldova.

Capitolul 14. Prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit. Utilizarea codului fiscal

Articolul 83. Prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit

(1) Dreptul de a prezenta declarația cu privire la impozitul pe venit îl au toți contribuabilii.

(2) Sînt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit:

a) persoanele fizice (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini, apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții) care au obligații privind achitarea impozitului;

a-1) persoanele care practică activitate profesională, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

a-2) persoanele fizice rezidente care au utilizat scutirea personală și au obținut venituri impozabile anuale mai mari de 360000 de lei pe parcursul perioadei fiscale de declarare, cu excepția veniturilor prevăzute la art.90-1;

b) persoanele fizice rezidente (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi, inclusiv membri ai societăților și acționari ai fondurilor de investiții) care direcționează un cuantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget;

b-1) persoanele fizice nerezidente care obțin venituri conform art.74;

c) persoanele juridice rezidente, inclusiv cele specificate la art.51-2 și 51-3, cu excepția autorităților publice și instituțiilor publice, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

d) formele organizatorice rezidenți cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

e) reprezentanța permanentă a nerezidentului în Republica Moldova, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în modul și forma stabilite de Ministerul Finanțelor. Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5)-(10), declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă Serviciului Fiscal de Stat nu mai târziu de:

a) data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune - în cazul persoanelor juridice, formelor organizatorice rezidenți cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, reprezentanțelor permanente ale nerezidentului în Republica Moldova;

b) data de 30 aprilie a anului următor anului fiscal de gestiune - în cazul persoanelor fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi, inclusiv membri ai societăților și acționari ai fondurilor de investiții).

(5) Persoanele fizice care nu sînt obligate să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, la depistarea faptului de plată în plus la impozit, au dreptul să prezinte o declarație în care vor indica suma plătită în plus la impozit, care urmează să fie restituită conform legislației fiscale.

(7) Dacă contribuabilul intenționează să-și schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova în altă țară, el este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor, pentru întreaga perioadă fiscală de

gestiune cît a fost rezident.

(8) La cererea în scris a persoanei fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat poate prelungi (în limite rezonabile) termenul de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit. Prelungirea termenului se admite numai în cazul în care cererea a fost depusă înainte de expirarea termenului stabilit pentru prezentarea declarației.

(9) Prin derogare de la prevederile alin.(2) lit.d), gospodăria țărănească (de fermier) care pe parcursul perioadei fiscale nu a avut angajați și nu a obținut venit impozabil este scutită de obligația privind prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit.

(10) Nerezidentul care desfășoară activitate conform art.5 pct.15-1) și care obține statut de reprezentanță permanentă conform art.5 pct.15) este obligat să prezinte în prima declarație cu privire la impozitul pe venit, depusă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, și informația aferentă perioadei fiscale pe parcursul căreia a fost desfășurată activitatea de întreprinzător, începînd cu ziua în care a lansat activitatea de întreprinzător și pînă la momentul înregistrării în calitate de reprezentanță permanentă în anul fiscal de raportare.

(11) Prin derogare de la prevederile alin.(2) lit.d), întreprinzătorul individual sau gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați pe parcursul întregii perioade fiscale nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de TVA prezintă, nu mai tîrziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată (declarație) cu privire la impozitul pe venit.

(12) Darea de seamă fiscală cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

Articolul 84. Achitarea impozitului în rate

(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.

(2) Întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier), obligate să achite impozitul în rate conform alin.(1), dispun de dreptul de a achita impozitul în două etape: 1/4 din suma indicată la alin.(1) lit.a) sau b) – pînă la 25 septembrie și 3/4 din

această sumă – pînă la 25 decembrie ale anului fiscal.

(3) Întreprinderile, instituțiile și organizațiile care au subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) transferă la buget de la sediul subdiviziunilor partea impozitului pe venit calculată proporțional numărului mediu scriptic de salariați ai subdiviziunii pentru anul precedent ori partea impozitului pe venit calculată proporțional venitului obținut de subdiviziune conform datelor din evidența financiară a acesteia pe anul precedent.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici impozitați conform regimului fiscal stabilit la cap.7-1 din prezentul titlu și celui stabilit la cap.1 titlul X.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2) ale prezentului articol, agenții economici care aplică perioada fiscală prevăzută la art.12-1 alin.(4) sînt obligați să achite, pînă la data de 25 a fiecăror trei luni ale perioadei fiscale curente, sume egale cu 1/4 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală respectivă; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă.

Articolul 85. Semnarea declarațiilor și altor documente

(1) Declarația, darea de seamă sau alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate Serviciului Fiscal de Stat trebuie să fie perfectate și semnate în conformitate cu regulile și formele stabilite de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Numele persoanei fizice indicat în orice document semnat de aceasta servește drept dovadă că documentul a fost semnat anume de către persoana respectivă, dacă nu există probe contrare.

(3) Declarația cu privire la impozitul pe venit a unei persoane juridice trebuie să fie semnată de către persoana sau persoanele respective cu funcții de răspundere.

(4) Declarațiile și alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate Serviciului Fiscal de Stat trebuie să conțină o notificare a contribuabilului că, în cazul în care va include în documentele respective informații false sau care induc în eroare, el va purta răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 86. Utilizarea codului fiscal

Fiecare persoană care obține venit sau care efectuează plăți impozabile, în conformitate cu prezentul titlu, utilizează codul fiscal atribuit (obținut) în scopul evidenței contribuabililor în modul prevăzut de prezentul cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

Articolul 87. Termenele, modul, forma și locul achitării impozitului

(1) Contribuabilul care, conform art.83, este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit (fără cererea suplimentară din partea Serviciului Fiscal de Stat) achită impozitul pe venit nu mai târziu de termenul stabilit pentru prezentarea declarației (fără a ține cont de prelungirea termenului).

(2) Modul, forma și locul achitării impozitului sînt reglementate de Ministerul Finanțelor.

(3) În cazul primirii unui aviz sau cereri din partea Serviciului Fiscal de Stat, suma impozitului, penalităților și amenzilor aferente lui, indicată în aviz sau cerere, urmează a fi plătită de către contribuabil în termenul și modul general stabilit de prezentul cod și de actele normative adoptate pentru executarea prezentului cod.

(4) Avizul sau cererea Serviciului Fiscal de Stat se înmînează contribuabilului personal sau i se expediază prin poștă la ultima adresă a acestuia indicată în registrul Serviciului Fiscal de Stat.

Capitolul 15. Reținerea impozitului la sursa de plată

Articolul 88. Reținerea impozitului din salariu

(1) Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținînd cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern.

(1-1) - abrogat.

(2) Pentru obținerea scutirilor, lucrătorul, nu mai târziu de data stabilită pentru începerea muncii ca angajat, prezintă angajatorului o cerere semnată de el privind acordarea scutirilor la care are dreptul, anexînd la ea documentele ce certifică acest drept. Lucrătorul care nu-și schimbă locul de muncă nu este obligat să prezinte anual angajatorului cererea privind acordarea scutirilor și documentele corespunzătoare, cu excepția cazurilor în care angajatul obține dreptul la scutiri suplimentare sau pierde dreptul la unele scutiri.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal se schimbă suma scutirilor la care are drept lucrătorul, acesta este obligat să prezinte angajatorului, în termen de 10 zile de la data când a avut loc schimbarea, o nouă cerere semnată de el cu documentele corespunzătoare.

(4) Prezentarea cu bună știință în cerere și în documentele care confirmă dreptul la scutiri a unor informații false sau care induc în eroare atrage după sine aplicarea amenzii și răspunderea penală prevăzute de legislație.

(5) Veniturile persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, obținute din prestarea serviciilor și/sau lucrărilor, precum și veniturile membrilor consiliului sau comisiei de cenzori a întreprinderilor sînt considerate drept salariu din care se reține impozitul conform cotei prevăzute la art.15 lit.a).

Articolul 88-1. Impozitarea plăților salariale ale angajaților din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi

(1) Prin derogare de la prevederile art.15 și art.88, angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi care plătesc angajatului conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) sînt obligați să calculeze și să achite la buget un impozit pe venit în mărime fixă de 500 de lei lunar pentru fiecare angajat din venitul ce nu depășește 10000 de lei pe lună.

(2) Suma venitului lunar ce depășește limita stabilită la alin.(1) se supune impozitării, prin aplicarea regimului fiscal general prevăzut la art.88, începînd cu primul leu al depășirii, cu aplicarea cotelor de impozitare stabilite la art.15.

(3) Pentru salariații angajați după prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a listei conform art.92 alin.(14), calcularea și plata impozitului pe venit conform prezentului articol pentru luna în care au fost angajați se vor efectua proporțional zilelor rămase pînă la finele lunii, din mărimea impozitului specificată la alin.(1).

(4) Venitul obținut din alte activități de către persoanele fizice menționate la alin.(1) se supune impozitării în modul general stabilit de prezentul titlu.

(5) Dacă persoana fizică angajată în calitate de conducător auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi cumulează două funcții la una și aceeași entitate din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi, veniturile de la altă activitate se impozitează în modul general stabilit.

(6) Pentru alte categorii de angajați decît cea specificată la alin.(1) se aplică regimul fiscal aferent impozitului pe venit din salariu în modul general prevăzut la art.88.

(7) Impozitul calculat se achită lunar la bugetul de stat în termenul stabilit la art.92 alin.(14). Pentru salariații angajați după perioada de raportare, impozitul se achită pînă la finele lunii de gestiune, proporțional pentru perioada dintre raportări și integral pentru următoarea lună. În cazul eliberării din serviciu a angajaților pe parcursul lunii de gestiune, impozitul achitat pentru aceștia nu se restituie și nu se trece în contul altor impozite și taxe.

(8) Suma venitului lunar obținut de angajații care prestează servicii de transport rutier de persoane în regim de taxi este considerată ca fiind impozitată, fără necesitatea declarării salariului și a achitării adiționale a impozitului pe venit din salariu."

Articolul 89. Reținerea impozitului din dobânzi

Fiecare plătitor, menționat la art.90, de dobânzi în folosul persoanelor fizice, cu excepția celor efectuate în folosul întreprinzătorilor individuali și al gospodăriilor țărănești (de fermier), este obligat să rețină din fiecare dobîndă și să achite ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din plată.

Articolul 90. Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului

(1) Impozitul pe venit la sursa de plată se reține, în mod obligatoriu, de către orice:

- a) persoană (contribuabil) care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și a persoanelor care desfășoară activități independente conform cap. 10-2 și activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10-3;
- b) nerezident care desfășoară activitate conform art.5 pct.15-1);
- c) reprezentanță permanentă;
- d) instituție;
- e) organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică.

(2) Impozitul pe venit ce se reține în prealabil, ca parte a impozitului, constituie 12%.

(3) Impozitul conform alin.(2) se reține din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a persoanelor menționate la cap. 10-1, 10-2 și 10-3, pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18.

(4) Nu se reține impozitul conform alin.(2) din:

a) plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90-1 și 91;

b) înstrăinarea mijloacelor de transport rutier;

c) înstrăinarea valorilor mobiliare;

d) suma arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă și/sau în cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital;

e) plățile la lichidare în formă nemonetară, în cazul lichidării agentului economic.

(5) Prin derogare de la alin.(3), în cazul plăților la lichidare, impozitul pe venit se reține din diferența dintre suma îndreptată spre achitare și valoarea de depunere a cotei de participare în capitalul social al agentului economic aflat în proces de lichidare.

Articolul 90-1. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit

(1) - abrogat.

(2) - abrogat.

(3) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 12% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune,arendă, uzufruct, suprafață) a proprietății mobiliare și imobiliare, cu excepția arendei terenurilor agricole.

(3-1) Persoanele specificate la art.90 rețin și achită la buget un impozit în mărime de:

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, achitate în folosul persoanelor fizice rezidente, cu excepția celor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008-2011 inclusiv;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008-2011 inclusiv;

- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010-2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participare depusă în capitalul social;

- 12% din royalty achitate în folosul persoanelor fizice;

- 6% din mărimea sumei mijloacelor bănești donate persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător.

Prevederile de la liniuțele întâi și a doua ale prezentului alineat se aplică și în cazul dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.

(3-2) – abrogat.

(3-3) Fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de:

– 12% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește 1% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1);

– 12% din câștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui câștig depășește mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1).

(3-4) Subiecții impunerii persoane fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, suprafață) proprietate imobiliară, achită impozit în mărime de 7% din valoarea lunară a contractului. Persoanele menționate sunt obligate, în termen de 3 zile de la data încheierii contractului, să înregistreze contractul încheiat la Serviciul Fiscal de Stat. Acest impozit se achită lunar, cel târziu la data de 25 a lunii în curs, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Dacă proprietatea imobiliară a fost transmisă în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, suprafață) după data de 25, termenul de plată în această lună va fi data de 25 a lunii următoare lunii transmiterii în posesie și/sau în folosință a bunului imobil.

În cazul neînregistrării contractului de locațiune, arendă, uzufruct, suprafață privind proprietatea imobiliară și al neachitării impozitului din venitul obținut, Serviciul Fiscal de Stat va estima venitul persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător prin metode și surse indirecte, în conformitate cu prevederile art.189 și 225.

(3-5) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 6% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali, a gospodăriilor țărănești (de fermier) și a persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal conform cap. 10-3, pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.

(3-6) Fiecare comisionar reține un impozit în mărime de 12% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente desfacerii prin unitățile comerțului de consignație a mărfurilor.

(3-7) Băncile, asociațiile de economii și împrumut, precum și emitenții de valori mobiliare corporative rețin un impozit în mărime de 3% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.

(4) Reținerea finală a impozitului stabilit prin prezentul articol scutește beneficiarul câștigurilor și veniturilor specificate la alin.(3), (3-1), (3-3), (3-4), (3-5), (3-6) și (3-7) de la includerea lor în componența venitului brut, precum și de la declararea acestora.

(5) Veniturile obținute de persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, din care a fost reținut și achitat la buget impozitul în conformitate cu alin.(3-5) din prezentul articol, și veniturile specificate la art.20 lit.y) și y-2) sînt pasibile de verificare, în cadrul controalelor fiscale, în cazul în care depășesc suma de 300 de mii de lei cumulativ pe parcursul unui an fiscal.

Articolul 90-2. - abrogat.

Articolul 91. Reținerile din veniturile nerezidentului

(1) Persoanele menționate la art.90 rețin și achită un impozit în mărime de:

- 12% din plățile direcționate spre achitare nerezidentului aferente veniturilor de la art.71, cu excepția celor specificate la liniuțele a doua, a treia și a patra din prezentul alineat;
- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008-2011 inclusiv;
- 15% din sumele specificate la art.90-1 alin.(3-1) liniuța a treia;
- 6% din dividendele specificate la art.71 lit.e).

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică:

a) veniturilor nerezidentului ce țin de activitatea reprezentanței permanente a acestora în Republica Moldova;

b) veniturilor obținute sub formă de salariu din care se efectuează rețineri conform art.88.

Articolul 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea

către Serviciul Fiscal de Stat și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată

(1) Impozitul reținut conform art.69-18 și art.88-91 se achită la buget de către persoana care a efectuat reținerea pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile.

(2) Dările de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile, cu excepția dării de seamă indicate la alin.(3), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.

(3) Persoanele care sînt obligate să rețină impozitul în conformitate cu art.69-18 și art.88-91, cu excepția impozitului reținut pentru câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut. Această dare de seamă va include și datele despre persoanele și/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art.90, precum și sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să rețină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menționată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare/ repartitie a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.

(4) Persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate, pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile, să prezinte beneficiarului acestor plăți (cu excepția celor ce au obținut venituri conform art.90-1 și art.91 alin.(1)) informații privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art.33-35, suma deducerilor prevăzute la art.36 alin.(6) și (7), precum și suma impozitului reținut, în cazul reținerii.

(4-1) În cazul efectuării corectărilor în informația prezentată conform alin.(3), persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate să informeze beneficiarul plăților în termen de 15 zile lucrătoare de la data efectuării modificării sau emiterii deciziei asupra cazului de încălcare fiscală.

(5) Ministerul Finanțelor stabilește lista și forma documentelor solicitate conform prezentului articol, precum și modul de completare a acestora.

(8) Prin derogare de la prevederile alin.(3), întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai tîrziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, darea de seamă fiscală unificată prevăzută la alin.(3).

(9) Organele cadastrale teritoriale, deținătorii registrelor de valori mobiliare, notarii publici prezintă Serviciului Fiscal de Stat, conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, informația privind determinarea obligațiilor fiscale ce țin de înstrăinarea activelor de către persoane fizice.

(10) Casa Națională de Asigurări Sociale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, informația aferentă persoanelor fizice care au obținut restituirea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, în modul și în forma stabilită de comun acord cu Serviciul Fiscal de Stat.

(12) Ministerul Justiției, pînă la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, transmite Serviciului Fiscal de Stat lista organizațiilor necomerciale în modul și în forma stabilită de comun acord.

(13) Agenții economici specializați (intermediari imobiliari), pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, prezintă Serviciului Fiscal de Stat informația privind contractele de dare în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, suprafață) a proprietății imobiliare încheiate de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în modul și în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(14) Prin derogare de la alin.(2), angajatorii din domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi menționați la art.88-1, lunar, pînă la data de 25 a lunii premergătoare celei de gestiune, prezintă Serviciului Fiscal de Stat o dare de seamă privind calcularea impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru angajații conducători auto ce efectuează transport rutier de persoane în regim de taxi, conform modului aprobat de Ministerul Finanțelor, utilizînd în mod obligatoriu metode automatizate de raportare electronică. În cazul angajării persoanelor în perioada de după prezentarea dării de seamă menționate și pînă la data de 25 a lunii de gestiune, angajatorii sînt obligați să prezinte o dare de seamă suplimentară în ziua angajării.

Titlul III. Taxa pe valoarea adăugată

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 93. Noțiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

- 1) Taxă pe valoarea adăugată (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.
- 2) Marfă, valori materiale – rezultat al muncii sub formă de articole, mărfuri de larg consum și produse cu destinație tehnico-economică, clădiri, construcții și alte bunuri imobiliare.
- 3) Livrare de mărfuri – transmitere a dreptului de proprietate asupra mărfurilor prin comercializarea lor, schimb, transmitere gratuită, transmitere cu plată parțială, împrumutul bunurilor fungibile, cu excepția mijloacelor bănești, achitarea salariului în expresie naturală, prin alte plăți în expresie naturală, prin comercializarea mărfurilor gajate în numele debitorului gajist, prin transmiterea mărfurilor în baza contractului de leasing financiar; transmitere a mărfurilor de către comitent comisionarului, de către comisionar cumpărătorului, de către furnizor comisionarului și de către comisionar comitentului în cadrul realizării contractului de comision.
- 4) Livrare (prestare) de servicii – activitate de prestare a serviciilor materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional, transmiterea cu plată sau gratuit a drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri, obiecte ale proprietății industriale și obiecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe; activitate de executare cu plată sau gratuit a lucrărilor de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și a altor lucrări; activitate de prestare a serviciilor de către administratorul fiduciar cumpărătorului și de către administratorul fiduciar fondatorului administrării fiduciare în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară. Se consideră livrare efectuată de către fondatorul administrării fiduciare administratorului fiduciar serviciile prestate de către administratorul fiduciar cumpărătorului în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară.
- 5) Plata parțială – îndeplinirea incompletă de către cumpărător a obligațiilor sale față de furnizor.
- 6) Livrare impozabilă – livrare de mărfuri, livrare (prestare) de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere, efectuate de către subiectul impozabil în procesul activității de întreprinzător.

- 7) Mărfuri de uz sau consum personal – obiecte destinate pentru satisfacerea necesităților proprietarului și (sau) ale membrilor familiei sale.
- 8) Import de mărfuri – introducerea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația vamală.
- 9) Import de servicii – prestare de servicii de către persoanele juridice și fizice nerezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice și fizice rezidente sau nerezidente ale Republicii Moldova, pentru care locul prestării se consideră a fi Republica Moldova.
- 10) Export de mărfuri – scoaterea mărfurilor de pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația vamală.
- 11) Export de servicii – prestare de către persoane juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice și fizice nerezidente ale Republicii Moldova de servicii al căror loc de livrare nu este Republica Moldova.
- 12) Relații specifice – relații speciale, caracteristice și aplicabile numai unui anumit subiect sau unei circumstanțe concrete, care se deosebesc de relațiile caracteristice pentru subiecți și circumstanțe analogice;
- 13) - abrogat.
- 14) Agent – persoană care acționează în numele altei persoane și nu este angajatul acesteia.
- 15) Locul livrării mărfurilor, serviciilor – locul efectuării livrării, determinat conform regulilor stabilite în art.110 și 111.
- 16) Factură fiscală – formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.
- 17) Cumpărător (beneficiar) – persoană fizică sau juridică căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.
- 18) Investiții (cheltuieli) capitale – costuri și cheltuieli suportate de către agentul economic în legătură cu reparația capitală, crearea și/sau procurarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale destinate utilizării în procesul de producție (prestare servicii/executare lucrări), care nu se reflectă în rezultatele perioadei curente, dar urmează a fi atribuite la majorarea valorii mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale.
- 19) – abrogat.

20) Scutire de T.V.A. cu drept de deducere – scutire de T.V.A. cu acordarea dreptului de deducere a sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată pentru procurările efectuate, conform art.104;

21) Servicii conexe – servicii care, cumulativ, asigură furnizarea unui cadru adecvat ce permite consumul alimentelor, servirea alimentelor, furnizarea/punerea la dispoziție de personal de servire, de bucătari sau de personal pentru curățenie, punerea la dispoziție a veselei, a tacâmurilor, punerea la dispoziție a unui mobilier adecvat consumului alimentelor, cum sunt mesele și scaunele, curățarea sau debarasarea meselor, consultanță individuală privind alegerea alimentelor, consilierea clienților cu privire la compoziția și cantitatea bucatelor pentru anumite evenimente. Punerea la dispoziție a unor elemente de mobilier într-o zonă a cărei destinație principală nu este facilitarea consumului de alimente nu constituie un element de natură a încadra operațiunea drept prestare de servicii conexe.

Capitolul 2. Subiecți și obiecte impozabile

Articolul 94. Subiecții impozabili

Subiecții impozabili sînt:

a) persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care sînt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.;

b) persoanele juridice și fizice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă mărfuri, cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;

c) persoanele juridice și fizice, cu excepția organizațiilor social-politice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.

d) nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, care prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice și obțin venituri de la persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător, precum și nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova, prin intermediul cărora are loc achitarea de către persoanele fizice

rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător a serviciilor de care beneficiază prin intermediul rețelelor electronice de la alți nerezidenți, al căror loc de livrare se consideră a fi Republica Moldova;

e) persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională potrivit legislației, și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea întreprinderilor înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A., declarate în proces de insolabilitate, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012;

f) persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională conform legislației, și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea gajată, proprietatea ipotecată, proprietatea sechestrată de la întreprinderile înregistrate în calitate de plătitori de T.V.A.

Articolul 95. Obiectele impozabile

(1) Obiecte impozabile constituie:

a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentând rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova;

b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice;

c) importul serviciilor în Republica Moldova;

d) livrarea serviciilor prin intermediul rețelelor electronice efectuată de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;

e) procurarea proprietății subiecților impozabili declarați în proces de insolabilitate, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.

f) procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate de la subiecții impozabili.

(1-1) În sensul prezentului alineat, servicii prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili specificați la art.94 lit.d) se consideră serviciile prestate prin rețelele informaționale de telecomunicații, inclusiv prin rețeaua internet, în mod automatizat, cu utilizarea tehnologiilor informaționale.

La astfel de servicii se atribuie:

a) acordarea dreptului de utilizare a programelor pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date prin rețeaua internet, inclusiv prin oferirea accesului la distanță la acestea, de asemenea a dreptului de upgrade și de extindere a posibilităților funcționale ale acestora;

b) acordarea serviciilor de publicitate în rețeaua internet, inclusiv cu utilizarea programelor pentru calculatoare și a bazelor de date ce funcționează în rețeaua internet, precum și acordarea spațiilor de publicitate în rețeaua internet;

c) acordarea serviciilor de plasare a ofertelor privind procurarea (comercializarea) mărfurilor (serviciilor), a drepturilor patrimoniale în rețeaua internet;

d) prestarea prin rețeaua internet a serviciilor privind acordarea posibilităților tehnice, organizaționale, informaționale și a altora, efectuate cu utilizarea tehnologiilor și a sistemelor informaționale, pentru stabilirea contactelor și încheierea tranzacțiilor dintre vânzători și cumpărători (inclusiv acordarea spațiilor de comerț ce funcționează în rețeaua internet în regim on-line, în care cumpărătorii potențiali propun prețul lor prin intermediul procedurii automatizate și părțile sunt notificate referitor la comercializare prin mesajul remis ce se formează automatizat);

e) asigurarea și/sau susținerea existenței comerciale sau personale în rețeaua internet, susținerea resurselor informaționale ale utilizatorilor (a site-urilor și/sau a paginilor din rețeaua internet), asigurarea accesului la acestea al altor utilizatori ai rețelei, oferirea utilizatorilor a posibilităților de modificare a acestora;

f) stocarea și prelucrarea informației cu condiția că persoana ce acordă această informație are acces la ea prin rețeaua internet;

g) acordarea în regim on-line a puterii computaționale pentru plasarea informației în sistemele informaționale;

h) acordarea numelor de domeniu, prestarea serviciilor de hosting;

i) prestarea serviciilor de administrare a sistemelor informaționale, a site-urilor în rețeaua internet;

j) prestarea serviciilor acordate în mod automatizat prin rețeaua internet la introducerea datelor de către cumpărătorul serviciilor, prestarea serviciilor de căutare, selectare și sortare a datelor la cerere, acordarea acestor date utilizatorilor prin rețelele informaționale și de telecomunicații (în special, prezentarea în timp real a rapoartelor de la burse, traducerea automată în timp real);

k) acordarea prin rețeaua internet a drepturilor de utilizare a cărților (edițiilor) electronice și a altor publicații electronice, a materialelor informaționale, pentru instruire, a prezentărilor grafice, a pieselor muzicale cu text sau fără text, a pieselor audiovizuale, inclusiv prin acordarea accesului la distanță la acestea pentru vizualizare sau ascultare;

l) prestarea serviciilor de căutare pentru beneficiar și/sau de acordare beneficiarului a informației privind cumpărătorii potențiali;

m) acordarea accesului la sistemele de căutare în rețeaua internet;

n) ținerea statisticii pe site-urile din rețeaua internet;

o) transmisia digitală a programelor de radio sau de televiziune;

p) acordarea accesului la conținutul audiovizual.

În sensul prezentului alineat, la serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice nu se atribuie următoarele operațiuni:

a) realizarea mărfurilor (serviciilor, lucrărilor) dacă, la comandarea prin rețeaua internet, livrarea acestora se efectuează fără utilizarea rețelei internet;

b) realizarea (transmiterea dreptului de utilizare) a produselor informaționale pentru calculatoare (inclusiv a jocurilor de calculator), a bazelor de date pe suport material;

c) acordarea serviciilor de consultanță prin poșta electronică.

(2) Nu constituie obiecte impozabile:

a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere, Portului Internațional Liber "Giurgiulești", Aeroportului Internațional Liber "Mărculești" sau în cadrul regimului de antrepozit vamal;

b) venitul sub formă de dobândă obținut de către locator în baza unui contract de leasing;

c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor în mărime anuală de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;

d) transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic;

e) valoarea nominală a tichetelor de masă percepută de către operatori și de către unitățile comerciale/de alimentație publică, cu excepția valorii serviciilor prestate de către operatori unităților comerciale/de alimentație publică și angajatorilor în condițiile Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă;

f) livrarea bunurilor materiale fungibile în procesul de îmborsărire și înlocuire a acestora conform prevederilor Legii nr.589/1995 privind rezervele materiale de stat și de mobilizare;

g) livrarea către persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională potrivit legislației, a proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr.149/2012;

h) livrarea către persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională conform legislației, a proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate.

Capitolul 3. Modul de calculare și achitare a T.V.A.

Articolul 96. Cotele T.V.A.

Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.:

a) cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;

b) cote reduse în mărime de:

- 8% – la pâinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590600, 190590900), la laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate), livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art.103 alin.(1) pct.2);

- 8% – la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, atît indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cît și autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la alcoolul etilic nederivat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate;

- 8% – la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 300215, 3005, 300610, 300620000, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 382200, 4014, 401511000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000;
- 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atât la cele importate, cât și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex. 070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex. 121291800 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214;
- 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;
- 8% – la biocombustibilul solid destinat producerii energiei electrice, energiei termice și apei calde livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă și silvică, reziduuri vegetale agricole și forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria alimentară, reziduuri de lemn, precum și la energia termică produsă din biocombustibil solid, livrată instituțiilor publice;
- 12% – la serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort, în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalou, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei;
- 12% – la produsele alimentare și/sau băuturi, cu excepția producției alcoolice, preparate sau nepreparate, pentru consumul uman, însoțite de servicii conexe care să permită consumul imediat al acestora, realizate în cadrul activităților care se atribuie la secțiunea I a Clasificatorului activităților din economia Moldovei.

Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile

- (1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile, reprezintă valoarea livrării achitate sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.).
- (2) Dacă plata pentru livrare este, în totalitate sau parțial, achitată în expresie naturală, valoarea impozabilă a livrării impozabile constituie valoarea ei de piață, care se determină în conformitate cu art.5 pct.26) și art.99.
- (3) Valoarea impozabilă a livrării impozabile include suma totală a tuturor impozitelor și taxelor care urmează a fi achitate, cu excepția T.V.A.
- (3-1) În cazul aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a sumei obligației fiscale, valoarea impozabilă a livrării impozabile se consideră valoarea estimată în conformitate cu art.225.
- (5) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a activelor care au fost sau sînt supuse amortizării de către furnizor reprezintă valoarea cea mai mare din valoarea lor contabilă și valoarea de piață.
- (6) Valoarea impozabilă a serviciilor prestate prin intermediul rețelelor electronice de către subiecții impozabili specificați la art.94 lit.d) reprezintă valoarea achitată de către cumpărători (fără T.V.A.).
- (7) Valoarea impozabilă la procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență în conformitate cu prevederile Legii insolvenței nr.149/2012 reprezintă valoarea procurării proprietății achitată sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.) de către cumpărător.
- (8) Valoarea impozabilă la procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate reprezintă valoarea procurării proprietății achitată sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.) de către cumpărător.

Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor, serviciilor, după livrarea sau achitarea lor, urmează a fi ajustată, cu condiția prezentării documentelor de confirmare, dacă:

- a) valoarea livrării impozabile, aprobată anticipat, s-a schimbat ca rezultat al schimbării prețurilor;
- b) livrarea impozabilă a fost, în totalitate sau parțial, restituită subiectului impozabil care a efectuat livrarea;
- c) valoarea impozabilă a livrării impozabile a fost redusă în urma acordării discountului.

Articolul 99. Livrările efectuate la un preț mai mic decât cel de piață, fără efectuarea plății, în contul retribuirii muncii

(1) Livrarea efectuată la un preț mai mic decât cel de piață din cauza relațiilor specifice stabilite între furnizor și cumpărător (beneficiar) sau din cauză că cumpărătorul (beneficiarul) este un angajat al furnizorului constituie o livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piață. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relațiilor între membrii aceleiași cooperative sau aceluiși grup de producători agricoli, precum și relațiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli și membrii săi.

(2) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie care ulterior sînt transmise fără plată angajaților subiectului impozabil, serviciile prestate fără plată angajaților subiectului impozabil, cu excepția celor prevăzute la art.24 alin.(19), se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piață.

(3) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, care ulterior sînt însușite de subiect sau sînt transmise de el membrilor familiei sale se consideră livrare impozabilă a acestui subiect. Valoarea impozabilă a livrării de mărfuri, servicii este valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfășurării activității sale de întreprinzător, iar pentru mărfurile de producție proprie – valoarea de piață.

(4) Mărfurile, serviciile, livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, care ulterior au fost transmise fără plată altor persoane se consideră livrare impozabilă efectuată de către acest subiect. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfășurării activității sale de întreprinzător.

(5) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, serviciile livrate în contul retribuirii muncii angajatului se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea ei de piață.

(6) Valoarea de piață a livrării impozabile nu trebuie să fie mai mică decât costul vânzărilor ei.

Articolul 100. Valoarea impozabilă a mărfurilor importate

(1) Valoarea impozabilă a mărfurilor importate constituie valoarea lor vamală, determinată în conformitate cu legislația vamală, precum și impozitele și taxele care urmează a fi achitate la importul acestor mărfuri, cu excepția T.V.A.

(2) În cazul absenței documentelor care confirmă valoarea mărfurilor importate sau în cazul diminuării de către importator a valorii mărfurilor, valoarea impozabilă a mărfurilor este determinată de către autoritățile vamale în modul stabilit la alin.(1) și în conformitate cu drepturile acordate acestor autorități de legislație.

Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.

(1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a), e) și f) sînt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținîndu-se cont de dreptul de deducere conform art.102.

(2) Dacă suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor depășește suma T.V.A. primită sau care urmează să fie primită de la cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate, diferența se reportează în următoarea perioadă fiscală și devine o parte a sumei T.V.A. ce urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate în această perioadă cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(3), (5) și (6).

(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pîine și produse de panificație, exploatațiile de producție a laptelui și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pîine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele diferenței dintre cota-standard și cea redusă, înmulțită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(4-1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.e) și f) calculează T.V.A. pentru procurările indicate la art.95 alin.(1) lit.e) și f) prin aplicarea cotei corespunzătoare a impozitului, stabilită pentru proprietatea procurată, la valoarea procurării ei.

(5) Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103

alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de T.V.A. cu drept de deducere. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(7) Persoanele juridice și fizice care importă mărfuri pentru desfășurarea activității de întreprinzător achită T.V.A. pînă la sau în momentul prezentării declarației vamale, adică pînă la momentul introducerii mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova. Persoanele fizice care importă mărfuri a căror valoare depășește limita neimpozabilă de 300 de euro în cazul transportului terestru sau de 430 de euro în cazul transportului aerian și maritim achită T.V.A. în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor).

(7-1) Prin derogare de la alin.(7), persoanele fizice care, în cadrul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), introduc prin intermediul trimiterilor poștale internaționale mărfuri care au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau a căror valoare intrinsecă depășește suma de 200 de euro per expediere achită TVA în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor). Mărfuri care nu au caracter comercial sînt mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau al familiei sale și care, prin natura sau cantitatea lor, nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.

(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul

bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

(9) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.d) sunt obligați să declare și să achite la buget, pentru fiecare perioadă fiscală stabilită conform art.114 alin.(1-1), suma T.V.A. care se include în valoarea achitată de cumpărători.

Articolul 101-1. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale

(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili care, începând cu 1 ianuarie 2012, efectuează investiții (cheltuieli) capitale, cu excepția investițiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri și în mijloace de transport (de la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), și sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A..

(1-1) Prin derogare de la prevederile alin.(1), agenții economici care sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A. și care, începând cu 1 mai 2015, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în clădiri de producție (destinate producerii mărfurilor sau serviciilor) au dreptul la restituirea sumei T.V.A. Restituirea TVA nu se efectuează pentru clădiri de producție care se află în curs de execuție sau conservare, ci doar pentru clădirile de producție care sînt date în exploatare și utilizate conform destinației lor finale.

(2) Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) și (1-1) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decît suma T.V.A. achitată pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1) și (1-1). Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.

(2-1) Restituirea T.V.A. pentru investițiile (cheltuielile) capitale efectuate pînă la 31 decembrie 2011 inclusiv se efectuează conform prevederilor legislative în vigoare pînă

la această dată.

(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

Articolul 101-2. – abrogat.

Articolul 101-3. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului

(1) Agenții economici care nu sînt înregistrați în calitate de contribuabili de T.V.A. și care, începînd cu 1 ianuarie 2013, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule de la poziția tarifară 8702 pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului, au dreptul la restituirea sumei T.V.A. aferente acestor investiții, achitată furnizorului sau organului vamal prin intermediul contului bancar și/sau contului de plăți. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii.

(2) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al agentului economic respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

Articolul 101-4. – abrogat.

Articolul 101-5. Restituirea TVA pentru procurările de mărfuri și/sau servicii destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova

(1) Sumele TVA aferente procurărilor de mărfuri și/sau servicii destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice, oficiile consulare și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice, oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu aceștia, se restituie în modul stabilit de Guvern. În cazul consumului personal de către membrii personalului și membrii familiilor acestora, suma lunară maximă a procurărilor, inclusiv TVA, pentru care se acordă restituirea nu va depăși 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică cetățenilor Republicii Moldova, precum și cetățenilor străini sau apatrizilor cu reședința permanentă în Republica Moldova.

Articolul 102. Deducerea sumei T.V.A. pentru mărfurile, serviciile procurate

(1) În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Se permite deducerea sumei T.V.A. la mărfurile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru mărfurile, serviciile menționate în conformitate cu art.115. Pentru serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, deducerea sumei T.V.A. se permite pentru sumele T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate la buget.

(2) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(3) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor impozabile și scutite de T.V.A. fără drept de deducere se deduce dacă se referă la livrările impozabile.

(4) Mărimea deducerii sumei T.V.A. se determină lunar prin aplicarea proratai față de suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor impozabile, precum și celor scutite de T.V.A. fără drept de deducere. Prorata lunară se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă și se determină prin aplicarea următorului raport:

a) la numărător se indică valoarea livrărilor impozabile (fără T.V.A.), cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză;

b) la numitor se indică valoarea totală a livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și a livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere, cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză.

Prorata definitivă se determină în modul descris mai sus și se aproximează, conform regulilor matematice, până la două semne după virgulă la completarea declarației privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală a anului și se bazează pe indicatorii anuali ai livrărilor. Diferența dintre suma T.V.A. dedusă în perioadele fiscale precedente și suma T.V.A. determinată drept urmare a aplicării proratai definitive se reflectă în declarația pentru ultima perioadă fiscală a anului.

Se permite spre deducere suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere dacă mărimea raportului dintre livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere și totalul livrărilor impozabile (fără T.V.A.) și al livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere este mai mică decît coeficientul de 0,05.

(5) Deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.c), d), f), g) și h) se efectuează similar livrărilor impozabile.

Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.a) și b) nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(6) Sumele T.V.A. deduse de subiectul impozabil pe mărfurile, serviciile procurate se exclud din deducere și se raportează la costuri sau la cheltuieli în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor în procesul desfășurării activității de întreprinzător din impozabil în scutit de T.V.A. fără drept de deducere sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere în locul livrărilor impozabile.

Din deducere se exclud sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la deducere pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru mijloacele fixe și imobilizările necorporale supuse amortizării – în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.

Sumele T.V.A. care se exclud din deducere în conformitate cu prezentul alineat se raportează la costuri sau la cheltuieli.

Raportarea sumelor T.V.A. la costuri sau la cheltuieli în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare impozabilă în livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere.

Raportarea sumelor T.V.A. la costuri sau la cheltuieli în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere în locul livrărilor impozabile.

(7) Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de T.V.A. fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.

Se deduc sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru mijloacele fixe și imobilizările necorporale supuse amortizării - în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.

Deducerea sumelor T.V.A. în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere în livrare impozabilă.

Deducerea sumelor T.V.A. în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.

(8) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care nu sînt folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător, pe mărfurile procurate care, în procesul activității de întreprinzător, au fost sustrate sau au constituit deșeuri și perisabilități naturale peste limitele lunare stabilite de conducător, precum și pe valoarea care nu a fost supusă amortizării mijloacelor fixe casate, nu se deduce și se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și pentru produsele din alcool etilic clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208, care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul

Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, și pentru produsele petroliere care au constituit deșeuri sau perisabilități naturale peste limitele stabilite de către Ministerul Economiei și Infrastructurii nu se deduce și se raportează la costurile sau cheltuielile perioadei.

(8-1) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru mărfurile procurate, precum și pentru mărfurile, serviciile procurate care au fost utilizate la fabricarea mărfurilor care în procesul activității de întreprinzător au fost distruse ca urmare a calamităților naturale se deduce în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate și confirmate.

(9) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate de către subiectul impozabil în scopul organizării de activități distractive ce nu țin de domeniul activității sale de întreprinzător nu se deduce și se raportează la cheltuieli. Subiecții impozabili a căror activitate de întreprinzător constă în organizarea distracțiilor și timpului liber, iar valorile materiale, serviciile procurate sînt folosite nemijlocit pentru desfășurarea acestei activități, au dreptul la deducerea sumei T.V.A. pe valorile materiale și serviciile procurate.

(10) Subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:

a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.; sau

a-1) de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012;

a-2) de documentul de plată care confirmă achitarea T.V.A. la buget pentru procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate;

b) de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate.

(11) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.e) și f), înregistrați ca plătitori ai T.V.A., au dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată la buget, pentru mărfurile procurate.

(12) În cazul în care factura fiscală pentru servicii, precum și pentru energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii publice de telefonie fixă și mobilă, servicii comunale, produse petroliere, este eliberată de către furnizor până la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă, subiectul impozabil cumpărător (beneficiar) are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe serviciile,

mărfurile menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.

(13) În cazul în care factura fiscală pentru livrarea mărfurilor, serviciilor este primită de către cumpărător (beneficiar) subiect impozabil ulterior perioadei fiscale în care aceasta a fost emisă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe mărfurile, serviciile utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în perioada fiscală în care factura fiscală respectivă a fost primită de către cumpărător (beneficiar). Deducerea sumei T.V.A. se efectuează prin înscrierea sumei respective în declarația privind T.V.A. pentru perioada fiscală în care a fost primită nemijlocit factura fiscală, fără corectarea declarațiilor privind T.V.A. pentru perioadele fiscale anterioare.

(14) Livrarea în privința căreia se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe mărfurile, serviciile procurate trebuie să fie efectuată subiectului impozabil de către furnizorul care a eliberat factura fiscală (eliberată în modul stabilit de Ministerul Finanțelor sau imprimată cu aplicarea seriei și numărului atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subiectului care își exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale).

(15) În scopul confirmării dreptului la restituirea sumei T.V.A. pe mărfurile și serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declarațiile privind T.V.A. și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor în care sînt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare, trebuie să dispună de documente confirmative stabilite de Guvern.

(17) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova se deduce doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația a mai mult de un singur autoturism folosit de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova nu se deduce și se raportează la costuri sau la cheltuieli.

(18) În cazul procurării de pe teritoriul țării a valorilor materiale, serviciilor de la un furnizor inclus în lista contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice (e-factura), subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, dacă dispune de factura fiscală electronică, eliberată de furnizor în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Capitolul 4. Livrările scutite de T.V.A.

Articolul 103. Scutirea de T.V.A.

(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:

1) locuința, pământul, locațiunea locuinței și arenda pământului, dreptul de livrare și arendare a acestora, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective;

2) mărfurile de la pozițiile tarifare 040229110, 190110000, precum și produsele alimentare pentru copii de la pozițiile tarifare 160210001, 200510001, 200710101, 200710911, 200710991;

3) proprietatea de stat, răscumpărată în procesul privatizării;

4) instituțiile preșcolare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile, rețelele și stațiile electrice, rețelele de gaz, sistemele de alimentare cu apă și de canalizare, sistemele centralizate de alimentare cu energie termică, instalațiile pentru extragerea apelor subterane și alte obiecte similare transferate gratuit autorităților publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate care folosesc și exploatează obiectele respective conform destinației), precum și cele transmise întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de către autoritățile publice; proprietatea de stat transferată gratuit, la decizia autorităților publice, de la bilanțul unei întreprinderi de stat la bilanțul altei întreprinderi de stat sau de la bilanțul unei întreprinderi municipale la bilanțul altei întreprinderi municipale; lucrările de expertiză tehnică, de prospecțiuni, de proiectare, de construcție și de restaurare, cu atragerea mijloacelor bănești donate de către persoane fizice și juridice, la obiectele incluse în lista aprobată de Parlament;

5) mărfurile, serviciile instituțiilor de învățământ publice și private, legate de desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform Codului educației; serviciile de instruire a copiilor și adolescenților în cercuri, secții, studiouri; serviciile prestate copiilor și adolescenților cu folosirea instalațiilor sportive; serviciile legate de întreținerea copiilor în instituții preșcolare; serviciile de pregătire și perfecționare a cadrelor;

6) serviciile (acțiunile) întreprinse de către autoritățile abilitate, pentru care se aplică taxa de stat; toate tipurile de activități legate de taxele și plățile încasate de stat pentru acordare de licențe, înregistrare și eliberare de brevete, precum și taxele și plățile încasate de autoritățile administrației publice centrale și locale; serviciile în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale, prestate de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală; activitatea profesională în sectorul justiției; serviciile de înregistrare în registrul bunurilor imobiliare și de eliberare a extraselor din acest registru; serviciile de înregistrare de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și de furnizare a informației din registrele de stat

respective;

8) proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesiunea statului cu drept de succesiune, comorile;

9) serviciile legate de îngrijirea bolnavilor și bătrînilor, precum și mărfurile, din contul organizațiilor de binefacere, destinate pregătirii pachetelor pentru bătrînii nevoiași și distribuite lor gratuit;

10) serviciile medicale, cu excepția celor cosmetice, serviciile de ambulanță medicală aeriană; materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu excepția alcoolului etilic, mijloacelor cosmetice, conform listei aprobate de Guvern; scaunele cu rotile (poziția tarifară 8713), articolele și aparatele ortopedice și de protezare (poziția tarifară 9021); biletele de tratament (inclusiv cele fără cazare) și de odihnă în stațiunile balneoclimaterice, pachetele de servicii turistice; mijloacele tehnice folosite exclusiv în scopuri legate de profilaxia dizabilității și reabilitarea persoanelor cu dizabilități;

11) produsele de fabricație proprie ale cantinelor studentești, școlare și ale cantinelor altor instituții de învățămînt, ale spitalelor și instituțiilor preșcolare, ale cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrînilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere;

12) serviciile financiare:

a) acordarea sau transmiterea creditelor, garanțiilor de credit, alte garanții ale operațiilor în numerar și de creditare, inclusiv gestionarea împrumuturilor, creditelor sau garanțiilor de credit din partea creditorilor (operațiile de creditare, de virament, fiduciare, legate de creditare, de decontări de casă, căutarea sumelor care nu au intrat în cont, deschiderea, închiderea și reîntocmirea conturilor);

b) operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, transferurile de credit (plăți și/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment, din

aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;

c) importul de bancnote de la poziția tarifară 490700300 și monede metalice de la poziția tarifară 7118 (inclusiv de bancnote și monede jubiliare și comemorative) în monedă națională, de bancnote de la poziția tarifară 490700300 și monede metalice de la poziția tarifară 7118 în valută străină (inclusiv în scopuri numismatice) și alte operațiuni legate de circulația monedei naționale și valutei străine (inclusiv operațiunilor legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum și importul de mărfuri de la poziția tarifară 7108 de către Banca Națională a Moldovei și alte livrări către/de către Banca Națională a Moldovei cu aceste mărfuri;

d) operațiile legate de emiterea acțiunilor, obligațiunilor, cambiilor și altor valori mobiliare, inclusiv operațiile comerciale și de intermediere pe piața de capital, operațiile entității care ține evidența deținătorilor de valori mobiliare;

e) operațiile legate de instrumentele financiare derivate, de acordurile forward, de opțiuni și de alte operații financiare;

f) serviciile legate de gestionarea fondurilor investiționale și fondurilor nestatale calificate de pensii;

g) operațiile de asigurare și/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora;

13) serviciile poștale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;

14) serviciile legate de jocurile de noroc prestate de către subiecții care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera jocurilor de noroc (inclusiv cu folosirea jocurilor automate), cu excepția serviciilor a căror valoare, în totalitate sau parțial, a fost inclusă în miză sau în plata pentru intrare și a altor servicii prestate spectatorilor sau participanților; loteriile;

15) serviciile de înhumare și incinerare a corpurilor umane sau animale și activități conexe: pregătirea cadavrelor către înhumare sau incinerare, îmbălsămarea și servicii oferite de întreprinderile de pompe funebre; închirierea încăperilor în saloanele pentru răposați; închirierea sau vânzarea locurilor de veci; întreținerea mormintelor; amenajarea și întreținerea cimitirelor; transportarea cadavrelor; ritualurile și ceremoniile efectuate de organizațiile religioase; organizarea funeraliilor și ceremoniilor de incinerare; confecționarea și/sau livrarea sicriilor, coroanelor;

16) cazarea în cămine; serviciile comunale acordate populației: închirierea spațiului locativ, deservirea tehnică a blocurilor de locuințe, alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea, folosirea ascensoarelor;

17) serviciile de transportare a pasagerilor pe teritoriul țării, precum și serviciile de comercializare a biletelor pentru transportul de pasageri pe teritoriul țării;

18) energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice și energia electrică importată de operatorul rețelei de transport și de sistem, de operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, cu excepția serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;

19) serviciile ce țin de autentificarea drepturilor deținătorilor de teren;

20) producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic) de la pozițiile tarifare 4901, 4902, 490300000, 490400000 și 4905, precum și serviciile de editare a producției de carte și a publicațiilor periodice, serviciile privind dreptul de autor și alte drepturi conexe utilizate la producția de carte, cu excepția celor cu caracterul menționat;

21) timbrele de acciz importate pentru marcarea mărfurilor supuse accizelor, precum și hîrțiile speciale importate pentru marcarea mărfurilor supuse accizelor destinate exportului;

22) serviciile livrate de către cooperativele agricole de prestări servicii, înființate în conformitate cu art.87 din Legea nr.73-XV din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător, membrilor acestei cooperative, cu condiția că cel puțin 75% din valoarea totală a livrărilor cooperativei constituie valoarea mărfurilor și serviciilor livrate membrilor cooperativei și valoarea mărfurilor livrate cooperativei de către membrii acesteia;

24) autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870340, 870350000, 870360, 870370000, 870380, 9705), scuterele cu motor electric de la poziția tarifară 871160900;

24-1) mărfurile de la pozițiile tarifare 7201, 7204, 854810;

26) utilajul, echipamentul și atributele de gratificație primite ca donații de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și de federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, de la federațiile sportive europene și internaționale de profil pentru pregătirea sportivilor de performanță și promovarea mișcării olimpice, fără drept de comercializare a acestui utilaj, echipament și atribute de gratificație;

27) serviciile organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. Scutirea va fi acordată începînd cu perioada fiscală în care organizația din sfera științei și inovării a fost acreditată de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. În cazul retragerii certificatului de acreditare, organizația

va fi privată de dreptul la scutire începînd cu perioada fiscală în care i se retrage certificatul de acreditare;

27-1) tractoarele agricole de la pozițiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195100 și tehnica agricolă de la pozițiile tarifare 842449100, 842482100, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436, 8437 și părți ale acestora de la pozițiile tarifare 8432, 8433 și 8437;

27-2) rachetele contra grindinei de la poziția tarifară 3604;

27-3) turbinele hidraulice cu puterea maximum 1000 kW de la poziția tarifară 841011000, generatoarele electrice de o putere de peste 75 kW, dar de maximum 375 kW de la poziția tarifară 850133000, părțile pentru grupurile electrogene de la poziția tarifară 850300990, aparatura pentru comutarea circuitelor electrice de la poziția tarifară 853690950;

29) mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.

La mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie mijloacele fixe a căror amortizare se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.

Mijloacele fixe care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă nu pot fi înstrăinate, transmise în folosință sau posesie (exceptînd locațiunea bunurilor imobile), atît integral, cît și părțile componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii fiscale, cu excepția cazului în care aceste mijloace fixe sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara amortizării normale. În cazul în care aceste mijloace fixe se înstrăinează, se transmit în folosință sau posesie, atît integral, cît și părțile componente ale acestora, pînă la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează și se achită de către persoana juridică în al cărei capital statutar (social) a fost introdus mijlocul fix, pornind de la valoarea indicată în factura fiscală eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă, în cazul livrării de mijloace fixe, sau de la valoarea în vamă la momentul depunerii declarației vamale, în cazul importului acestora. Persoana juridică în al cărei capital statutar (social) a fost introdus mijlocul fix nu are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată pentru mijlocul fix înstrăinat, și este obligată să prezinte declarația privind TVA;

30) lucrările de construcție și montaj al parcurilor eoliene și al parcurilor fotovoltaice;

31) utilajul și tehnica de la următoarele poziții tarifare: ex.3926 – containere din plastic pentru colectarea separată a deșeurilor; ex.841780700 – furnale și cuptoare pentru incinerarea gunoiului; ex.8477 – mașini și aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice; ex.8479 – utilaje pentru mărunțirea, presarea, balotarea deșeurilor menajere; ex.8704 – autovehicule pentru colectarea și transportarea deșeurilor menajere.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă agenții economici care dețin autorizație pentru desfășurarea activității de colectare, prelucrare, reciclare a deșeurilor menajere și utilizează utilajul și tehnica nominalizată nemijlocit în domeniul de activitate al acestora;

32) aeronavele de la poziția tarifară 8802 40 000, elicopterele de la pozițiile tarifare 880211000, 880212000, locomotivele de la pozițiile tarifare 8601, 8602, vagoanele automotoare pentru calea ferată antrenate în transportul public de pasageri de la poziția tarifară 8603; părțile acestora de la pozițiile tarifare 880310000 - 880330000 și 8607;

33) serviciile de leasing operațional sau financiar ale aeronavelor de la poziția tarifară 8802 40 000, elicopterelor de la pozițiile tarifare 880211000, 880212000, locomotivelor de la pozițiile tarifare 8601, 8602, vagoanelor automotoarelor pentru calea ferată antrenate în transportul public de pasageri de la poziția tarifară 8603.

(2) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere:

a) mărfurile introduse pe teritoriul vamal și plasate sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal și sub destinațiile vamale de distrugere și abandon în folosul statului;

b) mărfurile autohtone anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului suma T.V.A. pentru marfa respectivă a fost restituită, scutirea de T.V.A. nu se acordă. Nerestituirea T.V.A. se confirmă printr-un certificat emis de Serviciul Fiscal de Stat;

c) mărfurile plasate sub regimul vamal de admitere temporară și produselor compensatoare după perfecționarea pasivă, conform reglementărilor vamale.

(3) Mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, exceptând mărfurile supuse accizelor, carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziția tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziția tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, catîri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0206), carnea și organele comestibile ale păsărilor de la

poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată (poziția tarifară 0209), laptele și smântîna din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) (poziția tarifară 0402), feculele de cartofi (poziția tarifară 1108 13 000), grăsimile de animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decît cele de la poziția tarifară 150300 (poziția tarifară 1502) și zahărul brut (poziția tarifară ex.1701), se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere.

T.V.A. achitată pentru mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, la care se aplică T.V.A., se restituie, în conformitate cu modul stabilit de Serviciul Vamal, într-un termen ce nu va depăși 30 de zile.

(5) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul mărfurilor, serviciilor, destinate acordării de asistență în caz de calamitate naturală, de conflict armat și în alte situații excepționale, precum și importul și livrarea de mărfuri, servicii definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern.

(6) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere plasarea și comercializarea mărfurilor în magazinele duty-free. Mărfurile supuse accizelor plasate în destinația magazinul duty-free amplasat în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova, magazinul duty-free pentru deservirea corpului diplomatic, după comercializare, la încheierea destinației vamale, sunt plasate sub regimul vamal de import cu perceperea drepturilor de import.

(7) - abrogat.

(8) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere producția atelierelor curative de producție (de muncă) de pe lângă spitalele de psihiatrie ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în care muncesc persoane cu dizabilități.

(9)- abrogat.

(9-1)- abrogat.

(9-2) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile necomerciale care corespund cerințelor art.52, în scop de construire a instituțiilor de asistență socială, precum și mărfurile și serviciile importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către aceste organizații necomerciale pentru necesitățile instituțiilor menționate.

(9-3) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea intrinsecă a acestor mărfuri

nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(9-4) Se scutesc de T.V.A fără drept de deducere deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora importate și/sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și deșeurile și reziduurile de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă) procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova.

(9-5) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile consumabile importate de forța militară străină care desfășoară aplicații militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forței militare și al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(9-6) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mijloacele de transport importate și livrate cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate:

a) pentru scopuri medicale, clasificate la pozițiile tarifare 8702 și 8703;

b) - abrogată;

c) pentru stingerea incendiilor, clasificate la poziția tarifară 8705 30000;

d) pentru curățarea străzilor, pentru împrăștiat materiale, pentru colectarea deșeurilor, clasificate la poziția tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menționate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât și persoanele terțe care au importat și au livrat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate la lit.a)-d).

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate și de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă este stabilit de Guvern.

(9-7) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul mostrelor de mărfuri cu valoarea intrinsecă care nu depășește 22 euro pentru un import. În cazul în care

valoarea mostrelor de mărfuri depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele de mărfuri trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcarea clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de T.V.A. nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402 și 2403.

(9-8) - abrogat.

(9-9) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul obiectelor de cult conform listei aprobate și modului stabilit de Guvern.

(9-10) Se scutește de T.V.A. fără drept de deducere importul mărfurilor de la pozițiile tarifare 271012310, 271012700 și 271019210, destinate aprovizionării aeronavelor implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri.

(9-11) Se scutesc de TVA fără drept de deducere mărfurile consumabile importate de echipele/modulele internaționale de intervenție care participă la exercițiile internaționale de management al consecințelor situațiilor excepționale ce se desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova, destinate uzului sau consumului exclusiv al echipelor/modulelor internaționale de intervenție. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de Ministerul Afacerilor Interne și se prezintă Serviciului Vamal.

(9-12) În baza principiului reciprocității, se scutește de TVA fără drept de deducere introducerea mărfurilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de către reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu aceștia, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini sau apatrizilor cu reședința permanentă în Republica Moldova.

Capitolul 5. Scutirea de t.v.a. cu drept de deducere

Articolul 104. Livrările scutite de T.V.A. cu drept de deducere

Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere:

a) mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri, serviciile de transport internațional al gazelor naturale, precum și serviciile operatorului aerodrom (aeroport), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional, de deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului și a mărfurilor la bordul aeronavei, de securitate aeronautică, de căutare-salvare și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional, combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internațional Liber Giurgiulești a navelor maritime implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri, indiferent de naționalitatea navei sau de pavilionul acesteia;

b) energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află aceste bunuri;

b-1) - abrogată;

c)- abrogată;

c-1) importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate:

– proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte;

– proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul granturilor acordate Guvernului, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget.

Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, lista proiectelor de asistență tehnică, lista granturilor acordate Guvernului și instituțiilor finanțate de la buget, precum și modul de aplicare a scutirii de T.V.A. cu drept de deducere la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor respective se stabilesc de Guvern;

d) – abrogată;

e) – abrogată;

f) mărfurile, serviciile livrate în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia, cu excepția serviciilor de transport livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia;

f-1) mărfurile livrate de către rezidentul unei zone economice libere a Republicii Moldova unui nerezident al Republicii Moldova, dacă marfa este predată în scopul prelucrării unui rezident al altei zone economice libere a Republicii Moldova, indicat de cumpărătorul/beneficiarul nerezident;

g) serviciile prestate de întreprinderile industriei ușoare pe teritoriul Republicii Moldova agenților economici care plasează mărfurile sub regimul vamal de perfecționare activă, în cadrul contractelor de prelucrare în regimul vamal de perfecționare activă. Tipul serviciilor care cad sub incidența prezentului punct, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc de Guvern, iar lista agenților economici se aprobă de Ministerul Economiei și Infrastructurii;

h) mărfurile livrate în magazinele duty-free;

i) mărfurile și serviciile livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate din Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internațional Liber Giurgiulești, Aeroportului Internațional Liber Mărculești unul altuia, cu excepția serviciilor de transport livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și a celor livrate de către rezidenții diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internațional Liber Giurgiulești, Aeroportului Internațional Liber Mărculești unul altuia.

Capitolul 6. Livrările

Articolul 105. Livrările de mărfuri, servicii

(1) Livrarea energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră livrare de mărfuri.

(2) Livrarea serviciilor legată de livrarea mărfurilor se consideră parte a livrării de mărfuri.

(3) Livrarea serviciilor legată de exportul de mărfuri se consideră parte a exportului de mărfuri.

(4) Livrarea mărfurilor legată de livrarea serviciilor se consideră parte a livrării de servicii.

(5) Livrarea serviciilor legate de importul de mărfuri se consideră parte a importului de mărfuri.

Articolul 106. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de mandat

(1) Livrarea de mărfuri, servicii efectuată de către mandatar în numele mandantului constituie livrare efectuată de mandant.

(2) Executarea de către mandatar a însărcinării mandantului privind procurarea mărfurilor, serviciilor constituie livrare efectuată de către furnizor mandantului.

Articolul 107. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de comision și contractului de administrare fiduciară

(1) Transmiterea mărfurilor de către comitent comisionarului și invers, precum și transmiterea mărfurilor de către comisionar cumpărătorului și de către furnizor comisionarului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrări de mărfuri.

(2) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea impozabilă a livrării acestor mărfuri efectuate de către comisionar cumpărătorului. Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea livrării acestor mărfuri cumpărătorului de către comisionar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(3) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfa, valoarea livrării de mărfuri efectuată de comisionar comitentului reprezintă valoarea livrării de mărfuri efectuată de către furnizor comisionarului.

(4) Executarea de către comisionar a însărcinării comitentului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrare de servicii.

(5) Dacă, în cadrul executării însărcinării comitentului, comisionarul importă mărfuri, acesta achită T.V.A. la import în conformitate cu art.101 alin.(7) și beneficiază de dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condițiile stabilite la art.102 alin.(10) lit.b).

(6) În cazul în care administratorul fiduciar acționează în nume propriu, dar pe contul fiduciantului, în legătură cu o prestare de servicii, se consideră că el însuși a procurat și a prestat serviciile în cauză.

(7) Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării constituie valoarea impozabilă a serviciului prestat beneficiarului de către administratorul fiduciar. Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar care nu este subiect al impunerii cu

T.V.A. de către fondatorul administrării reprezintă valoarea serviciului prestat cumpărătorului de administratorul fiduciar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(8) Prestarea serviciului de administrare fiduciară de către administratorul fiduciar fondatorului administrării constituie livrare de servicii.

(9) În cazul în care fondatorul administrării este un nerezident, administratorul fiduciar este obligat să achite T.V.A. la import de servicii în modul stabilit la art.109 alin.(2) și dispune de dreptul la deducerea sumei T.V.A. în condițiile stabilite la art.102 alin.(10) lit.c). Livrarea ulterioară a serviciului de către administratorul fiduciar beneficiarului se impozitează cu T.V.A.

Capitolul 7. Termenele obligației fiscale

Articolul 108. Termenele obligației fiscale

(1) Data calculării obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(5)-(8).

(2) Pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepția mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

(4) Pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parțial sau în întregime, în dependență de ce are loc mai înainte.

(5) Dacă factura fiscală. este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plății, în dependență de ce are loc mai înainte.

(6) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri și servicii (energie electrică, termică, apă, gaz, arendă, locațiune, uzufruct etc.) pe parcursul unei anumite perioade de timp stipulate în contract, data livrării se consideră data predării mărfurilor, a prestării serviciului sau data primirii fiecărei plăți regulate, în funcție de ce are loc mai înainte.

(7) În cazul livrării de mărfuri și servicii în cadrul unui contract de leasing (financiar sau operațional), data livrării se consideră data specificată în contract pentru efectuarea plății. În cazul încasării plății în avans, data livrării se consideră data încasării avansului.

(8) Serviciile prestate care determină plăți succesive, precum servicii de construcție-montaj, consultanță, cercetare, expertiză și alte servicii similare, sînt considerate efectuate la data la care sînt întocmite procesele-verbale de predare-primire a lucrărilor și alte documente similare, pe baza cărora se stabilește livrarea serviciilor, sau, în funcție de prevederile contractuale, la data acceptării lucrărilor de către beneficiar.

(9) Data obligației fiscale la procurarea proprietății întreprinderilor declarate în proces de insolvență se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru proprietatea procurată, sau data primirii proprietății de către cumpărător, în funcție de ce are loc mai înainte.

(10) Data obligației fiscale la procurarea proprietății gajate, proprietății ipotecate, proprietății sechestrate se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru proprietatea procurată, sau data primirii proprietății de către cumpărător, în funcție de ce are loc mai înainte.

Articolul 109. Termenele obligației fiscale în cazul importurilor

(1) Pentru mărfurile importate, termenul obligației fiscale se consideră data declarării mărfurilor la punctele vamale sau, în cazul prevăzut la art.124 alin.(1-2) din Codul vamal, data prelungirii termenului de plată, iar data achitării – data depunerii de către importator (declarant) sau de către un terț a mijloacelor bănești la casieria organului vamal sau la contul unic trezorerial, confirmată printr-un extras din contul bancar și/sau contul de plăți.

(2) La serviciile importate, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră nu mai târziu de termenul obligației de depunere a declarației privind T.V.A. pentru perioada fiscală în care a avut loc importul serviciilor sau achitarea acestora, în funcție de ce are loc mai înainte.

(3) Marfa se consideră importată dacă importatorul respectă toate cerințele prevăzute de legislația vamală la importul de mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova și dacă marfa a fost supusă drepturilor de import. În cazul în care drepturile de import pe marfa importată nu trebuie achitate, marfa se consideră importată ca și cum ea ar fi fost supusă drepturilor de import, cu respectarea procedurilor corespunzătoare de import al mărfurilor, prevăzute în legislația vamală.

(4) În cazul în care, la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, mărfurile sînt plasate sub regimul vamal suspensiv cu scutirea totală de drepturi de import sau sub regimul vamal de tranzit, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră data încheierii regimului vamal și punerii mărfii în liberă circulație.

Articolul 109-1. Data obligației fiscale pentru serviciile prestate prin intermediul rețelelor electronice de către nerezidenți pentru persoanele fizice rezidente

Pentru serviciile prestate de către subiecții impozabili stabiliți la art.94 lit.d), termenul obligației fiscale se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății în prealabil.

Capitolul 8. Locul livrării

Articolul 110. Locul livrării mărfurilor

(1) În cazul în care mărfurile nu sînt expediate sau transportate, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul la care este efectuată livrarea.

(2) Pentru mărfurile expediate sau transportate de cumpărător sau de o terță persoană, locul livrării este considerat a fi locul aflării mărfurilor la momentul la care începe expedierea sau transportul mărfurilor către cumpărător, cu excepția livrărilor pentru export.

(3) Pentru mărfurile expediate sau transportate de furnizor, locul livrării mărfurilor se consideră locul aflării acestora la momentul predării (transmiterii) sau la momentul trecerii lor în posesia cumpărătorului (beneficiarului).

(4) Locul livrării energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră locul primirii lor.

Articolul 111. Locul livrării serviciilor

(1) Locul livrării serviciilor se consideră:

a) locul aflării bunurilor imobiliare – pentru serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, lucrările de construcție aferente bunurilor imobiliare, serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalow, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, serviciile de acordare a drepturilor de utilizare a bunurilor imobiliare și serviciile de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcție, care includ serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier;

b) calea pe care se efectuează transportul, luându-se în considerare distanța parcursă – la prestarea serviciilor de transport;

c) locul prestării efective a serviciilor:

– legate de bunurile mobile tangibile;

– prestate în domeniul culturii, artei, științei, învățămîntului, culturii fizice, divertismentului sau sportului ori într-un alt domeniu similar de activitate;

– legate de activități auxiliare de transport, așa ca încărcarea, descărcarea, manipularea și alte activități similare, strămutarea, asamblarea;

– legate de evaluarea bunurilor mobile tangibile și de lucrările efectuate asupra acestora;

d) locul utilizării și posedării serviciului – la darea în chirie a bunurilor mobile tangibile;

e) sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința beneficiarului următoarelor servicii:

– servicii de transmitere a obiectelor de proprietate industrială, precum și cele referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe;

– servicii de publicitate;

– servicii ale consultanților, inginerilor, birourilor de consultanță, avocaților, contabililor și de marketing (studiere a pieței), traduceri de texte, precum și servicii de furnizare a informației, inclusiv prin centrele de intermediere a serviciilor publice de telefonie fixă și mobilă;

– servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice;

– servicii de angajare și furnizare de personal (punere la dispoziție de personal);

– servicii ale agenților care activează în numele și din contul altor persoane – pentru serviciile enumerate la prezenta literă;

f) locul destinației mărfurilor, expediate după prelucrare – la prelucrarea mărfurilor pe teritoriul vamal și în afara teritoriului vamal.

(2) Locul livrării serviciilor se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința beneficiarului următoarelor servicii:

a) servicii de comunicații electronice;

b) servicii de radiodifuziune și televiziune;

c) servicii furnizate prin mijloace radioelectronice.

(3) Serviciile furnizate prin mijloace radioelectronice în sensul alin.(2) lit.c) cuprind:

a) furnizare și găzduire de site-uri pe internet, mentenanță la distanță a programelor și echipamentelor;

b) furnizare de software și actualizarea acestora;

c) furnizare de imagini, texte și informații și punerea la dispoziție a unor baze de date;

d) furnizare de muzică, filme și jocuri, inclusiv jocuri de noroc și pariuri din cadrul emisiunilor, sau de manifestări politice, culturale, artistice, sportive, științifice și de divertisment;

e) furnizare de servicii de învățămînt la distanță.

(4) Locul livrării serviciilor care nu au fost enumerate la alin.(1)–(3) se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința persoanei care prestează serviciile respective.

(5) Locul livrării serviciilor prevăzute la art.95 alin.(1-1), prestate de către nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova pentru persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător, se consideră Republica Moldova dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) reședința persoanei fizice este în Republica Moldova;

b) sediul băncii în care este deschis contul utilizat pentru achitarea serviciilor sau sediul operatorului de mijloace financiare electronice, prin intermediul căruia are loc achitarea, este în Republica Moldova;

c) adresa în rețea (IP) a dispozitivului utilizat de către cumpărător pentru procurarea serviciilor este în Republica Moldova;

d) prefixul telefonic de țară utilizat pentru procurarea sau achitarea serviciilor este atribuit Republicii Moldova.

Capitolul 9. Administrarea T.V.A.

Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil

(1) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art.51, exceptând instituțiile de învățământ publice, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 1,2 milioane de lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea.

(2) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător are dreptul să se înregistreze în calitate de contribuabil al T.V.A. dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la Serviciul Fiscal de Stat cererea de înregistrare, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(1).

(3) La înregistrarea subiectului impozabil, Serviciul Fiscal de Stat este obligat să-i elibereze certificatul de înregistrare, aprobat în modul stabilit, cu indicarea:

a) denumirii (numelui) și adresei juridice ale subiectului impozabil;

b) datei înregistrării;

c) codului fiscal al subiectului impozabil.

(4) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricăror 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2), depășește 1,2 milioane de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin.(1) din prezentul articol.

(5) Subiectul căruia, în cadrul reorganizării prin fuziune, dezmembrare sau transformare, i-au fost transmise drepturi și/sau obligații de către întreprinderea reorganizată deținătoare a statutului de plătitor de T.V.A. se consideră înregistrat în calitate de subiect impozabil de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice, cu excepția cazului de reorganizare prin absorbție, pentru care data înregistrării în calitate de subiect al impunerii cu T.V.A. este data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.

Subiecții sunt obligați să înștiințeze oficial despre reorganizare Serviciul Fiscal de Stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării de stat a noilor persoane juridice,

cu excepția reorganizării prin absorbție, pentru care termenul de 5 zile lucrătoare începe să curgă de la data înregistrării modificărilor în actele de constituire ale persoanei juridice absorbante.

Articolul 112-1. Înregistrarea în calitate de subiecți impozabili a nerezidenților care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova

(1) Nerezidentul care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova și prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător sau prin intermediul căruia are loc achitarea de către persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător a serviciilor de care beneficiază prin intermediul rețelelor electronice de la alți nerezidenți se consideră înregistrat în calitate de plătitor al T.V.A. din ziua în care i-a fost atribuit codul fiscal în conformitate cu art.163 alin.(7-1).

Articolul 113. Anularea înregistrării

(1) În cazul suspendării livrărilor supuse T.V.A., subiectul impozabil este obligat să informeze despre aceasta Serviciul Fiscal de Stat. Anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului T.V.A. în cazul în care:

- a) - abrogată;
- b) subiectul impunerii nu a prezentat declarație privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală;
- c) informația prezentată despre sediul subiectului și sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică;
- d) subiectul impunerii aflat în proces de lichidare nu a depus cererea privind anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A în legătură cu lichidarea pînă la începerea controlului fiscal.

(3) În momentul anulării înregistrării contribuabilului T.V.A., el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri și a mijloacelor fixe pentru care, la momentul procurării lor, T.V.A. a fost dedusă și trebuie să achite datoria la T.V.A. pentru această livrare. Valoarea impozabilă a livrării respective se consideră valoarea ei de piață, iar pentru activele supuse amortizării - valoarea cea mai mare dintre valoarea contabilă și valoarea de piață.

(4) Data anulării înregistrării ca contribuabil al TVA se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind anularea înregistrării.

(5) În cazul suspendării activității subiectului impozabil în conformitate cu legislația în vigoare, înregistrarea în calitate de contribuabil al T.V.A. nu se anulează, iar perioada de suspendare a activității nu se ia în calcul la aprecierea plafonului stabilit la alin.(2) lit.a). În cazul efectuării livrărilor în perioada de suspendare a activității, obligațiile și drepturile contribuabilului T.V.A. se restabilesc din prima zi a lunii în care au fost efectuate aceste livrări.

(6) În cazul lichidării, anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în baza cererii depuse de contribuabil până la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic. Dacă contribuabilul nu depune cererea respectivă până la data începerii controlului fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic, anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în temeiul alin.(2) lit.d).

Articolul 114. Perioada fiscală privind T.V.A.

(1) Perioada fiscală privind T.V.A. constituie o lună calendaristică, începând cu prima zi a lunii.

(1-1) Perioada fiscală privind T.V.A. pentru subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.d) constituie un trimestru calendaristic.

(2) În cazul anulării înregistrării, ultima perioadă fiscală începe în prima zi a lunii în care a avut loc anularea și se termină în ultima zi a lunii când a intrat în vigoare actul cu privire la anularea înregistrării.

Articolul 115. Declarația T.V.A. și achitarea ei

(1) Fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.a), c), e) și/sau lit.f), este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală. Declarația se întocmește pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(1-1) Declarația privind T.V.A. se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

(1-2) Fiecare subiect impozabil specificat la art.94 lit.d) este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală în care au avut loc livrări impozabile. Declarația se întocmește conform formularului aprobat de Serviciul Fiscal de Stat și se prezintă în mod obligatoriu, prin metode automatizate de raportare electronică, prin intermediul cabinetului electronic personal al contribuabilului, în

termen de până la data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(2) Fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma T.V.A., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă, cu excepția achitării T.V.A. în buget:

a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;

b) pentru serviciile importate, a căror achitare se face până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost importat sau achitat serviciul, în funcție de ce a avut loc mai înainte;

c) pentru procurările specificate la art.95 alin.(1) lit.e) și/sau lit.f), achitarea T.V.A. se efectuează nu mai târziu de data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului), eliberării facturii fiscale sau la data la care se efectuează plata, parțial sau în întregime, în funcție de ce are loc mai înainte.

(3) Pentru fiecare perioadă fiscală, subiecții impozabili specificați la art.94 lit.d) trebuie să verse la buget suma T.V.A., în una dintre valutele MDL/USD/EUR, cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă.

Articolul 116. Ajustarea sumei T.V.A. în cazul datoriilor compromise

(1) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. calculate pe livrarea efectuată, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil are dreptul la ajustarea sumei T.V.A. calculate începînd cu perioada fiscală în care s-a constatat datoria compromisă. Suma T.V.A. care urmează a fi ajustată este egală cu suma T.V.A. calculată pe livrarea care corespunde sumei datoriei compromise nerambursate.

(2) Dacă suma datoriei compromise se restituie subiectului impozabil după ajustarea sumei T.V.A. calculate conform prevederilor alin.(1), această sumă se consideră ca plată pentru următoarea livrare impozabilă efectuată la momentul primirii sumei datoriei compromise.

(3) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. în baza facturii fiscale primite, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil va exclude din deducere suma T.V.A. care corespunde sumei datoriei compromise neachitate.

Articolul 117. Factura fiscală

(1) Subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză.

Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(1-1) Subiectul impozabil inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (e-factura), aprobată de Serviciul Fiscal de Stat, la efectuarea livrării impozabile pe teritoriul țării, este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea în cauză factura fiscală electronică, eliberată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(1-2) Începând cu 1 ianuarie 2021, la efectuarea livrării impozabile în cadrul achizițiilor publice pe teritoriul țării, subiectul impozabil este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea respectivă factura fiscală electronică (e-factura). Prevederile prezentului alineat nu se aplică pentru livrările de energie electrică, de energie termică, de gaz natural, pentru serviciile de comunicații electronice și serviciile comunale.

(2) Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații:

- 1) numărul curent al facturii/facturii fiscale;
- 2) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al furnizorului;
- 3) data eliberării facturii/facturii fiscale;
- 4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii/facturii fiscale;
- 5) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al cumpărătorului;
- 6) tipul livrării;
- 7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii:
 - a) cantitatea mărfii;
 - a-1) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante;
 - b) prețul unui articol de marfă fără T.V.A.;
 - c) cota T.V.A.;
 - d) - abrogată;
 - e) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată;
 - f) suma totală a T.V.A.

(3) Pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător, dar nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea), dacă sînt respectate următoarele condiții:

a) subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin echipamentul de casă și de control se efectuează în momentul primirii sumei în numerar și/sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar, cu excepția sumelor achitate cu instrument de plată fără numerar în cadrul comerțului electronic. La sfîrșitul fiecărei zile de lucru, în registrul echipamentului de casă și de control se înscriu datele raportului de închidere zilnică a echipamentului de casă și de control;

b) la sfîrșitul fiecărei zile de lucru, în documentația de evidență este înscrisă suma totală a T.V.A. pe livrările efectuate, iar în documentul de evidență a valorilor materiale procurate se introduc datele din facturile fiscale care au fost achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar.

(4) În cazul produselor digitale exportate sub formă de servicii livrate pe cale electronică și achitate prin intermediul cardurilor sistemelor internaționale de plăți, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(5) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei, gazului și serviciilor către populație cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", ale altor prestatori de servicii de plată, eliberarea facturilor fiscale de către furnizorii mărfurilor, serviciilor nu se efectuează.

Articolul 117-1. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale

(1) La efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, data eliberării facturii fiscale este data la care începe transportul lor, cu excepția cazurilor specificate la alin.(11) și (13).

(2) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri, servicii (energie electrică, termică, apă, gaz etc.) pe parcursul unei perioade, furnizorii eliberează factură fiscală pentru perioada în care a fost efectuată livrarea, odată cu prezentarea către cumpărător a contului.

(2-2) La livrarea energiei termice și apei calde către operatorii rețelelor de distribuție a energiei termice și apei calde, producătorul, în baza informației prezentate de

operatorii rețelelor de distribuție a energiei termice și apei calde, eliberează factura fiscală cu divizarea volumelor în funcție de cota T.V.A. aplicată.

(2-3) La livrarea energiei electrice către operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, producătorul, în baza informației prezentate de furnizorii energiei electrice, eliberează factura fiscală cu divizarea volumului de energie electrică în funcție de cota T.V.A. aplicată.

(4) La livrările de producție agricolă și de mărfuri, servicii către proprietarii de teren agricol în contul plății pentru arenda pământului, factura fiscală se eliberează de arendaș în ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea, la valoarea totală a livrării, cu anexarea informației despre beneficiari, ce conține indicatorii specificați în factura fiscală și semnătura olografă a beneficiarilor.

(5) La transmiterea dreptului de utilizare a produsului informațional, factura fiscală se eliberează de către autor sau de titularul dreptului de autor la data stabilită pentru achitarea folosirii produsului informațional, indiferent de faptul dacă transmiterea dreptului de autor are loc în baza contractului privind transmiterea dreptului de autor exclusiv sau neexclusiv.

(6) Eliberarea de către comitent a facturii fiscale se efectuează la transmiterea mărfurilor la comisionar. La livrarea mărfii către cumpărător (beneficiar), comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(7) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfă pentru ca, ulterior, să o predea acestuia, comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu la predarea mărfii către comitent. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(8) Factura fiscală eliberată de fondatorul administrării se prezintă administratorului fiduciar. La livrarea de mărfuri, servicii către cumpărătorul (beneficiarul) final, administratorul fiduciar eliberează factura fiscală în nume propriu. Pe măsura acordării serviciului de administrare a patrimoniului, administratorul fiduciar eliberează fondatorului administrării factura fiscală.

(9) La primirea plății înainte de efectuarea livrării, factura fiscală se eliberează, după caz, la primirea plății sau la efectuarea livrării în următoarele situații:

a) comercializarea de către întreprinderile de alimentație publică a produselor alimentare de fabricație proprie și a mărfurilor către cumpărătorul (beneficiarul) care este subiect al activității de întreprinzător și care plătește în prealabil deservirea la întreprinderea de alimentație publică pentru o anumită perioadă, factura fiscală eliberându-se în momentul efectuării prelabile a plății;

b) abonarea la publicațiile periodice impozabile cu T.V.A., factura fiscală eliberându-se la primirea plății în prealabil;

c) livrarea serviciilor de telefonie mobilă prin achitare în prealabil, eliberându-se factura fiscală în momentul, stabilit prin contract, al efectuării plății pentru serviciile acordate.

(10) Refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin înscrierea lor într-un rând separat în factura fiscală eliberată pentru livrarea de mărfuri, servicii. În cazul în care livrarea de mărfuri, servicii lipsește, refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin eliberarea facturii fiscale în care se vor înscrie doar aceste cheltuieli.

(11) În cazul în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor, la expedierea acestora se eliberează factura fiscală/avizul de însoțire a mărfurilor fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sînt indicați.

După stabilirea valorii impozabile a livrării respective, în baza facturii fiscale/avizului de însoțire a mărfurilor, furnizorul prezintă cumpărătorului factura fiscală, în care se reflectă numerele și seriile avizelor de însoțire a mărfurilor, și informația despre livrările efectuate. La efectuarea multiplă a unor astfel de livrări în decursul unei luni, furnizorul, în baza facturilor fiscale/avizelor de însoțire a mărfurilor, eliberează cel puțin o dată pe lună factura fiscală pe valoarea livrărilor efectuate.

(12) La ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile de mărfuri, de servicii după livrarea sau achitarea lor, furnizorul eliberează factura fiscală cu reflectarea în aceasta a denumirii mărfurilor, serviciilor la care a fost modificată valoarea impozabilă, a obligației fiscale ajustate privind T.V.A. și a mărimii ajustării valorii impozabile a mărfurilor, serviciilor care se indică cu semnul "minus" la micșorare și cu semnul "plus" la majorare.

(13) La transportarea mărfurilor, furnizorul are dreptul să emită avize de însoțire a mărfurilor. În cazul în care furnizorul emite avize de însoțire a mărfurilor, acesta eliberează factura fiscală în baza avizelor emise, pînă la sfîrșitul perioadei fiscale în care au fost emise avizele respective.

(14) La efectuarea livrărilor de servicii, precum și de energie electrică, energie termică, gaz natural, servicii publice de telefonie fixă și mobilă, servicii comunale, produse petroliere, în cazul utilizării e-facturii, furnizorul eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice de la data livrării acestora.

Articolul 118. Evidența mărfurilor, serviciilor

(1) Fiecare subiect impozabil este obligat să țină evidența întregului volum de mărfuri, servicii livrate și a valorilor materiale, serviciilor procurate. În comerțul cu amănuntul, în sfera prestării serviciilor, subiecții impozabili sînt obligați să țină zilnic evidența tuturor mărfurilor livrate, serviciilor prestate achitate în numerar. Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmite în termen de o lună de la încheierea perioadei fiscale privind T.V.A.

(2) Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

- a) seria și numărul facturii fiscale și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii;
- b) data primirii facturii fiscale și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății T.V.A. la servicii și numărul documentului de plată;
- c) denumirea (numele) furnizorului;
- d) descrierea succintă a livrării;
- e) valoarea totală a livrării fără T.V.A.;
- f) suma totală a T.V.A..

(3) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate/ livrate se înregistrează în registrele respective în ordinea primirii/ eliberării lor. Facturile fiscale deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.

(4) Înscrierea în registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

- a) seria și numărul facturii fiscale;
- b) data eliberării ei;
- c) denumirea (numele) cumpărătorului (beneficiarului);
- d) descrierea succintă a livrării;
- e) valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără T.V.A.;
- f) suma totală a T.V.A.;
- g) suma rabatului, dacă acesta se oferă.

(5) Pentru fiecare perioadă fiscală privind T.V.A. se ține o evidență generalizată, care include:

- a) suma T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate;

- b) suma T.V.A. pe mărfurile, serviciile livrate;
- c) ajustările care influențează suma T.V.A.;
- d) suma netă a T.V.A. care trebuie achitată la buget sau suma excesivă netă a T.V.A. care urmează a fi trecută în cont;
- e) suma T.V.A. vărsată la buget;
- f) suma excesivă a T.V.A. raportată la perioada fiscală următoare;
- g) suma T.V.A. supusă rambursării de la buget.

Articolul 118-1. - abrogat.

Articolul 118-2. Modul și termenele de eliberare a formularelor de facturi fiscale, a seriei și diapazonului de numere

(1) Formularele de facturi fiscale se eliberează contra plată, în baza unei cereri scrise, în care se indică numărul de formulare solicitat, depusă de către plătitorul de T.V.A. la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de deservire acesta este înregistrat, iar în cazul marilor contribuabili plătitori de T.V.A. – la Serviciul Fiscal de Stat. Prevederile prezentului alineat nu se aplică contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice.

(2) În termen de 5 zile lucrătoare, Serviciul Fiscal de Stat examinează cererea depusă și asigură eliberarea numărului solicitat al formularelor de facturi fiscale sau informează contribuabilul despre respingerea cererii dacă, în cadrul termenului stabilit în prezentul alineat, a fost inițiată procedura de anulare a înregistrării contribuabilului în calitate de plătitor de TVA.

(3) Prima zi a termenului stabilit la alin.(2) se consideră următoarea zi lucrătoare ce urmează după ziua în care a fost depusă cererea de eliberare a formularelor de facturi fiscale.

(4) Pentru contribuabilii care își exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale, seria și diapazonul de numere se eliberează conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

Titlul IV. Accizele

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 119. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) Acciză - impozit de stat care se percepe, direct sau indirect, asupra următoarelor mărfuri de consum:

a) alcool etilic și băuturi alcoolice;

b) tutun prelucrat;

c) petrolul și derivatele lui;

d) caviar și înlocuitori de caviar;

e) parfumuri și apă de toaletă;

f) îmbrăcăminte din blană;

g) mijloace de transport specificate în anexa nr.2 la prezentul titlu;

h) alte mărfuri specificate în anexa nr.1 la prezentul titlu.

2) Certificat de acciză - document eliberat de Serviciul Fiscal de Stat antrepozitarului autorizat, care atestă înregistrarea acestuia și îi atribuie dreptul de a efectua tranzacții cu mărfurile supuse accizelor.

3) Antrepozit fiscal - totalitatea locurilor, determinate în certificatul de acciză, în care mărfurile supuse accizelor sînt produse, transformate, deținute sau expediate (transportate) de către antrepozitarul autorizat în activitatea sa, în cadrul cărorora nu se calculează și nu se achită accizele.

4) Antrepozitar autorizat - persoană fizică sau juridică autorizată de Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul activității sale, să producă, să transforme, să dețină sau să expedieze (transporte) mărfuri supuse accizelor într-un antrepozit fiscal.

5) Expediere (transportare) - deplasare, transmitere a mărfurilor supuse accizelor din/în antrepozitul fiscal.

6) Informație despre expediere (transportare) - înscriere făcută în registrul de evidență a mărfurilor expediate (transportate).

7) Tutun prelucrat - tutunul care reprezintă:

a) țigarete cu filtru și fără filtru;

a-1) rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului;

b) trabucuri și țigări de foi;

c) tutun pentru fumat:

- tutun pentru fumat tăiat fin, destinat rulării în țigarete;
- alte tipuri de tutun pentru fumat.

Capitolul 2. Subiecții impunerii, obiectele impunerii și baza impozabilă

Articolul 120. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt:

- a) antrepozitarul autorizat care produce și/sau prelucrează mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) persoanele juridice și persoanele fizice care importă mărfuri supuse accizelor.

Articolul 121. Obiectele impunerii și baza impozabilă

(1) Obiecte ale impunerii sînt mărfurile supuse accizelor, specificate în anexele la prezentul titlu.

(2) Baza impozabilă o constituie:

- a) volumul în expresie naturală, dacă cotele accizelor, inclusiv în cazul importului, sînt stabilite în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;
- b) valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și T.V.A., dacă pentru aceste mărfuri sînt stabilite cote ad valorem în procente ale accizelor, cu excepția art.123-1;
- c) valoarea în vamă a mărfurilor importate, determinată conform legislației vamale, precum și impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și T.V.A., dacă pentru mărfurile în cauză sînt stabilite cote ad valorem în procente ale accizelor, cu excepția art.123-1.

Capitolul 3. Cotele accizelor, modul de calculare și termenele de achitare

Articolul 122. Cotele accizelor și momentul impunerii accizelor

(1) Cotele accizelor, conform anexelor la prezentul titlu, se stabilesc:

- a) în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;
- b) ad valorem în procente de la valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și T.V.A., sau de la valoarea în vamă a mărfurilor importate, luînd în considerare impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și

T.V.A.

(2) - abrogat.

(3) Mărfurile sînt supuse accizelor la momentul:

a) expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal;

b) importului acestora în Republica Moldova.

Articolul 123. Modul de calculare a accizelor

(1) Subiecții impunerii specificați la art.120 lit.a), care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din antrepozitul fiscal, calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în funcție de cotă - în sumă absolută sau ad valorem în procente).

(2) În cazul transmiterii mărfurilor supuse accizelor cu plată sau cu titlu gratuit, inclusiv în contul salariului, angajaților antrepozitarului autorizat, altor persoane, în cazul atribuirii mărfurilor de către antrepozitarul autorizat sau de către membrii familiei acestuia, în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din antrepozitul fiscal, precum și în cazul pierderilor și perisabilităților, peste limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, la produsele din tutun clasificate la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și la produsele din alcool etilic clasificate la pozițiile tarifare 2207, 2208, achitarea accizelor se efectuează în modul specificat la alin.(1).

(3) Accizele la mărfurile importate se calculează și se achită de către subiecții impunerii specificați la art.120 lit.b) pînă la depunerea declarației vamale sau pînă la data prelungirii termenului de plată. În cazul în care pentru importul de mărfuri nu se percep drepturile de import, mărfurile se consideră importate ca și cum ar fi fost supuse drepturilor de import, cu respectarea reglementărilor stabilite de legislația vamală pentru regimul vamal de import.

(5) Mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca, lichiorurile și alte băuturi alcoolice, vermuturile și alte vinuri din struguri proaspeți, alte băuturi fermentate de la pozițiile tarifare 2205 și 220600, divinurile, comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sînt pasibile marcării obligatorii cu "Timbru de acciz". Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor sau pînă la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova - pînă la momentul expedierii

(transportării) acestora din antrepozitul fiscal. Modul de procurare și de utilizare a "Timbrelor de acciz" este stabilit de către Guvern.

(5-1) Produsele din tutun și înlocuitorii din tutun (amestecuri fără tutun pe baza frunzei de ceai) de la poziția tarifară 24039990001 comercializați, transportați sau depozitați pe teritoriul Republicii Moldova ori importați pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sunt pasibile marcării obligatorii cu timbru de acciză. Marcarea se efectuează în procesul fabricării mărfurilor supuse accizelor, iar a mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – până la momentul expedierii (transportării) acestora din antrepozitul fiscal. Modul și termenele de procurare, utilizare și de circulație a timbrelor de acciză se stabilește de Guvern. Se interzice marcarea prin altă modalitate decât cea prevăzută de prezentul alineat pentru produsele ce urmează a fi plasate în regim vamal de import pe teritoriul Republicii Moldova.

(6) Nu sînt marcate obligatoriu cu "Timbru de acciz":

a) vinurile spumoase și spumante, divinurile în sticle de suvenire cu capacitatea de pînă la 0,25 litri, de 1,5 litri, de 3 litri și de 6 litri;

b) producția alcoolică cu conținutul de alcool etilic de pînă la 7% în volum și berea;

c) mărfurile supuse accizelor plasate în regimurile vamale tranzit, antrepozit vamal, admitere temporară, magazin duty-free;

d) mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul Republicii Moldova și expediate de către producător pentru export;

d-1) mărfurile pentru care nu se achită sau nu urmează a fi achitată acciza;

e) alcoolul etilic nedenaturat (pozițiile tarifare 2207 și 2208) utilizat în scopuri medicale.

(8) În cazul în care mărfurile supuse accizelor se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, impozitarea (aplicarea timbrelor de acciz) se efectuează pe baza cotelor aprobate, recalculîndu-se volumele în unitatea de măsură dată. În mod similar se efectuează recalcularea accizelor la spirt, în funcție de conținutul de alcool absolut.

(9) În cazul în care mărfurile supuse accizelor pasibile marcării cu timbru de acciz se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, acestor mărfuri li se aplică un singur timbru de acciz, a cărui valoare se determină la momentul expedierii (transportării),

importării mărfurilor în cauză, pornindu-se de la cotele aprobate, recalulate în unitatea de măsură necesară.

(10) Pentru autoturismele de lux, accizele se calculează ca sumă a accizei determinate conform cotei accizei stabilite în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a accizei suplimentare aplicate la valoarea în vamă a autoturismului importat. Prin autoturism de lux se înțelege autoturismul a cărui valoare în vamă constituie 600 de mii de lei și mai mult.

(11) La plasarea în regim vamal de import a mijloacelor de transport supuse accizelor, conform prevederilor art.20 alin.(4-2) din Codul vamal și ale art.10 alin.(1-1) din Legea nr.1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, quantumul accizei se calculează reieșind din cota aferentă termenului de exploatare a mijlocului de transport de 10 ani.

Articolul 123-1. Modul de calculare a accizelor la țigarete

(1) Țigaretetele cu filtru și fără filtru (poziția tarifară 240220) fabricate în Republica Moldova și cele importate fac obiectul unei accize ad valorem calculate la prețul maxim de vânzare cu amănuntul, precum și al unei accize calculate pe unitatea de produs.

(2) La țigaretetele cu filtru și fără filtru, accizele se calculează ca sumă a accizelor determinate prin aplicarea (înmulțirea) cotei stabilite în sumă absolută la volumul în expresie naturală (1000 bucăți) la momentul expedierii din antrepozitul fiscal sau la momentul importării și a accizelor determinate prin aplicarea (înmulțirea) cotei ad valorem în procente, stabilită la prețul maxim de vânzare cu amănuntul.

(3) Prețul maxim de vânzare cu amănuntul este prețul la care produsul a fost vândut altor persoane pentru consum final și care include toate impozitele și taxele.

(4) Prețul maxim de vânzare cu amănuntul pentru orice marcă de țigaretete cu filtru și fără filtru se stabilește de persoanele care produc țigaretete în Republica Moldova (producătorul local) sau care importă țigaretete cu filtru și fără filtru și se înregistrează în modul stabilit de Guvern.

(5) Se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretetelor pentru care nu au fost stabilite și declarate prețuri maxime de vânzare cu amănuntul.

(6) Se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretetelor la un preț ce depășește prețul maxim de vânzare cu amănuntul.

Articolul 123-2. Cotele stabilite pentru tutunul prelucrat

Pentru tutunul prelucrat, cu excepția țigaretelor cu filtru și fără filtru, se aplică accizele conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu:

- a) exprimate ca sumă pe kilogram;
- b) exprimate ca sumă pentru un anumit număr de bucăți;
- c) ad valorem în procente de la valoarea mărfurilor.

Articolul 124. Înlesniri la plata accizelor

(1) Accizele nu se achită de către persoanele fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare sau cantitate nu depășește limita stabilită în legislația în vigoare. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim, accizul se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(1-1) Accizele nu se achită de către persoanele fizice care introduc mărfuri, în cadrul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), prin intermediul trimiterilor poștale internaționale în cazul în care mărfurile nu au caracter comercial, nu depășesc limitele cantitative stabilite de legislație și valoarea intrinsecă a acestora nu depășește limita neimpozabilă de 200 de euro. În cazul în care mărfurile au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora depășește limita neimpozabilă de 200 de euro, acciza se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(2) Accizele nu se achită la importul mărfurilor supuse accizelor definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern.

(2-1) În baza principiului reciprocității, accizele nu se achită la introducerea și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședința permanentă în Republica Moldova.

(2-2) Accizele nu se achită pentru mărfurile consumabile importate de forța militară străină care desfășoară aplicații militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forței militare și al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(2-3) Accizele nu se achită pentru mărfurile consumabile importate de echipele/modulele internaționale de intervenție care participă la exercițiile internaționale de management al consecințelor situațiilor excepționale ce se desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova, destinate uzului sau consumului exclusiv al echipelor/modulelor internaționale de intervenție. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de Ministerul Afacerilor Interne și se prezintă Serviciului Vamal.

(3) Se scutesc de acciză mărfurile supuse accizelor:

a) destinate proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limitele tratatelor la care aceasta este parte;

b) finanțate din contul granturilor acordate Guvernului, destinate realizării proiectelor respective, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget.

Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, lista proiectelor de asistență tehnică, lista granturilor acordate Guvernului și instituțiilor finanțate de la buget, precum și modul de aplicare a scutirii de accize se stabilesc de Guvern.

(4) Accizele nu se achită în cazul în care subiectul impunerii exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, în cazul existenței documentelor justificative stabilite de Guvern.

(4-1) Accizele nu se achită pentru proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesia statului cu drept de succesiune și pentru comori.

(5) Accizele nu se achită la plasarea, livrarea de pe teritoriul vamal în magazinele duty-free și comercializarea de către acestea a mărfurilor supuse accizelor, precum și la introducerea mărfurilor supuse accizelor pe teritoriul vamal și plasarea acestora sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal, sub destinațiile vamale de distrugere, abandon în folosul statului. Mărfurile supuse accizelor plasate în destinația magazinul duty-free amplasat în zona intrării pe teritoriul Republicii Moldova, magazinul duty-free pentru deservirea corpului diplomatic, după comercializare, la încheierea destinației vamale, sunt plasate sub regimul vamal de import cu perceperea drepturilor de import.

(6) La introducerea mărfurilor străine supuse accizelor pe teritoriul vamal și plasarea acestora în regimul vamal perfecționare activă, accizul se achită la introducerea

acestor mărfuri, cu restituirea ulterioară a sumelor achitate ale accizului la scoaterea de pe teritoriul vamal a produselor rezultate din prelucrare, în modul stabilit de Guvern.

(7) Accizele nu se achită la plasarea mărfurilor supuse accizelor în regimul vamal admiterea temporară.

(8) Accizele nu se achită pentru mărfurile autohtone supuse accizelor, anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeași stare, conform reglementărilor vamale.

(9) Suma accizelor achitată la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor străine supuse accizelor în regim vamal de import se restituie la scoaterea acestora de pe teritoriul vamal, la plasarea lor sub destinație vamală zonă liberă, în modul stabilit de Guvern.

(10) Se scutesc de plata accizelor mărfurile supuse accizelor introduse în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și mărfurile originare din această zonă și scoase în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

(10-1) Nu sînt supuse accizelor livrările de mărfuri supuse accizelor efectuate în interiorul zonei economice libere, Portului Internațional Liber "Giurgiulești", Aeroportului Internațional Liber "Mărculești", precum și livrările de mărfuri supuse accizelor efectuate de către agenții economici dintr-o zonă economică liberă în altă zonă economică liberă și cele efectuate între rezidenții Portului Internațional Liber "Giurgiulești", rezidenții zonelor economice libere ale Republicii Moldova și rezidenții Aeroportului Internațional Liber "Mărculești" unul altuia.

(11) Mărfurile supuse accizelor scoase din zona economică liberă pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova se supun accizelor.

(11-1) Accizele nu se achită pentru mărfurile supuse accizelor, importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea intrinsecă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea lor intrinsecă depășește limita neimpozabilă indicată, accizele se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(11-2) Se scutește de accize importul mostrelor de mărfuri cu valoarea intrinsecă care nu depășește 22 euro pentru un import. În cazul în care valoarea mostrelor depășește limita neimpozabilă indicată, accizul se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele trebuie să fie de

nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de acciz nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402, 2403.

(13) În cazul nerespectării prevederilor alin.(5)-(9) din prezentul articol și a condițiilor regimului vamal ales, stabilit de legislația vamală a Republicii Moldova, subiectul impunerii și persoanele specificate la art.4 alin.(5) din Legea pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal achită accizele conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu și o penalitate în mărimea determinată conform art.228.

(14) Se scutesc de accize mijloacele de transport, indiferent de termenul lor de exploatare:

1) importate și livrate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în temeiul prevederilor art.49 alin.(3) din Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, clasificate la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de pînă la 2500 cm³ inclusiv);

2) importate și livrate cu titlu gratuit (donație), destinate pentru:

a) scopuri medicale, clasificate la pozițiile tarifare 8702 și 8703;

b) stingerea incendiilor, clasificate la poziția tarifară 870530000;

c) curățarea străzilor, împrăștiat materiale, colectarea deșeurilor, clasificate la poziția tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atît beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menționate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cît și persoanele terțe care au importat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, dona, transmite prin moștenire sau orice altă formă de dare în posesie ori folosință, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate. În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, sumele TVA, accizele, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se calculează și se achită de către beneficiar sau de către persoana terță, în funcție de cine a plasat aceste mijloace de transport sub regimul vamal de import, de valoarea în vamă a mijloacelor de transport și/sau de capacitatea cilindrică a motorului la data importului.

Prin derogare de la aceste prevederi, după expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă, beneficiarilor din rîndul persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor li se permite comercializarea mijloacelor de transport.

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate și de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă se stabilește de către Guvern.

(15) Se scutește de acciz alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern.

(16) Alcoolul etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, este scutit de plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv.

Nu este scutit de acciz alcoolul etilic nedenaturat utilizat de subiecții impunerii care desfășoară în același timp activitate atît în industria de parfumerie și cosmetică, cît și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.

(17) Mărfurile de la pozițiile tarifare 280430000 și 280440000 produse pe teritoriul țării sînt scutite de plata accizului.

(18) Cota accizului se micșorează cu 50% pentru vehiculele de la pozițiile tarifare 870360, 870370000. Cota accizei se micșorează cu 25% pentru autoturismele de la pozițiile tarifare 870340, 870350000. Scutirea în mărime de 25% din cota accizei nu se aplică vehiculelor de tip micro hybrid și mild hybrid.

(19) Se scutesc de acciză berea, vinul de la poziția tarifară 2205 și băuturile fermentate produse de persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și consumate de către aceasta și membrii familiei sale, cu condiția să nu fie comercializate.

(19-1) În cazul produselor de la poziția tarifară 240311000, cota accizei se stabilește în mărimea procentului de tutun din compoziția produsului, stabilită de producător, dar nu mai puțin de 20% din cota accizei stabilită pentru anul de gestiune la poziția tarifară 2403.

(20) Se scutește de acciză combustibilul destinat aprovizionării în Portul Internațional Liber Giurgiulești a navelor maritime implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri, indiferent de naționalitatea navei sau de pavilionul acesteia.

(21) Se scutește de acciză importul mărfurilor de la pozițiile tarifare 271012310, 271012700 și 271019210, destinate aprovizionării aeronavelor implicate în transportul internațional de mărfuri și pasageri.

Articolul 125. Trecerea la cont și restituirea accizelor achitate

(1) Antrepozitarului autorizat i se permite trecerea la cont a accizelor achitate la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor, la momentul expedierii (transportării) mărfurilor finite supuse accizelor din antrepozitul fiscal. Trecerea la cont a accizelor se permite numai în limita cantității de mărfuri supuse accizelor folosite la prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, la expedierea (transportarea) lor ulterioară și în cazul prezenței documentelor ce confirmă achitarea accizelor la mărfurile supuse accizelor utilizate. În cazul în care mărfurile supuse accizelor sînt depuse la maturare, antrepozitarului autorizat i se permite trecerea în cont a accizului în limitele cantității de mărfuri supuse accizelor, utilizate la fabricarea de mărfuri similare supuse accizelor, la momentul expedierii (transportării) acestor mărfuri similare supuse accizelor din antrepozitul fiscal și în cazul prezenței documentelor ce confirmă achitarea accizelor la mărfurile supuse accizelor.

(2) Dacă suma accizului achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor, depășește suma accizului calculată la mărfurile supuse accizelor expediate din antrepozitul fiscal, diferența se reportează la costuri sau la cheltuieli în perioada fiscală în care a avut loc expedierea mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal.

(2-1) Suma accizelor achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri nesupuse accizelor se reportează la costuri sau la cheltuieli.

(3) În cazul în care antrepozitarul autorizat exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, de asemenea, livrează mărfuri supuse accizelor în magazinele duty-free, cu excepția țigărilor cu filtru de import, și/sau în zonele economice libere, suma accizului achitată anterior pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate ulterior pentru prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative stabilite de Guvern. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la depunerea cererii de restituire.

(3-1) La livrarea mărfurilor supuse accizelor la export prin intermediul poștei, subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător nu poate beneficia de dreptul la restituirea

sumei accizului.

(3-2) În cazul în care subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de antrepozitar autorizat exportă în mod independent sau în baza contractului de comision mărfuri supuse accizelor, prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, suma accizului achitată la procurarea acestor mărfuri, expediate (transportate) pentru export, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative stabilite de Guvern. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, restituirea se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la depunerea cererii de restituire.

(4) Pentru a obține restituirea accizei achitate la mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate pentru prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor destinate exportului, antrepozitarul autorizat prezintă Serviciului Fiscal de Stat documente justificative stabilite de Guvern.

(4-1) Pentru a obține restituirea accizei achitate pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, destinate exportului, subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de antrepozitar autorizat prezintă Serviciului Fiscal de Stat documente justificative stabilite de Guvern.

(5) Restituirea accizelor conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impunerii care dispune de decizie de restituire a accizelor în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impunerii, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impunerii respectiv.

Se interzice restituirea accizelor în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impunerii care dispune de decizie de restituire a accizelor, inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

(6) Exportarea mărfurilor de către persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care nu sînt subiecți ai impunerii se permite fără dreptul la restituirea sumelor accizelor la mărfurile supuse accizelor expediate (transportate) pentru export.

(7) Sumele accizelor achitate de agenții economici la procurarea mărfurilor de la pozițiile tarifare 270710000, 270720000, 270730000, 270750000, 270900100, 271012110-271019290, 290110000, 290124000, 290129000, 290211000-290230000, 290244000, 290290000, 290511000-290513000, 290514, 290516, 290519000, 2909, 381400900, 381700800 se trec în cont dacă mărfurile în cauză sînt utilizate în procesul de producție în altă calitate decît cea de carburanți și combustibili. Prin derogare de la

prevederile prezentului articol, în cazul utilizării mărfurilor menționate în calitate de materie primă pentru prelucrarea și/sau fabricarea mărfurilor care nu sînt supuse accizelor, trecerea în cont a sumelor accizelor se efectuează în formă de stingere a restanțelor plătitorului față de buget la alte impozite și taxe, iar în lipsa restanțelor sumele accizelor se transferă la contul bancar și/sau contul de plăți al agentului economic în modul stabilit de Guvern.

Articolul 125-1. Impozitarea stocului de mărfuri supuse accizelor

(1) Subiecții impunerii care importă mărfuri supuse accizelor efectuează inventarierea stocului de mărfuri supuse accizelor (pozițiile tarifare 220300, 2205, 220600, 2207, 2208, 240210000, 240220, 240290000, 2403) în termen de 45 de zile calendaristice de la data ultimei modificări de majorare a cotei accizelor.

(2) Stocul de mărfuri accizate enumerate la alin.(1) este impozitat cu accize la diferența de cote dintre cota modificată și cota anterioară modificării.

(3) Achitarea accizului calculat la stocul de mărfuri accizate conform alin.(2) se efectuează pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea.

(4) Declararea accizului calculat la stocul de mărfuri conform alin.(2) se efectuează în termen de pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea conform formularului și în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

(5) Suma accizului calculat la stocul de mărfuri supuse accizelor conform prezentului articol este deductibilă și se raportează la cheltuielile perioadei.

Capitolul 4. Înregistrarea, anularea și suspendarea înregistrării subiecților impunerii. Evidența mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă). Declararea achitării accizelor

Articolul 126. Înregistrarea subiecților impunerii

(1) Persoanele juridice și persoanele fizice care preconizează să se ocupe sau care se ocupă cu prelucrarea și/sau fabricarea mărfurilor supuse accizelor sînt obligate să primească certificatul de acciz de modelul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, pînă a începe desfășurarea activității în cauză.

(2) În cererea de solicitare a certificatului de acciz (cerere de modelul stabilit de Ministerul Finanțelor), adresată Serviciului Fiscal de Stat, agentul economic indică:

a) denumirea, numele și prenumele, adresa juridică (adresele juridice) și codul fiscal (codurile fiscale);

b) proprietarul clădirii, încăperii, teritoriului, terenului;

c) denumirea, numele și prenumele, adresa juridică (adresele juridice) și codul fiscal (codurile fiscale) ale arendatorului sau ale locatorului, în cazul în care proprietatea este folosită pentru desfășurarea activității de întreprinzător, în baza contractului de arendă sau de închiriere;

d) formele și metodele concrete de control, a căror aplicare asigură integritatea mărfurilor supuse accizelor, inclusiv la expedierea lor dintr-un antrepozit fiscal în altul ale unuia și aceluiași agent economic, dacă aceste antrepozite se află pe teritorii diferite.

(3) La cerere se anexează schema (planul) amplasării blocului administrativ, a secției de producție, a depozitului, a altor încăperi aflate pe teritoriul agentului economic, în limitele stabilite pentru realizarea activității de întreprinzător.

(4) În cazul în care cererea conține informații verificabile, Serviciul Fiscal de Stat eliberează persoanei care a înaintat cererea, certificatul de acciz și anexa la acesta care include schema (planul) specificată la alin.(3) din prezentul articol. Persoana menționată devine antrepozitar autorizat.

(5) Serviciul Fiscal de Stat poate refuza eliberarea certificatului de acciz în cazul în care consideră că activitatea agentului economic sau antrepozitul fiscal nu pot fi controlate ori formele și metodele de control prevăzute la alin.(2) lit.d) din prezentul articol nu asigură integritatea mărfurilor supuse accizelor.

(6) În cazul în care mai mulți agenți economici folosesc unul și același antrepozit fiscal pentru prelucrarea și/sau fabricarea mărfurilor supuse accizelor, Serviciul Fiscal de Stat este obligat să determine în mod independent antrepozitarul autorizat (antrepozitarii autorizați) responsabil (responsabili) de achitarea accizelor, în modul stabilit de acest serviciu.

(7) Antrepozitarul autorizat care preconizează să facă unele schimbări ce trebuie reflectate în certificatul de acciz sau în anexa la el este obligat să adreseze cererea corespunzătoare Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 126-1. Anularea și suspendarea înregistrării subiecților impunerii

(1) În cazul încheierii activității de prelucrare și/sau de fabricare a mărfurilor supuse accizelor (cu excepția cazurilor dispunerii de mărfuri supuse accizelor aflate în stoc), persoanele juridice și persoanele fizice înregistrate ca antrepozitari autorizați sînt obligate să informeze despre aceasta Serviciul Fiscal de Stat. Anularea înregistrării ca contribuabil al accizelor se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(1-1) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să inițieze de sine stătător procedura de anulare a înregistrării antrepozitarului autorizat (cu excepția cazurilor dispunerii de mărfuri supuse accizelor aflate în stoc) în cazul în care antrepozitarul autorizat nu a prezentat în termenul stabilit declarația privind accizele pentru perioadele fiscale a două luni consecutive.

(2) Data anulării înregistrării ca antrepozitar autorizat se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia conducerii Serviciului Fiscal de Stat privind anularea înregistrării.

(3) În cazul suspendării activității antrepozitarului autorizat în conformitate cu legislația în vigoare, înregistrarea în calitate de antrepozitar autorizat nu se anulează. În cazul expedierii (transportării) mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal în perioada de suspendare a activității, obligațiile și drepturile antrepozitarului autorizat se restabilesc din momentul scoaterii mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal.

Articolul 127. Evidența mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă). Declararea achitării accizelor

(1) Antrepozitarul autorizat este obligat să țină registrul de evidență a mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă) pentru fiecare antrepozit fiscal. Forma registrului și informația ce trebuie reflectată în acesta sînt stabilite de către Ministerul Finanțelor. Înscierea în registru se face pînă la expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor din antrepozitul fiscal.

(2) Registrul de evidență a mărfurilor expediate (transportate) trebuie să se afle într-un loc determinat, accesibil verificării de către persoanele cu funcții de răspundere autorizate ale Serviciului Fiscal de Stat a înscrierilor, și să fie prezentat acestor persoane la prima solicitare.

(3) Antrepozitarii autorizați prevăzuți la art.120 lit.a) sînt obligați să prezinte declarația privind achitarea accizelor și să achite accizele pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Forma declarației și modul de completare a acesteia se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.

(3-1) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de antrepozitar autorizat, dar care solicită restituirea accizelor în conformitate cu art.125 alin.(3-2), este obligat să prezinte declarația privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor.

(4) Declarația menționată la alin.(3) și (3-1) se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

Capitolul 5. Administrarea accizelor

Articolul 128. - abrogat.

Anexa nr.1. Mărfurile supuse accizelor

Poziția

tarifară

Denumirea mărfii

Unita-

tea de

măsură

Cota accizelor

Anul

2021

Anul

2022

Anul

2023

160431000

Caviar

valoarea

în lei

25%

25%

25%

160432000

Înlocuitori de caviar

valoarea

în lei

25%

25%

25%

220300

Bere fabricată din malț

litru

2,76 lei

2,90 lei

3,05 lei

2205

Vermuturi și alte vinuri din struguri proaspeți, aromatizate cu plante sau cu substanțe aromatizante

litru

15,75 lei

16,54 lei

17,37 lei

220600

Alte băuturi fermentate; amestecuri de băuturi fermentate și amestecuri de băuturi fermentate și băuturi nealcoolice, nedenumite și necuprinse în altă parte, cu excepția cidrului de mere, cidrului de pere

litru

15,75 lei

16,54 lei

17,37 lei

220600310

Cidru de mere și de pere, spumoase

litru

3,05 lei

3,20 lei

3,36 lei

220600510

Cidru de mere și de pere, nespumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de maximum 2 litri

litru

3,05 lei

3,20 lei

3,36 lei

220600810

Cidru de mere și de pere, nespumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de peste 2 litri

litru

3,05 lei

3,20 lei

3,36 lei

2207

Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic de minimum 80%; alcool etilic și alte distilate denaturate, cu orice titru alcoolic volumic

litru

alcool

absolut

109,55 lei

115,02 lei

120,77 lei

2208

Alcool etilic nedenaturat cu titru alcoolic volumic sub 80%; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase

litru

alcool

absolut

109,55 lei

115,02 lei

120,77 lei

240210000

Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun

valoarea

în lei

41%

41%

41%

240220

Țigărete care conțin tutun:

- cu filtru

1000

bucăți/

valoarea

în lei

621 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

834 lei

715 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

959 lei

822 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

1103 lei

- fără filtru:

ovale cu lungime de până la 70 mm

1000

bucăți/

valoarea

în lei

621 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

834 lei

715 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

959 lei

822 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

1103 lei

Cu muștiuc, altele

1000

bucăți/

valoarea

în lei

621 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

834 lei

715 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

959 lei

822 lei+13%,

dar nu mai

puțin de

1103 lei

240290000

Alte țigări de foi, trabucuri și țigărete conținând înlocuitori de tutun

valoarea

în lei

41%

41%

41%

2403

Tutun pentru fumat, alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri "omogenizate" sau "reconstituite"; extracte și esențe de tutun

kilogram

157,80 lei

165,70 lei

174,00 lei

ex. 240319

Tutun tăiat fin destinat rulării în țigărete

kilogram

1260 lei

1323 lei

1389 lei

ex. 240399900

Rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului

1000 bucăți

834 lei

959 lei

1103 lei

ex. 270710000

Benzoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

ex. 270720000

Toluoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

ex. 270730000

Xiloli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

270750000

Alte amestecuri de hidrocarburi aromatice care distilează minimum 65% din volum (inclusiv pierderile) la 250°C după metoda ISO 3405 (echivalentă cu metoda ASTM D 86)

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

270900100

Condensate de gaz natural

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

271012110- 271019290

Uleiuri (distilate) ușoare și medii

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

271019310- 271019480

Motorină, inclusiv combustibil (carburant) diesel și combustibil pentru cuptoare

tonă

2734 lei

2980 lei

3248 lei

271019510

Păcură destinată a fi supusă unui tratament specific

tonă

409 lei

409 lei

409 lei

271019620- 271019680

Păcură destinată altor utilizări

tonă

409 lei

409 lei

409 lei

271020110- 271020190

Motorină

tonă

2734 lei

2980 lei

3248 lei

271020310- 271020390

Păcură

tonă

409 lei

409 lei

409 lei

271112

Propan

tonă

3759 lei

3947 lei

4144 lei

271113

Butan

tonă

3759 lei

3947 lei

4144 lei

271114000

Etilenă, propilenă, butilenă și butadienă

tonă

3759 lei

3947 lei

4144 lei

271119000

Alte lichefiate

tonă

3759 lei

3947 lei

4144 lei

280430000

Azot

tonă

3654 lei

3837 lei

4029 lei

280440000

Oxigen

tonă

4037 lei

4239 lei

4451 lei

290110000

Hidrocarburi aciclice saturate

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

ex. 290124000

Buta-1, 3-dienă

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290129000

Alte hidrocarburi aciclice nesaturate

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290211000

Ciclohexan

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290219000

Alte hidrocarburi ciclanice, ciclenice și cicloterpenice

tona

6496 lei

7082 lei

7719 lei

ex. 290220000

Benzen destinat a fi utilizat drept carburant sau combustibil

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290230000

Toluen

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290244000

Amestec de izomeri ai xilenului

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290290000

Alte hidrocarburi ciclice

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290511000- 290513000

Alcooli monohidroxilici (metanol, propan-1-ol, propan-2-ol, butan-1-ol)

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290514

Alți butanoli

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

290516

Octanol (alcool octilic) și izomerii lui

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

ex. 290519000

Pentanol (alcool amelic)

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

2909

Eteri, eteri-alcooli, eteri-fenoli, eteri-alcool-fenoli, peroxizi ai alcoolilor, peroxizi ai eterilor, peroxizi ai cetonelor (cu compoziție chimică definită sau nu) și derivații lor halogenați, sulfonați, nitrați sau nitrozați

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

330300

Parfumuri și ape de toaletă

valoarea

în lei

30%

30%

30%

381400900

Alți solvenți și diluanți organici compuși nedenumiți și necuprinși în altă parte;
preparate pentru îndepărtarea vopselelor sau lacurilor

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

381700500

Alchilbenzeni lineari

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

381700800

Altele

tonă

6496 lei

7082 lei

7719 lei

ex. 430310

Îmbrăcăminte din blană (de nură, vulpe polară, vulpe, samur)

valoarea

în lei

25%

25%

25%

Anexa nr.2. Cota accizei pentru mijloacele de transport

Anexa nr.2

Cota accizei pentru mijloacele de transport

Poziția tarifară Denumirea mărfii Unita-

tea de

măsură Cota accizei în funcție de termenul de exploatare a mijlocului de transport, lei

de la 0 la 2 ani inclusiv de la 3 la 4 ani inclusiv de la 5 la 6 ani inclusiv de 7

ani de 8

ani de 9

ani de 10

ani de 11

ani de 12

ani de 13

ani de 14

ani de 15 ani de 16

ani de 17

ani de 18

ani de 19

ani de 20

ani și

mai

mult

8703 Autoturisme și alte autovehicule, proiectate în principal pentru transportul persoanelor (altele decât cele de la poziția 8702), inclusiv mașinile de tip "break" și mașinile de curse:

- Alte vehicule cu motor cu piston alternativ cu aprindere prin scânteie:

870321 – – Cu capacitatea cilindrică de maximum 1000 cm³ cm³ 9,56 10,00 10,23 11,25 12,38 13,62 16,34 21,24 26,24 31,24 36,24 41,24 46,24 51,24 56,24 61,24 66,24

870322 – – Cu capacitatea cilindrică de peste 1000 cm³, dar de maximum 1500 cm³ cm³ 12,23 12,67 12,90 14,19 15,61 17,17 20,60 26,79 31,79 36,79 41,79 46,79 51,79 56,79 61,79 66,79 71,79

870323 – – Cu capacitatea cilindrică de peste 1500 cm³, dar de maximum 2000 cm³ cm³ 18,90 19,34 19,57 21,53 23,68 26,05 31,26 40,63 45,63 50,63 55,63 60,63 65,63 70,63 75,63 80,63 85,63

870323 – – Cu capacitatea cilindrică de peste 2000 cm³, dar de maximum 3000 cm³ cm³ 31,14 31,58 31,81 34,99 38,49 42,34 50,81 66,05 71,05 76,05 81,05 86,05 91,05 96,05 101,05 106,05 111,05

870324 – – Cu capacitatea cilindrică de peste 3000 cm³ cm³ 55,60 56,04 56,27 61,90 68,09 74,90 89,87 116,84 121,84 126,84 131,84 136,84 141,84 146,84 151,84 156,84 161,84

– Alte vehicule, având doar motor cu pistoane cu combustie internă cu aprindere prin compresie (diesel sau semidiesel):

870331 – – Cu capacitatea cilindrică de maximum 1500 cm³ cm³ 12,23 12,67 12,90 14,19 15,61 17,17 20,60 26,79 31,79 36,79 41,79 46,79 51,79 56,79 61,79 66,79 71,79

870332 – – Cu capacitatea cilindrică de peste 1500 cm³, dar de maximum 2500 cm³ cm³ 31,14 31,58 31,81 34,99 38,49 42,34 50,81 66,05 71,05 76,05 81,05 86,05 91,05 96,05 101,05 106,05 111,05

870333 – – Cu capacitatea cilindrică de peste 2500 cm³ cm³ 55,60 56,04 56,27 61,90 68,09 74,90 89,87 116,84 121,84 126,84 131,84 136,84 141,84 146,84 151,84 156,84 161,84

870340 – Alte vehicule având atât motor cu pistoane alternative cu combustie internă cu aprindere prin scânteie, cât și motor electric ca motoare pentru propulsie, altele decât cele care pot fi încărcate prin conectarea la o sursă externă de energie electrică cm³ Cota accizei se stabilește similar pozițiilor tarifare 870321-870324, în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică, în condițiile art.124 alin.(18)

870350000 – Alte vehicule având atât motor cu pistoane cu combustie internă cu aprindere prin compresie (diesel sau semidiesel), cât și motor electric ca motoare pentru propulsie, altele decât cele care pot fi încărcate prin conectarea la o sursă

externă de energie electrică cm³ Cota accizei se stabilește similar pozițiilor tarifare 870331-870333, în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică, în condițiile art.124 alin.(18)

870360 – Alte vehicule având atât motor cu pistoane alternative cu combustie internă cu aprindere prin scânteie, cât și motor electric ca motoare pentru propulsie, care pot fi încărcate prin conectarea la o sursă externă de energie electrică cm³ Cota accizei se stabilește similar pozițiilor tarifare 870321-870324, în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică, în condițiile art.124 alin.(18)

870370000 – Alte vehicule având atât motor cu pistoane cu combustie internă cu aprindere prin compresie (diesel sau semidiesel), cât și motor electric ca motoare pentru propulsie, care pot fi încărcate prin conectarea la o sursă externă de energie electrică cm³ Cota accizei se stabilește similar pozițiilor tarifare 870331-870333, în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică, în condițiile art.124 alin.(18)

8711 Motociclete (inclusiv mopede) și biciclete, triciclete sau similare, echipate cu pedale și cu motor auxiliar, cu sau fără ataș; atașe cm³ 0 0 0 0 0 0 0 21,24 26,24 31,24 36,24 41,24 46,24 51,24 56,24 61,24 66,24

9705 Autovehicul de colecție de interes istoric sau etnografic De la 30 de ani până la 39 de ani inclusiv – 40000 de lei.

De la 40 de ani până la 49 de ani inclusiv – 30000 de lei.

De la 50 de ani – 20000 de lei

8703 Autoturism de lux Suma cotei accizei suplimentare, aplicată la valoarea în vamă, după cum urmează:

Valoarea în vamă a autoturismelor (lei) Cota accizei suplimentare (%)

Minimum Maximum

600000 700000 2%

700001 800000 3%

800001 900000 4%

900001 1000000 5%

1000001 1200000 6%

1200001 1400000 7%

1400001 1600000 8%

1600001 1800000 9%

1800001 10%

Poziția tarifară Cate-

goria

vehi-

culului Vârsta Acciza

specială

lei/cm³

Tractoare clasificate la pozițiile tarifare 870110 000, 870120, 870130000, 870191900, 870192900, 870193900, 870194900, 870195900 N până la 12 ani inclusiv 0

de la 13 la 15 ani inclusiv 10

de la 16 la 18 ani inclusiv 20

de la 19 ani 60

Tractoare clasificate la pozițiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195100 N până la 20 ani inclusiv 0

de la 21 la 23 ani inclusiv 10

de la 24 la 26 ani inclusiv 20

de la 27 ani 60

Autovehicule clasificate la poziția tarifară 8702 M2 până la 7 ani inclusiv 0

de la 8 la 10 ani inclusiv 8

de la 11 la 12 ani inclusiv 16

de la 13 la 15 ani inclusiv 30

de la 16 ani 80

M3 până la 10 ani inclusiv 0

de la 11 la 12 ani inclusiv 5

de la 13 la 15 ani inclusiv 10

de la 16 ani 60

Autovehicule clasificate la pozițiile tarifare 8704 și 8705 N1 până la 10 ani inclusiv 0

de la 11 la 12 ani inclusiv 13

de la 13 la 15 ani inclusiv 17

de la 16 ani 80

N2 până la 10 ani inclusiv 0

de la 11 la 12 ani inclusiv 11

de la 13 la 15 ani inclusiv 16

de la 16 ani 60

N3 până la 10 ani inclusiv 0

de la 11 la 12 ani inclusiv 6

de la 13 la 15 ani inclusiv 11

de la 16 ani 60

Titlul V. Administrarea fiscală

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 129. Noțiuni

În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noțiuni:

1) - abrogat.

1-1) - abrogat.

2) Serviciul Fiscal de Stat – autoritate publică, împuternicită să administreze impozitele, taxele și alte plăți în interesul statului.

3) Conducerea Serviciului Fiscal de Stat – director (director adjunct) al Serviciului Fiscal de Stat; șef (șef adjunct) al subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat.

4) Funcționar fiscal – funcționar public, conform prevederilor Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care este persoană cu funcție de răspundere remunerată în Serviciul Fiscal de Stat. Noțiunea "funcționar fiscal" este identică cu noțiunile "funcționar public", și "persoană cu funcție de răspundere a Serviciului Fiscal de Stat", prevăzute de prezentul cod și de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

5) Reprezentant al contribuabilului (al persoanei) – persoană care acționează în baza unei procuri, eliberate în conformitate cu legislația; avocat învestit cu împuterniciri conform legislației; părinte, înfiетor, tutore sau curator în cazul persoanei fizice lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrînsă; alte persoane care, conform legislației, pot avea calitatea de reprezentant.

5-1) Martor – persoană cu capacitatea de exercițiu deplină, care nu este interesată de săvîrșirea actelor de executare și care nu se află cu participanții la procedura de executare în legături de rudenie pînă la al patrulea grad sau în relații de subordonare și nu este supus controlului din partea lor.

6) Obligație fiscală – obligație a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în cotă procentuală, majorare de întîrziere (penalitate) și/sau amendă.

6-1) Conformare fiscală voluntară – calculare corectă, raportare și achitare deplină și la timp la buget a obligației fiscale de către contribuabil în mod benevol.

7) Perioadă fiscală – timp, stabilit conform legislației fiscale, pentru care se execută obligația fiscală.

8) Termen de stingere a obligației fiscale – perioadă, stabilită conform legislației fiscale, în care trebuie să fie executată obligația fiscală, incluzînd și ultima sa zi în orele de program ale Serviciului Fiscal de Stat. Dacă ultima zi a perioadei este una de odihnă, se va considera o ultimă zi prima zi lucrătoare care urmează după ziua de odihnă. În cazul prezentării dărilor de seamă în format electronic, ultima zi se consideră ziua deplină. În mod analogic se determină și termenele de executare a altor acțiuni prevăzute de legislația fiscală.

9) Dare de seamă fiscală – orice declarație, informație, calcul, notă informativă, alt document, care sînt prezentate sau trebuie să fie prezentate Serviciului Fiscal de Stat, privind calcularea, achitarea, reținerea impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorărilor de întîrziere (penalităților) și/sau amenzilor ori privind alte fapte ce țin de nașterea, modificarea sau stingerea obligației fiscale.

9-1) Dare de seamă fiscală unificată – declarație, prezentată sau care trebuie să fie prezentată Serviciului Fiscal de Stat, privind calcularea impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor de către întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A.

10) Documente de evidență – documente privitoare la operațiuni, la efectuarea plăților aferente acestor operațiuni, inclusiv documente confirmative, orice alte documente prevăzute, conform actelor normative, pentru activitatea contribuabilului. În categoria documentelor de evidență intră documentele de contabilitate (prevăzute în legislația privind contabilitatea), situațiile financiare, informațiile, registrele contabile, titlurile de creanță, datele contabile (sub orice formă, inclusiv computerizată) etc.

11) Control fiscal – verificare a corectitudinii cu care contribuabilul execută obligația fiscală și alte obligații prevăzute de legislația fiscală și alte acte normative, inclusiv verificare a altor persoane sub aspectul legăturii lor cu activitatea contribuabilului prin metode, forme și operațiuni prevăzute de prezentul cod.

11-1) Vizită fiscală – instrument de administrare fiscală cu scop de asigurare a conformării voluntare prin acordarea consultațiilor, analiza activității, acumularea unor date despre activitatea contribuabilului.

12) Încălcare fiscală – acțiune sau inacțiune, exprimată prin neîndeplinire sau îndeplinire neadecvată a prevederilor legislației fiscale, prin încălcare a drepturilor și intereselor legitime ale participanților la raporturile fiscale.

13) Restanță – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum și suma majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii. Obligația fiscală care reprezintă obiectul concilierii al contractului încheiat conform art.180 devine restanță după expirarea termenului modificat în conformitate cu contractul respectiv. Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 100 de lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național în scopul:

a) beneficierii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală;

b) neprezentării și/sau anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanțelor;

c) atestării lipsei restanțelor față de bugetul public național ale agenților economici;

d) asigurării executării art.13 pct.8) din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi;

e) asigurării executării art.131 alin.(7) din prezentul cod.

Obligațiile fiscale luate la evidență fiscală specială conform art.206 din prezentul cod nu se consideră restanțe pe perioada aflării la evidența fiscală specială, cu excepția obligațiilor fiscale aferente contribuabililor aflați în procedură de insolabilitate, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului.

14) Executare silită a obligației fiscale – acțiuni întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forțată a restanței.

15) Bunuri – totalitate de valori materiale și de active imateriale, inclusiv de bani și de valori mobiliare, care se află în proprietatea persoanei, indiferent de faptul în a cărei folosință efectivă este, precum și de alte drepturi patrimoniale.

16) Sechestrare a bunurilor – acțiuni întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru indisponibilizarea bunurilor persoanei.

17) Cont bancar și/sau cont de plăți – cont deschis în una din băncile (sucursala acesteia) din Republica Moldova sau din străinătate și/sau în una din societățile de plată autorizate de Banca Națională a Moldovei participante la Sistemul Automatizat de Plăți Interbancare, precum și contul deschis în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

18) Sumă plătită în plus – sumă plătită ca impozit, taxă, majorare de întârziere (penalitate) și/sau amendă prin vărsare sau încasare, inclusiv prin executare silită, în quantum mai mare decât cel prevăzut în conformitate cu legislația fiscală.

18-1) Diminuare a impozitelor, taxelor și/sau altor plăți – totalitate a acțiunilor sau inacțiunilor în rezultatul cărora contribuabilul declară sumele impozitelor, taxelor și/sau altor plăți în quantum mai mic decât cel prevăzut de legislație.

19) Secret fiscal – orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

20) Conducere a organelor vamale – directorul general al Serviciului Vamal (vicedirectorii acestuia), șefii birourilor vamale (șefii adjuncți ai acestora).

21) Sigiliu – produs electronic sau obiect alcătuit dintr-o placă de cauciuc, metal, lemn, hârtie sau alte materiale, fixată pe un suport, având gravată o emblemă, o inscripție sau un alt semn distinctiv oficial, ca dovadă a autenticității.

22) Sigilare – aplicarea sigiliului pe uşile unor încăperi, mijloace de transport, pe recipiente, diferite produse, colete, corespondenţă, pe bunurile debitorului, alte bunuri în scopul conservării, identificării, indisponibilizării ori evitării desfacerii acestora de către persoane neautorizate.

Articolul 129-1. Expedierea şi înmînarea actelor Serviciului Fiscal de Stat

(1) Actele Serviciului Fiscal de Stat se trimit destinatarului prin poştă cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care să asigure confirmarea primirii lor (telegramă, fax, e-mail etc.) ori se înmînează personal destinatarului sau altor persoane indicate la alin.(2) de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) În cazul absenţei destinatarului persoană fizică, documentele menţionate la alin.(1) se înmînează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuieşte cu destinatarul, pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntîrziată destinatarului şi răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmînat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

(3) În cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică şi se consideră recepţionate la data intrării lor în sediu sau la data înmînării lor unui angajat din administraţia, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia.

(4) În cazul în care înmînarea actului Serviciului Fiscal de Stat către persoanele indicate la alin.(2) şi (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicitate.

(4-1) Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afişarea concomitentă, la sediul organului fiscal emitent şi pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, a anunţului în care se menţionează că a fost emis actul Serviciului Fiscal de Stat pe numele destinatarului.

(4-2) Actul Serviciului Fiscal de Stat menţionat la alin.(4) şi (4-1) se consideră comunicat după expirarea a 15 zile de la data afişării anunţului.

(5) Destinatarul şi persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează şi restituie avizul de primire.

(6) Refuzul de a primi actele Serviciului Fiscal de Stat nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a acţiunilor ulterioare ce se impun conform cadrului legal.

Articolul 130. Raporturile reglementate

Prezentul titlu reglementează raporturile care apar în cadrul administrării fiscale.

Articolul 131. Organele cu atribuții de administrare fiscală

(1) Organe care exercită atribuții de administrare fiscală sînt: Serviciul Fiscal de Stat, organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor și alte organe abilitate, conform legislației.

(2) Organele cu atribuții de administrare fiscală, în procesul exercitării atribuțiilor respective, conlucrează între ele și colaborează cu alte autorități publice.

(3) Organele cu atribuții de administrare fiscală, în cazul efectuării unor acțiuni în baza înțelegerilor reciproce, se informează despre măsurile întreprinse și despre rezultatele lor, fac schimb de informații în scopul exercitării atribuțiilor.

(4) Organele cu atribuții de administrare fiscală au dreptul să colaboreze cu organele competente din alte țări și să fie membre ale organizațiilor internaționale de specialitate. Modul de colaborare și de activitate este stabilit în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(5) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret:

a) funcționarilor fiscali și persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală, în scopul îndeplinirii de către ei a atribuțiilor de serviciu;

b) autorităților administrației publice centrale și locale, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

c) instanțelor de judecată, în scopul examinării cazurilor ce țin de competența acestora;

d) organelor de drept – informația necesară în cadrul urmăririi penale și/sau privind încălcările fiscale;

e) Comisiei Electorale Centrale și Curții de Conturi, în scopul îndeplinirii funcțiilor acesteia;

f) organelor fiscale ale altor țări, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

g) executorilor judecătorești, pentru executarea documentelor executorii;

h) coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat;

- i) organelor abilitate cu funcții în domeniul migrației – informația despre obiectele impozabile ale imigranților, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;
- j) organelor cu atribuții de aprobare a prețurilor și tarifelor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;
- k) contribuabilului – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat;
- l) mijloacelor de informare în masă – informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încalcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare;
- m) administratorilor autorizați, în conformitate cu prevederile legislației insolvențării și administratorilor autorizați;
- n) fondatorilor și/sau acționarilor întreprinderii – informația privind lipsa sau existența restanțelor (eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor);
- o) biroului istoriilor de credit – informația referitoare la veniturile obținute din sursele de venit de către un contribuabil concret, în scopul evaluării contribuabilului la faza precontractuală și al monitorizării angajamentelor de plată, în baza unui acord stabilit între părți;
- p) Consiliului Concurenței, în scopul examinării cazurilor din domeniul concurenței, al ajutorului de stat și al publicității.

(5-1) Organele cu atribuții de administrare fiscală prezintă Ministerului Finanțelor informațiile necesare îndeplinirii de către acesta a atribuțiilor sale, inclusiv în scopul elaborării/reformulării politicii fiscale.

(5-2) Serviciul Fiscal de Stat acordă biroului istoriilor de credit acces la informația referitoare la veniturile obținute din sursele de venit de către un contribuabil concret într-o anumită perioadă fiscală, în scopul monitorizării angajamentelor de plată, în baza unui acord stabilit între părți.

(6) Persoanele și autoritățile publice indicate la alin.(5) poartă răspundere, conform legislației în vigoare, pentru neasigurarea confidențialității și securității informației primite, precum și pentru utilizarea ei în alte scopuri decât cele stabilite.

(7) Serviciul Fiscal de Stat plasează pe pagina sa oficială date despre contribuabilii care au admis restanțe față de buget.

(8) Schimbul de date automatizat între organele cu atribuții de administrare fiscală și autoritățile publice indicate la alin.(5) se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.

(9) Serviciul Fiscal de Stat furnizează gratuit oricăror autorități/instituții bugetare și contribuabilului informația în limitele prevăzute de prezentul cod, în formatul disponibil Serviciului Fiscal de Stat.

(10) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să furnizeze doar informația primită de la contribuabil. În cazul în care informația a fost furnizată Serviciului Fiscal de Stat de alte instituții sau persoane juridice care au colectat-o, Serviciul Fiscal de Stat nu este obligat să o furnizeze, aceasta urmînd să fie prezentată doar de furnizorul primar al informației.

(11) Comunicarea Serviciului Fiscal de Stat cu persoanele menționate la art.187 alin.(2-1), inclusiv aducerea la cunoștință a actelor administrative, a citațiilor, a altor acte sau răspunsuri la adresări, se face prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat. Documentele menționate se consideră recepționate din momentul intrării în cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat.

Capitolul 2. Serviciul fiscal de stat

Articolul 132. Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat

Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat constă în asigurarea administrării fiscale, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației, aplicarea uniformă a politicii și reglementărilor în domeniul fiscal.

Articolul 132-1. Principiile generale de organizare a Serviciului Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat este autoritatea administrativă care își desfășoară activitatea în subordinea Ministerului Finanțelor, fiind o structură organizațională separată în sistemul administrativ al acestui minister, constituită pentru prestarea serviciilor publice administrative contribuabililor, pentru supravegherea, controlul în domeniul fiscal, constatarea și efectuarea urmăririi penale a infracțiunilor în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală, precum și pentru efectuarea activității speciale de investigații în conformitate cu Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații.

(2) Ministerul Finanțelor exercită dirijarea metodologică a Serviciului Fiscal de Stat prin acordarea asistenței metodologice în activitatea acestuia și prin exercitarea atribuțiilor

prevăzute la alin.(4).

(3) În vederea realizării sarcinilor, Serviciul Fiscal de Stat dispune de autonomie administrativă și decizională, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare. Nicio autoritate națională sau internațională nu admite ingerințe în activitatea Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Ministerul Finanțelor are următoarele atribuții:

a) aprobă structura Serviciului Fiscal de Stat;

b) stabilește obiectivele Serviciului Fiscal de Stat și indicatorii de performanță;

c) evaluează performanța directorului și a directorilor adjuncți;

d) aprobă bugetul Serviciului Fiscal de Stat;

e) solicită informația relevantă privind monitorizarea administrării fiscale, inclusiv rapoarte privind impozitarea și administrarea fiscală, rapoarte trimestriale și anuale privind suma obligațiilor fiscale luate în evidență specială;

f) exercită alte acțiuni prevăzute de prezentul cod.

(5) În cazul recepționării unor semnale de încălcare a legislației fiscale de către angajații Serviciului Fiscal de Stat, Ministerul Finanțelor informează conducerea Serviciului Fiscal de Stat despre aceasta. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat ia măsuri față de situația semnalată, fapt despre care informează Ministerul Finanțelor și persoana (entitatea) care a înștiințat despre încălcare.

(6) În cazul în care conducerea Serviciului Fiscal de Stat nu ia măsuri față de situația creată conform alin.(5), Ministerul Finanțelor examinează acțiunile/ inacțiunile conducerii Serviciului Fiscal de Stat prin prisma răspunderii disciplinare prevăzute în Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(7) Serviciul Fiscal de Stat este persoană juridică de drept public și dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

(8) Subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat fără statut de persoană juridică utilizează ștampile cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

(9) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să dispună de simboluri corporative – stemă, drapel, insignă de apartenență, embleme vizuale sau auditive cu caracter de identificare a persoanei juridice – aprobate de Guvern, în baza deciziei Comisiei Naționale de Heraldică.

(10) Modificarea denumirii Serviciului Fiscal de Stat nu se consideră reorganizare a acestuia.

Articolul 132-2. Structura Serviciului Fiscal de Stat

(1) Sistemul administrativ al Serviciului Fiscal de Stat se determină în raport cu importanța majoră, volumul, complexitatea și specificul funcțiilor pe care le realizează.

(2) Structura Serviciului Fiscal de Stat se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(3) Efectivul-limită pentru Serviciul Fiscal de Stat se aprobă de către Guvern.

(4) Raza de activitate și atribuțiile subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat se aprobă prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat.

(5) Atribuțiile, sarcinile și răspunderea individuală a personalului din Serviciul Fiscal de Stat se stabilesc prin fișa postului sau contractul individual de muncă, în baza regulamentelor de organizare și funcționare a subdiviziunilor.

(6) Pe lângă Serviciul Fiscal de Stat activează un consiliu consultativ, format din angajații Serviciului Fiscal de Stat, specialiști calificați și savanți din domeniul fiscal, financiar-economic și juridic. Funcționarea consiliului consultativ se stabilește printr-un regulament aprobat de către directorul Serviciului Fiscal de Stat. Sarcina de bază a consiliului consultativ constă în soluționarea chestiunilor de ordin metodologic și a disensiunilor apărute în aplicarea legislației fiscale, prin aplicarea prevederilor stipulate la art.11 alin.(1).

(6-1) În cadrul Serviciului Fiscal de Stat este instituit Colegiul Serviciului Fiscal de Stat, în conformitate cu Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

(7) În scopul consultării acțiunilor privind conformarea contribuabililor și al monitorizării procesului de conformare, pe lângă Serviciul Fiscal de Stat activează un consiliu de conformare, format din reprezentanți ai Serviciului Fiscal de Stat, ai societății civile și ai contribuabililor. Funcționarea consiliului de conformare se stabilește printr-un regulament aprobat de către directorul Serviciului Fiscal de Stat.

(8) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat pot fi înființate consilii, comisii, grupuri de lucru sau echipe de proiect pentru realizarea unor activități în domeniile de competență ale Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 132-3. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat este condus de un director, care este asistat de 4 directori adjuncți.

(2) – abrogat.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, directorul Serviciului Fiscal de Stat este persoană cu funcție de demnitate publică, fiind numit și eliberat din funcție de către Guvern, la propunerea ministrului finanțelor.

(4) Directorul Serviciului Fiscal de Stat poate fi eliberat din funcție de către Guvern în cazurile prevăzute la art. 22 și art. 23 alin. (3) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(4-1) - abrogat.

(5) Candidat la funcția de director al Serviciului Fiscal de Stat poate fi persoana care corespunde cerințelor stabilite în Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(6) Nu poate fi numit în funcția de director al Serviciului Fiscal de Stat persoana care are antecedente penale pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave săvârșite cu intenție, precum și persoana care are antecedente penale pentru săvârșirea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale ori persoana a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere.

(7) - abrogat.

(8) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorilor adjuncți ai Serviciului Fiscal de Stat se efectuează de către ministrul finanțelor în condițiile legii, la propunerea directorului.

(9) Directorul raportează Prim-ministrului și ministrului finanțelor despre activitatea Serviciului Fiscal de Stat.

(10) În exercitarea atribuțiilor sale, directorul Serviciului Fiscal de Stat emite ordine, indicații, dispoziții în condițiile legii.

(11) Atribuțiile, responsabilitățile și limitele de acțiune ale directorilor adjuncți se stabilesc prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat.

(12) Directorul reprezintă Serviciul Fiscal de Stat în relația cu terții sau acordă împuterniciri altor angajați ai Serviciului de a reprezenta Serviciul Fiscal de Stat.

(13) Directorul Serviciului Fiscal de Stat:

- a) asigură executarea actelor legislative, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a ordonanțelor, hotărârilor și dispozițiilor Guvernului;
- b) asigură realizarea sarcinilor și funcțiilor ce revin Serviciului Fiscal de Stat;
- c) asigură coordonarea și supravegherea activității Serviciului Fiscal de Stat;
- d) organizează sistemul de management financiar și control, precum și funcția de audit intern;
- e) aprobă repartizarea alocațiilor bugetare conform clasificății bugetare;
- f) asumă angajamente bugetare și efectuează cheltuieli în scopurile și limitele alocațiilor bugetare;
- g) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în corespundere cu principiile bunei guvernări;
- h) aprobă statele de personal și schema de încadrare ale Serviciului Fiscal de Stat în limitele efectivului-limită aprobat de către Guvern;
- i) angajează, eliberează, aplică sancțiuni disciplinare, stimulează și soluționează problemele ce țin de mișcarea de personal în cadrul Serviciului Fiscal de Stat;
- j) soluționează problemele activității operative, organizatorice, economico-financiare și asigurării materiale și sociale;
- k) semnează actele normative în limitele competenței Serviciului Fiscal de Stat.

(14) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat, unele atribuții pot fi delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat. Limitele și condițiile delegării se precizează prin actul de delegare.

(15) Directorul Serviciului Fiscal de Stat este independent în exercitarea mandatului. Pe durata mandatului, acesta își sistează orice activitate politică, inclusiv în cadrul partidelor politice sau al altor organizații social-politice.

(16) În cazul absenței directorului Serviciului Fiscal de Stat, atribuțiile acestuia sînt exercitate de unul dintre directorii adjuncți.

(17) Actele oficiale ale Serviciului Fiscal de Stat sînt semnate olograf sau, în conformitate cu legislația, prin aplicarea semnăturii electronice de către directorul Serviciului Fiscal de Stat sau de către persoanele cu funcții de răspundere din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, abilitate cu acest drept prin ordin al directorului.

Articolul 132-4. Funcțiile de bază ale Serviciului Fiscal de Stat

Serviciul Fiscal de Stat îndeplinește următoarele funcții:

- 1) elaborarea strategiilor și organizarea sistemului de management în domeniul administrării fiscale;
- 2) administrarea, conform legii, a impozitelor, taxelor și altor venituri la bugetul public național date în competența sa, inclusiv expunerea poziției oficiale a Serviciului Fiscal de Stat referitoare la aplicarea legislației fiscale;
- 3) acordarea de servicii pentru contribuabili;
- 4) prevenirea și combaterea încălcărilor fiscale, inclusiv a evaziunii fiscale;
- 5) controlul fiscal;
- 6) constatarea contravențiilor;
- 7) constatarea infracțiunilor prevăzute la art.241-242, 244, 244-1, 250-253 și 335-1 din Codul penal;
- 7-1) efectuarea urmăririi penale în privința infracțiunilor prevăzute la art.241-242, 244, 244-1, 250-253 și 335-1 din Codul penal;
- 7-2) efectuarea activității speciale de investigații aferente infracțiunilor date în competența sa conform Codului de procedură penală;
- 8) executarea silită a restanțelor și altor plăți neachitate în termen la bugetul public național;
- 9) examinarea contestațiilor;
- 10) emiterea actelor normative care reglementează aplicarea legislației fiscale în limitele competenței acordate prin actele legislative;
- 11) coordonarea, îndrumarea și controlul aplicării reglementărilor legale în domeniul de activitate, precum și funcționarea subdiviziunilor sale;
- 12) managementul resurselor umane, financiare și materiale, susținerea activităților specifice prin intermediul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, reprezentarea juridică, auditul intern, precum și comunicarea internă și externă;
- 13) cooperarea internațională în domeniul administrării fiscale.

Articolul 133. Atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat

(1) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții generale:

- 1) contribuie la implementarea, în domeniul său de activitate, a programului de guvernare și a altor politici publice prin elaborarea și aplicarea de strategii de dezvoltare pe termen mediu și lung, generale sau sectoriale;
- 2) urmărește organizarea unui management eficient și coerent al administrării fiscale;
- 3) îndrumă și controlează activitatea serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale;
- 4) implementează modelul de management al riscurilor interne și externe ale instituției;
- 5) asigură managementul resurselor umane al instituției;
- 6) întocmește avize cu privire la proiectele de acte normative elaborate de către alte autorități publice, care cuprind măsuri referitoare la domeniul său de activitate;
- 7) participă la elaborarea modificărilor și completărilor legislației fiscale, la elaborarea proiectelor de norme metodologice și a altor acte normative care conțin prevederi referitoare la administrarea fiscală;
- 8) elaborează proiecte de acte cu caracter normativ și procedurile de aplicare a prevederilor referitoare la administrarea veniturilor bugetului public național date în competența sa, inclusiv exprimă poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat. Poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat se aprobă prin ordin al conducerii Serviciului Fiscal de Stat și se publică pe pagina web oficială a Serviciului Fiscal de Stat;
- 9) inițiază măsuri pentru dezvoltarea și desfășurarea în condiții bune a relațiilor internaționale în domeniul său de activitate;
- 10) colaborează cu autoritățile și instituțiile publice sau orice alte entități cu atribuții în aplicarea legii ori interesate de realizarea prevederilor legislației fiscale în partea ce ține de administrarea fiscală;
- 11) gestionează informațiile cu privire la colectarea veniturilor administrate;
- 12) examinează contestațiile (cererile prealabile) formulate împotriva actelor emise în exercitarea atribuțiilor;
- 13) elaborează proceduri și norme metodologice în domeniul său de activitate pentru structurile proprii și pentru contribuabili;
- 14) elaborează studii, analize și sondaje privind organizarea activității proprii;
- 15) culege, verifică, prelucrează și arhivează date și informații fiscale necesare pentru desfășurarea activității sale, de asemenea constituie baze proprii de date relevante și

gestionează colaborarea cu autoritățile naționale competente privind informațiile deținute, în condițiile legii;

16) emite și implementează politici și planuri de acțiuni privind asigurarea securității informației;

17) administrează și dezvoltă sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat;

18) reprezintă statul în instanțele de judecată și în organele de urmărire penală ca subiect de drepturi și obligații privind raporturile juridice fiscale, precum și orice alte raporturi juridice rezultate din activitatea Serviciului Fiscal de Stat;

19) organizează programe de perfecționare profesională a personalului din cadrul Serviciului Fiscal de Stat la nivel central și la nivelul structurilor subordonate;

20) organizează și asigură gestionarea patrimoniului, inclusiv alocarea, mișcarea, evidența și controlul asupra lui;

20-1) efectuează controlul asupra respectării legislației fiscale în cadrul procesului de emitere, acordare, acceptare și rambursare a valorii tichetelor de masă;

21) emite și prezintă, în modul stabilit, propuneri de buget fundamentate pe programe;

22) inițiază și derulează, în conformitate cu Legea privind achizițiile publice, achiziții de bunuri, lucrări și servicii pentru activitățile proprii;

23) asigură cooperarea administrativă, inclusiv schimbul de informații, cu alte instituții din țară și cu administrații fiscale din alte state sau organizații internaționale cu privire la obiectul său de activitate;

24) asigură aplicarea prevederilor cu caracter fiscal ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

25) încheie acorduri la nivel departamental și convenții cu administrații fiscale din alte state, cu organizații internaționale sau cu alte entități în domeniul său de activitate conform prevederilor legislației în vigoare;

26) acordă sau primește asistență tehnică în domeniul său de activitate și derulează proiecte și activități de cooperare cu administrații fiscale din alte state, cu organizații internaționale sau cu alte entități;

27) participă, prin reprezentanți, la evenimente organizate de către administrații fiscale din alte state, de către organizații internaționale sau alte entități ori în colaborare cu acestea în domeniul său de activitate;

28) participă la elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectelor legilor bugetare anuale prin prezentarea propunerilor la obiectivele politicii de administrare fiscală și a estimărilor pe termen mediu privind veniturile administrate.

(2) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții în domeniul administrării fiscale:

- 1) gestionează Registrul fiscal de stat și dosarul contribuabilului, de asemenea efectuează înregistrarea unor categorii de contribuabili;
- 2) organizează și administrează evidența impozitelor, taxelor și a altor venituri la bugetul public național date în competența sa;
- 3) elaborează și aplică procedurile privind evidența analitică pe contribuabili și stingerea obligațiilor fiscale prin conformare voluntară;
- 4) emite acte cu caracter normativ privind aplicarea prevederilor legislației fiscale în cazurile prevăzute de lege și expune poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat privind aplicarea legislației fiscale;
- 5) emite soluții fiscale individuale anticipate la cererea persoanelor fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător;
- 6) asigură aplicarea unitară, corectă și nediscriminatorie a reglementărilor privind impozitele, taxele și alte venituri la bugetul public național date în competența sa;
- 7) aplică, de sine stătător sau prin entitățile abilitate, modalitățile de executare silită și măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale și a altor plăți la bugetul public național potrivit legii;
- 8) definește, dezvoltă, implementează, furnizează și operează servicii specifice pentru contribuabili, de asemenea eliberează acte permissive persoanelor fizice și juridice;
- 9) promovează conformarea fiscală voluntară, inclusiv prin modernizarea și furnizarea serviciilor menite să faciliteze îndeplinirea obligațiilor fiscale de către contribuabili;
- 10) emite decizii asupra cazurilor de încălcare fiscală stabilite în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligațiilor fiscale;
- 11) gestionează riscurile de neconformare fiscală și selectează contribuabilii cu risc sporit de neconformare fiscală;
- 12) examinează contestații și emite decizii în rezultatul examinării acestora;
- 13) efectuează vizite fiscale și instituie posturi fiscale;

14) efectuează controlul fiscal, examinează cazurile de încălcare fiscală, aplică sancțiuni fiscale și emite acte administrative în scopul aplicării prezentului cod;

14-1) efectuează controlul asupra calculării corecte și a virării în termen a contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și aplică sancțiuni pentru încălcarea prevederilor legale referitoare la calcularea acestora;

14-2) efectuează alte tipuri de controale decât cele expuse la pct.14) și 14-1), stabilite în sarcina Serviciului Fiscal de Stat prin acte normative speciale;

15) organizează activitatea de valorificare a bunurilor sechestrate în cadrul procedurii de executare silită a obligației fiscale, potrivit legii;

16) introduce și promovează metode de înregistrare fiscală, declarare și plată a impozitelor, taxelor și altor venituri la buget, bazate pe utilizarea tehnologiei informației;

17) este în drept să modifice termenul de stingere a obligației fiscale prin încheierea cu contribuabilii restanțieri a contractelor de eșalonare/amânare a stingerii obligației fiscale, conform legislației;

18) deține, administrează, analizează și evaluează informații, de asemenea acționează, în condițiile legii, pentru obținerea de informații relevante pentru Serviciul Fiscal de Stat din diverse surse;

19) stabilește și aplică metodologia de distribuire și stingere a obligației fiscale și/sau de restituire a sumelor achitate în plus;

20) aplică mecanismul legal al insolvenței față de contribuabilii care au ajuns în incapacitate de plată;

20-1) efectuează, la solicitarea Ministerului Finanțelor, verificarea anuală, pînă la data de 31 mai a anului de gestiune, a respectării de către beneficiarul subvenționării creării locurilor de muncă a obligațiilor stipulate în contract pe parcursul valabilității contractului de subvenționare;

21) administrează procesul de utilizare a echipamentelor de casă și de control;

22) efectuează restituirea sumelor plătite în plus și a celor a căror restituire este prevăzută de legislație;

23) elaborează modelul și conținutul formularelor utilizate pentru administrarea fiscală, precum și instrucțiunile de completare a acestora;

- 24) asigură, conform legislației, tipărirea formularelor utilizate în domeniul său de activitate, precum și tipărirea centralizată și eliberarea seriei și diapazonului de numere pentru formularele tipizate de documente primare cu regim special;
- 25) organizează asigurarea gratuită a contribuabililor cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, iar contra plată – cu formulare tipizate de documente primare cu regim special pe suport de hârtie, conform listei stabilite de către Guvern;
- 26) popularizează legislația fiscală și prezintă, la solicitarea contribuabililor sau altor persoane, poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat referitoare la aplicarea normelor fiscale, conform legislației;
- 27) asigură aplicarea unitară, corectă și nediscriminatorie a reglementărilor privind impozitele, taxele și alte venituri la bugetul public național date în competența sa, în vederea aplicării unui tratament echitabil tuturor contribuabililor;
- 28) elaborează norme metodologice și proceduri de efectuare și suspendare a controalelor fiscale;
- 29) asigură aplicarea legislației fiscale în domeniul impozitelor, taxelor și altor venituri la bugetul public național date în competența sa;
- 30) furnizează Ministerului Finanțelor și autorităților administrației publice locale informațiile necesare fundamentării bugetelor respective;
- 31) sigilează echipamentele de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea echipamentelor de casă și de control și a terminalelor POS la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;
- 32) efectuează verificarea softurilor instalate în echipamentele de casă și de control ridicate de la contribuabili, a sistemelor informaționale de ținere a evidenței fiscale și contabile;
- 32-1) eliberează certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru echipamentele de casă și de control;
- 33) organizează și efectuează, după caz, executarea silită a obligațiilor fiscale, de asemenea verifică corectitudinea acțiunilor și procedurii de alăturare și raportare, prevăzute la art.197 alin.(3-1) și la art.229 alin.(2-2), realizate de către executorul judecătoresc;
- 34) organizează campanii promoționale, inclusiv prin concursuri, extrageri și loterii, cu stimularea din surse bugetare a contribuabililor care, direct sau indirect, au participat la îmbunătățirea procesului de administrare fiscală, la majorarea încasărilor la bugetul

public național și/sau au utilizat modalități de achitare ce contribuie la majorarea nivelului de transparență a activității economice. Organizarea acestora se efectuează în modul stabilit de Guvern;

35) stabilește criteriile de selectare a contribuabililor mari și aprobă lista acestora;

36) confirmă contribuabililor rezidența fiscală în scopul beneficiii de prevederile convențiilor (acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri, încheiate între Republica Moldova și alte state în modul stabilit de legislație;

37) gestionează și actualizează Registrul conturilor de plăți și bancare ale persoanelor fizice și juridice.

(3) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții în domeniul prevenirii și constatării contravențiilor:

1) elaborează și întreprinde măsuri de prevenire și constatare a contravențiilor date în competența sa, conform legislației;

2) asigură reacționarea promptă la sesizările și comunicările despre contravenții, conform competenței sale de examinare;

3) constată cauzele și condițiile ce pot genera sau contribui la săvârșirea contravențiilor date în competența Serviciului Fiscal de Stat, cu sesizarea, în condițiile legii, a organului competent sau a persoanei cu funcție de răspundere cu privire la necesitatea de întreprindere a măsurilor de înlăturare a acestor cauze și condiții;

4) constată și sancționează faptele ce constituie contravenții potrivit reglementărilor în vigoare și reține, în vederea confiscării, mărfurile care fac obiectul contravenției.

(4) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții în domeniul constatării infracțiunilor:

1) reține făptuitorul;

2) ridică corpurile delictive;

3) solicită informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunilor;

4) citează persoane și obține de la ele declarații;

5) procedează la evaluarea pagubei;

6) efectuează orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se consemnează acțiunile efectuate și circumstanțele elucidate în vederea constatării infracțiunilor, în limitele normelor de procedură penală;

- 7) cooperează cu instituțiile cu atribuții similare din alte state, în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte sau pe bază de reciprocitate, precum și cu organismele internaționale, în scopul constatării infracțiunilor în limitele competenței sale;
- 8) verifică legalitatea activităților desfășurate, existența și autenticitatea documentelor justificative în activitățile de producție și prestări de servicii ori pe durata transportului, depozitării și comercializării bunurilor și aplică sigilii pentru asigurarea integrității bunurilor;
- 9) constituie și utilizează baze de date necesare pentru constatarea infracțiunilor economico-financiare și altor fapte ilicite în domeniul fiscal;
- 10) primește și înregistrează declarații, comunicări și alte informații privind infracțiunile și le verifică conform legislației;
- 11) solicită, în condițiile legii, date sau, după caz, documente de la orice entitate privată și/sau publică în scopul instrumentării și fundamentării constatărilor cu privire la săvârșirea unor fapte care contravin legislației;
- 12) stabilește identitatea administratorilor unităților controlate, precum și a oricăror persoane implicate în săvârșirea infracțiunilor constatate, și solicită acestora explicații scrise, după caz;
- 13) ridică documente, echipamente de casă și de control, precum și sisteme informaționale/computerizate de evidență, în condițiile prezentului cod și ale Codului de procedură penală, solicită copii certificate de pe documentele originale, prelevează probe, eșantioane, mostre și alte asemenea specimene, solicită efectuarea expertizelor tehnice necesare finalizării acțiunilor de administrare fiscală;
- 14) participă, cu personal propriu sau în colaborare cu organele de specialitate ale altor ministere și instituții specializate, la acțiuni de constatare a activităților ilicite care generează fenomene de evitare a plăților către bugetul public național.
- (5) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat efectuează urmărirea penală în conformitate cu normele stabilite de Codul de procedură penală.
- (6) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat efectuează activități speciale de investigații aferente infracțiunilor date în competența sa, conform Codului de procedură penală, în conformitate cu Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații.

Articolul 134. Drepturile Serviciului Fiscal de Stat și ale funcționarilor fiscali

(1) Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, au următoarele drepturi:

1) să efectueze controale asupra modului în care contribuabilii, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale, alte persoane respectă legislația fiscală;

2) să ceară și să primească gratuit de la orice persoană informații, date, documente necesare pentru exercitarea atribuțiilor în limitele funcționale, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control, de asemenea să ceară explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemelor identificate în procesul exercitării atribuțiilor;

3) să efectueze vizite fiscale conform prevederilor prezentului cod;

4) să deschidă și să examineze, să sigileze, după caz, indiferent de locul aflării lor, încăperile de producție, depozitele, spațiile comerciale și alte locuri, cu excepția domiciliului și reședinței, folosite pentru obținerea de venituri sau pentru întreținerea obiectelor impozabile, altor obiecte, documentelor;

5) să aibă acces la sistemul electronic/computerizat de evidență al contribuabilului și să ridice mijloacele tehnice care conțin aceste sisteme pentru a obține probe ale încălcărilor și infracțiunilor date în competența sa. Contribuabilul este în drept să obțină de la Serviciul Fiscal de Stat, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, o copie a sistemului electronic/computerizat de evidență al contribuabilului ridicat de Serviciul Fiscal de Stat;

6) să controleze autenticitatea datelor din documentele de evidență și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;

7) să ridice de la contribuabil documente în cazurile și în modul prevăzut de prezentul cod, de asemenea să ridice de la contribuabil echipamentele de casă și de control utilizate la încasările în numerar, în scopul verificării softurilor instalate în acestea, întocmind un proces-verbal conform modului stabilit;

8) să constate încălcările legislației fiscale și să aplice măsurile de asigurare, de executare silită a stingerii obligației fiscale și de răspundere prevăzute de legislație;

9) să creeze consiliu consultativ prin parteneriat public-privat, consiliu de conformare, comisii specializate, grupuri de lucru cu antrenarea reprezentanților altor ministere, altor autorități administrative centrale și autorități publice, a reprezentanților autorităților administrației publice locale, reprezentanților mediului academic, reprezentanților societății civile și a specialiștilor în domeniu;

10) să pornească în instanțele judecătorești competente, în conformitate cu prezentul cod, acțiuni contra contribuabililor privind:

a) anularea unor tranzacții și încasarea la buget a mijloacelor obținute din aceste tranzacții;

b) anularea înregistrării întreprinderii, organizației, în cazul încălcării modului stabilit de fondare a acestora sau al necorespunderii actelor de constituire cu prevederile legislației, și încasarea veniturilor obținute de acestea;

c) lichidarea întreprinderii, organizației în temeiurile stabilite de legislație și încasarea veniturilor obținute de acestea;

11) să ceară și să verifice înlăturarea încălcării legislației fiscale, să aplice, după caz, măsuri de constrângere;

12) să utilizeze metode și surse directe și indirecte la estimarea obiectelor impozabile și la calcularea impozitelor și taxelor;

13) să stingă, în modul stabilit de prezentul cod, obligațiile fiscale ale contribuabililor și drepturile la restituirea sumelor plătite în plus;

14) să citeze la Serviciul Fiscal de Stat contribuabilul, persoana presupusă a fi subiectul impozitării, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului, inclusiv responsabilul de evidența documentelor referitoare la persoana presupusă a fi subiectul impozitării, pentru a depune mărturii, a prezenta documente și informații în problema de interes pentru Serviciul Fiscal de Stat, cu excepția documentelor și informațiilor care, conform legislației, constituie secret de stat. Neprezentarea persoanei citate la data și ora stabilite în citație nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a actelor procedurale fiscale;

15) să oprească, în comun cu alte organe, și să controleze în condițiile prezentului cod mijloacele de transport încărcate sau care se presupune că sînt încărcate cu mărfuri supuse accizelor ori că efectuează transport ilicit de mărfuri și pasageri în trafic național sau internațional;

16) să solicite de la bănci (sucursalele sau filialele acestora) prezentarea documentelor referitoare la clienții acestora;

17) să solicite efectuarea și să efectueze controale fiscale în alte state în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

18) să solicite organelor competente din alte state informații despre activitatea contribuabililor, fără acordul acestora din urmă;

19) să prezinte organelor competente din alte state informații despre relațiile contribuabililor străini cu cei autohtoni, fără acordul sau înștiințarea acestora din urmă;

20) să utilizeze dări de seamă fiscale, corespondența cu contribuabilii și informații ale autorităților publice pe suport electronic și de alt fel, perfectat și protejat conform legislației în domeniu;

20-1) să stabilească criteriile de determinare a contribuabililor care, la efectuarea livrărilor impozabile cu T.V.A. pe teritoriul țării, sînt obligați să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală electronică și să aprobe lista acestora;

21) să folosească mijloace de informare în masă pentru popularizarea și respectarea legislației fiscale;

22) să utilizeze mijloacele speciale sonore și luminescente instalate pe unitățile de transport conform normelor stabilite; să intre sau să pătrundă, în modul stabilit de lege, utilizînd, în caz de necesitate, mijloace speciale, în orice încăpere sau proprietate în scop de constatare și/sau urmărire penală a infracțiunilor economico-financiare conform competenței ori dacă, în baza unor date suficiente, se știe că în aceste localuri a fost comisă sau se comite o infracțiune economico-financiară;

23) să limiteze sau să interzică temporar circulația transportului și a pietonilor pe străzi și pe drumuri, precum și accesul persoanelor pe anumite porțiuni de teren sau spre anumite locuri în scop de asigurare a efectuării unor acțiuni de constatare și/sau urmărire penală a infracțiunilor;

24) să efectueze filmarea și înregistrarea audio a persoanelor reținute, să le fotografieze pentru cercetare comparativă sau identificare;

24-1) să întreprindă acțiuni pentru efectuarea urmăririi penale conform Codului de procedură penală;

24-2) să întreprindă acțiuni pentru exercitarea activității speciale de investigații aferente infracțiunilor date în competența sa, conform Codului de procedură penală, în conformitate cu Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații;

25) să întreprindă alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.

(2) Funcționarii fiscali își exercită atribuțiile privind controlul fiscal și vizita fiscală la fața locului sau privind executarea silită a stingerii obligației fiscale în baza unor delegări/hotărîri emise în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să revoce, să modifice sau să suspende, în condițiile legii, actele sale cu caracter normativ și cele cu caracter individual dacă ele contravin legislației.

(3-1) În procesul efectuării controlului fiscal, în caz de necesitate, Serviciul Fiscal de Stat poate contracta sau antrena specialiști, experți, interpreți calificați în domeniul solicitat pentru a acorda asistența respectivă și a contribui la clarificarea unor constatări.

(4) Cerințele și dispozițiile legale ale funcționarului fiscal sînt executorii pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu funcție de răspundere.

(5) Împiedicarea de a-și exercita atribuțiile, ofensarea, amenințarea, împotrivirea, violentarea, atentarea la viața, la sănătatea și la averea funcționarului fiscal, precum și a rudelor lui apropiate, în timpul exercitării atribuțiilor sau în legătură cu aceasta atrag răspunderea prevăzută de lege.

(6) Funcționarul fiscal își exercită atribuțiile privind controlul fiscal la fața locului sau privind executarea silită a obligației fiscale în baza unei decizii/hotărîri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 135. - abrogat.

Articolul 136. Obligațiile Serviciului Fiscal de Stat și ale funcționarilor fiscali

Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, au următoarele obligații:

- 1) să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod, cu alte acte normative, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- 2) să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;
- 3) să popularizeze legislația fiscală;
- 4) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui;
- 5) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative corespunzătoare;
- 6) să primească și să examineze cererile persoanelor fizice și ale persoanelor juridice care practică activitate de întreprinzător privind emiterea soluțiilor fiscale individuale anticipate, în modul stabilit de lege;
- 7) să asigure gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală;

8) să efectueze, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite;

9) la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinația certificatului, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, să elibereze certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget și certificate care confirmă înregistrarea în calitate de plătitor de T.V.A. și accize. Formularul-tip al certificatelor menționate se aprobă de către Serviciul Fiscal de Stat;

10) la solicitarea nerezidentului sau a persoanei împuternicite de el (plătitorul venitului), să elibereze certificatul despre sumele veniturilor obținute în Republica Moldova și impozitele achitate (reținute). Formularul-tip al certificatului menționat se aprobă de către Ministerul Finanțelor;

11) să țină evidența contribuabililor și a obligațiilor fiscale;

12) să examineze petițiile, cererile și reclamațiile contribuabililor în modul stabilit de lege;

13) să primească și să înregistreze cereri, comunicări și alte informații despre încălcări fiscale și să le verifice, după caz;

14) să acționeze în scopul investigării, constatării și urmăririi penale a infracțiunilor date în competența sa, conform Codului de procedură penală, a acțiunilor ilicite ale contribuabililor;

15) în cazul depistării unei încălcări fiscale și neîndeplinirii cerințelor legale ale funcționarului fiscal, să emită o decizie privind aplicarea de sancțiuni;

16) să remită contribuabilului sau reprezentantului acestuia, în termenele prevăzute de legislația fiscală, decizia emisă;

17) să nu folosească situația de serviciu în interese personale;

18) să păstreze secretul de stat, alte secrete apărate de lege și să nu divulge informația aflată în exercițiul funcțiunii, inclusiv informația referitoare la viața personală, la cinstea și demnitatea persoanei;

19) să întreprindă și alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.

Articolul 136-1. Soluția fiscală individuală anticipată

(1) Soluția fiscală individuală anticipată se emite la cererea persoanelor fizice și juridice care desfășoară activitate de întreprinzător, în modul stabilit de către Guvern.

(2) Cererea pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate trebuie să fie însoțită de documente relevante pentru emitere, precum și de dovada plății taxei de emitere.

(3) În scopul soluționării cererii, Serviciul Fiscal de Stat poate solicita informații, clarificări, explicații, documente și alte probe suplimentare cu privire la cerere și/sau la documentele depuse.

(4) Cererea pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate poate fi respinsă de Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit de Guvern.

(5) Soluția fiscală individuală anticipată se emite contra plată, după cum urmează:

a) pentru contribuabilii deserviți de Direcția generală administrarea marilor contribuabili - 60000 de lei;

b) pentru celelalte categorii de contribuabili - 30000 de lei.

(6) Persoanele fizice și juridice solicitante au dreptul la restituirea taxei achitate în cazul în care Serviciul Fiscal de Stat respinge cererea lor de emitere a soluției fiscale individuale anticipate.

(7) Soluția fiscală individuală anticipată se comunică doar persoanei fizice sau juridice căreia îi este destinată și este obligatorie pentru Serviciul Fiscal de Stat și alte organe cu atribuții de administrare fiscale.

(8) Soluția fiscală individuală anticipată este obligatorie numai dacă termenele și condițiile acesteia au fost respectate de persoana fizică sau juridică în privința căreia a fost emisă.

(9) Soluția fiscală individuală anticipată nu mai este valabilă dacă prevederile legislației fiscale în baza căroră a fost emisă se modifică. Serviciul Fiscal de Stat are obligația să comunice persoanei fizice sau juridice respective modificarea legislației și faptul că soluția fiscală individuală anticipată emisă nu mai este aplicabilă pe viitor, stabilind și termenul exact de încetare a efectelor acesteia.

(10) Odată cu anularea soluției fiscale individuale anticipate, ca urmare a modificărilor normelor materiale, conform alin.(9), persoanei fizice sau juridice respective i se acordă o perioadă de 60 de zile de la data efectuării comunicării prevăzute la alin.(9) pentru a lua toate măsurile necesare ajustării tratamentului fiscal la noua interpretare.

(11) Serviciul Fiscal de Stat are obligația să țină registrul soluțiilor fiscale individuale anticipate.

(12) Termenul pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate este de pînă la 90 de zile de la data recepționării cererii respective din partea persoanelor fizice și

juridice care desfășoară activitate de întreprinzător. În cazul necesității obținerii unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare, curgerea termenului de 90 de zile se suspendă de la momentul solicitării acestor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare. După încetarea condițiilor care au generat suspendarea, curgerea termenului va fi reluată.

(13) Emiterea soluției fiscale individuale anticipate se aprobă prin decizia Colegiului Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 137. - abrogat.

Articolul 137-1. Statutul juridic al funcționarului fiscal cu statut special

(1) Funcționarul fiscal cu statut special este funcționarul fiscal care exercită atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat în domeniul constatării infracțiunilor, urmăririi penale și activității speciale de investigații.

(2) Statutul juridic al funcționarului fiscal cu statut special este reglementat de prezentul cod și este conferit în virtutea naturii atribuțiilor de serviciu. Acțiunea Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcționarului fiscal cu statut special în măsura în care acestea nu sînt reglementate prin prezentul cod. Gradele de calificare stabilite prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu se conferă funcționarilor fiscali cu statut special.

(3) Funcționarului fiscal cu statut special i se conferă grad special. Funcționarul fiscal cu statut special dispune de semne specifice de identificare.

Articolul 137-2. Salarizarea

Salariul funcționarului fiscal cu statut special se stabilește în conformitate cu prevederile legislației privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Articolul 137-3. Gradele speciale ale funcționarului fiscal cu statut special

(1) Gradele speciale conferite funcționarului fiscal cu statut special sînt următoarele:

- a) locotenent al Serviciului Fiscal de Stat;
- b) locotenent-major al Serviciului Fiscal de Stat;
- c) căpitan al Serviciului Fiscal de Stat;
- d) maior al Serviciului Fiscal de Stat;

e) locotenent-colonel al Serviciului Fiscal de Stat;

f) colonel al Serviciului Fiscal de Stat;

g) general-maior al Serviciului Fiscal de Stat;

h) general-locotenent al Serviciului Fiscal de Stat;

i) general-colonel al Serviciului Fiscal de Stat.

(2) Gradele speciale se conferă corespunzător cu funcțiile deținute.

(3) Gradele speciale conferite funcționarului fiscal cu statut special se clasifică în grade speciale inițiale și grade speciale ulterioare.

(4) Gradele speciale de pînă la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat inclusiv se conferă de către director.

(5) Gradele speciale de la gradul de general-maior al Serviciului Fiscal de Stat în sus se conferă de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea ministrului finanțelor.

(6) Gradele speciale ulterioare se conferă succesiv, în corespundere cu funcția deținută și la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, cu condiția obținerii cel puțin a calificativului "foarte bine" la ultima evaluare anuală a performanțelor profesionale sau a calificativului "bine" la ultimele două evaluări anuale ale performanțelor profesionale.

(7) Prin derogare de la prevederile alin.(6), gradul special ulterior se poate conferi:

a) ca mențiune pentru atitudine conștiincioasă față de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, pînă la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, însă nu poate fi mai înalt decît gradul special corespunzător funcției deținute, cu condiția că mențiunea este conferită la expirarea a cel puțin jumătate din termenul de deținere a gradului precedent;

b) la expirarea termenului de deținere a gradului special, pentru merite deosebite, cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute.

(8) În cazul deținerii unui grad special, a unui grad militar sau a unui grad științific, gradul ulterior se conferă cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute, pînă la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat inclusiv.

(9) În cazul gradelor speciale de pînă la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat inclusiv, directorul poate lua decizia cu privire la conferirea acestora înainte de termen sau conferirea unui grad cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute.

(10) Gradul special ulterior poate fi conferit înainte de expirarea termenului de deținere a gradului precedent sau cu o treaptă superioară față de gradul special corespunzător funcției deținute o singură dată pe parcursul activității în Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Se interzice stabilirea unei alte modalități de conferire a gradelor speciale decât cea prevăzută de prezentul cod.

(12) Funcționarul fiscal cu statut special care are sancțiuni disciplinare nestinse sau în privința căruia s-a intentat o acțiune penală ori o anchetă de serviciu privind încălcarea disciplinei de serviciu nu poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior. În cazul în care este achitat sau ancheta de serviciu se finalizează printr-un raport privind lipsa de încălcări, funcționarul fiscal cu statut special poate fi propus pentru conferirea gradului special ulterior.

(13) Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali se echivalează cu gradele speciale în modul stabilit de către Guvern.

Articolul 137-4. Termenele de deținere a gradelor speciale

(1) Se stabilesc următoarele termene de deținere a gradelor speciale:

- a) locotenent al Serviciului Fiscal de Stat – 2 ani;
- b) locotenent-major al Serviciului Fiscal de Stat – 2 ani;
- c) căpitan al Serviciului Fiscal de Stat – 3 ani;
- d) maior al Serviciului Fiscal de Stat – 4 ani;
- e) locotenent-colonel al Serviciului Fiscal de Stat – 5 ani.

(2) Pentru gradele speciale de la gradul de colonel al Serviciului Fiscal de Stat în sus nu se stabilesc termene de deținere.

(3) Pentru funcționarii fiscali cu statut special care au studii superioare în domeniul fiscal și activează în Serviciul Fiscal de Stat la o specialitate specifică activității fiscale, termenul de deținere a gradului special de locotenent al Serviciului Fiscal de Stat este de 1 an.

(4) Gradul special ulterior, corespunzător funcției deținute, este conferit funcționarului fiscal cu statut special după expirarea termenului de deținere a gradului precedent.

(5) La calcularea termenului de deținere a gradului special nu se includ următoarele perioade:

- a) perioada de aflare în concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului cu vârsta de pînă la 3 ani;
- b) perioada de aflare în concediul pentru îngrijirea copilului cu vârsta de pînă la 4 ani;
- c) perioada de retrogradare din gradul special;
- d) perioada de suspendare a raporturilor de serviciu ce depășește 60 de zile lucrătoare, cu excepția concediilor prevăzute de lege.

Articolul 137-5. Semnele specifice ale funcționarului fiscal cu statut special

(1) Semnele specifice ale funcționarului fiscal cu statut special sînt uniforma, însemnele distinctive și legitimația de serviciu.

(2) Funcționarul fiscal cu statut special poartă uniformă, atribuită gratuit, precum și însemnele distinctive ale Serviciului Fiscal de Stat. Modelul uniformei și al însemnelor și normele de asigurare cu uniformă se aprobă de către Guvern. Regulile de purtare a uniformei și a însemnelor distinctive sînt stabilite prin ordin al directorului.

(3) La cerere, funcționarul fiscal cu statut special își confirmă statutul special în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu prin prezentarea legitimației de serviciu. Modelul și modul de eliberare a legitimației de serviciu sînt stabilite prin ordin al directorului.

(4) Se interzice ca uniforma, însemnele distinctive sau legitimația de serviciu a angajaților unor persoane juridice să fie identice ori similare cu cele ale funcționarilor fiscali cu statut special.

(5) În perioada suspendării raporturilor de serviciu, precum și la încetarea acestora, funcționarului fiscal cu statut special i se retrage legitimația.

Articolul 137-6. Garanții sociale ale funcționarului fiscal cu statut special

(1) Viața, sănătatea și capacitatea de muncă ale funcționarului fiscal cu statut special sînt supuse asigurării de stat obligatorii.

(2) În caz de deces al funcționarului fiscal cu statut special survenit în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu ori ca urmare a unei boli contractate sau traume suferite în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, se acordă o indemnizație unică în mărime de 120 de salarii lunare, conform ultimei funcții deținute, indemnizație ce se achită în părți egale soțului/soției defunctului, copiilor minori, copiilor majori inapți de muncă și persoanelor aflate la întreținerea defunctului.

(3) În caz de pierdere a capacității de muncă în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, funcționarul fiscal cu statut special beneficiază de o indemnizație unică, a

cărei mărime variază în funcție de gravitatea mutilării, după cum urmează:

- a) ușoară – 3 salarii lunare;
- b) medie – 5 salarii lunare;
- c) gravă – 7 salarii lunare.

(4) În caz de eliberare din serviciu pe motiv că a fost clasat ca fiind inapt pentru serviciu ca urmare a pierderii capacității de muncă în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, funcționarul fiscal cu statut special beneficiază de o indemnizație unică în mărime de un salariu mediu lunar, conform ultimei funcții deținute pe parcursul a 6 luni pînă la survenirea evenimentului asigurat, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă.

(5) În caz de dizabilitate a funcționarului fiscal cu statut special survenită în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu sau după încetarea raporturilor de serviciu în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, însă ca urmare a unei afecțiuni din perioada serviciului, survenită în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în lipsă de temei pentru stabilirea pensiei și pînă la restabilirea capacității de muncă, funcționarul fiscal cu statut special beneficiază de o compensație lunară, raportată la salariul său lunar conform ultimei funcții deținute, avînd următoarele valori:

- a) de 100% – pentru o dizabilitate severă;
- b) de 80% – pentru o dizabilitate accentuată;
- c) de 60% – pentru o dizabilitate medie.

(6) Plata despăgubirii de asigurare a funcționarului fiscal cu statut special nu se efectuează dacă evenimentul asigurat a survenit din cauza săvîrșirii de către acesta:

- a) a unei infracțiuni sau contravenții;
- b) a unei fapte ca urmare a consumului benevol de băuturi alcoolice, de substanțe narcotice, psihotrope sau de alte substanțe cu efecte similare;
- c) a suicidului sau a tentativei de suicid, dacă aceste acțiuni nu au fost provocate de o stare patologică sau de acțiuni de determinare la sinucidere;
- d) a altor fapte ce nu au legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

(7) Funcționarul fiscal cu statut special care primește compensația prevăzută la alin.(5) nu beneficiază concomitent și de pensia de dizabilitate.

(8) Funcționarul fiscal cu statut special beneficiază de pensie în condițiile Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii și ale Legii 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(9) Funcționarii fiscali cu statut special au dreptul la asistență medicală și tratament medical ambulatoriu și staționar în modul stabilit de lege.

(10) Prejudiciul cauzat bunurilor funcționarului fiscal cu statut special în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu se repară integral de către Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Dreptul la transport gratuit se asigură pe seama bugetului Serviciului Fiscal de Stat în următoarele cazuri:

a) transportul funcționarului fiscal cu statut special, al membrilor familiei sale și al bunurilor lor personale, legat de transferul funcționarului fiscal cu statut special într-o altă localitate;

b) transportul corpului neînsuflețit al funcționarului fiscal cu statut special decedat în exercițiul funcțiunii și al persoanelor care îl însoțesc, transportul membrilor familiei sale și al bunurilor lor personale în localitatea în care vor domicilia pe teritoriul Republicii Moldova;

c) funcționarul fiscal cu statut special care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul are dreptul la restituirea cheltuielilor de transport tur-retur conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor."

Articolul 138. - abrogat.

Articolul 139. - abrogat.

Articolul 140. - abrogat.

Articolul 141. - abrogat.

Articolul 142. - abrogat.

Articolul 143. - abrogat.

Articolul 144. - abrogat.

Articolul 144-1. Eliberarea și retragerea certificatului de înregistrare în

calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control /imprimantele fiscale

(1) Furnizorii de mașini de casă și de control /imprimante fiscale și centrele de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control /imprimantele fiscale (în continuare - CAT MCC/IF) sînt în drept să inițieze activitatea doar după înregistrarea la Serviciul Fiscal de Stat și obținerea certificatului de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control /imprimantele fiscale (în continuare - certificat CAT MCC/IF).

(2) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului CAT MCC/IF se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(3) Certificatul CAT MCC/IF se eliberează gratis, pe un termen de 3 ani.

(4) Solicitantul depune cererea și următoarele acte la Serviciul Fiscal de Stat:

a) copia ordinului de numire a persoanelor (numele, prenumele, IDNP-ul, numărul și data-limită de valabilitate a legitimației) responsabile de domeniul pentru care se solicită înregistrarea (adresa pentru corespondență, inclusiv e-mail, telefon, fax);

b) copiile autorizațiilor de funcționare a unităților structurale unde se prestează serviciile sau copiile notificărilor și înștiințărilor de recepționare respective;

c) copiile contractelor de colaborare cu furnizorul de mașini de casă și de control /imprimante fiscale în care, în mod expres, sînt enumerate modelele de mașini de casă și de control /imprimantele fiscale care vor fi deservite (domeniul de certificare pentru solicitanții de certificat CAT MCC/IF);

d) preavizul furnizorului concret de mașini de casă și de control /imprimante fiscale despre acordul de a elibera sigiliile de protecție pentru mașinile de casă și de control /imprimantele fiscale (sigiliile furnizorului);

e) lista angajaților specialiști (numele, prenumele, IDNP-ul, numărul și data-limită de valabilitate a legitimației) care efectuează instalarea, repararea și deservirea tehnică a mașinilor de casă și de control /imprimantelor fiscale.

(5) Serviciul Fiscal de Stat examinează documentele depuse și, în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii acestora, eliberează certificatul CAT MCC/IF sau refuză motivat eliberarea acestuia.

(6) Despre refuzul înregistrării în calitate de CAT MCC/IF, Serviciul Fiscal de Stat informează solicitantul, în scris, în termen ce nu depășește 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, indicînd temeiurile refuzului.

(7) După înlăturarea cauzelor ce au servit drept temei pentru refuzul înregistrării în calitate de CAT MCC/IF, solicitantul poate depune o nouă cerere, care se examinează în modul stabilit.

(8) Informația privind eliberarea certificatelor CAT MCC/IF se plasează pe portalul guvernamental al datelor deschise (www.date.gov.md) și pe pagina web oficială a Serviciului Fiscal de Stat (www.sfs.md).

(9) În cazul în care se solicită operarea modificărilor în certificatul CAT MCC/IF sau în anexe, la cerere se anexează certificatul CAT MCC/IF cu anexele eliberate anterior. Certificatul CAT MCC/IF reperfectat se eliberează pe același formular sau, după caz, pe un formular nou, ținându-se cont de modificările indicate în cerere. Modificările se operează în termen de 10 zile lucrătoare.

(10) Temeiuri pentru reperfectarea certificatului CAT MCC/IF sînt: schimbarea denumirii solicitantului, modificarea unor altor date reflectate în acesta, fără a căror actualizare nu poate fi identificată legătura dintre certificatul CAT MCC/IF, obiectul certificatului și solicitant.

(11) La apariția temeiurilor pentru reperfectarea certificatului CAT MCC/IF, solicitantul este obligat ca, în termen de 10 zile lucrătoare, să depună la Serviciul Fiscal de Stat, conform procedurii stabilite, o cerere de reperfectare a certificatului CAT MCC/IF, împreună cu actul care necesită reperfectare și cu documentele (sau copiile de pe acestea, cu prezentarea originalelor pentru verificare) ce confirmă modificările.

(12) Termenul de valabilitate a certificatului CAT MCC/IF reperfectat nu poate depăși termenul de valabilitate indicat în certificatul CAT MCC/IF care se reperfectează.

(13) În perioada examinării cererii de reperfectare a certificatului CAT MCC/IF, solicitantul își poate continua activitatea în baza declarației pe propria răspundere, depusă la Serviciul Fiscal de Stat concomitent cu cererea de reperfectare.

(14) Temei pentru respingerea cererii de reperfectare a certificatului CAT MCC/IF este depistarea de către Serviciul Fiscal de Stat a unor date neveridice în informația prezentată sau declarată de solicitant.

(15) Dacă solicitantul intenționează să desfășoare activitatea indicată în certificatul CAT MCC/IF după expirarea termenului de valabilitate, acesta va repeta procedura prevăzută pentru eliberarea acestuia, depunînd o cerere la Serviciul Fiscal de Stat cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate de 3 ani.

(16) După expirarea termenului stabilit pentru emiterea certificatului CAT MCC/IF și în lipsa unui refuz scris din partea Serviciului Fiscal de Stat de eliberare a acestuia, actul solicitat se consideră acordat prin aprobare tacită.

(17) Titularul nu este în drept să transmită unei alte persoane, pentru desfășurarea activității, certificatul CAT MCC/IF sau copia de pe el.

(18) Serviciul Fiscal de Stat retrage certificatul CAT MCC/IF în următoarele cazuri:

a) la solicitarea titularului;

b) la stabilirea încălcărilor legislației ce țin de activitatea în domeniul instalării, reparației, deservirii tehnice a mașinilor de casă și de control /imprimantelor fiscale de către Serviciul Fiscal de Stat.

Articolul 145. Ridicarea documentelor și/sau a echipamentelor de casă și de control

(1) Documentele și/sau echipamentele de casă și de control se ridică în cazurile:

a) necesității de a proba prin documente încălcarea fiscală;

b) probabilității dispariției acestora;

c) în alte cazuri expres prevăzute de legislația fiscală.

(2) Funcționarii fiscali ridică documentele și/sau echipamentele de casă și de control indiferent de apartenența și de locul aflării lor, asigurând păstrarea lor în Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Ridicarea documentelor și/sau echipamentelor de casă și de control se efectuează în prezența persoanei de la care acestea se ridică, iar dacă ea lipsește sau refuză să participe la procedura de ridicare, în prezența a doi martori asistenți.

(4) Asupra cazului de ridicare a documentelor și/sau echipamentelor de casă și de control se întocmește un proces-verbal, în care se indică:

a) data și locul întocmirii;

b) funcția, numele și prenumele funcționarului fiscal și ale persoanei de la care se ridică documentele și/sau echipamentele de casă și de control;

c) date despre proprietar sau posesor;

d) lista documentelor și/sau echipamentele de casă și de control ridicate, numerele de înregistrare ale echipamentelor de casă și de control;

e) timpul și motivul ridicării;

f) numele, prenumele, adresa martorilor asistenți, după caz.

(5) Procesul-verbal este semnat de persoana care l-a întocmit și de persoana de la care s-au ridicat documentele și/sau echipamentele de casă și de control ori de martorii asistenți. Dacă persoana de la care se ridică documentele și/sau echipamentele de casă și de control refuză să semneze procesul-verbal, în el se va consemna refuzul.

(6) Documentele ridicate, după utilizare, sînt restituite persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuiește.

(7) Echipamentele de casă și de control ridicate sînt restituite, după verificarea softului instalat în acestea, persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuiește.

Articolul 146. Postul fiscal

(1) Postul fiscal se creează de Serviciul Fiscal de Stat în scopul prevenirii și depistării cazurilor de încălcare fiscală, inclusiv a cazurilor de eschivare de la stingerea obligațiilor fiscale, precum și în scopul exercitării altor atribuții de administrare fiscală.

(2) Posturile fiscale pot fi staționare, mobile și electronice. Postul fiscal staționar este amplasat într-un loc stabil și special amenajat, unde își exercită atribuțiile. Postul fiscal mobil, asigurat cu mijloace tehnice, inclusiv de transport, se deplasează, după caz, în raza teritoriului controlat. Postul fiscal electronic reprezintă o soluție tehnico-informațională de transmitere și stocare în mod electronic a informației care poate fi utilizată în mod direct sau indirect la determinarea obligației fiscale.

(3) Postul fiscal staționar sau postul fiscal mobil este constituit din cel puțin un funcționar fiscal și, în funcție de caz și de modul de efectuare a controlului, din angajați ai organelor afacerilor interne sau ai altor organe. Postul fiscal electronic este constituit din soluția tehnico-informațională de transmitere a informației în formă electronică, folosind rețelele de comunicații, de la contribuabil către sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Serviciul Fiscal de Stat hotărăște asupra instituirii posturilor fiscale, stabilește tipul și locul de amplasare, iar în cazul postului fiscal electronic – și tehnologia de comunicare electronică, aprobă Regulamentul privind funcționarea posturilor fiscale. În cazul creării de posturi fiscale în locuri publice proprietate publică, decizia se aduce la cunoștință organului executiv al administrației publice locale. În cazul creării de posturi fiscale pe teritoriul unui agent economic, acesta este obligat să asigure personalului lor accesul și condițiile necesare exercitării atribuțiilor, precum și condițiile tehnice de instalare a echipamentelor electronice de comunicare (în cazul instalării postului fiscal electronic).

Articolul 147. Colaborarea Serviciului Fiscal de Stat cu autoritățile publice

(1) Autoritățile publice prezintă Serviciului Fiscal de Stat datele și materialele necesare îndeplinirii atribuțiilor sale, cu excepția datelor a căror prezentare este expres interzisă prin lege.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale delegă persoane cu funcție de răspundere pentru a acorda asistență Serviciului Fiscal de Stat în îndeplinirea atribuțiilor sale. Decizia privind delegarea persoanei cu funcție de răspundere se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat, cu excepția cazurilor de urgență.

(3) La cererea organelor de drept, Serviciul Fiscal de Stat acordă asistență la determinarea obligațiilor fiscale în cadrul proceselor penale, precum și la judecarea cazurilor de încălcare a legislației fiscale.

(4) Serviciul Fiscal de Stat colaborează cu alte autorități publice, în limita atribuțiilor prevăzute de legislația fiscală, și elaborează indicații metodice în domeniul administrării impozitelor și taxelor locale, conform legislației în vigoare.

(5) Serviciul Fiscal de Stat decide în mod autonom asupra programului de activitate. Controalele și alte acțiuni ale lui nu pot fi sistate decât de organele abilitate cu acest drept în temeiul legislației.

Articolul 148. Selectarea, încadrarea și concedierea funcționarilor fiscali

(1) Funcționarii fiscali sînt selectați, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, sex, confesiune, din rîndurile cetățenilor Republicii Moldova care domiciliază pe teritoriul ei, au studiile corespunzătoare, sînt apți din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției și nu cad sub incidența restricțiilor prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Încadrarea în Serviciul Fiscal de Stat se face în conformitate cu legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și legislația muncii.

(2) Persoanele încadrate în Serviciul Fiscal de Stat în calitate de funcționar fiscal depun jurămîntul în conformitate cu Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și sînt supuse înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislația.

(3) Funcționarii fiscali au dreptul să poarte în exercițiul funcțiunii uniformă, eliberată gratuit, cu însemnele gradului de calificare respectiv, conform modelului și normelor stabilite de Guvern.

(4) Funcționarilor fiscali, ca o confirmare a împuternicirilor lor, li se eliberează legitimații, al căror model și mod de eliberare sînt stabilite de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Funcționarul fiscal în exercițiul funcțiunii este reprezentant al puterii de stat și se află sub ocrotirea statului.

(5-1) Funcționarul fiscal ocupă funcție publică de inspector, specialist, auditor intern, inspector superior, specialist superior, auditor intern superior, inspector principal, specialist principal sau auditor intern principal.

(6) Modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu și aplicarea sancțiunilor disciplinare funcționarului fiscal țin de competența autorității care l-a încadrat și se efectuează în conformitate cu legislația.

(7) Funcționarul fiscal nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate, cu excepția celor prevăzute de art.25 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(8) În interes de serviciu, directorul Serviciului Fiscal de Stat este în drept să delege, pentru o perioadă de cel mult 6 luni, o dată în an, funcționarii fiscali, fără acordul acestora, în altă funcție, în cadrul aceleiași subdiviziuni sau în altă subdiviziune, din aceeași localitate sau care se află într-o altă localitate, cu acoperirea tuturor cheltuielilor de transport și cazare.

(9) Funcționarul fiscal este în drept să refuze delegarea în interes de serviciu în altă localitate din următoarele motive:

a) graviditate;

b) are copil minor;

c) este singurul întreținător al familiei;

d) starea sănătății, confirmată prin certificat medical, face contraindicată delegarea.

(10) În situațiile menționate la alin.(9), funcționarul fiscal poate fi delegat cu acordul scris al acestuia.

(11) Cu acordul scris al funcționarului fiscal, acesta poate fi delegat conform prevederilor alin.(8) pe un termen ce depășește 6 luni.

Articolul 149. Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali

(1) Pentru funcționarii publici din Serviciul Fiscal de Stat se instituie gradele de calificare prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(2) Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali încadrați anterior în Serviciul Fiscal de Stat se egalează după cum urmează:

Gradele de calificare conferite funcționarilor fiscali Gradele de calificare prevăzute de
Legea cu privire la funcția publică
și statutul funcționarului public

Consilier principal de stat în serviciul fiscal Consilier de stat al Republicii Moldova de
clasa I

Consilier de stat de gradul I, II sau III în serviciul fiscal Consilier de stat de clasa I, a II-a
sau a III-a

Inspector de gradul I, II sau III în serviciul fiscal Consilier de clasa I, a II-a sau a III-a"

Articolul 150. - abrogat.

Articolul 151. Apărarea drepturilor și intereselor funcționarilor fiscali

(1) Drepturile și interesele funcționarilor fiscali sînt apărute conform Legii privind
protecția muncii, Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și
prezentului cod.

(2) Pentru pierderile suportate în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor în Serviciul Fiscal
de Stat, se acordă următoarele despăgubiri:

a) în caz de deces al funcționarului fiscal, familiei acestuia sau persoanelor întreținute
de el li se plătește de la bugetul de stat un ajutor unic, echivalent cu 10 salarii anuale,
calculat în funcție de salariul din ultimul an calendaristic de activitate al decedatului;

b) în cazul unor leziuni corporale care exclud posibilitatea funcționarului fiscal de a
exercita în continuare profesia, se plătește de la bugetul de stat un ajutor unic, față de
suma calculată conform lit.a) în proporție de:

60% - persoanelor cu dizabilități severe;

40% - persoanelor cu dizabilități accentuate;

20% - persoanelor cu dizabilități medii.

(3) Persoanele ale căror acțiuni au cauzat funcționarului fiscal decesul ori leziuni
corporale sau au contribuit la ele restituie la bugetul de stat sumele plătite conform
alin.(2).

(4) Prejudiciul cauzat bunurilor funcționarului fiscal în legătură cu exercitarea
atribuțiilor în Serviciul Fiscal de Stat se repară pe deplin de la bugetul de stat, suma
reparatorie fiind încasată ulterior de la persoanele vinovate.

Articolul 152. Asigurarea materială și socială a funcționarului fiscal

(1) Funcționarul fiscal în exercitarea atribuțiilor este asigurat cu mijloace de transport, tehnice și alte mijloace necesare îndeplinirii obligațiilor de serviciu.

(2) Asistența socială și asigurarea cu pensie a funcționarului fiscal se efectuează în modul stabilit de legislație.

(3) Pot fi prevăzute, conform legislației, și alte măsuri de asigurare materială și de acordare a asistenței sociale personalului Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 153. Răspunderea funcționarului fiscal. Dreptul de a contesta acțiunile lui

(1) Pentru acțiuni ilegale, funcționarul fiscal poartă răspunderea prevăzută de legislație.

(2) Prejudiciul cauzat de funcționarul fiscal prin acțiune ilegală urmează să fie reparat în modul prevăzut de legislație.

(3) Decizia Serviciului Fiscal de Stat și acțiunea funcționarului fiscal pot fi contestate de contribuabil în modul prevăzut de prezentul cod și de alte acte normative.

Capitolul 3. Alte organe cu atribuții de administrare fiscală

Articolul 153-1. - abrogat.

Articolul 154. Atribuțiile și drepturile organelor vamale

(1) Organele vamale exercită atribuții de administrare fiscală potrivit prezentului cod, Codului vamal și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

(2) Organele vamale exercită drepturi ce țin de asigurarea stingerii obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit Codului vamal, prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

Articolul 155. Obligațiile organelor vamale

(1) Organele vamale au obligații ce țin de asigurarea stingerii obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit Codului vamal, prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea, inclusiv obligația:

- a) de a trata cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;
- b) de a informa contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative respective;
- c) de a informa contribuabilul despre drepturile și obligațiile lui;
- d) de a elibera contribuabilului, la cerere, certificate privind stingerea obligației fiscale;
- e) de a nu divulga informațiile care constituie secret fiscal;
- f) de a prezenta Serviciului Fiscal de Stat documente și informații privind respectarea legislației fiscale, calcularea și vărsarea la buget a impozitelor și taxelor prevăzute de prezentul cod, aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal, de a executa cerințele legitime ale funcționarului fiscal;
- g) de a ține evidența obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regimul vamal respectiv.

(2) Organele vamale trag la răspundere, în conformitate cu legislația vamală, persoanele care au încălcat legislația fiscală la trecerea frontierei vamale și/sau la plasarea mărfurilor în regim vamal.

Articolul 156. Atribuțiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) În cadrul primăriilor funcționează serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu atribuții de administrare a impozitelor și taxelor.

(2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate, atribuțiile de popularizare a legislației fiscale și de examinare a petițiilor, cererilor și reclamațiilor contribuabililor, de asigurare a evidenței integrale și conforme a contribuabililor ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciul respectiv și a evidenței acestor obligații, alte atribuții prevăzute expres de legislația fiscală. Atribuțiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus, privind efectuarea controlului fiscal sînt exercitate, conform prezentului cod, în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.

Articolul 157. Drepturile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător:

- a) calcularea obligațiilor fiscale în raport cu plățile și contribuabilii administrați;
- b) ținerea evidenței contribuabililor și obligațiilor fiscale administrate;
- c) aplicarea majorărilor de întârziere (penalităților);
- d) încasarea în numerar a impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor;
- e) alte drepturi prevăzute expres de legislația fiscală.

(2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită împreună cu Serviciul Fiscal de Stat următoarele drepturi:

- a) controlează autenticitatea datelor din documentele de evidență și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;
- b) efectuează controale asupra modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală, conform competenței de administrare;
- c) cere explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemei identificate în timpul controlului;
- d) cere și primește gratuit, în procesul controalelor fiscale, de la orice persoană informații, date, documente necesare în exercitarea atribuțiilor, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control;
- e) compensează și/sau restituie sumele plătite în plus.

Articolul 158. Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 și referitor la obligațiile fiscale a căror evidență este ținută de el:

- a) să acționeze în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative;
- b) să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;
- c) să popularizeze legislația fiscală;
- d) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui;

- e) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative privind impozitele și taxele administrate;
- f) să primească și să înregistreze cereri, comunicări și alte informații despre încălcările fiscale și să le verifice, după caz;
- g) să prezinte lunar, nu mai târziu de data de 5 a fiecărei luni, Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă privind impozitele și taxele administrate;
- h) la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinația certificatului, să elibereze, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget referitoare la obligațiile fiscale a căror evidență o ține;
- i) să țină evidența contribuabililor ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciul respectiv și evidența acestor obligații fiscale, inclusiv a restanțelor, să transfere la buget sumele încasate ca impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități), amenzi, conform legislației fiscale și în modul stabilit de Guvern;
- j) să întocmească, cu concursul Serviciului Fiscal de Stat, avizele de plată a obligațiilor fiscale, să distribuie gratuit contribuabililor formulare tipizate de dări de seamă fiscale;
- k) să remită contribuabililor, conform legislației fiscale, avizele de plată a obligațiilor fiscale, precum și deciziile emise;
- l) în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, să execute, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite, să efectueze controale fiscale și să întocmească actele de rigoare;
- m) să execute alte obligații prevăzute expres de legislația fiscală.

Articolul 159. Actele serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) Decizia ce ține de exercitarea atribuțiilor serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale este emisă prin dispoziția primarului (pretorului). Prin derogare de la prevederile prezentului titlu, dispozițiile primarului (pretorului) și acțiunile perceptorului pot fi contestate în modul stabilit de lege.

(2) În cazul atribuțiilor exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, decizia este emisă de conducerea Serviciului Fiscal de Stat după ce s-a coordonat cu primarul (pretorul). Dacă primarul (pretorul) refuză să semneze decizia, aceasta capătă putere juridică din momentul semnării de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat, care face înscrierea despre refuzul primarului (pretorului).

Articolul 160. Organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) Organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale sînt reglementate printr-un regulament, aprobat de consiliul local. Regulamentul este elaborat în baza unui regulament-tip, aprobat de Guvern.

(2) - abrogat.

(3) În sate (comune), funcțiile perceptorului pot fi exercitate, ca excepție, de secretarul primăriei sau de un alt funcționar al ei care nu este investit cu dreptul de a semna documente de casă.

Capitolul 4. Evidența contribuabililor

Articolul 161. Dispoziții generale

(1) Serviciul Fiscal de Stat ține evidența contribuabililor, atribuindu-le coduri fiscale și actualizînd registrul fiscal în modul stabilit de prezentul titlu și de instrucțiunea aprobată de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Codul fiscal, conform prezentului capitol, se atribuie o singură dată, indiferent de dispozițiile legislației fiscale privind stabilirea și stingerea obligațiilor fiscale. Legislația fiscală poate să prevadă ca persoana căreia i s-a atribuit cod fiscal să se înregistreze suplimentar ca plătitor al diferitelor tipuri de impozite și taxe, inclusiv în cazul practicării activității profesionale licențiate ori autorizate sau activității de întreprinzător.

(3) Persoanelor cărora codul fiscal le este atribuit de către Serviciul Fiscal de Stat li se deschid dosare în care sînt îndosariate următoarele documente și informații:

a) cererea de atribuire a codului fiscal;

b) fișa de înregistrare, eliberată de organul autorizat să înregistreze activitățile respective;

c) copia de pe documentul care confirmă înregistrarea de stat sau care permite practicarea activității respective;

d) copia de pe certificatul de atribuire a codului fiscal;

e) documentele care confirmă existența conturilor bancare și/sau conturilor de plăți;

f) datele fondatorului (fondatorilor) sau ale persoanelor care au obținut dreptul de a practica activitatea respectivă, ale conducătorului și ale contabilului-șef (numele,

prenumele, data nașterii, adresa, informația de contact, datele actului de identitate).

(4) Persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat le deschide dosare în care se păstrează informațiile acumulate și transmise de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, conform unui regulament aprobat de aceasta și de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Evidența subdiviziunilor fără statut de persoană juridică amplasate în altă parte decât sediul persoanei juridice din care fac parte este ținută de Serviciul Fiscal de Stat care atribuie fiecărei subdiviziuni codul acesteia.

(6) În cazul în care contribuabilul își schimbă sediul (domiciliul), el va depune o cerere pentru transmiterea dosarului la noul sediu (domiciliu). În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii cererii, subdiviziunea responsabilă a Serviciului Fiscal de Stat va transmite dosarul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află noul sediu (domiciliu) pentru a lua contribuabilul la evidență fără a-i atribui un nou cod fiscal. Pentru contribuabilii al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat care îi administrează, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii informației de la organele abilitate cu dreptul de înregistrare de stat privind schimbarea sediului, va transmite dosarul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află noul sediu al acestora.

(7) În cazul pierderii certificatului de atribuire a codului fiscal, după publicarea avizului respectiv în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Serviciul Fiscal de Stat eliberează, la cererea contribuabilului, în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, un duplicat al certificatului pierdut.

(8) La adoptarea deciziei despre schimbarea sediului și/sau despre constituirea subdiviziunii, contribuabilul, în termen de 60 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate (posesie, locațiune), informează Serviciul Fiscal de Stat despre schimbarea sediului său și/sau prezintă informațiile inițiale, iar ulterior informează despre modificările cu privire la sediul subdiviziunii sale, precum și despre sistarea temporară a activității subdiviziunii.

Articolul 162. Atribuirea codului fiscal

(1) În conformitate cu prezentul cod, se atribuie cod fiscal:

a) oricărei persoane juridice, oricărui întreprinzător individual, oricărei gospodării țărănești (de fermieri), precum și oricărei persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de specialitate;

b) oricărei persoane fizice – cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid – care dispune de obiecte impozabile sau care are obligații fiscale, conform legislației fiscale, sau care a obținut dreptul de a exercita o anumită activitate în baza patentei de întreprinzător;

c) oricărei persoane juridice sau organizații cu statut de persoană fizică nerezidente care dispune de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligații fiscale în conformitate cu legislația fiscală;

d) nerezidentului care desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în Republica Moldova și care prestează servicii prin intermediul rețelelor electronice în adresa persoanelor fizice rezidente ale Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător.

(2) Pentru a i se atribui cod fiscal, persoana este obligată să efectueze acțiunile prevăzute de prezentul capitol în termenele și în modul stabilit de acesta.

Articolul 163. Locul, termenele și modul de atribuire a codului fiscal

(1) Persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c) li se atribuie cod fiscal de către subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se află sediul (domiciliul), indicat în documentele de constituire (în buletinul de identitate) sau în documentul prin care se permite practicarea activității, ori se află obiectul impozabil.

(2) În cazurile prevăzute la art.162 alin.(1) lit.a), numărul de identificare de stat indicat în decizia de înregistrare, eliberată de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, sau în documentul ce permite practicarea activității reprezintă codul fiscal al contribuabilului.

(3) - abrogat.

(4) Numărul de identificare de stat, indicat în certificatul/decizia de înregistrare, este considerat codul fiscal al persoanelor înregistrate de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, iar certificatul/decizia de înregistrare este recunoscut/ recunoscută și ca certificat de atribuire a codului fiscal.

(5) Prin derogare de la alin.(2), persoanelor juridice, constituite în baza actelor normative, precum și în baza tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova, li se atribuie codul fiscal și li se eliberează certificatul de atribuire a codului fiscal în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii corespunzătoare, la care se anexează actul ce constată acest fapt, iar în cazul persoanelor care activează în baza tratatelor internaționale – și certificatul de confirmare eliberat de autoritatea publică competentă. Persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de

specialitate, Serviciul Fiscal de Stat este în drept, la cererea contribuabilului, să atribuie cod fiscal diferit de codul fiscal personal, indicat în licență sau alt document care permite practicarea activității respective. Atribuirea codului fiscal, eliberarea certificatului de atribuire a codului fiscal, precum și confirmarea luării în evidență fiscală se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Codul fiscal al persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.b) reprezintă codul personal indicat pe verso-ul buletinului de identitate sau este identic cu numărul actului de identitate al cetățeanului străin sau al apatridului. Codul fiscal al persoanelor fără buletin de identitate reprezintă seria și numărul pașaportului, iar dacă nu au nici pașaport, seria și numărul certificatului de naștere sau al altui act de identitate.

(6-1) Codul fiscal al persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) reprezintă codul de identificare din țara de reședință a acestora.

(7) În termen de 3 zile lucrătoare din data apariției obiectului impozabil sau a obligației fiscale, cetățenii străini și apatrizii nerezidenți, persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.c) depun la Serviciul Fiscal de Stat o cerere de atribuire a codului fiscal, la care anexează copia de pe actul de identitate, respectiv copiile, traduse în limba de stat, autentificate notarial și legalizate de către oficiile consulare ale Republicii Moldova, de pe documentele de identificare în cazul organizațiilor, precum și copiile de pe documentele ce confirmă existența obiectului impozabil.

(7-1) Persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d) depun cererea prin intermediul serviciului electronic pus la dispoziție de către Serviciul Fiscal de Stat, pe parcursul primei perioade fiscale în care survine obligația de calculare și achitare a T.V.A., până la prezentarea declarației.

(8) Serviciul Fiscal de Stat refuză atribuirea codului fiscal numai dacă nu se prezintă toate documentele și informațiile prevăzute la art.161 alin.(3) sau dacă acestea conțin date vădit denaturate.

Articolul 164. Registrul fiscal de stat

(1) Registrul fiscal de stat este constituit și administrat de Serviciul Fiscal de Stat, în care se înscriu codurile fiscale atribuite în conformitate cu prezentul capitol. Serviciul Fiscal de Stat este responsabil de actualizarea Registrului fiscal de stat. Actualizarea Registrului fiscal de stat se efectuează la cererea contribuabilului, precum și în temeiul materialelor de control ale Serviciului Fiscal de Stat. Regulamentul privind conținutul și modul de administrare a sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat, precum și procedura privind înregistrarea, modificarea și radierea informației din acesta se aprobă de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c) sînt trecute în Registrul fiscal de stat la data eliberării către contribuabil a certificatului de atribuire a codului fiscal. Codurile fiscale care reprezintă numărul de identificare de stat sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Codurile fiscale ale persoanelor fizice rezidente, precum și ale cetățenilor Republicii Moldova nerezidenți sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populației. Codurile fiscale ale cetățenilor străini și ale apatrizilor nerezidenți sînt înscrise în Registrul fiscal de stat la momentul depunerii cererii de înregistrare în calitate de contribuabil. Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.d) sunt trecute automat în Registrul fiscal de stat, la data depunerii cererii, prin intermediul serviciului electronic pus la dispoziție de către Serviciul Fiscal de Stat. Trecerea codului fiscal în Registrul fiscal de stat confirmă actul luării persoanei la evidență fiscală.

(3) În Registrul fiscal de stat informația se expune clar, corect și exhaustiv. Registrul fiscal de stat este ținut în limba de stat, manual (în partea ce ține de atribuirea codurilor fiscale de către Serviciul Fiscal de Stat) și computerizat.

(4) În Registrul fiscal de stat sînt consemnate următoarele date privind persoanele cărora li se atribuie codurile fiscale de către Serviciul Fiscal de Stat, dacă datele respective sînt prevăzute în legislație:

a) numărul curent al înscrierii;

b) codul fiscal atribuit;

c) denumirea completă și prescurtată a contribuabilului (numele, prenumele persoanei) și sediul (domiciliul);

d) numărul și data înregistrării de stat a persoanei juridice, a întreprinderii cu statut de persoană fizică, a notarului, a asociației de notari, a cabinetului avocatului, a biroului asociat de avocați, a asociației de avocați, a persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, a executorului judecătoresc, a biroului asociat de executori judecătorești, a administratorilor autorizați, a biroului asociat de administratori autorizați, a biroului individual al mediatorului, a biroului asociat de mediatori, a expertului judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară, a traducătorului/interpretului autorizat, a cabinetului individual al medicului de familie, a centrului medicilor de familie sau numărul și data eliberării documentului ce permite desfășurarea activității, datele din buletinul de identitate (din pașaport, adeverința de naștere sau din alte acte de identitate) al persoanei fizice sau datele din documentele de identificare în cazul organizațiilor nerezidente;

e) numărul, seria și data eliberării certificatului de atribuire a codului fiscal persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c);

f) numele și prenumele persoanei fizice care a primit certificat de atribuire a codului fiscal;

g) datele fondatorului (fondatorilor) sau ale persoanelor care au obținut dreptul de a practica un anumit gen de activitate, ale administratorului (numele, prenumele, data nașterii, adresa, informația de contact, datele actului de identitate);

h) data anulării codului fiscal.

(5) Prin derogare de la alin.(4), datele privind persoanele ale căror coduri fiscale reprezintă numere atribuite de alte organe, precum și informația despre persoanele ce practică activitate profesională se introduc în Registrul fiscal de stat în baza unui regulament aprobat/contract încheiat de acestea și de Serviciul Fiscal de Stat. Volumul și conținutul datelor incluse în acest caz în Registrul fiscal de stat se determină de regulamentul/contractul menționat.

(6) Înscrierile în Registrul fiscal de stat ținut manual sînt efectuate de registrator în baza informațiilor prezentate de solicitant la momentul eliberării către contribuabil a certificatului de atribuire a codului fiscal și sînt certificate prin semnătura primului. Rectificarea, modificarea și completarea registrului se operează în modul stabilit de legislație și se autentifică prin semnătură de registrator.

(7) Radierea din Registrul fiscal de stat se face, în condițiile legii, prin bararea înscrierii, a tuturor rectificărilor, modificărilor, completărilor efectuate anterior și se autentifică prin semnătură de registrator.

Articolul 165. Utilizarea codului fiscal

(1) Orice persoană obligată, conform legislației fiscale, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dare de seamă fiscală sau alte documente trebuie să indice în ele codul său fiscal.

(2) Orice persoană obligată, conform legislației fiscale și altor acte normative, să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dare de seamă fiscală sau alte documente referitoare la o altă persoană va cere acesteia codul fiscal și îl va indica în documentul respectiv. Dacă această altă persoană nu comunică codul fiscal, prima persoană va menționa acest fapt în documentele prezentate.

(3) La încheierea tranzacțiilor și efectuarea operațiunilor economice, părțile sînt obligate să indice în documentele respective codurile lor fiscale.

(4) Serviciul Fiscal de Stat trebuie să indice codul fiscal al contribuabilului în toate avizele expediate lui.

(5) Subdiviziunile unei persoane juridice care nu au statut de persoană juridică utilizează codul fiscal al acesteia.

(6) Evidența obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice se ține pe baza codurilor fiscale trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populației.

Articolul 166. Aportul autorităților publice la evidența contribuabililor

(1) Entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat prezintă Serviciului Fiscal de Stat, sistematic, o dată la 3 zile, informația privind atribuirea numerelor de identificare de stat în volumul și în modul stabilite în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Autoritatea publică abilitată cu înregistrarea persoanelor prevăzute la art.162 alin.(1) lit.a) este obligată să prezinte, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării respective, Serviciului Fiscal de Stat informații despre lichidarea sau reorganizarea persoanei, despre modificările operate în documentele ei de constituire.

(3) Autoritatea publică abilitată cu dreptul de documentare a populației prezintă Serviciului Fiscal de Stat, pînă la data de 10 a fiecărei luni, informații despre eliberarea sau anularea actelor de identitate.

(4) Autoritatea publică de resort permite ieșirea din Republica Moldova pentru domiciliere în altă țară cu condiția prezentării certificatului privind lipsa restanțelor față de buget, eliberat de Serviciul Fiscal de Stat, notificînd acestuia, în termen de 3 zile lucrătoare, faptul ieșirii.

Articolul 166-1. Aportul Băncii Naționale a Moldovei în evidența băncilor licențiate

Banca Națională a Moldovei prezintă Serviciului Fiscal de Stat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data eliberării licenței, a modificării sau retragerii acesteia, informația inițială și, ulterior, informația actualizată referitor la băncile și filialele acestora, participante la sistemul automatizat de plăți interbancare.

Articolul 167. Obligațiile în cazul deschiderii, modificării sau închiderii conturilor bancare

(1) Banca (sucursala) și/sau societatea de plată deschide conturi bancare și/sau conturi de plăți persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit. a) și c), iar Banca Națională deschide conturi bancare și/sau conturi de plăți în conformitate cu Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei numai dacă acestea prezintă certificatul de atribuire a codului fiscal sau documentul recunoscut ca atare. Despre deschiderea conturilor bancare și/sau conturilor de plăți (cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a

mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)), banca (sucursala) și/sau societatea de plată este obligată să informeze în aceeași zi Serviciul Fiscal de Stat prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare și/sau societățile de plată.

(2) Operațiunile pe un cont bancar și/sau cont de plăți deschis (cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) pot demara numai după recepționarea de către banca (sucursala) și/sau societatea de plată a documentului electronic, emis și remis de către Serviciul Fiscal de Stat, care confirmă luarea la evidență fiscală a contului. Contul bancar și/sau contul de plăți este luat la evidență de către Serviciul Fiscal de Stat în baza documentului electronic, emis și remis de către banca (sucursala) și/sau societatea de plată, care confirmă deschiderea contului. În cazul în care contribuabilul are restanțe, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să nu elibereze documentul electronic care confirmă luarea la evidență fiscală. Documentul electronic care confirmă deschiderea contului și documentul electronic care confirmă luarea la evidență fiscală a contului urmează a fi expediate și recepționate prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat, instituțiile financiare și/sau societățile de plată și Banca Națională a Moldovei.

(3) Banca (sucursala) are dreptul să deschidă conturi bancare persoanei fizice rezidente (cetățean străin sau apatrid) sau cetățeanului Republicii Moldova numai dacă aceștia prezintă buletin de identitate sau un alt document, prevăzut la art.163 alin.(4), care servește la stabilirea codului fiscal și să utilizeze acest cod la ținerea evidenței și în relațiile cu clientul sau cu alte persoane, în modul stabilit de legislație. Persoanele fizice nerezidente (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice nerezidente care nu dispun de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova și nu au obligații fiscale sînt în drept să deschidă conturi bancare în bănci (sucursalele) în baza documentelor confirmative privind identitatea lor sau a documentului recunoscut ca certificat de atribuire a codului fiscal/decizie de înregistrare din țara de origine. Despre deschiderea/ modificarea/închiderea conturilor bancare ale persoanelor menționate, banca (sucursala) este obligată să informeze Serviciul Fiscal de Stat prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare, în corespundere cu prezentul articol.

(4) Instituțiile financiare și/sau societățile de plată vor informa în aceeași zi Serviciul Fiscal de Stat prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a

documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare și/sau societățile de plată despre modificarea sau închiderea contului bancar și/sau contului de plăți (cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)).

(4-1) Trezoreria de Stat informează Serviciul Fiscal de Stat despre deschiderea, modificarea sau închiderea conturilor deschise instituției publice în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

(5) În cazul deschiderii contului bancar în străinătate, în termen de 15 zile de la data deschiderii acestuia, persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.a) comunică Serviciului Fiscal de Stat faptul și datele corespunzătoare. Drept confirmare a înregistrării contului, Serviciul Fiscal de Stat eliberează contribuabilului, în termen de 3 zile, un certificat de confirmare.

Articolul 168. Anularea codului fiscal

(1) Codul fiscal se anulează în cazul:

- a) atribuirii lui cu încălcarea legislației fiscale;
- b) lichidării, reorganizării sau încetării activității persoanei juridice, întreprinderii cu statut de persoană fizică, notarului public, asociației de notari, cabinetului avocatului, biroului asociat de avocați, asociației de avocați, persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, executorului judecătoresc, biroului asociat de executori judecătorești, a administratorilor autorizați, a biroului asociat de administratori autorizați, biroului individual al mediatorului, biroului asociat de mediatori, a cabinetului individual al medicului de familie, a centrului medicilor de familie;
- c) decesului persoanei fizice, declarării morții ei, declarării, în modul stabilit, dispărute fără veste sau emigrării ei;
- d) dispariției obiectului impozabil și obligației fiscale pentru persoanele fizice (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice sau organizațiile cu statut de persoană fizică nerezidente;
- e) radierii din oficiu a persoanelor juridice inactive și a întreprinzătorilor individuali inactivi care întrunesc condițiile stabilite la art.2 din Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;

f) lichidării persoanelor juridice ale căror coduri fiscale se atribuie de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) La reorganizarea persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a):

a) prin contopire, codurile fiscale ale persoanelor ce se contopesc se anulează, iar persoanei astfel constituite i se atribuie un alt cod fiscal;

b) prin absorbție, codul fiscal al persoanei absorbite se anulează;

c) prin divizare, codul fiscal al persoanei divizate se anulează, iar persoanelor astfel constituite li se atribuie alte coduri fiscale;

d) prin separare, codul fiscal al persoanei reorganizate rămâne același, iar persoanelor astfel constituite li se atribuie alte coduri fiscale;

e) prin transformare în persoană cu o altă formă juridică de organizare, codul fiscal al persoanei reorganizate trece la persoana astfel constituită.

(3) În cazurile enumerate la alin.(2) lit.a), c) și d), la cererea de atribuire a codului fiscal se anexează documentul ce confirmă cuantumul datoriilor asumate în urma reorganizării.

(4) Codul fiscal se anulează în baza:

a) cererii persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și/sau informației prezentate în conformitate cu art.166 alin.(2), sau actului legislativ ori actului emis în baza lui, sau certificatului de confirmare a lichidării sau reorganizării persoanei, eliberat de autoritatea publică competentă. La cerere se anexează certificatul de atribuire a codului fiscal;

b) hotărârii instanței judecătorești – în cazul lichidării persoanei juridice și a întreprinderii cu statut de persoană fizică sau în cazul declarării morții sau declarării persoanei fizice dispărute fără veste;

c) deciziei conducerii Serviciului Fiscal de Stat – în cazul atribuirii de cod fiscal cu încălcarea legislației fiscale;

d) informației organelor de stare civilă – în cazul decesului persoanei fizice;

e) informației autorității publice abilitate să permită ieșirea din Republica Moldova pentru domiciliere în altă țară – în cazul ieșirii persoanei fizice;

f) documentelor care atestă că persoanele fizice (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice sau organizațiile cu statut de persoană fizică nerezidente nu au obiecte impozabile și nici obligații fiscale.

(5) Prin derogare de la alin.(4), codul fiscal care reprezintă numărul de identificare de stat se anulează în baza informației prezentate de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat.

(6) Codul fiscal se anulează prin radierea lui din Registrul fiscal de stat și prin consemnarea acestui fapt în dosarul contribuabilului.

(7) Avizul despre anularea codului fiscal, în legătură cu atribuirea lui cu încălcarea legislației fiscale, Serviciul Fiscal de Stat îl va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de 3 zile, va informa despre aceasta organele vamale, organele înregistrării de stat și organele de statistică. Folosirea unui cod fiscal anulat se pedepsește în conformitate cu legea.

(8) Codul fiscal anulat se păstrează în Registrul fiscal de stat timp de 10 ani din momentul anulării.

(9) Codul fiscal anulat nu se atribuie unei alte persoane.

Capitolul 5. Obligația fiscală

Articolul 169. Nașterea și modificarea obligației fiscale

(1) Obligația fiscală naște în momentul apariției circumstanțelor, stabilite de legislația fiscală, ce prevăd stingerea ei.

(2) Obligația fiscală a contribuabilului ce urmează să fie stinsă de către un alt contribuabil care, conform legislației fiscale, este obligat să rețină sau să perceapă de la primul sumele ce constituie obligația fiscală și să o stingă încetează a fi obligația fiscală a primului și devine obligația fiscală a celui de-al doilea din momentul reținerii sau perceperii.

(3) Banca (sucursala sau filiala acesteia) care primește de la contribuabil sau de la Serviciul Fiscal de Stat ordine de plată și, respectiv, ordine incaso pentru transfer de mijloace bănești în contul stingerii obligației fiscale este considerată, din momentul primirii ordinului, responsabilă de obligația fiscală în limita mijloacelor disponibile în contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului. Totodată, contribuabilul este considerat responsabil de obligația fiscală în limita mijloacelor care nu sînt disponibile în contul bancar și/sau contul de plăți pentru stingerea integrală a obligației fiscale.

(4) Modificarea obligației fiscale reprezintă schimbarea cuantumului ei generată de modificarea circumstanțelor, stabilite de legislația fiscală, în funcție de care a fost calculată obligația.

Articolul 170. Modul de stingere a obligației fiscale

Stingerea obligației fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripție, scădere, compensare sau executare silită.

Articolul 171. Stingerea obligației fiscale prin achitare

(1) Stingerea obligației fiscale prin achitare se efectuează în monedă națională, dacă prezentul cod sau alte acte legislative ce țin de domeniul fiscal nu prevăd altfel. Achitarea poate avea loc prin plată directă sau prin reținere la sursă. Plata directă se face prin intermediul cardului de plată, prin folosirea altor instrumente de plată sau în numerar.

(2) Plata cu utilizarea instrumentelor de plată fără numerar se efectuează prin intermediul băncilor (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată, care sînt obligați să recepționeze mijloacele bănești aferente bugetului public național de la contribuabili persoane fizice în numerar și să le transfere la buget în termenul prevăzut la alin.(6).

(3) Plata în numerar poate fi efectuată prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat, autorităților administrației publice locale, al operatorilor de poștă, băncilor (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată. Autoritățile administrației publice locale pot stabili încasarea impozitelor și taxelor locale și prin intermediul altor persoane.

(4) Autoritățile și instituțiile enumerate la alin.(3), cu excepția celor financiare și a operatorilor de poștă, care au încasat bani în numerar de la contribuabil sînt obligate să verse la buget, în numele acestuia, în aceeași sau în următoarea zi lucrătoare, sumele încasate. Autoritățile administrației publice locale din satele și comunele în care nu există bănci sau subdiviziuni ale acestora pot stabili pentru serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale și pentru operatorii de poștă o altă periodicitate de vărsare la buget a sumelor încasate, dar nu mai rar de o dată pe săptămîină.

(5) În cazul în care contribuabilul deține la contul său de plăți mijloace bănești, banca (sucursala sau filiala acesteia) este obligată să execute, în limita acestor mijloace, ordinul de plată a contribuabilului în decursul zilei lucrătoare în care a fost primită.

(6) Sumele trecute la scăderi din contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului pentru stingerea obligațiilor fiscale se transferă de bancă (sucursala sau filiala acesteia) la buget în ziua lucrătoare în care au fost trecute la scăderi. Sumele încasate în numerar de la contribuabili pentru stingerea obligațiilor fiscale se transferă de bancă (sucursala sau filiala acesteia) la buget nu mai tîrziu de ziua lucrătoare următoare zilei în care au fost încasate, iar de către operatorii de poștă – nu mai tîrziu de a treia zi lucrătoare de la data în care au fost încasate.

(7) Stingerea obligației fiscale de către persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d) se efectuează în monedă națională sau în valută străină EUR/USD, conform procedurii stabilite de Ministerul Finanțelor.

Articolul 172. Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare

(1) Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare se efectuează prin acte cu caracter general sau individual, adoptate conform legislației.

(2) Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare se efectuează prin actele organelor de drept și judiciare privind radierea din Registrul fiscal de stat, în mod obligatoriu definitive și irevocabile, adoptate conform legislației.

(3) Se supun anulării, conform situației din data de 31 decembrie a fiecărui an fiscal de gestiune, restanțele unui contribuabil (persoană fizică sau juridică), în quantum de până la 10 lei în total, înregistrate în sistemul informațional. Determinarea și stingerea prin anulare a quantumului respectiv al restanțelor în sistemul informațional se efectuează individual de către organele abilitate cu atribuții de administrare fiscală, menționate la art.131 alin.(1) din prezentul cod.

Articolul 173. Stingerea obligației fiscale prin prescripție

Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligația fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripție în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge și obligația fiscală a contribuabilului.

Stingerea obligației fiscale în urma survenirii termenelor de prescripție se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

Articolul 174. Stingerea obligației fiscale prin scădere

(1) Stingerea obligației fiscale prin scădere are loc în situațiile în care contribuabilul persoană fizică:

a) a decedat;

b) este declarat mort;

c) este declarat dispărut fără veste;

d) este declarat lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(2) În cazurile enumerate la alin.(1), stingerea prin scădere se face în mărimea întregii obligații fiscale – dacă persoana nu a lăsat (nu dispune de) bunuri – sau în mărimea părții nestinse din obligația fiscală – dacă averea lăsată de ea (averea existentă) este insuficientă.

(3) Stingerea prin scădere a obligației fiscale a contribuabilului persoană juridică are loc în urma încetării activității lui prin lichidare, inclusiv pe cale judiciară, prin reorganizare, precum și în cazul în care stingerea ei prin executare silită în conformitate cu prezentul cod este imposibilă.

(4) Stingerea obligației fiscale prin scădere are loc în temeiul unei decizii a conducerii organului cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă. În cazul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale, decizia se adoptă de către consiliul local.

(5) Suma obligațiilor fiscale stinse prin scădere conform prezentului articol este luată în evidență specială, care este parte componentă a evidenței generale, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. În cazurile prevăzute la art.186 alin.(5), sumele luate în evidență specială se restabilesc.

(6) Serviciul Fiscal de Stat prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte trimestriale și anuale privind suma obligațiilor fiscale luate în evidență specială.

(7) Din data expirării valabilității actului de suspendare, obligațiile fiscale, luate în evidență specială conform art.206 alin.(1) lit.c) și lit.e) se restabilesc în conturile contribuabilului cu data inițială a actului de suspendare.

Articolul 174-1. Stingerea simplificată a obligației fiscale prin scădere

(1) În lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală sau de pseudoactivitate de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat stinge simplificat obligația fiscală prin scădere contribuabililor persoane juridice și persoane fizice care practică activitate de întreprinzător, în condițiile prezentului articol.

(2) Serviciul Fiscal de Stat stinge simplificat prin scădere obligația fiscală, conform art.174 alin.(4), în cazul în care stabilește în cumul că:

a) persoana juridică are datorii la bugetul de stat, la bugetul local și/sau la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;

b) persoana juridică nu este fondator al unei persoane juridice;

c) persoana juridică, în decursul ultimelor 24 de luni consecutive, nu a depus dările de seamă fiscale prevăzute de legislație și nu a efectuat operații pe nici un cont bancar și/sau cont de plăți;

d) față de persoana juridică au fost aplicate toate măsurile de executare silită a obligației fiscale prevăzute de lege;

e) persoana juridică nu dispune de bunuri care pot fi urmărite în scopul executării obligației fiscale.

(3) Lista contribuabililor ale căror obligații fiscale au fost stinse simplificat prin scădere se prezintă entității abilitate cu dreptul de înregistrare de stat de către Serviciul Fiscal de Stat pentru a iniția din oficiu procedura de radiere din Registrul de stat.

Articolul 175. Stingerea obligației fiscale prin compensare

(1) Stingerea obligației fiscale prin compensare se efectuează prin trecerea în contul restanței a sumei plătite în plus sau a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită.

(2) Compensarea se efectuează la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat sau la cererea contribuabilului dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(3) În termen de până la 30 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor. Pentru contribuabilii care au depus dezacord împotriva actului de control, Serviciul Fiscal de Stat întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare în termen de până la 45 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului.

(4) În termen de 7 zile de la data primirii documentului de plată, Trezoreria de Stat trece, după caz, dintr-un cont al bugetului în alt cont al aceluiași buget sau în contul unui alt buget sumele consemnate în documentul de plată. După executarea documentului de plată, Trezoreria de Stat remite, după caz, Serviciului Fiscal de Stat sau Serviciului Vamal extrasul din conturile trezoreriale de venituri.

(5) După ce a primit extrasul din conturile trezoreriale de venituri, Serviciul Fiscal de Stat face înscrierile de rigoare în contul personal al contribuabilului, iar Serviciul Vamal remite extrasul cel târziu a doua zi unităților sale.

(6) Excedentul sumei compensate, la cerere, poate fi restituit contribuabilului sau lăsat în contul stingerii unei viitoare obligații fiscale de alt tip. În caz de nedepunere a cererii, excedentul se lasă în contul stingerii obligației fiscale de același tip.

(7) Excedentul sumei compensate se restituie contribuabilului sau se utilizează, conform prevederilor art.101 alin.(8), art.101-1 alin.(4) sau art.125 alin.(5), în cazul stingerii restanțelor față de bugetul public național. În acest scop, suma neachitată a

obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 100 lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național.

(8) În scopul atestării lipsei restanțelor față de buget, în scopul beneficiii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală, în scopul anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului emise pentru asigurarea încasării restanțelor, precum și în cazurile admiterii de erori la perfectarea documentelor de plată, se vor considera stinse sumele de impozite, taxe, alte plăți, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi pentru care, la data examinării contului personal generalizat al contribuabilului, documentele trezoreriale de plată privind stingerea obligațiilor fiscale prin compensare au fost perfectate și remise organului corespunzător spre executare.

(9) Stingerea obligației fiscale prin compensare se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită

(1) Cu excepția cazurilor cînd legislația fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se face în modul și în termenele stabilite la art.175 numai dacă acesta nu are restanțe. Termenul specificat la art.175 se suspendă în cazul în care contribuabilul care solicită restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației, urmează a fi restituită este învinuit de săvîrșirea unei infracțiuni prin intermediul tranzacțiilor economice care a condus la apariția dreptului la restituirea sumelor impozitelor și/sau taxelor și față de el a fost pornită urmărirea penală pînă la încetarea urmării penale, scoaterea de sub urmărire penală, pronunțarea unei sentințe de achitare definitive sau a unei sentințe definitive de încetare a procesului penal față de contribuabilul respectiv.

(1-1) Dacă prin prezentarea unei declarații cu privire la impozitul pe venit corectate după termenul stabilit de legislație se stabilește o sumă a impozitului pe venit plătită în plus, suma pasibilă restituirii conform alin.(1) se micșorează cu suma desemnată procentual pentru perioada fiscală corespunzătoare.

(2) Cu excepția cazurilor în care legislația fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului persoană juridică se efectuează de Trezoreria de Stat la conturile lui bancare și/sau de plăți, iar contribuabilului persoană fizică - la conturile lui bancare și/sau de plăți sau în numerar.

(2-1) Persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător vor depune cererea privind restituirea impozitului pe venit plătit în plus începând cu 1 iunie – pentru cele prezentate în mod electronic și 1 iulie – pentru cele prezentate pe suport de hârtie, cu excepția cazului în care persoana fizică intenționează să își schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova.

(3) Dacă suma plătită în plus și suma care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, contribuabilului i se plătește o dobândă, calculată în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă. Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobîndă nu se calculează.

(4) Calculul dobînzii, efectuat și prezentat de către contribuabil organului cu atribuții de administrare fiscală respectiv, se verifică și se aprobă de conducerea acestui organ și se anexează la ordinul de plată care prevede plata dobînzii. În cazul impozitelor și taxelor locale administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, ordinul de plată va fi întocmit de Serviciul Fiscal de Stat în baza documentelor prezentate de acest serviciu. Plata dobînzii se va efectua din bugetul în care au fost vărsate impozitele și taxele respective.

Articolul 177. Stingerea obligației fiscale prin executare silită

Stingerea obligației fiscale prin executare silită are loc prin acțiunile întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forțată a restanțelor în conformitate cu legislația fiscală.

Articolul 178. Data stingerii obligației fiscale

(1) Dată a stingerii obligației fiscale prin achitare se consideră:

a) în cazul achitării prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, altele decît cardurile de plată (prin virament) – data la care a fost debitat contul de plăți al contribuabilului în contul obligației fiscale respective. Debitarea contului de plăți se confirmă prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de plăți;

b) în cazul achitării în numerar – data primirii numerarului prin intermediul băncilor (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată în contul obligației fiscale respective. Primirea numerarului se confirmă prin ordin de încasare a numerarului și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care

se indică data primirii numerarului;

c) în cazul achitării prin intermediul cardurilor de plată – data la care a fost debitat contul de plăți la care este atașat cardul de plată al contribuabilului pentru înscrierea sumei la buget în contul obligației fiscale respective. Debitarea contului de plăți la care este atașat cardul de plată se confirmă prin bonul (chitanța) de plată cu card de plată perfectat la terminal POS sau la alt dispozitiv de utilizare a cardurilor de plată, bon (chitanță) ce se eliberează deținătorului de card, și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de card;

d) în cazul achitării prin intermediul Serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) – data efectuării plății de către contribuabil, confirmată de către Serviciul MPay printr-o notificare către organul de stat competent privind efectuarea completă a plății și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data efectuării plății.

(2) Dată a stingerii obligației fiscale prin anulare este considerată data indicată în actul de anulare.

(3) Dată a stingerii obligației fiscale prin prescripție este considerată prima zi după data în care a expirat termenul de prescripție.

(4) Dată a stingerii obligației fiscale prin scădere este considerată data:

a) întocmirii actului comun al autorității administrației publice locale și al Serviciului Fiscal de Stat prin care ele constată că persoana decedată, declarată moartă, dispărută fără veste, lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă nu deținea (nu deține) bunuri;

b) rămînerii definitive a deciziei de încetare a activității persoanei juridice;

c) emiterii deciziei privind derularea procesului de lichidare (dizolvare) sau hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate.

(5) Dată a stingerii obligației fiscale prin compensare este considerată data la care Trezoreria de Stat a executat documentele de plată.

(6) Dată a stingerii obligației fiscale prin executare silită este considerată data la care sumele obținute în urma acțiunilor de executare silită au fost înscrise în contul bugetului respectiv.

Articolul 179. Succesiunea stingerii obligațiilor fiscale

(1) Stingerea obligațiilor fiscale, conform legislației fiscale, are loc după criteriul cronologic de naștere a fiecărui tip de obligație fiscală indicat în documentul privitor la

stingerea ei.

(2) În caz de nerespectare de către contribuabil a prevederilor alin. (1), Serviciul Fiscal de Stat este în drept să stingă obligația fiscală a acestuia conform succesiunii stabilite la alin.(1).

Articolul 180. Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale

(1) În cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, termenul de stingere a obligației fiscale poate fi modificat, în conformitate cu prezentul articol, pe o perioadă de până la 12 luni consecutive, cu calcularea unei majorări de întârziere, în conformitate cu prevederile art.228, și cu aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligației fiscale sub formă de gaj.

(2) Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale se efectuează prin:

- a) amânarea stingerii obligației fiscale (stingerea se va efectua printr-o plată unică);
- b) eşalonarea stingerii obligației fiscale (stingerea se va efectua în rate).

(3) Amânarea sau eşalonarea stingerii obligației fiscale se acordă contribuabilului în următoarele cazuri:

- a) calamități naturale și tehnogene;
- b) distrugere accidentală a clădirilor de producție;
- c) împrejurare imprevizibilă și de neînlăturat, care împiedică în mod efectiv capacitatea de producție pe o perioadă lungă de timp și executarea obligației contractuale a contribuabilului;
- d) datorii ale autorităților sau instituțiilor publice (finanțate de la bugetul public național) față de contribuabil, doar în limitele sumelor datorate, precum și impozitelor și taxelor aferente acestora;
- e) alte circumstanțe, stabilite de Ministerul Finanțelor, ce îndreptățesc contribuabilul de a beneficia de modificarea termenului de stingere a obligațiilor fiscale.

Cazurile amânării sau eşalonării stingerii obligației fiscale expuse la lit.a)-c) urmează a fi confirmate prin acte emise de autoritățile sau instituțiile competente.

(4) Amânarea sau eşalonarea stingerii obligației fiscale se acordă cu condiția stingerii obligației fiscale curente în perioada termenului de amânare sau eşalonare.

(5) Amânarea sau eşalonarea stingerii obligației fiscale se acordă în baza unui contract-tip, care se încheie între Serviciul Fiscal de Stat și contribuabil.

(6) Procedura de modificare a termenului de stingere a obligației fiscale, modelul contractului-tip privind modificarea termenului de stingere a obligației fiscale, inclusiv modul de intrare în vigoare, de suspendare, de modificare și de reziliere a acestuia, sînt stabilite de Ministerul Finanțelor.

(7) În cazul nerespectării de către contribuabil a clauzelor contractului de amînare sau eșalonare a stingerii obligației fiscale, acesta este reziliat din momentul în care Serviciul Fiscal de Stat a depistat încălcările.

(8) Nu se admite încheierea unui nou contract de amînare sau eșalonare a uneia și aceleiași obligații fiscale cu contribuabilul care nu a îndeplinit condițiile contractului precedent.

(9) Pînă la expirarea termenului de stingere a obligației fiscale, modificat prin amînare sau eșalonare, nu se vor întreprinde acțiuni de executare silită asupra obligației fiscale care este obiect al contractului.

Capitolul 6. Responsabilitatea de stingerea obligației fiscale

Articolul 181. Responsabilitatea persoanei cu funcție de răspundere de stingerea obligației fiscale a contribuabilului

(1) Persoana cu funcție de răspundere responsabilă de stingerea obligației fiscale a contribuabilului este conducătorul lui sau o altă persoană a acestuia care, în virtutea obligațiilor de serviciu, era/este obligată să stingă obligația fiscală în modul și în termenele stabilite. În cazul în care contribuabilul nu are persoană cu funcție de răspundere, responsabil de stingerea obligației fiscale este el însuși.

(2) Persoana cu funcție de răspundere este responsabilă de toate obligațiile fiscale ale contribuabilului, indiferent de data apariției lor.

(3) Obligațiile fiscale ale contribuabilului de care persoana cu funcție de răspundere este responsabilă în conformitate cu prezentul articol rămîn obligații ale acestuia pînă la stingerea lor deplină.

(4) Pentru neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezentul articol și a altor obligații prevăzute de legislația fiscală, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului poartă răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 182. Responsabilitatea persoanei cu funcție de răspundere a contribuabilului obligat să rețină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întîrziere (penalitățile) și/sau amenzile și să le verse la buget

(1) Persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului obligat, conform legislației fiscale, să rețină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întârziere (penalitățile) și/sau amenzile și să le verse la buget este responsabilă de plata impozitelor și taxelor, majorărilor de întârziere și/sau amenzilor nereținute, nepercepute și netransferate în modul stabilit la buget dacă:

a) reținerea, perceperea sau transferul intră în atribuțiile ei;

b) ea a știut sau trebuia să știe că impozitele, taxele, majorările de întârziere (penalitățile) și/sau amenzile nu au fost reținute, percepute sau transferate de contribuabil.

(2) Obligația de a reține sau percepe impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi rămîne a fi a contribuabilului a cărei persoană cu funcție de răspundere este obligată să le rețină sau să le perceapă de la o altă persoană și să le transfere pînă cînd impozitele, taxele, majorările de întârziere (penalitățile) și/sau amenzile vor fi declarate sau trebuiau să fie declarate de persoana de la care trebuia să fie reținute sau percepute ori pînă la stingerea lor totală în celelalte cazuri.

(3) Obligațiile fiscale ale contribuabilului pentru care persoana lui cu funcție de răspundere este responsabilă în conformitate cu prezentul articol rămîn obligații ale contribuabilului pînă la stingerea lor deplină în cazul reținerii sau perceperii impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere și/sau amenzilor de la alte persoane.

(4) Pentru neîndeplinire a obligațiilor prevăzute de prezentul articol și a altor obligații prevăzute de legislația fiscală, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului poartă răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 183. Responsabilitatea persoanei care dobîndește o proprietate de a stinge restanța persoanei care îi transmite proprietatea

Dacă o persoană care are restanță transmite o proprietate unei alte persoane, iar acestea sînt interdependente, persoana care primește proprietatea este responsabilă de stingerea restanței în mărimea diferenței dintre valoarea de piață a proprietății dobîndite și suma plătită efectiv pentru ea.

Articolul 184. Responsabilitatea pentru obligațiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare

(1) Obligațiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare le stinge, din contul mijloacelor ei bănești inclusiv din veniturile obținute din comercializarea activelor ei, organul, organizația, persoana, responsabili, conform legislației, de lichidarea acesteia.

(2) În cazul aplicării modalităților de depășire a insolvenței, obligațiile fiscale se sting în conformitate cu legislația respectivă.

Articolul 185. Responsabilitatea pentru obligațiile fiscale ale persoanei în cazul reorganizării ei

(1) Obligațiile fiscale ale persoanei reorganizate le stinge succesorul ei.

(2) Stingerea obligației fiscale a persoanei reorganizate este impusă succesoriului ei indiferent de faptul că acesta a știut ori nu, înainte de finalizarea reorganizării, că persoana reorganizată nu a stins sau a stins parțial obligația fiscală.

(3) Reorganizarea persoanei nu schimbă pentru succesoriul acesteia termenii de stingere a obligației ei fiscale. În cazul reorganizării persoanei, drepturile și obligațiile ei trec la întreprinderea nou-creată. Înainte de a se reorganiza, întreprinderea va înștiința despre aceasta Serviciului Fiscal de Stat pentru efectuarea unui control fiscal și determinarea volumului de drepturi și obligații succesoare ale persoanei nou-create.

(4) În cazul existenței mai multor succesori, fiecare dintre ei poartă răspundere, în limita drepturilor și obligațiilor preluate în urma reorganizării, pentru stingerea obligației fiscale a persoanei reorganizate.

(5) Responsabilitatea asumată de succesoriul persoanei reorganizate devine obligația lui fiscală care, în cazul reorganizării acestuia, trece la succesoriului lui.

(6) În cazul reorganizării prin contopirea mai multor persoane, persoana astfel creată este considerată succesori al fiecărei persoane contopite în stingerea obligațiilor ei fiscale.

(7) În cazul reorganizării persoanei prin absorbție, persoana absorbantă este considerată succesoriul acesteia în stingerea obligației ei fiscale.

(8) În cazul reorganizării persoanei prin divizare, persoanele astfel create sînt considerate succesori primii în stingerea obligațiilor ei fiscale proporțional cotei ce le aparține.

(9) În cazul reorganizării persoanei prin separare, persoana reorganizată și persoana care s-a constituit în urma separării sînt responsabile de stingerea obligației fiscale a persoanei reorganizate proporțional cotei ce le aparține.

(10) În cazul reorganizării persoanei prin transformare, persoana astfel creată este considerată succesoriul celei dintîi în stingerea obligației ei fiscale.

Articolul 186. Stingerea obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice decedate, declarate decedate sau dispărute fără veste, ale persoanelor ocrotite

(1) Obligația fiscală a persoanei fizice decedate sau declarate moartă, în modul stabilit, o stinge fiecare moștenitor al ei în limitele valorii bunurilor moștenite și proporțional părții sale de moștenire.

(2) Obligația fiscală a persoanei fizice declarate, în modul stabilit, dispărută fără veste se stinge de către tutorele numit să administreze bunurile dispărutului din contul acestora.

(3) Obligația fiscală a persoanei fizice minore sau a persoanei fizice adulte în privința căreia a fost instituită măsura de ocrotire judiciară o sting părinții, ocrotitorul provizoriu, curatorul sau tutorele din contul bunurilor acesteia. În cazul în care persoana ocrotită conform legii sau hotărârii judecătorești are capacitatea să stingă de sine stătător obligațiile, obligația fiscală a acesteia se stinge de către ea însăși.

(4) Obligația fiscală care nu a putut fi stinsă, în conformitate cu prezentul articol, din cauza insuficienței de bunuri se stinge prin scădere, efectuată de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul cod.

(5) În cazul în care instanța judecătorească emite o decizie de anulare a declarării persoanei fizice moartă sau dispărută fără veste ori o decizie de recunoaștere a capacității depline de exercițiu, acțiunea obligațiilor fiscale stinse anterior prin scădere se restabilește, fără a se aplica majorările de întârziere și amenzile pentru perioada cuprinsă între momentul declarării persoanei fizice moartă sau dispărută fără veste, sau lipsită de capacitate de exercițiu, sau cu capacitate de exercițiu restrânsă și data emiterii deciziei respective.

Capitolul 7. Darea de seamă fiscală

Articolul 187. Prezentarea dării de seamă fiscale

(1) În cazurile prevăzute de legislația fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte în termenul stabilit dări de seamă pentru fiecare tip de impozit sau de taxă, pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

(2) Cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislația fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dări de seamă privind impozitele, taxele, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

(2-1) Darea de seamă fiscală se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în forma și în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat, după cum urmează:

a) - abrogată;

b) începînd cu 1 ianuarie 2013 – de către subiecții înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A.;

c) începînd cu 1 iulie 2016 – de către subiecții care au, conform numărului scriptic de salariați înregistrat în anul precedent, mai mult de 10 persoane angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte;

d) începînd cu 1 ianuarie 2017 – de către contribuabilii care la situația din 1 ianuarie 2016 aveau angajați mai mult de 5 salariați;

e) începînd cu 1 ianuarie 2017, pentru perioadele fiscale începînd cu anul 2017 – de către subiecții care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției;

f) începînd cu 1 ianuarie 2017 – de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației;

g) începînd cu 1 ianuarie 2019 – de către contribuabilii care au 5 și mai mulți angajați;

h) de la data luării în evidență fiscală (atribuirii codului fiscal) – de către persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.d), indiferent de numărul de angajați.

(2-2) Forma și modul de prezentare a dărilor de seamă cu utilizarea metodelor automatizate de raportare electronică pentru contribuabilii care le utilizează benevol sînt similare celor expuse la alin.(2-1).

(3) Darea de seamă fiscală, de regulă, trebuie să conțină:

a) denumirea (numele și prenumele) contribuabilului;

b) codul fiscal al contribuabilului, iar după caz și codul subdiviziunii acestuia;

c) perioada fiscală pentru care se prezintă;

d) tipul impozitului, al taxei, al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, al contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

e) obiectul impozabil (baza impozabilă);

f) cota impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

g) facilitățile fiscale;

h) suma impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii;

i) alte date și informații;

j) pentru darea de seamă pe suport de hârtie – semnătura persoanelor responsabile (conducătorul și contabilul-șef) ale contribuabilului sau semnătura contribuabilului (a reprezentantului acestuia);

k) pentru darea de seamă în format electronic – semnătura electronică, aplicată în modul stabilit de Guvern, sau semnătura electronică de autentificare, aplicată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat, a persoanelor menționate la lit.j).

(3-1) Dacă contribuabilul (cu excepția contribuabililor înregistrați de către entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat) își încetează activitatea pe parcursul anului fiscal, persoana responsabilă a acestuia este obligată să prezinte, în termen de 60 de zile de la luarea deciziei de încetare a activității, Serviciului Fiscal de Stat informația despre încetarea activității, în forma aprobată de Serviciul Fiscal de Stat. La informație se anexează copia de pe decizia de încetare a activității, adoptată de fondatori, precum și copia de pe avizul privind inițierea procedurii de încetare a activității, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(4) Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere semnează darea de seamă fiscală, asumându-și răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date și informații false sau eronate.

(5) Darea de seamă fiscală se consideră prezentată la data la care Serviciul Fiscal de Stat o primește, dacă este întocmită în modul stabilit de legislația fiscală și dacă este perfectată în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Darea de seamă fiscală se consideră recepționată de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu alin.(5) în cazul în care contribuabilul prezintă dovezi în acest sens: un exemplar de dare de seamă fiscală cu mențiunea Serviciului Fiscal de Stat că a primit-o, o recipisă, eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, avizul poștal, o recipisă electronică de confirmare a acceptării acesteia în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat etc.

(7) Instrucțiunile privind modul de întocmire și de prezentare a dărilor de seamă fiscale, inclusiv a celor unificate, se emit de Serviciul Fiscal de Stat dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

Articolul 188. Darea de seamă fiscală corectată

(1) Darea de seamă fiscală corectată este versiunea dării de seamă fiscale precedente.

(2) Contribuabilul care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține o greșeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală

corectată, conform formularului și modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă fiscală care se corectează.

(3) Darea de seamă fiscală corectată, depusă înainte sau în termenul stabilit pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale pe o anumită perioadă fiscală se consideră dare de seamă fiscală pentru perioada respectivă.

(4) Darea de seamă fiscală corectată nu va fi luată în considerare și, prin urmare, nu va fi modificată darea de seamă precedentă dacă cea corectată a fost prezentată:

a) - abrogată;

b) după emiterea de către conducerea organului care exercită controlul a unei decizii scrise cu privire la inițierea efectuării unui control fiscal, al cărui obiect va fi și darea de seamă prezentată greșit sau cu omisiuni;

c) pe o perioadă supusă unei verificări documentare sau după ea.

Articolul 188-1. Prezentarea dărilor de seamă fiscale și termenul de plată a obligațiilor fiscale în legătură cu lichidarea agentului economic

(1) Agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte în prealabil Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală stabilită la art.12-1 alin.(3) lit.a) în termen de cel mult 5 luni de la data înregistrării dizolvării.

(2) Agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală stabilită la art.12-1 alin.(3) lit.b) în termen de cel mult 30 de zile de la data aprobării bilanțului definitiv de lichidare.

(3) Agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat toate dările de seamă fiscale cel târziu la data prezentării conform alin.(2) din prezentul articol a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

(4) Dacă procesul de lichidare durează peste perioada anului fiscal în care a fost inițiată procedura de lichidare, agentul economic aflat în proces de lichidare este obligat să prezinte darea de seamă cu privire la impozitul pe venit conform art.83.

(5) Dacă în procesul de lichidare, pe parcursul anului fiscal, apare necesitatea de prezentare a unei dări de seamă fiscale corectate, aceasta va substitui darea de seamă anterioară pentru perioada fiscală respectivă.

(6) Termenul de plată a obligațiilor fiscale, calculate în baza dării de seamă cu privire la impozitul pe venit, prezentată conform alin.(1) sau (2) din prezentul articol, se

consideră data prezentării dării de seamă respective.

(7) Dacă în urma controlului fiscal se constată lipsa datoriilor față de creditori și bugetul public național, precum și lipsa activelor pasibile repartizării, darea de seamă privind impozitul pe venit prezentată în prealabil se consideră a fi finală și se prezintă bilanțul de lichidare.

Articolul 189. Calcularea impozitelor și taxelor de către Serviciul Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele contribuabililor în urma controalelor fiscale, dacă au fost stabilite cazuri de nerespectare a legislației fiscale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislația fiscală.

(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte, efectuând ulterior recalcularea lor după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) pot fi aplicate persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător în cadrul utilizării metodelor indirecte de estimare în conformitate cu prevederile cap.11-1 din prezentul titlu.

Capitolul 8. Evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale

Articolul 190. Principiile generale de evidență a obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale

(1) Evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale se ține de către contribuabil de sine stătător, dacă legislația nu prevede altfel, pentru a se estima baza impozabilă, quantumul obligațiilor fiscale calculate, modificate, stinse și restante.

(2) Contabilitatea și/sau o altă evidență pe care se întemeiază evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale trebuie să reflecte oportun, integral și veridic operațiunile contribuabilului și situația lui financiară.

(3) Pentru a controla stingerea obligațiilor fiscale, Serviciul Fiscal de Stat, alte autorități cu atribuții de administrare fiscală, în cazurile prevăzute expres de legislația fiscală, țin evidența acestora, înscriind în conturile personale ale contribuabilului, deschise pentru fiecare impozit și taxă, quantumul, data apariției, modificării sau

stingerii lor.

(4) Înscrierile în conturile personale ale contribuabilului se efectuează conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Evidența impozitelor și taxelor locale pe obiectele impozabile care nu se află în raza de activitate a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei evidență este contribuabilul o ține subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază se află obiectul impozabil. Evidența impozitelor și taxelor calculate de serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale se ține de aceste servicii.

Articolul 191. Avizul de plată a obligației fiscale

(1) Avizul de plată a obligației fiscale reprezintă o înștiințare scrisă prin care Serviciul Fiscal de Stat sau o altă autoritate cu atribuții de administrare fiscală cere contribuabilului să stingă obligațiile fiscale indicate în el.

(2) Avizul de plată se întocmește și se remite contribuabilului în cazul în care obligația fiscală este calculată de Serviciul Fiscal de Stat sau de o altă autoritate publică cu atribuții de administrare fiscală, excepție făcând cazurile în care calculul este efectuat în funcție de rezultatele controalelor fiscale.

(3) Dacă în calculul obligației fiscale, pentru care a fost remis aviz de plată, au fost făcute rectificări, Serviciul Fiscal de Stat sau o altă autoritate cu atribuții de administrare fiscală întocmește și expediază contribuabilului un aviz de plată rectificat.

(4) Formularul tipizat al avizului de plată a obligației fiscale se aprobă de Ministerul Finanțelor.

(5) Avizul de plată a obligației fiscale trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

a) denumirea (numele și prenumele) contribuabilului;

b) codul fiscal al contribuabilului;

c) data emiterii sale;

d) tipul, termenele de stingere și suma obligației fiscale;

e) adresa și codul fiscal al Serviciului Fiscal de Stat sau al unei alte autorități care a întocmit avizul de plată.

(6) Avizul de plată a obligației fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit și este valabil pînă la stingerea obligației fiscale sau pînă la anularea lui.

Articolul 192. Termenul de remitere a avizului de plată și termenul de stingere a obligației fiscale

(1) Avizul de plată a obligației fiscale se remite contribuabilului pînă la expirarea termenului de stingere a obligației fiscale indicat în el, dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(2) Obligațiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.

(3) Dacă avizul de plată a fost remis contribuabilului după expirarea termenului de stingere a obligației fiscale, majorarea de întârziere (penalitatea) și/sau amenda pentru nestingerea ei în termen se aplică după expirarea a 10 zile calendaristice de la data la care contribuabilul a primit avizul de plată.

Capitolul 9. Executarea silită a obligației fiscale

Articolul 193. Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale

Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale sînt:

a) existența restanței, ținîndu-se cont de prevederile art.252;

b) neexpirarea termenelor de prescripție stabilite în prezentul cod;

c) necontestarea faptului de existență a restanței și mărimii ei în cazurile prevăzute la art.194 alin.(1) lit.c) și d);

d) contribuabilul nu se află în procedură de lichidare (dizolvare) sau în proces de insolabilitate conform prevederilor legislației în vigoare, cu excepția obligației fiscale calculate după intentarea procedurii de insolabilitate, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012.

Articolul 194. Modalitățile de executare silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se efectuează prin:

a) încasare a mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului, cu excepția celor de pe conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social);

b) ridicare de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină;

- c) urmărirea a bunurilor contribuabilului, cu excepția celor consemnate la lit.a) și b);
- d) urmărirea a datoriilor debitoare ale contribuabililor prin modalitățile prevăzute la lit.a), b) și c).

(2) Urmărirea bunurilor se face prin sechestrare, comercializare și ridicare.

(3) În cazul în care, după ce s-au aplicat modalitățile de executare silită, obligația fiscală a contribuabilului care desfășoară activitate de întreprinzător nu a fost stinsă în totalitate, iar aplicarea ulterioară a executării silite este imposibilă, Serviciul Fiscal de Stat are dreptul să inițieze aplicarea modalităților de depășire a insolvabilității în conformitate cu legislația. Obligația fiscală a persoanei fizice neînregistrate ca subiect al activității de întreprinzător se stinge în modul prevăzut de prezentul cod.

Articolul 195. Organele abilitate cu executarea silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(2) Executarea silită a obligației fiscale calculate de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale se efectuează în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Articolul 196. Regulile generale de executare silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se face în zile lucrătoare, între orele 6.00 și 22.00. Executarea silită în alt timp se admite în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui se eschivează de la ea.

(2) Dacă contribuabilul nu poate fi găsit pe adresele cunoscute, Serviciul Fiscal de Stat va solicita intervenția autorităților publice competente.

(3) În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii cererii prevăzute la art.161 alin.(6), dosarul contribuabilului privind acțiunile de executare silită întreprinse față de acesta se va transmite subdiviziunii responsabile a Serviciului Fiscal de Stat în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) - abrogat.

(5) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să aplice una sau mai multe modalități de executare silită a obligației fiscale. Executarea silită a obligației fiscale în modul prevăzut la art.194 alin.(1) lit.b), c) și d) se face în temeiul unei hotărâri emise de conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, care are valoare de document executoriu.

(6) Cheltuielile aferente executării silite a obligației fiscale se efectuează de la bugetul de stat, urmînd să fie recuperate din contul contribuabilului, cu excepția comisioanelor percepute de bancă la predarea mijloacelor în numerar de către funcționarii fiscali conform art.198.

Articolul 197. Încasarea de mijloace bănești de pe conturile bancare și/sau de plăți ale contribuabilului

(1) Începînd cu ziua următoare celei în care a apărut restanța sau în care s-a aflat despre apariția ei, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să înainteze ordine incaso, care au valoare de documente executorii, la conturile bancare și/sau de plăți (cu excepția contului de împrumut, a conturilor bancare și/sau de plăți deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător (în cazul executorilor judecătorești - numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislației insolabilității) ale contribuabilului dacă acesta dispune de ele și dacă Serviciul Fiscal de Stat le cunoaște. Pentru toate categoriile de conturi bancare și/sau de plăți înscrise în Registrul fiscal de stat, ordinele incaso se emit în monedă națională. La executarea ordinului incaso emis în moneda națională înaintat la contul în valută străină al contribuabilului, banca efectuează operațiunea de cumpărare a valutei străine contra monedei naționale aplicînd cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea leilor moldovenești la bugetul public național în aceeași zi.

(1-1) Încasarea de mijloace bănești de pe conturile bancare și/sau de plăți deținute de către notari, avocați, administratori autorizați și mediatori se efectuează conform prevederilor prezentului articol.

(2) În cazul în care contribuabilul deține la contul său bancar și/sau contul de plăți mijloace bănești, banca (sucursala sau filiala acesteia) este obligată să execute, în limita acestor mijloace, ordinul incaso a Serviciului Fiscal de Stat în decursul a 24 de ore din momentul în care a fost primit.

(2-1) În cazul în care în ziua sau anterior recepționării ordinului incaso privind încasarea mijloacelor bănești de pe conturile bancare și/sau de plăți ale contribuabilului au fost înaintate alte documente executorii și/sau în aceeași zi au fost înaintate alte ordine incaso pentru același cont/conturi bancare și/sau de plăți, emise de organele legal abilitate, și mijloacele bănești disponibile în aceste conturi nu sînt suficiente pentru executarea integrală a ordinelor incaso și a documentelor executorii indicate, acestea (ordinul incaso și documentul executoriu) se remit de către bancă (sucursală sau filială) în aceeași zi primului executor judecătoresc emitent, pentru încasarea și distribuirea mijloacelor bănești în ordinea satisfacerii creanțelor și conform

procedurii stabilite de Codul de executare. În aceeași zi, banca (sucursala sau filiala) va informa în scris și/sau prin alte metode legale Serviciul Fiscal de Stat despre existența altor ordine incaso și/sau documente executorii și despre remiterea acestora executorului judecătoresc corespunzător.

(3) În cazul în care contribuabilul nu deține la contul său bancar și/sau de plăți mijloace bănești pentru a stinge, total sau parțial, obligația fiscală și nu există situațiile prevăzute la alin.(2-1), banca (sucursala sau filiala acesteia) remite Serviciului Fiscal de Stat, în termen de 3 ore după termenul reglementat de alin.(2) al prezentului articol, informația privind executarea ordinului incaso. În cazul suspendării operațiunilor la contul bancar și/sau de plăți pentru nestingerea obligației fiscale, banca (sucursala sau filiala acesteia) informează imediat Serviciul Fiscal de Stat despre înscrierea în contul contribuabilului a mijloacelor bănești. Procedura încasării incontestabile a mijloacelor de la conturile bancare și/sau de plăți se stabilește de Banca Națională a Moldovei în comun cu Ministerul Finanțelor.

(3-1) Pentru situațiile reglementate la alin.(2-1) al prezentului articol se vor aplica prin analogie dispozițiile art.92 din Codul de executare.

(3-2) În urma alăturării realizate conform procedurii stabilite la alin.(3-1) al prezentului articol și după expirarea termenului de alăturare stabilit la art.92 din Codul de executare, executorul judecătoresc va comunica, în termen de 3 zile, Serviciului Fiscal de Stat despre toate acțiunile și actele care trebuie sau au fost realizate cu această ocazie, în special cele care vizează gradul de prioritate a creanțelor care concurează pentru mijloacele bănești aflate pe conturile debitorului ce sînt implicate în procedura de executare respectivă și va solicita avizul Serviciului Fiscal de Stat în acest sens.

(3-3) Repartizarea sumelor încasate de pe conturile debitorului, precum și a sumelor bănești rezultate din alte acțiuni de executare silită (în spețele care vizează și creanțele statului) se va realiza conform prevederilor legale în vigoare și doar în baza avizului pozitiv al Serviciului Fiscal de Stat.

În cazul primirii refuzului privind ordinea de repartizare a sumelor, actele ulterioare în acest sens ale executorului judecătoresc sînt lovite de nulitate, executorul judecătoresc fiind obligat să se conformeze prescripțiilor privind modul de repartizare a sumelor indicate de către Serviciul Fiscal de Stat, ținînd cont de prevederile legislației în vigoare.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul în care în contul bancar și/sau de plăți al contribuabilului sînt înscrise mijloace bănești încasate de la comercializarea bunurilor gajate, în limita sumelor direcționate spre plata cheltuielilor aferente vînzării bunului gajat și în limita creanțelor care se plătesc din produsul vînzării bunului gajat.

Articolul 198. Ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar

(1) Executarea silită a obligației fiscale prin ridicarea de mijloace bănești în numerar este aplicată contribuabilului care corespunde noțiunii de la art.5 pct.2).

(2) Pentru ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, funcționarul fiscal controlează locurile și localurile în care contribuabilul păstrează numerarul, precum și rețeaua lui comercială.

(3) Prin derogare de la art.129 pct.4), în calitate de reprezentant al contribuabilului, la ridicarea mijloacelor bănești în numerar participă casierul (gestionarul) sau un alt angajat care îl înlocuiește. Aceștia sînt obligați să prezinte documentele necesare și să asigure accesul liber la seiful casei contribuabilului, în încăperea izolată a casei, precum și în rețeaua lui comercială.

(4) Deschiderea fără consimțămîntul reprezentantului contribuabilului sau în lipsa acestuia a locurilor și localurilor în care se păstrează numerarul se efectuează în prezența a 2 martori asistenți. Pînă la sosirea acestora din urmă, funcționarul fiscal sigilează locurile și localurile.

(5) Faptul ridicării numerarului și al deschiderii locurilor și localurilor fără consimțămîntul reprezentantului contribuabilului este consemnat în acte semnate de cei prezenți. Actele se întocmesc în două exemplare. Exemplarul al doilea se remite contribuabilului sau reprezentantului acestuia contra semnătură pe primul exemplar sau se expediază recomandat contribuabilului în aceeași zi sau în următoarea zi lucrătoare.

(6) Funcționarul fiscal predă mijloacele bănești ridicate băncii (sucursalei sau filialei acesteia) proxime, care este obligată să le primească și să le transfere la bugetele respective pentru stingerea restanțelor. Valuta străină se predă băncii (sucursalei sau filialei acesteia) contra lei moldovenești la cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea ulterioară a leilor moldovenești la bugetele respective. Valuta străină care nu poate fi comercializată (de exemplu, valuta străină care nu este solicitată pe piața valutară internă) se păstrează la banca (sucursala sau filiala acesteia) pînă la posibila comercializare.

(7) Dacă depunerea mijloacelor bănești în numerar la banca (sucursala sau filiala acesteia) în ziua ridicării lor este imposibilă, ele vor fi predate casieriei Serviciului Fiscal de Stat pentru ca aceasta să le transmită băncii (sucursalei sau filialei acesteia) în următoarea zi lucrătoare.

Articolul 199. Reguli generale de sechestrare a bunurilor

(1) Îndeplinirea hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat de sechestrare a bunurilor contribuabilului se efectuează, dacă legislația nu prevede altfel, în prezența contribuabilului (a reprezentantului acestuia), a persoanei lui cu funcție de răspundere, iar în cazul în care contribuabilul este persoană fizică neînregistrată ca subiect al activității de întreprinzător - a unui membru major al familiei lui.

(2) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere se eschivează de a fi prezenți la sechestrarea bunurilor, aceasta se efectuează fără consimțămîntul sau în absența lor. Deschiderea fără consimțămîntul contribuabilului (reprezentantului acestuia), al persoanei lui cu funcție de răspundere ori în lipsa acestora a încăperilor și a altor locuri în care se află bunurile, precum și sechestrarea lor, se efectuează în prezența a doi martori asistenți.

(3) Dacă bunurile contribuabilului se află la domiciliul sau la reședința lui sau a unor alte persoane, sechestrarea bunurilor se va face numai cu consimțămîntul contribuabilului sau al persoanei căreia îi aparține domiciliul sau reședința.

(4) Dacă persoana fizică nu permite accesul în domiciliul sau în reședința sa pentru a se sechestra bunurile, funcționarul fiscal consemnează faptul într-un act. În astfel de cazuri, Serviciul Fiscal de Stat va intenta o acțiune în justiție. După ce instanța judecătorească emite o hotărîre de executare silită a obligației fiscale, aceasta este îndeplinită în conformitate cu legislația de procedură civilă.

(5) Dacă contribuabilul nu și-a stins obligația fiscală și dacă acțiunile de sechestrare a bunurilor nu au fost atacate în decursul a 30 zile lucrătoare din data sechestrării, bunurile se comercializează în modul prevăzut la art.203.

(6) În cazul în care, în urma examinării contestației sau a cererii de chemare în judecată, de pe unele bunuri a fost ridicat sechestrul, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să sechestreze alte bunuri ale contribuabilului.

(7) Bunurile sechestrate de Serviciul Fiscal de Stat se urmăresc în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 200. Sechestrarea bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale

(1) În temeiul hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat privind executarea silită a obligației fiscale, sînt pasibile de sechestrare toate bunurile proprietate a contribuabilului, indiferent de locul aflării lor, cu excepția celor care, în conformitate cu alin.(6), nu sînt sechestrabile.

(2) Sechestrarea bunurilor în temeiul hotărîrii Serviciului Fiscal de Stat este efectuată de funcționarul fiscal.

(3) Înainte de a se proceda la sechestrare, contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcție de răspundere li se remite o copie de pe hotărîrea privind executarea silită a obligației fiscale și li se aduce la cunoștință, în scris sau oral, ce drepturi și obligații au în timpul sechestrării, ce răspundere prevede legea pentru neîndeplinirea obligațiilor.

(4) Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sînt obligați să prezinte spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor alte persoane la păstrare sau în folosință, precum și documentele confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor, și să comunice în scris:

a) informații despre bunurile care nu aparțin contribuabilului și despre proprietarii acestora;

b) informații despre bunurile care aparțin contribuabilului și care au fost date unor alte persoane la păstrare sau în folosință;

c) informații despre bunurile gajate;

d) informații despre bunurile sechestrate de alte autorități publice.

(5) Pentru depistarea bunurilor contribuabilului, funcționarul fiscal este în drept să cerceteze locurile în care se presupune că se află acestea, iar în cazul domiciliului și reședinței - cu acordul persoanei căreia îi aparține sau în baza hotărîrii instanței judecătorești.

(6) Nu sînt sechestrabile următoarele bunuri:

a) produsele agricole perisabile, conform unei liste aprobate de Guvern;

b) bunurile gajate pînă la momentul sechestrării;

c) bunurile personale ale persoanei fizice care, conform Codului de executare, nu sînt urmăribile;

d) bunurile sechestrate de alte autorități publice;

e) alte bunuri care, conform legislației, sînt neurmăribile.

(7) Vor fi sechestrate bunuri numai în valoarea necesară și suficientă pentru stingerea obligației fiscale, pentru achitarea impozitelor și taxelor aferente comercializării bunurilor sechestrate, al căror termen de plată este stabilit pînă la sau la data comercializării, și pentru recuperarea cheltuielilor de executare silită.

(8) Pentru determinarea cantității suficiente de bunuri ce urmează a fi sechestrate, în momentul sechestrării se stabilește prețul de sechestrare al bunurilor după valoarea lor

contabilă, în conformitate cu datele contabilității contribuabilului. În cazul când persoanele care, conform legislației, nu țin contabilitatea și când contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere se eschivează de a fi prezenți la sechestrul sau lipsesc, prețul de sechestrul al bunurilor îl stabilește funcționarul fiscal, luând în considerare starea lor tehnică și alte caracteristici. Pentru constatarea stării tehnice pot fi invitați, după caz, specialiști în domeniu. Valorile mobiliare sînt sechestrate la prețul lor nominal. Cota-parte într-o societate se determină conform documentelor ei de constituire.

(9) În cazul sechestrării bunurilor, funcționarul fiscal întocmește, în două exemplare, după un model aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, lista bunurilor sechestrate. Fiecare foaie este semnată de participanții la sechestrul.

(10) În lista bunurilor sechestrate se indică denumirea, cantitatea, semnele individuale și valoarea bunurilor. La valorile mobiliare se indică numărul, emitentul, prețul nominal și alte date cunoscute la momentul sechestrării.

(11) După trecerea în listă a bunurilor sechestrate, se întocmește, în două exemplare, actul de sechestrul după un model aprobat de Serviciul Fiscal de Stat și se semnează de participanții la sechestrul. Exemplarul al doilea se remite contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcție de răspundere contra semnătură.

(12) Bunurile sechestrate se lasă spre păstrare în locul aflării lor la momentul sechestrării: la contribuabil sau la o altă persoană. În cel de al doilea caz, se admite remiterea bunurilor spre păstrare nemijlocit contribuabilului, care este obligat să le primească. La decizia funcționarului fiscal, bunurile pot fi remise spre păstrare unor alte persoane în bază de contract. Bijuteriile și alte obiecte de aur, argint, platină și de metale din grupa platinei, pietrele prețioase și perlele, precum și reziduurile din astfel de materiale, sînt depuse spre păstrare la banca (sucursala sau filiala acesteia) de către funcționarul fiscal. Responsabili de păstrarea bunurilor sechestrate sînt contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sau persoana care o suplinește, cărora li s-a adus la cunoștință faptul sechestrării, sau persoana căreia i-au fost încredințate sub semnătură bunurile sechestrate.

(13) Actul de sechestrul conține somația că dacă, în termen de 30 zile lucrătoare din data aplicării sechestrului, contribuabilul nu va plăti restanțele, bunurile sechestrate se vor comercializa.

(14) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere refuză să semneze actul de sechestrul, funcționarul fiscal notează în dreptul numelui acestuia: "A refuzat să semneze". Nota refuzului se confirmă de regulă prin semnătura martorilor asistenți. În cazul absenței acestora, actul de sechestrul este semnat de funcționarul fiscal, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat

contribuabilului.

(15) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere nu sînt prezenți la sechestrul, faptul se va consemna în actul de sechestrul în prezența a 2 martori asistenți, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat contribuabilului în 24 de ore.

(15-1) În cazul sechestrării bunurilor supuse înregistrării în registrele de publicitate cu caracter constitutiv, în absența contribuabilului, actul de sechestrul este semnat de funcționarul fiscal, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat contribuabilului.

(16) În cazul sechestrării valorilor mobiliare, Serviciul Fiscal de Stat va remite copia de pe actul de sechestrul entității care ține evidența deținătorilor de valori mobiliare. Aceasta va consemna în registrul respectiv, imediat după primirea copiei, sechestrarea valorilor mobiliare. Din acest moment, nu se va mai face, fără acordul Serviciului Fiscal de Stat, nici o operațiune cu valorile mobiliare sechestrate.

(16-1) În cazul sechestrării bunurilor imobiliare, Serviciul Fiscal de Stat va remite, în aceeași zi sau în ziua următoare, copia de pe actul de sechestrul și hotărîrea de executare silită a obligației fiscale organelor cadastrale teritoriale pentru notarea aplicării sechestrului.

(17) Dacă contribuabilul nu dispune de bunuri care, conform legislației, sînt sechestrabile, funcționarul fiscal întocmește un act de carență.

Articolul 201. Sechestrarea bunurilor contribuabilului care se află la alte persoane

(1) Bunurile contribuabilului care se află la alte persoane în baza unor contracte de împrumut, de arendă, de închiriere, de păstrare etc. se includ în lista bunurilor sechestrate în baza documentelor de care dispune contribuabilul referitor la aceste bunuri. După semnarea actului de sechestrul, persoanei la care se află bunurile i se remite o somație despre sechestrarea bunurilor contribuabilului, despre obligația ei de a asigura integritatea lor și despre interdicția de a le transmite contribuabilului sau unor terți fără acordul Serviciului Fiscal de Stat. Bunurile sînt examinate, după caz, la locul aflării lor.

(2) Dacă, în cadrul unor controale, se descoperă că bunurile contribuabilului sînt deținute de o altă persoană și că ele nu au fost sechestrate anterior, acesteia i se remite o somație despre sechestrarea bunurilor contribuabilului, despre obligația ce-i revine de a asigura integritatea lor și despre interdicția de a le transmite contribuabilului sau unor terți fără acordul Serviciului Fiscal de Stat. Concomitent, se va întocmi o listă a acelor bunuri, fiecare pagină fiind semnată de funcționarul fiscal și de deținătorul bunurilor (reprezentantul lui).

(3) După semnarea listei bunurilor deținute de o altă persoană, funcționarul fiscal o va verifica după documentele de contabilitate ale contribuabilului. După identificarea bunurilor, se va întocmi un act de sechestru.

Articolul 201-1. Executarea silită a producției agricole nerecoltate (viitoare)

(1) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să sechestreze producția agricolă nerecoltată, cu excepția celei prevăzute la art.200 alin.(6) lit.a).

(2) Aplicarea sechestrului nu absolvă contribuabilul de cultivare, recoltare și/sau păstrare a producției.

(3) În cazul sechestrării producției agricole nerecoltate, Serviciul Fiscal de Stat va remite, în aceeași zi sau în ziua următoare, copia actului de sechestru și hotărârea de executare silită a obligației fiscale autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea pentru notarea aplicării sechestrului în Registrul producției agricole sechestrate, conform modului și formularului aprobat de Ministerul Finanțelor și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Din acest moment, contribuabilului îi este interzis să efectueze fără acordul Serviciului Fiscal de Stat tranzacții de înstrăinare a producției agricole nerecoltate sechestrate.

Articolul 202. Ridicarea sechestrului

(1) Sechestrul de pe bunuri se ridică în cazul:

a) stingerii, totale sau parțiale, a obligației fiscale și al recuperării de către contribuabil a cheltuielilor de executare silită;

b) stingerii, totale sau parțiale, a obligației fiscale și al recuperării cheltuielilor de executare silită prin alte modalități de executare silită;

c) necesității sechestrării unor alte bunuri, solicitate pe piață, în vederea urgentării plății restanțelor;

d) înstrăinării sau dispariției bunurilor;

e) imposibilității comercializării bunurilor;

f) emiterii unei decizii în acest sens de către autoritatea care examinează plîngerea dacă se încalcă procedura de sechestrare;

g) încheierii cu Serviciul Fiscal de Stat a contractului privind modificarea termenului de stingere a obligației fiscale cu recuperarea pînă la semnarea contractului a cheltuielilor legate de executarea silită suportate anterior semnării contractului;

h) emiterii unei încheieri/hotărîri a instanței de judecată;

i) intentării procedurii de insolvabilitate;

j) constatării încălcării procedurii de aplicare a sechestrului.

(2) După ridicarea sechestrului de pe bunuri, Serviciul Fiscal de Stat le restituie contribuabilului dacă le-a pus la păstrare în alt loc. În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunurilor a trecut la persoana care le-a cumpărat în modul stabilit de prezentul cod, acestea nu se restituie.

(3) În cazul stingerii parțiale a obligației fiscale, Serviciul Fiscal de Stat va dispune ridicarea sechestrului de pe bunuri și imediat va aplica sechestrul pe bunurile contribuabilului în măsură suficientă pentru a asigura stingerea restanțelor existente și compensarea cheltuielilor de executare silită suportate sau eventuale, precum și a impozitelor și taxelor aferente comercializării bunurilor.

Articolul 203. Comercializarea bunurilor sechestrate

(1) Comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului, după evaluarea acestora, se efectuează de către contribuabil doar după coordonarea cu Serviciul Fiscal de Stat și cu acceptul acestuia. Comercializarea bunurilor sechestrate ale persoanei fizice se efectuează de către executorul judecătoresc în conformitate cu prevederile Codului de executare.

(2) Evaluarea bunurilor sechestrate pentru comercializarea acestora se efectuează de către persoane fizice sau juridice competente din lista aprobată anual de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Prețul de comercializare trebuie să fie egal sau mai mare decât valoarea de piață evaluată și valoarea contabilă.

Articolul 204. - abrogat.

Articolul 205. Urmărirea datoriei debitoare

(1) Urmărirea datoriei debitoare de la persoane care au sediu în Republica Moldova se face în baza listei debitorilor, prezentate de contribuabil, sau a altor informații de care dispune Serviciul Fiscal de Stat. În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, pot fi urmărite datoriile debitoare de la persoane din străinătate, precum și de la debitorii autohtoni în beneficiul contribuabililor străini.

(2) Urmărirea datoriei debitoare se efectuează și atunci când însuși debitorul are restanțe.

(3) Pentru urmărirea datoriei debitoare, contribuabilul este obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat lista debitorilor, semnată de el (de reprezentantul său), de persoana sa cu funcție de răspundere. La cererea Serviciului Fiscal de Stat, datele din listă sînt confirmate documentar. Lista debitorilor trebuie să conțină, după caz:

a) denumirea (numele, prenumele) debitorului, sediul (adresa), codul fiscal, informația de contact;

b) conturile bancare și/sau conturile de plăți ale debitorului, denumirea, sediul și codul băncilor (sucursalelor sau filialelor acestora) în care sînt deschise conturile;

c) data apariției datoriilor debitoare, suma totală și scadența lor;

d) măsurile întreprinse de contribuabil pentru a i se plăti datoria debitoare;

e) data ultimei verificări reciproce.

(4) În baza datelor furnizate de contribuabil, Serviciul Fiscal de Stat verifică dacă datoriile debitoare au devenit scadente și dacă contribuabilul are dreptul să ceară plata lor. În cazul în care dreptul de a cere plata este confirmat, Serviciul Fiscal de Stat remite debitorului somația că, la data primirii ei, asupra sumelor pe care el le datorează contribuabilului s-a aplicat sechestrul în cuantumul obligației fiscale a acestuia și că debitorul este obligat să stingă obligația fiscală.

(5) Persoana care a primit somația este obligată ca, în termen de 10 zile lucrătoare, să confirme sau să infirme, parțial ori total, datoria debitoare a contribuabilului indicată în somație. Dacă datoria este infirmată, la scrisoare se anexează copiile de pe documentele de rigoare.

(6) Dacă suma datoriei debitoare a contribuabilului a fost confirmată sau dacă ea a fost infirmată fără anexarea documentelor de rigoare, precum și dacă, la expirarea a 10 zile lucrătoare de la primirea somației, nu i s-a răspuns Serviciului Fiscal de Stat, aceasta are dreptul să aplice debitorului, în modul corespunzător, modalitățile de executare silită a obligației fiscale enumerate la art.194 alin.(1) lit.a), b) și c).

Articolul 206. Imposibilitatea executării silite a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se consideră imposibilă dacă:

a) persoana lichidată nu are succesori și nu posedă bunuri pasibile urmării;

b) persoana se află în proces de lichidare (dizolvare) sau în procedură de insolvență, cu excepția obligației fiscale calculate după intentarea procedurii;

c) există act judecătoresc ce suspendă executarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare fiscală sau de executare silită – pe perioada valabilității actului de suspendare;

d) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc potrivit căruia perceperea restanței este imposibilă sau există ordonanța privind intentarea cauzei penale pe faptul pseudoactivității de întreprinzător;

e) există decizia Serviciului Fiscal de Stat privind suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat (art.271 alin.(1) lit.d)) – pe perioada valabilității actului emis.

(2) Perioada aflării obligațiilor fiscale la evidență fiscală specială constituie:

a) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.a) – perioada termenului de prescripție prevăzut la art.265;

b) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.b) – din data emiterii deciziei instanței de judecată și pînă la definitivarea procesului;

c) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit. c), d) și e) – din data emiterii actului și pînă la expirarea valabilității acestuia.

Articolul 207. Evidența acțiunilor de executare silită a obligației fiscale

(1) Evidența acțiunilor de executare silită a obligației fiscale o ține Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit.

(2) În ziua semnării sau cel tîrziu în ziua lucrătoare imediat următoare acesteia, actele ce confirmă acțiunile de executare silită a obligației fiscale se înscriu la Serviciul Fiscal de Stat în registre speciale de evidență, ținute manual sau computerizat, de un model stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) În dosarul contribuabilului căruia i s-a aplicat executarea silită a obligației fiscale, se păstrează hotărîrea Serviciului Fiscal de Stat despre executarea silită, ordinele incaso, actul de sechestru, procesul-verbal privind rezultatele licitației, contractul de vînzare-cumpărare, corespondența cu contribuabilul și cu alte persoane, alte documente referitoare la caz.

Capitolul 10. Organizarea licitației de bunuri sechestrate

Articolul 208. - abrogat.

Articolul 209. - abrogat.

Articolul 210. - abrogat.

Articolul 211. - abrogat.

Articolul 212. - abrogat.

Articolul 213. - abrogat.

Capitolul 11. Controlul fiscal

Articolul 214. Principiile generale de efectuare a controlului fiscal

(1) Controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală într-o anumită perioadă sau în câteva perioade fiscale.

(2) Controlul fiscal este exercitat de Serviciul Fiscal de Stat și/sau de un alt organ cu atribuții de administrare fiscală, în limitele competenței acestora, la fața locului și/sau la oficiul acestora.

(3) Procedura controlului fiscal constă într-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor lui. Controlul fiscal la fața locului și/sau la oficiul organului, prevăzut la alin.(2), poate fi organizat și efectuat prin următoarele metode și operațiuni: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parțială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere. Metodele și operațiunile concrete utilizate la organizarea și exercitarea controlului fiscal sînt determinate, în baza prezentului cod, în instrucțiunile cu caracter intern ale Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Activitatea contribuabilului poate fi supusă controlului fiscal pentru o perioadă ce nu depășește termenele de prescripție, stabilite la art.264, pentru determinarea obligației fiscale.

(5) În cadrul controlului fiscal la fața locului și/sau la oficiu, organele specificate la alin.(2) sînt în drept să solicite de la alte persoane orice informații și documente privind relațiile lor cu contribuabilul respectiv.

(6) Organele cu atribuții de administrare fiscală pot efectua controlul fiscal repetat în cazul în care rezultatele controlului fiscal exercitat anterior sînt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare ori dacă ulterior au fost depistate circumstanțe ce atestă existența unor semne de încălcare fiscală și, prin urmare, se impune un nou

control.

(7) Controlul fiscal repetat poate fi efectuat în cadrul examinării contestațiilor împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal și, în alte cazuri, la decizia conducerii organelor menționate la alin.(6).

(8) Se interzice efectuarea repetată a controalelor fiscale la fața locului asupra unora și aceluiași impozite și taxe pentru o perioadă fiscală care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului fiscal repetat se impune de reorganizarea sau lichidarea contribuabilului, ține de auditul activității Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior, de activitatea posturilor fiscale sau de depistarea, după efectuarea controlului, a unor semne de încălcări fiscale, când aceasta este o verificare prin contrapunere, când controlul se efectuează la solicitarea organelor de drept și a celor specificate la art.131 alin.(5), când necesitatea a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislației fiscale sau în urma examinării contestației. Drept temei pentru efectuarea controlului fiscal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol.

(9) Controlul fiscal se efectuează în orele de program ale organului care exercită controlul fiscal și/sau cele ale contribuabilului.

Articolul 215. Controlul fiscal la oficiul Serviciului Fiscal de Stat sau al altui organ cu atribuții de administrare fiscală

(1) Controlul fiscal la oficiul Serviciului Fiscal de Stat sau la oficiul organului cu atribuții de administrare fiscală (denumit în continuare controlul fiscal cameral) constă în verificarea corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept temei pentru calcularea și achitarea impozitelor și taxelor, a altor documente de care dispune Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ cu atribuții de administrare fiscală, precum și în verificarea altor circumstanțe ce țin de respectarea legislației fiscale.

(2) Controlul fiscal cameral se efectuează de către funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală conform obligațiilor de serviciu, fără adoptarea unei decizii scrise asupra obiectivului vizat.

(3) La relevarea unor erori și/sau contradicții între indicii dărilor de seamă și documentelor prezentate, organul care a efectuat controlul este obligat să comunice despre aceasta contribuabilului, cerându-i, totodată, să modifice documentele respective în termenul stabilit.

(4) Prin derogare de la prevederile alineatelor (2) și (3), în cazul în care depistarea încălcării fiscale este posibilă în cadrul controlului fiscal cameral, nefiind necesar controlul la fața locului, funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală întocmesc decizia de inițiere a controlului și actul de control fiscal, cu respectarea prevederilor art.216 alin.(6) și (8).

Articolul 216. Controlul fiscal la fața locului

(1) Controlul fiscal la fața locului are drept scop verificarea respectării legislației fiscale de contribuabil sau de o altă persoană supusă controlului, care se efectuează la locurile aflării acestora de către funcționarii fiscali sau de persoane cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală. În cazul în care contribuabilul sau o altă persoană supusă controlului nu dispune de sediu sau de oficiu ori sediul lui se află la domiciliu, în alte cazuri când nu există condiții adecvate de lucru, controlul fiscal menționat se efectuează la oficiul organului care exercită controlul fiscal, cu respectarea tuturor prevederilor art.145 alin.(2)-(6), inclusiv cu întocmirea obligatorie a unui act de ridicare de la contribuabil a documentelor necesare.

(2) Controlul fiscal la fața locului poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul. Necesitatea efectuării verificării prin contrapunere la unele persoane cu care contribuabilul supus controlului are sau a avut raporturi economice și financiare, pentru a se constata autenticitatea acestora, se determină, de sine stătător, de către funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere care efectuează controlul.

(3) Controlul fiscal la fața locului referitor la un contribuabil poate cuprinde atât unul, cât și mai multe tipuri de impozite și taxe. În cursul unui an calendaristic se admite efectuarea unui singur control fiscal la fața locului pe unele și aceleași tipuri de impozite și taxe pentru una și aceeași perioadă fiscală. Această restricție nu se extinde asupra cazurilor când controlul fiscal la fața locului se efectuează în legătură cu reorganizarea sau lichidarea contribuabilului; când după efectuarea controlului se depistează semne de încălcări fiscale; când acesta este o verificare prin contrapunere; când controlul ține de activitatea posturilor fiscale; când controlul se efectuează la solicitarea organelor de drept și a celor prevăzute la art.131 alin.(5) sau în legătură cu auditul activității Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior; când necesitatea controlului a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea fiscală sau în urma examinării contestației.

(4) Durata unui control fiscal la fața locului nu trebuie să depășească două luni calendaristice. În cazuri excepționale, conducerea organului care exercită controlul fiscal poate să decidă prelungirea duratei în cauză cu cel mult 3 luni calendaristice sau să sisteze controlul. Perioada sistării controlului și prezentării documentelor nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua începerii lui pînă

la ziua semnării actului respectiv, inclusiv.

(5) La finalizarea controlului fiscal la fața locului, se întocmește un act de control fiscal. La posturile fiscale, actul de control fiscal se va întocmi numai în caz de depistare a încălcării legislației fiscale. În cazul depistării vreunei încălcări fiscale, organul care exercită controlul ia decizia corespunzătoare. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, dacă încălcarea fiscală se depistează de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, decizia respectivă se emite de Serviciul Fiscal de Stat, cu respectarea prevederilor de la art.159 alin. (2).

(6) Actul de control fiscal este un document întocmit de funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere a organului care exercită controlul, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal. În act se va descrie obiectiv, clar și exact încălcarea legislației fiscale și/sau a modului de evidență a obiectelor impunerii, cu referire la documentele de evidență respective și la alte materiale, indicându-se actele normative încălcate. În act va fi reflectată fiecare perioadă fiscală în parte, specificându-se încălcările fiscale depistate în ea.

(7) - abrogat.

(8) Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

(9) Prin derogare de la prevederile prezentului capitol, controlul fiscal la fața locului al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se înregistrează și se supraveghează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(10) Controlul la fața locului efectuat la solicitarea contribuabilului în legătură cu restituirea impozitelor, taxelor și altor plăți de la bugetul public național se raportează numai în conformitate cu Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(11) Serviciul Fiscal de Stat are obligația să-și planifice controalele anuale în coordonare cu Serviciul Vamal, precum și să facă cu acesta schimb de informații în acest sens. În cazul identificării unor coincidențe în partea ce se referă la persoana supusă controlului, este obligatorie efectuarea controalelor comune.

(12) Înregistrarea deciziei de inițiere a controlului fiscal, a delegației de control, a actului de control fiscal și a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală în Registrul de stat al controalelor se efectuează on-line, prin interconexiunea dintre sistemul

informațional al Serviciului Fiscal de Stat și Registrul de stat al controalelor.

(13) Decizia de inițiere a controlului fiscal se echivalează cu delegația de control prevăzută de Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar actul de control fiscal se echivalează cu procesul-verbal de control prevăzut de aceeași lege.

Articolul 217. Verificarea faptică

(1) Verificarea faptică se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului și constă în observarea directă a obiectelor, proceselor și fenomenelor, în cercetarea și analiza activității contribuabilului.

(2) Verificarea faptică are sarcina de a constata situațiile care nu sînt reflectate sau care nu rezultă din documente.

Articolul 218. Verificarea documentară

Verificarea documentară se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în confruntarea dărilor de seamă fiscale, documentelor de evidență și altei informații prezentate de contribuabil cu documentele și cu informațiile referitoare la acesta de care dispune organul care exercită controlul fiscal.

Articolul 219. Verificarea totală

(1) Verificarea totală se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului asupra tuturor actelor și operațiunilor de determinare a obiectelor (bazei) impozabile și de stingere a obligațiilor fiscale în perioada de după ultimul control fiscal.

(2) Verificarea totală este una documentară și, în același timp, faptică a modului în care contribuabilul execută legislația fiscală.

Articolul 220. Verificarea parțială

Verificarea parțială se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în controlul asupra stingerii unor anumite tipuri de obligații fiscale, asupra executării unor alte obligații prevăzute de legislația fiscală dintr-o anumită perioadă, verificîndu-se, în tot sau în parte, documentele sau activitatea contribuabilului.

Articolul 221. Verificarea tematică

Verificarea tematică se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în controlul asupra stingerii unui anumit tip de obligație fiscală sau asupra executării unei alte obligații prevăzute de legislația fiscală, verificîndu-se

documentele sau activitatea contribuabilului.

Articolul 222. Verificarea operativă

(1) Verificarea operativă se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului, observându-se procesele economice și financiare, actele și operațiunile aferente, pentru a constata autenticitatea lor, pentru a depista și a preveni încălcarea legislației fiscale.

(2) Verificarea operativă se face inopinat, prin verificare faptică și/sau documentară. Dacă se constată vreo încălcare a legislației fiscale, iar verificarea circumstanțelor necesită mai mult timp, materialele se transmit subdiviziunilor respective ale organului cu atribuții de control fiscal pentru efectuarea unui control fiscal prin alte metode tehnice.

Articolul 223. Verificarea prin contrapunere

Verificarea prin contrapunere se aplică atât în cazul controlului fiscal cameral, cât și al celui la fața locului și constă în controlul concomitent al contribuabilului și al persoanelor cu care acesta are sau a avut raporturi economice, financiare și de altă natură, pentru a se constata autenticitatea acestor raporturi și a operațiunilor efectuate.

Articolul 224. Cumpărătura de control

(1) Cumpărătura de control este o modalitate de control, exprimată în crearea artificială de către funcționarul fiscal a situației de procurare a bunurilor materiale, de efectuare a comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor fără scopul de a le achiziționa (consuma) sau de a le comercializa. Cumpărătura de control poate fi efectuată atât în monedă națională, cât și în valută străină.

(2) Contribuabilul (reprezentantul său în persoana vânzătorului, casierului sau altei persoane împuternicirile de a acționa în numele contribuabilului la realizarea bunurilor materiale, la primirea comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor, care rezultă din situația sau din documente confirmative) este informat despre aplicarea cumpărăturii de control după efectuarea acesteia.

(3) Mijloacele bănești, inclusiv valuta străină, obținute de la comercializarea bunurilor materiale, de la primirea comenzii de executare a lucrărilor și a serviciilor urmează a fi restituite funcționarului fiscal care a efectuat cumpărătura de control. Bunurile materiale se restituie contribuabilului.

(4) Ca probe ale comiterii încălcării în timpul efectuării cumpărăturii de control pot servi înregistrările audio, foto, video, precum și dispozitivele de înregistrare.

(5) Cumpărătura de control se efectuează din contul mijloacelor destinate pentru acest scop și prevăzute în bugetul Serviciului Fiscal de Stat. Modul de utilizare a mijloacelor destinate cumpărăturii de control se stabilește de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 224-1. Controlul fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic

(1) Serviciul Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal în legătură cu lichidarea agentului economic în baza criteriilor de risc de neconformare fiscală în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data prezentării în prealabil a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

(2) În cazul în care controlul fiscal nu este efectuat în termenul stabilit la alin.(1), obligațiile fiscale înregistrate în contul curent al contribuabilului la data zilei imediat următoare expirării acestui termen se consideră recunoscute și acceptate.

(3) Dacă agentul economic nu dispune de active pasibile repartizării între asociați/acționari/membri/fondatori, Serviciul Fiscal de Stat efectuează controlul fiscal cameral în legătura cu lichidarea acestuia în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data prezentării conform art.188-1 alin.(2) a dării de seamă cu privire la impozitul pe venit.

(4) În cadrul controalelor fiscale în legătură cu lichidarea, verificarea stingerii obligațiilor fiscale ale agentului economic față de bugetul public național se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat prin recepționarea informațiilor în cauză de la autoritățile competente potrivit principiului ghișeului unic. Organele vamale, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină și alte autorități sînt obligate să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informația privind obligațiile fiscale ale contribuabilului față de bugetul public național, privind contribuțiile de asigurări sociale de stat, primele de asigurări medicale, după caz, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data solicitării.

(5) În termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data controlului fiscal efectuat conform alin.(1) și (3) și a stingerii de către contribuabil a tuturor obligațiilor fiscale față de bugetul public național, Serviciul Fiscal de Stat prezintă informația cu privire la lipsa restanțelor contribuabilului față de buget către organul care a efectuat înregistrarea de stat a contribuabilului.

Articolul 225. Metodele și sursele indirecte de estimare a sumei obligației fiscale

(1) În cadrul controlului fiscal, pentru a determina corectitudinea calculării sumei obligației fiscale, autoritatea care efectuează controlul fiscal poate folosi, în cazurile prevăzute la art.189 alin.(2) și (3), metode și surse indirecte, conform legii. Metodele și sursele indirecte de estimare a obligațiilor fiscale se folosesc și în cadrul administrării

fiscale ca urmare a instituirii posturilor fiscale în conformitate cu art.146.

(2) Metodele și sursele indirecte includ:

a) tipul și natura activităților practicate de contribuabil;

b) mărimea capitalului contribuabilului;

c) veniturile din vânzări ale contribuabilului, inclusiv cele constatate în cadrul posturilor fiscale;

d) numărul de angajați ai contribuabilului, precum și fondul de remunerare a muncii și alte recompense;

e) categoria clienților contribuabilului și numărul lor;

f) diferența dintre caracteristicile cantitative și cele calitative ale materiei prime, ale altor materiale procurate și ale celor folosite în producție;

g) analiza schimbării valorii nete a proprietății contribuabilului;

h) chiria imobilului folosit de contribuabil în afaceri;

i) rulajul mijloacelor bănești și soldul lor pe conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului;

j) compararea cheltuielilor contribuabilului cu veniturile lui;

k) venitul altor persoane care activează în aceleași condiții sau în condiții similare cu cele ale contribuabilului;

l) proprietatea persoanei cu funcție de răspundere (locuința, automobilul etc.) procurată sau folosită în scopuri personale, starea ei fizică, apartenența persoanei la diferite cercuri, numărul personalului ei casnic;

m) informații de la băncile (sucursale sau filiale ale acestora), birourile notariale, organele vamale, organele poliției, Agenția Servicii Publice, bursele de valori privind tranzacțiile și operațiunile efectuate de contribuabil și datele despre el;

m-1) indicatorii contoarelor de evidență a elementelor de costuri și cheltuieli;

m-2) capacitatea normativă a utilajului de producție/prelucrare;

n) alte obiective, procese și fenomene, informații și date care denotă suma obligației fiscale a contribuabilului, prevăzute în prezentul cod.

Articolul 225-1. Particularitățile estimării obligațiilor fiscale ca urmare a

instituirii posturilor fiscale

(1) Drept bază pentru estimarea veniturilor din vânzări (prestări servicii) servesc livrările zilnice de mărfuri și servicii.

Pentru aplicarea prevederilor din prezentul alineat este necesară respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) posturile fiscale au fost instituite cel puțin de două ori pe parcursul perioadei fiscale;

b) perioadele de funcționare ale posturilor fiscale sînt de cel puțin 30 de zile calendaristice, iar diferența dintre perioadele de activitate este de cel puțin 60 de zile calendaristice;

c) livrările de mărfuri și servicii în medie pe zi pînă la și între perioadele de funcționare a posturilor fiscale sînt mai mici de 70% față de livrările medii pe zi înregistrate în perioadele de funcționare a posturilor fiscale.

(2) Estimarea veniturilor din vânzări se efectuează, avînd ca bază livrările zilnice de mărfuri și servicii înregistrate pe perioada funcționării posturilor fiscale, pentru perioada de la începutul perioadei fiscale pînă la instituirea primului post fiscal și între perioadele de funcționare a posturilor fiscale, pentru lunile în care media zilnică a livrărilor înregistrate în evidența agentului economic este mai mică de 70% din media zilnică a livrărilor înregistrate în perioadele de funcționare a posturilor fiscale.

Articolul 226. Citația la Serviciul Fiscal de Stat, inclusiv citația bancară, procedura de audiere

(1) Citația este un înscris în care persoana este invitată la Serviciul Fiscal de Stat ca să depună documente sau să prezinte alt gen de informație, relevante pentru administrarea fiscală, precum și pentru realizarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Serviciul Fiscal de Stat este în drept să citeze orice persoană pentru a depune mărturii sau a prezenta documente.

(2) Modelul citației este stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. În ea se indică scopul citării, data, ora și locul unde trebuie să se prezinte persoana citată, obligațiile și responsabilitatea ei.

(3) În cazul citării, trebuie respectate următoarele reguli:

a) citația să fie semnată de conducerea Serviciului Fiscal de Stat;

b) citația să se înmîneze cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data la care persoana citată trebuie să se prezinte dacă legislația nu prevede altfel;

c) în citație să fie specificate documentele de evidență sau un alt gen de informații dacă urmează să fie prezentate;

d) la cererea persoanei citate, Serviciul Fiscal de Stat poate schimba data, ora sau locul de prezentare;

e) persoana citată are dreptul să depună mărturii în prezența reprezentantului său;

f) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să ceară persoanei citate să prezinte documentele existente, nu este însă în drept să ceară întocmirea și/sau semnarea de documente, cu excepția procesului-verbal.

(4) Înainte de audiere, se identifică persoana citată, i se expun drepturile, obligațiile, precum și răspunderea pe care o implică depunerea deliberată a unor mărturii false. Toate acestea se trec într-un proces-verbal, semnat, pentru conformitate, de persoana citată. La audiere, i se solicită să declare tot ceea ce cunoaște despre cazul pentru care a fost citată. După ce persoana depune mărturii, funcționarul fiscal îi poate adresa întrebări. Mărturiile se consemnează în procesul-verbal, semnat de cel care le-a depus.

(5) Citația bancară reprezintă o cerere specifică, adresată în scris băncii (sucursalei sau filialei acesteia) prin intermediul sistemului informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și băncile, în care acesteia i se solicită să prezinte informații despre persoana supusă controlului fiscal ori pasibilă de el și documentele referitoare la operațiunile din conturile bancare ale persoanei.

(6) Citația bancară trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să fie de un model aprobat de Serviciul Fiscal de Stat;

c) să fie remisă, după caz, băncii respective sau filialei (sucursalei) în care contribuabilul are deschis cont bancar ori băncii dacă filiala (sucursala) ei nu este cunoscută sau dacă contribuabilul are ori se presupune că are conturi bancare la mai multe filiale ale acesteia;

d) să indice perioada examinării documentelor specificate în ea, perioadă care va dura cel mult 10 zile din data primirii documentelor.

(7) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea citației bancare, banca (sucursala sau filiala acesteia) trebuie să asigure colectarea tuturor documentelor pe care le deține referitor la contul bancar al contribuabilului și la operațiunile efectuate în acest cont pentru perioada (perioadele) supusă examinării și să le prezinte Serviciului Fiscal de Stat.

(8) În contextul implementării și realizării tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, Serviciul Fiscal de Stat poate solicita tuturor persoanelor care cad sub incidența prevederilor tratatelor, prin intermediul unei citații specifice prevederilor tratatului respectiv, prezentarea informațiilor prevăzute de acesta.

Capitolul 11-1. Metodele indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice

Articolul 226-1. Noțiuni

În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noțiuni:

- 1) Metodă indirectă de estimare – metodă de determinare a venitului impozabil estimat prin intermediul analizei situației fiscale a persoanei fizice, conform art.226-6 alin.(1).
- 2) Sursă indirectă de informație – orice sursă pasibilă să furnizeze documente, informații, explicații și/sau alte probe referitoare la persoana fizică supusă verificării și/sau referitoare la situații similare produse în condiții similare relevante pentru estimarea venitului impozabil prin metode indirecte.
- 3) Situație fiscală – stare fiscală reală a persoanei fizice pe perioada verificată, care se exprimă prin totalitatea caracteristicilor cantitative, calitative și/sau valorice ale elementelor enumerate la art.6 alin.(9) și a relațiilor cu bugetul public național.
- 4) Venit impozabil estimat – venit impozabil apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor indirecte de estimare.
- 5) Valoare mobilă – titlu financiar care confirmă drepturile patrimoniale sau nepatrimoniale ale unei persoane în raport cu altă persoană, drepturi ce nu pot fi realizate sau transmise fără prezentarea acestui titlu financiar, fără înscrierea respectivă în registrul deținătorilor de valori mobiliare nominative ori în documentele de evidență ale custodelui acestor valori mobiliare.
- 6) Mijloace bănești – sume de bani în monedă națională și/sau în valută străină aflate în proprietate, cu excepția celor împrumutate, deținute în numerar, în conturile din băncile naționale și din străinătate și/sau împrumutate altor persoane.
- 7) Mijloc de transport – orice mijloc destinat transportului de bunuri și pasageri pe toate căile posibile, inclusiv unitățile de transport utilizate în scopuri sportive și de agrement.
- 8) Bunuri imobiliare – bunurile care corespund caracteristicii expuse la art.276 pct.2).

9) Cheltuieli individuale – plăți efectuate pentru procurarea și/sau schimbul bunurilor, lucrărilor și/sau serviciilor pentru consum curent și/sau pe termen lung, în scopuri personale sau în alte scopuri, exceptând pozițiile expuse la pct.5)–8).

10) Declarație cu privire la disponibilul de mijloace bănești – declarație care nu se consideră dare de seamă fiscală, care conține date despre disponibilul de mijloace bănești ale persoanei fizice la sfârșitul zilei de 1 ianuarie 2012, 1 noiembrie 2012 sau 28 decembrie 2012 și care nu poate fi prezentată după termenul-limită de prezentare.

Articolul 226-2. Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat

Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat al persoanei fizice nu va depăși termenul stabilit la art.264.

Articolul 226-3. Subiecții estimării prin metode indirecte

Subiecți ai estimării prin metode indirecte sînt persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care depășesc riscul minim acceptat, stabilit la art.226-13 alin.(11). Persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare a căror construcție a început pînă la 1 ianuarie 2012, iar înregistrarea la organul cadastral teritorial s-a efectuat după această dată nu vor fi considerați subiecți ai estimării numai referitor la bunurile imobiliare menționate.

Articolul 226-4. Obiectele estimării prin metode indirecte

Obiecte ale estimării prin metode indirecte sînt orice venituri obținute de subiecții estimării începînd cu 1 ianuarie 2012.

Articolul 226-5. Modalitatea impozitării

Impozitarea venitului impozabil estimat se efectuează în modul general stabilit de legislația fiscală pentru impozitarea pe venit a persoanelor fizice.

Articolul 226-6. Metodele indirecte de estimare

(1) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să utilizeze următoarele metode indirecte de estimare a venitului impozabil:

- a) metoda cheltuielilor;
- b) metoda fluxului de mijloace bănești;
- c) metoda proprietății;
- d) alte metode utilizate în practica internațională.

(2) Selectarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil se face în funcție de situația constatată, de sursele de informații și de înscrisurile identificate și/sau documentele obținute.

(3) Utilizarea metodelor indirecte se efectuează individual sau combinat, în funcție de complexitatea, dificultățile, sursele de informații și de perioada verificată.

(4) La determinarea venitului impozabil estimat se va ține cont de mijloacele bănești declarate conform art.226-7, de veniturile neimpozabile conform art.20 obținute după 1 ianuarie 2012 și de veniturile ce au fost impozitate final la sursa de plată. La determinarea venitului impozabil estimat, veniturile obținute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor și afinilor de pînă la gradul III, se vor considera ca neimpozabile dacă:

a) sînt confirmate documentar prin declarațiile vamale, documentele ce confirmă transferul bancar și/sau prin societăți de plată, documentele ce autentifică intrarea lor legală în țară după 1 ianuarie 2012;

b) sînt prezentate documente ce confirmă gradul de rudenie sau de afinitate.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), se vor considera impozabile veniturile persoanelor fizice ce sînt stipulate la art.14 alin.(1) lit.c) și/sau cele obținute pentru activitatea în Republica Moldova.

(5-1) La determinarea venitului impozabil, venitul obținut din activitatea în baza patentei de întreprinzător ce nu depășește mărimea prevăzută la art.18 alin.(3) din Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, venitul obținut din activitatea prevăzută în cap. 10-2 din titlul II al prezentului cod ce nu depășește mărimea prevăzută la art.69-15 alin.(1) și venitul obținut din activitatea prevăzută în cap. 10-3 din titlul II al prezentului cod ce nu depășește mărimea prevăzută la art.69-15 alin.(1), proporțional perioadei de activitate, se vor considera venituri neimpozabile.

(6) Pentru subiecții estimării care au depus declarația conform art.226-7, venitul impozabil estimat va fi determinat prin diminuarea acestuia cu suma de mijloace bănești declarate.

(6-1) Venitul impozabil estimat de către Serviciul Fiscal de Stat în cadrul controalelor fiscale, indiferent căror perioade le este aferent, nu se va diminua cu 500 mii de lei.

(6-2) Venitul impozabil estimat se va diminua cu suma luată ca împrumut de către contribuabilul supus controlului doar în cazul în care contribuabilul va prezenta probe care justifică că din sursa de venit a sumei împrumutate au fost achitate obligațiile fiscale corespunzătoare la bugetul public național și/sau că suma împrumutată este din contul mijloacelor bănești declarate conform art.226-7 alin. (1) sau (7), și/sau că suma

împrumutată reprezintă venit neimpozabil conform art.20.

(7) Obligația de a prezenta dovezi privind caracterul impozabil al venitului estimat se pune pe seama Serviciului Fiscal de Stat.

(8) Calcularea suplimentară a impozitului pe venit la buget se va efectua în baza diferenței pozitive dintre impozitul pe venit determinat din venitul impozabil estimat și impozitul pe venit declarat de subiectul estimării. În cazul în care în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare pentru o perioadă fiscală concretă se vor stabili legături cauzale cu alte perioade fiscale, Serviciul Fiscal de Stat va examina fiecare perioadă fiscală necesară care începe cu data de 1 ianuarie 2012, în funcție de fiecare caz concret.

(9) Atribuțiile de aplicare a prevederilor prezentului capitol se pun în sarcina structurilor organizatorice ale Serviciului Fiscal de Stat prin ordin al conducerii Serviciului Fiscal de Stat. Serviciul Fiscal de Stat are competență în aplicarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor persoanelor fizice, potrivit prezentului capitol, pe întreg teritoriul țării.

(10) În scopul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice, Serviciul Fiscal de Stat:

a) solicită, în condițiile legii, informații de la sursele indirecte de informații enumerate la art.226-11, precum și de la Comisia Electorală Centrală, de la consiliile electorale de circumscripție, de la Comisia Națională de Integritate, de la notari, executori judecătorești și de la avocați;

b) analizează informațiile, documentele și alte probe referitoare la posibila subiecți ai estimării prin metode indirecte;

c) confruntă informațiile obținute din toate sursele de informații cu cele din declarațiile cu privire la impozitul pe venit sau constată faptul nedeplinării acestei declarații;

c-1) în timpul efectuării controlului fiscal, verifică sursele de proveniență a mijloacelor bănești depistate la persoana fizică supusă controlului fiscal;

d) solicită, în condițiile legii, informații, clarificări, explicații, documente și alte probe de la persoana fizică supusă controlului fiscal și/sau de la persoanele cu care aceasta a avut ori are raporturi economice sau juridice;

e) discută constatările Serviciului Fiscal de Stat cu persoana fizică supusă controlului și/sau cu reprezentantul legal al acesteia;

f) stabilește, după caz, venitul impozabil estimat prin metodele indirecte prevăzute de prezentul cod, precum și obligațiile fiscale corespunzătoare acestuia;

g) adoptă o decizie asupra cazului de încălcare fiscală în condițiile prezentului cod.

Articolul 226-7. Declararea disponibilului de mijloace bănești

(1) Persoana fizică cetățean al Republicii Moldova care, la situația de la 1 ianuarie 2012, deține mijloace bănești în sumă mai mare de 500 mii lei sau echivalentul acesteia în valută străină are obligația să depună la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat de la locul de domiciliu sau reședință ori la Serviciul Fiscal de Stat, pînă la 31 decembrie 2012, declarația cu privire la disponibilul de mijloace bănești. În cazul în care suma declarată va fi mai mare de un milion de lei, persoana fizică este obligată să anexeze la declarație documentele care confirmă disponibilul sumei declarate.

(2) Formularul declarației și modul de declarare sînt aprobate de Ministerul Finanțelor.

(3) Sumele declarate conform alin.(1) se consideră neimpozabile și se vor lua în considerare la determinarea venitului impozabil estimat în urma controlului fiscal, obținut în perioada de după 1 ianuarie 2012. Pentru persoanele fizice care nu au depus declarația în conformitate cu alin.(1), mijloacele bănești respective vor fi considerate ca fiind obținute după 1 ianuarie 2012.

(3-1) La declararea disponibilului de mijloace bănești la situația din 1 ianuarie 2012 prin intermediul reprezentantului persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova, la declarație va fi anexat originalul documentului ce confirmă acest drept, autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare.

(4) Drept documente care confirmă disponibilul sumei declarate, prevăzute la alin.(1), servesc:

- a) extrasul din cont eliberat de bancă pe numele deținătorului de mijloace bănești;
- b) copia contractului de împrumut și/sau certificatul eliberat de persoana care a primit împrumutul.

(5) Documentele enumerate la alin.(4) vor conține, în mod obligatoriu, date despre:

- a) emitentul documentului (numele, prenumele, denumirea, codul fiscal, adresa juridică);
- b) persoana fizică (numele, prenumele, codul fiscal);
- c) suma de mijloace bănești aflate în cont la situația de la 1 ianuarie 2012 sau la altă dată stabilită de lege, cu indicarea numărului contului - în cazul emiterii documentului de către bancă;

d) soldul de mijloace bănești împrumutate la situația de la 1 ianuarie 2012 cu referire la documentul de primire a mijloacelor în casă sau la contul bancar și/sau contul de plăți și la contractul de împrumut, dacă persoana care a primit împrumutul are obligația de a ține evidența contabilă – în cazul emiterii documentului de către împrumutător;

e) înregistrarea și data emiterii documentului.

(6) Documentele eliberate de persoanele nerezidente sau de persoanele care nu dețin cetățenia Republicii Moldova urmează a fi prezentate în original. La declarația privind disponibilul de mijloace bănești va fi anexată copia originalului prezentat, cu traducere în limba de stat, autentificată notarial, cu excepția documentelor întocmite în limba rusă sau în limba engleză.

(7) Persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova care, la data de 1 ianuarie 2012, dispuneau de mijloace bănești în sumă mai mare de un milion de lei, total sau parțial în numerar, pot confirma disponibilul de numerar prin depunerea acestora în conturile bancare și/sau conturile de plăți deschise în băncile din țară și obținerea extrasului din cont care confirmă suma existentă în cont la sfârșitul zilei de 1 noiembrie 2012 sau de 28 decembrie 2012. Diferența dintre disponibilul în numerar la sfârșitul zilei de 1 ianuarie 2012 și soldul mijloacelor bănești la sfârșitul zilei de 1 noiembrie 2012 sau, după caz, de 28 decembrie 2012 va fi luată în considerare în cazul confirmării documentare a sumei cheltuite.

Articolul 226-8. Metoda cheltuielilor

(1) Metoda cheltuielilor constă în compararea cheltuielilor individuale efectuate de către subiectul estimării cu veniturile declarate în perioada supusă verificării.

(2) Diferența pozitivă dintre cheltuielile individuale și valorile elementelor expuse la art.226-6 alin.(4)-(6) constituie venit impozabil estimat.

(3) Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat și venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

Articolul 226-9. Metoda fluxului mijloacelor bănești

(1) Metoda fluxului mijloacelor bănești constă în compararea intrărilor/ ieșirilor de sume în/din conturile bancare și/sau conturile de plăți, precum și a intrărilor/ieșirilor de sume în numerar, cu sursele de venit și utilizarea acestora.

(2) Diferența pozitivă dintre, pe de o parte, intrările/ieșirile de mijloace bănești în/din conturile bancare și/sau conturile de plăți și/sau intrările/ieșirile de sume în numerar și, pe de altă parte, valorile elementelor expuse la art.226-6 alin.(4)-(6) constituie venit

impozabil estimat.

(3) Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat și venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

Articolul 226-10. Metoda proprietății

(1) Metoda proprietății permite stabilirea venitului impozabil estimat, analizând creșterea și, respectiv, descreșterea proprietății subiectului estimării.

(2) Creșterea sau descreșterea valorii proprietății procurate sau înstrăinate se determină prin compararea valorii proprietății la începutul perioadei cu cea de la sfârșitul perioadei. În scopul aplicării prezentului capitol, rezultatele reevaluării valorii proprietății nu au impact asupra creșterii sau descreșterii valorii proprietății, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Diferența pozitivă dintre, pe de o parte, creșterea sau descreșterea valorii proprietății și, pe de altă parte, valorile elementelor expuse la art.226-6 alin.(4)-(6) constituie venit impozabil estimat. La stabilirea diferenței se va ține cont și de normele care reglementează impozitarea creșterii de capital.

(4) Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat și venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

Articolul 226-11. Surse indirecte de informații

(1) În scopul determinării venitului impozabil estimat, pot fi utilizate următoarele surse indirecte:

a) informații de la bănci (sucursale sau filiale ale acestora), persoane care desfășoară activitate notarială, organe vamale, organe de drept, burse de valori și/sau alte organe publice privind tranzacțiile și operațiunile efectuate de persoana fizică și datele despre aceasta, precum și privind tranzacțiile și operațiunile similare efectuate de către alte persoane fizice în condiții similare;

b) informații deținute de persoane fizice și juridice referitoare la bunuri, lucrări, servicii și mijloace bănești comercializate și/sau transmise cu titlu gratuit, referitoare la mijloacele bănești sau bunurile materiale procurate și/sau primite de persoana fizică supusă verificării;

c) informația disponibilă din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat;

d) informația sau alte probe obținute de Serviciul Fiscal de Stat prin utilizarea mijloacelor speciale, prin analize, măsurări, comparări, cercetări;

e) alte documente, informații, explicații și/sau alte probe obținute atât de la persoanele terțe, cât și de la persoana fizică supusă verificării.

(2) În vederea executării prezentului capitol, persoanele fizice și/sau juridice enumerate mai jos vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat următoarele informații:

1) Agenția Servicii Publice:

a) informația privind datele personale;

b) informația privind documentarea mijloacelor de transport, inclusiv a celor transmise de către proprietari în folosință cu titlu oneros sau gratuit.

2) băncile – informația privind toate tipurile de conturi active pe parcursul unui an fiscal, inclusiv rulajele (mișcările) pe aceste conturi;

3) Poliția de Frontieră – informația privind trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova;

4) companiile turistice – informația privind serviciile turistice prestate;

5) companiile de asigurare – informația privind contractele de asigurare;

6) deținătorii de registre ale deținătorilor de valori mobiliare – informația privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate în perioada anului fiscal;

7) Banca Națională a Moldovei – informația despre persoanele cărora li s-a autorizat, conform legislației valutare, deschiderea de conturi în străinătate, precum și rapoartele privind conturile deschise în străinătate prezentate conform legislației de titularii de conturi;

8) notarii și alte persoane care desfășoară activitate notarială:

a) informația privind contractele de vânzare-cumpărare, de schimb, de arendă a bunurilor imobiliare și mobiliare;

b) informația privind contractele de împrumut și de donații;

c) informația privind alte contracte aferente activelor de capital;

9) executorii judecătorești – informația privind realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare;

10) birourile istoriilor de credit – informația privind subiecții istoriilor de credit persoane fizice și informațiile privind obligațiile debitoriale;

11) persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și a persoanelor fizice care practică activitate independentă - informația despre cheltuielile efectuate de către persoanele fizice la procurarea mijloacelor de transport;

12) persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător și a persoanelor fizice care practică activitate independentă - informația privind împrumuturile contractate de la persoane fizice în perioada anului fiscal și cele rambursate persoanelor fizice;

13) societățile de plată - informația privind activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar de către persoanele fizice pe parcursul unui an fiscal;

14) societățile emitente de monedă electronică - informația privind activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar de către persoanele fizice pe parcursul unui an fiscal;

15) furnizorii de servicii poștale care activează în conformitate cu Legea comunicațiilor poștale nr.36/2016 și care prestează servicii de plată în conformitate cu Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică - informația privind activitățile sau tranzacțiile prin sisteme de remitere de bani de către persoanele fizice pe parcursul unui an fiscal.

(3) Persoanele indicate la alin.(2) sînt obligate să prezinte informațiile gratuit, în modul și în termenele stabilite de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Modul de prezentare și structura informației se stabilesc de Serviciul Fiscal de Stat.

(5) Informațiile vor conține date despre:

a) intrările și/sau ieșirile pe parcursul unui an fiscal de mijloace bănești în/din fiecare cont bancar și/sau cont de plăți și/sau în/din conturile bancare și/sau conturile de plăți ale unei persoane fizice, dacă rulajul cumulativ debitor sau creditor al conturilor respective, în decursul unui an fiscal, depășește 300 mii de lei;

b) serviciile turistice procurate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei;

c) primele de asigurare achitate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei;

d) tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei pentru o persoană fizică;

e) contractele autentificate notarial pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 300 mii lei pe numele unei persoane fizice;

- f) realizarea drepturilor creditorilor efectuate pe parcursul unui an fiscal, care cumulativ depășesc suma de 300 mii lei pentru o persoană fizică;
- g) realizarea istoriilor de credit cu valoarea cumulativă a obligațiilor executate pe parcursul anului fiscal care depășește suma de 100 mii de lei;
- h) procurarea de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, a autoturismelor a căror valoare depășește cumulativ pe parcursul unui an fiscal suma de 300 mii de lei;
- i) contractarea/rambursarea împrumuturilor pe parcursul unui an fiscal, reflectate în contabilitatea întreprinderii, ce depășesc cumulativ suma de 200 mii de lei;
- j) operațiuni menționate la alin.(2) pct.13), 14) și 15) efectuate pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii de lei (sau echivalentul acesteia).

Articolul 226-12. Etapele aplicării metodelor indirecte de estimare

Procedura de verificare a persoanei fizice cu aplicarea metodelor indirecte de estimare se va efectua în următoarele etape:

- a) analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării;
- b) verificarea fiscală prealabilă a persoanei fizice;
- c) controlul fiscal.

Articolul 226-13. Analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării

(1) În procesul analizei și selectării persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării, Serviciul Fiscal de Stat întreprinde următoarele acțiuni:

- a) aplică metodele de analiză a riscurilor în scopul stabilirii domeniilor cu cel mai înalt nivel al riscurilor;
- b) selectează persoanele fizice care vor fi supuse verificării fiscale prelabile.

(2) Analiza de risc reprezintă activitatea efectuată de către Serviciul Fiscal de Stat pentru a identifica riscurile de nedeclarare a venitului impozabil de către persoanele fizice, în vederea selectării acestora pentru verificarea prealabilă.

(3) Pentru selectarea persoanelor fizice care vor fi supuse verificării fiscale prelabile, Serviciul Fiscal de Stat procedează la identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor de nedeclarare a veniturilor impozabile ale persoanelor fizice.

(4) Activitatea de identificare a riscurilor constă în efectuarea următoarelor operațiuni:

- a) stabilirea surselor de informații;
- b) culegerea informațiilor deținute de alte persoane;
- c) formalizarea informației în structura necesară analizei;
- d) stabilirea indicatorilor fiscali și patrimoniali pentru definirea caracteristicilor persoanelor fizice cu potențial risc de nedeclarare a venitului impozabil.

(5) Stabilirea surselor de informații se realizează prin evaluarea informației deținute de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la persoanele fizice și prin stabilirea necesarului de informații care trebuie obținute pentru identificarea diferențelor dintre situația fiscală și veniturile declarate Serviciului Fiscal de Stat.

(6) Culegerea informațiilor deținute de persoanele juridice și/sau fizice se realizează prin oricare dintre următoarele modalități:

- a) accesul la bazele de date pe baza protocoalelor sau acordurilor de colaborare și schimb de informații încheiate, în condițiile legii, între Serviciul Fiscal de Stat și persoanele deținătoare;
- b) solicitarea informației necesare în baza unei cereri adresate de Serviciul Fiscal de Stat persoanei deținătoare;
- c) obținerea informațiilor de către Serviciul Fiscal de Stat din surse deschise accesului public.

(7) Formalizarea informației în structura necesară analizei se efectuează asupra:

- a) grupurilor masive de informații, existente în bazele de date proprii ale Serviciului Fiscal de Stat sau descărcate din bazele de date ale altor persoane la care Serviciul Fiscal de Stat are acces;
- b) informațiilor individuale obținute din oricare surse prevăzute la alin.(6).

(8) În scopul definirii caracteristicilor persoanelor fizice cu potențial risc de nedeclarare a veniturilor impozabile, se vor avea în vedere, în principal, următorii indicatori fiscali și patrimoniali privind persoanele fizice:

- a) veniturile declarate de persoana fizică și de plătitorii de venit;
- b) creșterea/descreșterea proprietății persoanei fizice;
- c) cheltuielile individuale efectuate;

d) fluxurile mijloacelor bănești.

(9) Informațiile utilizate pentru indicatorii prevăzuți la alin.(8) sînt cele obținute din surse directe și indirecte.

(10) Activitatea de evaluare a riscurilor pe care persoanele fizice le prezintă din punct de vedere fiscal se realizează prin:

a) compararea veniturilor declarate de persoana fizică și de plătitorii de venit cu fluxurile mijloacelor bănești, precum și cu valoarea creșterii/descreșterii valorii proprietății și a cheltuielilor individuale efectuate;

b) evaluarea riscului de nedeclarare, care reprezintă diferența dintre, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, situația fiscală;

c) stabilirea diferenței semnificative dintre veniturile impozabile estimate și veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit.

(11) Diferența este semnificativă dacă între veniturile impozabile estimate calculate în baza situației fiscale și veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit este o diferență mai mare de 300 mii lei. Diferența stabilită în sumă de pînă la 300 mii lei inclusiv se va considera risc minim acceptat.

(12) Dacă constată o diferență semnificativă între, pe de o parte, veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, veniturile impozabile estimate, Serviciul Fiscal de Stat va iniția verificarea prealabilă.

(13) Selectarea persoanelor fizice ce urmează a fi supuse verificării fiscale prealabile se face din lista celor care depășesc 300 mii lei, în funcție de nivelul diferenței semnificative (nivelul de risc).

(14) Activitatea de gestionare a riscurilor de nedeclarare se realizează prin:

a) întocmirea listei persoanelor care depășesc riscul minim acceptat;

b) elaborarea propunerilor pentru efectuarea verificării fiscale prealabile, avînd în vedere valoarea riscului de nedeclarare, începînd cu cea mai mare valoare negativă, cu respectarea valorii riscului minim acceptat. Dacă, din informațiile deținute, Serviciul Fiscal de Stat identifică existența în lista prevăzută la lit.a) a unor persoane care au calitatea de soț/soție, rudă sau afin pînă la gradul al III-lea inclusiv, elaborarea propunerilor se face concomitent pentru toate aceste persoane;

c) actualizarea datelor și informațiilor obținute la etapa de analiză și selectare a persoanelor fizice cu cele ce se constată în cadrul verificărilor fiscale prealabile.

Articolul 226-14. Verificarea fiscală prealabilă

(1) Verificarea fiscală prealabilă constă în reconstituirea situației fiscale prealabile a persoanei fizice supuse verificării și compararea venitului impozabil estimat ce decurge din situația fiscală constatată cu venitul impozabil declarat de aceasta. Verificarea fiscală prealabilă se efectuează la sediul Serviciului Fiscal de Stat în baza informațiilor deținute de acesta.

(2) La reconstituirea situației fiscale prealabile, Serviciul Fiscal de Stat:

a) acumulează documente, informații, explicații și/sau alte probe din toate sursele indirecte disponibile;

b) cercetează minuțios datele și probele obținute;

c) constată situația fiscală prealabilă.

(3) Activitatea de verificare fiscală prealabilă se desfășoară cu înștiințarea persoanei fizice.

(4) Prin verificarea prealabilă se stabilește:

a) mărimea diferenței dintre venitul impozabil estimat, determinat din situația fiscală prealabilă constatată și venitul impozabil declarat de persoana fizică;

b) necesitatea efectuării controlului fiscal sau încetării procedurii de determinare a venitului impozabil estimat.

(5) Rezultatele verificării fiscale prealabile se consemnează într-un raport de verificare fiscală prealabilă.

(6) Raportul de verificare fiscală prealabilă va conține toate constatările stabilite de Serviciul Fiscal de Stat pe perioada desfășurării verificării, precum și propunerea de inițiere a controlului fiscal sau de încetare a procedurii de verificare. După examinarea raportului de verificare fiscală prealabilă, conducătorul Serviciului Fiscal de Stat emite decizia privind inițierea controlului fiscal sau privind încetarea procedurii de determinare a venitului impozabil estimat.

(7) Decizia privind inițierea controlului fiscal va conține lista persoanelor propuse pentru control, ținând cont de valoarea descrescândă a diferenței dintre venitul impozabil estimat și cel declarat și de capacitatea de a efectua un număr de controale. Conducătorul Serviciului Fiscal de Stat este în drept să modifice lista persoanelor propuse pentru control în cazul apariției unor informații suplimentare.

(8) Durata verificării fiscale prealabile nu va depăși 45 de zile de la data înștiințării privind inițierea verificării prealabile. În cazul necesității obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare, termenul de 45 de zile se suspendă de la momentul solicitării de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare. După încetarea condițiilor care au generat suspendarea, verificarea fiscală prealabilă va fi reluată.

(9) Raportul de verificare fiscală prealabilă nu este act administrativ.

Articolul 226-15. Controlul fiscal

(1) În baza deciziei de inițiere a controlului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat citează persoana fizică supusă verificării pentru a o înștiința despre inițierea controlului fiscal. Citația se va emite în conformitate cu prevederile art.226 alin.(1)-(3).

(2) Persoana citată este obligată să prezinte, pînă la inițierea controlului fiscal, declarația cu privire la proprietate conform formularului și modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(3) La data prezentării persoanei fizice citate, Serviciul Fiscal de Stat o va anunța despre rezultatele verificării fiscale prealabile și despre inițierea controlului fiscal. În final se va întocmi un proces-verbal de înștiințare, în care se va menționa:

a) temeiul inițierii controlului fiscal;

b) data efectuării controlului fiscal;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

d) posibilitatea de a solicita amînarea datei începerii controlului fiscal;

e) dreptul persoanei fizice de a fi reprezentată conform prevederilor art.244;

f) materialele anexate la procesul-verbal;

f-1) obligația de a prezenta toate probele relevante pentru obiectul controlului fiscal pînă la inițierea controlului fiscal sau pînă la finalizarea controlului fiscal;

g) alte date relevante.

(4) La procesul-verbal de înștiințare se anexează:

a) extrasul din raportul de verificare fiscală prealabilă ce conține concluziile verificării care au stat la baza luării deciziei de inițiere a controlului fiscal;

b) carta contribuabilului.

(5) Procesul-verbal de înștiințare se contrasemnează de ambele părți, un exemplar al căruia, cu anexe, se înmânează persoanei fizice.

(6) Controlul fiscal se va iniția nu mai devreme de 15 zile de la data înmînării procesului-verbal de înștiințare, cu prezentarea deciziei privind inițierea controlului fiscal.

(7) Amînarea datei de inițiere a controlului fiscal se poate face o singură dată, la solicitarea scrisă a persoanei supuse verificării, pentru motive justificate. În solicitare persoana fizică prezintă motivele pentru care solicită amînarea și, după caz, documentele justificative în susținerea acestora.

(8) Cererea de amînare se examinează în termen de 5 zile de la data înregistrării acesteia. Decizia luată se comunică persoanei fizice în mod oficial. În cazul în care cererea a fost soluționată pozitiv, în decizie se indică data la care a fost reprogramată inițierea controlului fiscal.

(9) Controlul fiscal se efectuează la sediul Serviciului Fiscal de Stat cu respectarea prevederilor art.145 alin.(2)-(6).

(10) La data inițierii controlului fiscal, persoana fizică va prezenta Serviciului Fiscal de Stat toate documentele, informațiile și/sau alte probe disponibile și/sau explicațiile necesare ce vizează obiectul controlului fiscal.

(11) Durata efectuării controlului fiscal este stabilită de Serviciul Fiscal de Stat și nu poate depăși 3 luni de la data inițierii verificării prealabile. Persoana verificată poate solicita prelungirea termenului de control cu 45 de zile.

(12) Controlul fiscal poate fi sistat la apariția uneia din următoarele condiții ce țin de obiectul controlului:

a) necesitatea obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;

b) solicitarea efectuării expertizei;

c) solicitarea de la persoana fizică supusă verificării a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;

d) solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariției unei situații obiective, confirmate de Serviciul Fiscal de Stat, care duce la imposibilitatea continuării controlului fiscal.

Pe perioada unui control fiscal, persoana fizică poate solicita sistarea acestuia doar o singură dată.

(13) Data de la care se sistează controlul fiscal se comunică în scris persoanei fizice prin decizia de sistare. După încetarea condițiilor care au generat sistarea, controlul fiscal va fi reluat, data acestuia fiind comunicată persoanei fizice prin citație cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data reluării.

(14) Perioada sistării controlului fiscal nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua inițierii lui pînă la ziua semnării actului de control fiscal.

(15) În cazul în care Serviciul Fiscal de Stat apreciază că sînt necesare noi documente, informații, explicații și/sau alte probe relevante pentru control, le poate solicita de la persoana fizică supusă controlului. În acest caz, Serviciul Fiscal de Stat va sista, conform prevederilor alin.(12), efectuarea controlului fiscal și va stabili, de comun acord cu persoana verificată, un termen rezonabil, care nu poate fi mai mic de 10 zile și nu poate depăși 45 de zile calendaristice, pentru prezentarea documentelor, informațiilor, explicațiilor și/sau altor probe solicitate. În cazul în care se atestă unele circumstanțe ce împiedică persoana fizică să se încadreze în termenul respectiv, la decizia Serviciului Fiscal de Stat acesta poate fi prelungit.

(15-1) Pe parcursul desfășurării controlului, Serviciul Fiscal de Stat poate solicita instituțiilor și autorităților publice implicate, persoanelor fizice sau juridice documentele și informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale de control.

(15-2) La solicitarea motivată a Serviciului Fiscal de Stat, conducătorii instituțiilor, autorităților publice, persoanelor juridice, precum și persoanele fizice au obligația să prezinte acestuia, în cel mult 15 zile lucrătoare, pe suport de hîrtie sau în format electronic, datele, informațiile, înscrisurile și documentele care ar putea conduce la soluționarea cauzei.

(15-3) Documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe relevante pentru control sînt cele necesare stabilirii situației fiscale a persoanei fizice după cum urmează:

a) situația cheltuielilor individuale;

b) situația bunurilor imobile și mobile deținute, intrările și ieșirile de patrimoniu în cursul perioadei verificate;

c) situația valorilor mobiliare și a cotelor de participare în societăți comerciale sau alte entități;

d) bunuri aparținînd unor persoane fizice sau juridice puse la dispoziția persoanei fizice;

e) împrumuturi, credite acordate și/sau contractate;

f) tranzacții cu metale prețioase, obiecte de artă și alte bunuri de valoare;

g) donații, sponsorizări și/sau succesiuni;

h) alte precizări necesare stabilirii situației fiscale.

(16) Pe parcursul efectuării controlului fiscal, persoana fizică are dreptul să colaboreze cu Serviciul Fiscal de Stat prin prezentarea suplimentară a oricăror documente, informații, explicații și/sau altor probe relevante pentru stabilirea situației fiscale. La prezentarea acestora, Serviciul Fiscal de Stat va întocmi un proces-verbal semnat de ambele părți.

(17) Cu acordul persoanei fizice supuse verificării, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să efectueze controlul fiscal suplimentar la domiciliul acesteia. În caz de refuz, Serviciul Fiscal de Stat va întocmi un act de control fiscal, în baza căruia va înainta o acțiune în instanța de judecată. După ce instanța de judecată emite o hotărâre în favoarea Serviciului Fiscal de Stat, acesta, însoțit de colaboratorul poliției, va efectua controlul fiscal factic la domiciliul persoanei fizice supuse verificării.

(18) Toate documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe cunoscute de Serviciul Fiscal de Stat ce țin de obiectul controlului vor fi luate în considerare la stabilirea situației fiscale a persoanei fizice.

(19) La finalizarea controlului fiscal, Serviciul Fiscal de Stat prezintă persoanei fizice constatările și consecințele fiscale cu întocmirea unui act de control fiscal, în conformitate cu prevederile art.216 alin.(5), (6) și (8), în care se vor menționa constatările stabilite.

(20) La actul de control fiscal se anexează materialele ce au stat la baza rezultatelor stabilite.

(21) Examinarea cazurilor de încălcare fiscală și contestarea deciziei pronunțate se vor efectua în condițiile generale stabilite de prezentul cod.

(22) Dacă documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe prezentate de persoana fizică sînt incorecte, incomplete, false, dacă persoana fizică refuză să prezinte documentele sau, prin orice alte acțiuni, împiedică efectuarea controlului fiscal, inclusiv prin neprezentarea neîntemeiată la controlul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat va determina valoarea estimată a obiectului impozabil în baza probelor reale acumulate și va adopta decizia corespunzătoare.

(23) Dacă persoana fizică supusă verificării va fi de acord, la orice etapă, cu obligațiile fiscale estimate și le va achita, controlul fiscal nu va fi inițiat sau, în cazul în care a fost inițiat, va fi finisat prin emiterea deciziei corespunzătoare, fără aplicarea amenzilor fiscale.

(24) Controlul fiscal repetat se efectuează în conformitate cu prezentul cod.

(25) În cazul în care în procesul controlului fiscal se vor constata cheltuieli sau venituri comune ale persoanei supuse controlului cu alte persoane, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să inițieze procedura de aplicare a metodelor indirecte de estimare a obligației fiscale.

Articolul 226-16. Mecanismul de declarare și de asigurare a confidențialității

(1) Declarațiile privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012 se depun, pe suport de hârtie, la Serviciul Fiscal de Stat după locul domiciliului sau reședinței de către persoanele care au această obligație conform art.226-7. În cazul în care persoana fizică nu dispune de domiciliu sau reședință, declarația se prezintă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază de activitate se deserveste agentul economic care a constituit ultimul loc de muncă al persoanei fizice. Persoanele fizice cu domiciliul sau reședința în unitățile administrativ-teritoriale care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova prezintă declarația la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat corespunzătoare razei de deservire stabilite potrivit art.132 alin.(5).

(2) Declarațiile cu privire la proprietate se depun, pe suport de hârtie, la Serviciul Fiscal de Stat de către persoanele care au această obligație conform art.226-15 alin.(2).

(3) Serviciul Fiscal de Stat desemnează prin ordin funcționarii fiscali, inclusiv pe cei din subdiviziunile sale, responsabili de recepționarea declarațiilor privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012 și a declarațiilor cu privire la proprietate, încheind cu aceștia contracte de asigurare a confidențialității.

(4) Declarațiile se depun la persoanele responsabile de recepționarea lor în termenul stabilit la art.226-7 alin.(1) și la art.226-15 alin.(2).

(5) Persoanele responsabile de recepționarea declarațiilor au următoarele atribuții:

a) primesc și verifică respectarea condițiilor de formă ale declarațiilor, stabilite în modul prevăzut de prezentul cod;

b) în cazul în care depistează greșeli în declarația completată, recomandă declarantului să le rectifice;

c) înregistrează declarațiile în Registrul declarațiilor privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012 și în Registrul declarațiilor cu privire la proprietate, ale căror modele sînt aprobate de Serviciul Fiscal de Stat;

d) eliberează imediat persoanei care a depus declarația o recipisă de primire, al cărei model este aprobat de Serviciul Fiscal de Stat;

e) la cerere, pun gratuit la dispoziția persoanei fizice formularele declarațiilor;

f) acordă consultanță referitoare la completarea corectă și prezentarea în termen a declarației;

g) la solicitarea declarantului, acordă consultanță referitoare la aplicarea prevederilor legale privind metodele indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice.

(6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin.(5), persoanele responsabile de recepționarea declarațiilor se subordonează direct conducerii Serviciului Fiscal de Stat, care răspunde de desfășurarea în bune condiții a activității acestora.

(7) După verificarea declarațiilor și anexelor la ele și înregistrarea lor în registrul respectiv, persoanele responsabile de recepționarea declarațiilor le îndosariază într-un dosar confidențial, care se păstrează într-un seif metalic.

(8) Până la 15 ianuarie 2013, dosarele care conțin declarațiile privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012, cu anexele la ele, și lista documentelor cuprinse în ele se șnuruiesc, se sigilează și se transmit Serviciului Fiscal de Stat de către subdiviziunile sale. Dosarele menționate se transmit, printr-un act de primire-predare, persoanei desemnate prin ordin al conducerii Serviciului Fiscal de Stat.

(9) Declarațiile privind proprietatea se păstrează în dosarul confidențial al fiecărui contribuabil în privința căruia s-a inițiat procedura de control.

(10) Modul de păstrare a dosarelor cu declarații și a dosarelor contribuabililor în privința cărora s-a inițiat procedura de control este stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Orice informație primită de Serviciul Fiscal de Stat este tratată ca secret fiscal. Serviciul Fiscal de Stat poate dezvălui informația în procedurile judecătorești publice sau în baza hotărârilor judiciare pe problemele legate de utilizarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor persoanelor fizice. Rezultatele controalelor fiscale pot fi date publicității doar după expirarea tuturor căilor de atac.

(11-1) Prin derogare de la alin.(11) se permite eliberarea copiei de pe declarația privind disponibilul de mijloace bănești la situația din 1 ianuarie 2012, depusă conform prevederilor art.226-7 alin.(1), la solicitarea scrisă a persoanei fizice care a prezentat declarația dată. Solicitarea privind eliberarea copiei va fi examinată în termen de 15 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia. Copia declarației va fi înmînată persoanei fizice numai după semnarea de către contribuabil a declarației de asumare a responsabilității privind confidențialitatea informației recepționate.

(12) Funcționarii fiscali cărora le-au devenit cunoscute date și informații care constituie secret fiscal sînt obligați să nu divulge aceste informații decît în condițiile alin.(11), atît în perioada exercitării atribuțiilor, cît și după demisionare. Nerespectarea prevederilor alin.(11) atrage răspundere conform legislației.

(13) Indicarea în declarațiile privind disponibilul de mijloace bănești și cu privire la proprietate a datelor inexacte sau incomplete, în mărimi mai mari decît riscul minim acceptat, atrage răspundere conform legislației.

Capitolul 12. Asigurarea stingerii obligației fiscale

Articolul 227. Măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale

(1) Stingerea obligațiilor fiscale se asigură prin aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întîrziere (penalității) la impozite și taxe, prin suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți, cu excepția celor de la conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), prin sechestrarea bunurilor și prin alte măsuri prevăzute de prezentul titlu și de actele normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Stingerea obligației fiscale poate fi garantată prin gaj legal și convențional, în conformitate cu legislația cu privire la gaj.

(3) În cazul trecerii frontierei vamale și/sau al plasării mărfurilor în regim vamal, se aplică măsuri de asigurare a stingerii obligațiilor fiscale în conformitate cu legislația vamală.

Articolul 227-1. Stingerea obligațiilor fiscale în cazul lichidării agentului economic

(1) Obligațiile fiscale ale agentului economic aflat în proces de lichidare, restante după lichidarea activelor, se sting de către asociați/acționari/membri/ fondatori în limita răspunderii patrimoniale stabilite de legislație.

(2) Achitarea datoriilor față de bugetul public național de către agentul economic aflat în proces de lichidare se efectuează în ordinea de executare a creanțelor stabilită la art.36 din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi.

(3) Suma plătită în plus, apărută ca rezultat al achitării de către contribuabil a obligațiilor fiscale, urmează a fi îndreptată la stingerea obligațiilor fiscale prin compensare conform art.175 din prezentul cod. Dacă contribuabilul nu are restante față de bugetul public național, suma plătită în plus se restituie contribuabilului conform art.176 din prezentul cod.

Articolul 228. Majorarea de întârziere (penalitatea)

(1) Majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul și în bugetul stabilite conform legislației fiscale se plătește o majorare de întârziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întârziere a plății lor, pentru perioada care începe după scadența impozitului, taxei și care se încheie în ziua plății lor efective inclusiv.

(2-1) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține greșeli sau omisiuni și prezintă darea de seamă corectată, precum și în cazul în care contribuabilul nu are obligația prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greșit calculul și plata impozitelor și taxelor, iar în urma acestora apar obligații fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întârziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decât obligația fiscală corespunzătoare.

(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.

(4) Pentru neplata în termen a impozitului și a taxei înscrise de organul cu atribuții de administrare fiscală în contul personal al contribuabilului, majorarea de întârziere (penalitatea) se calculează fără a fi emisă vreo decizie. Procedura și periodicitatea calculării (aplicării) majorării de întârziere (penalității) și reflectării ei în contul personal al contribuabilului se stabilesc de conducerea organului cu atribuții de administrare fiscală respectiv, iar pentru impozitele administrate de serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale - de către autoritățile reprezentative ale administrației publice locale. În cazurile reflectării periodice a majorării de întârziere (penalității) în contul personal al contribuabilului, se permite de a nu reflecta suma ei calculată pentru fiecare impozit și taxă în parte în mărime mai mică de 10 lei.

(5) La cererea contribuabililor, în cazul prezentării documentelor confirmative, organele cu atribuții de administrare fiscală nu vor aplica (nu vor calcula) majorări de întârziere (penalități):

a) contribuabililor care au depus documentele pentru transferul, de pe un cont pe altul, al sumelor plătite în cadrul unui buget – pentru perioada de la data achitării și pînă la data transferului efectiv, în limitele sumei achitate;

a-1) contribuabililor care au depus documentele pentru transferul sumelor plătite din contul unui buget (bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile obligatorii de asistență medicală) la contul altui buget (bugetul de stat, bugetul local, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile obligatorii de asistență medicală) – pentru perioada de la data intrării documentelor la organul respectiv și pînă la data transferului efectiv;

a-2) contribuabililor care au depus cerere pentru compensarea datoriilor față de buget din contul restituirii T.V.A. sau accizelor – pentru perioada de la data adoptării deciziei și pînă la data transferului efectiv;

b) contribuabililor care efectuează cheltuieli compensate de la buget prin finanțare directă ori care furnizează mărfuri, execută lucrări și/sau prestează servicii instituțiilor finanțate de la buget, în limitele alocațiilor aprobate pentru aceste scopuri, – pe perioada existenței datoriei față de contribuabil la obligațiile fiscale care nu vor depăși cuantumul acestei datorii.

(6) Pentru obligațiile fiscale luate la evidență specială conform art.206, nu se calculează majorare de întârziere (penalitate). Majorarea de întârziere (penalitatea) se restabilește în conturile contribuabilului odată cu parvenirea circumstanțelor indicate la art.186 alin.(5).

(7) În cazurile în care termenul de stingere a obligației fiscale coincide cu data încasării sumelor în numerar de către bancă (sucursala sau filiala acesteia) în contul stingerii obligației fiscale indicate, nu se aplică (nu se calculează) majorare de întârziere (penalitate) pentru perioada de timp stabilită la art.171 alin.(6).

(8) - abrogat.

(9) Contribuabilii pentru care, potrivit alin.(5) lit.b), nu se aplică (nu se calculează) majorări de întârziere (penalități) nu vor calcula penalități instituțiilor publice finanțate de la buget pentru neefectuarea în termen a plăților pentru mărfuri și servicii în limitele bugetelor aprobate.

(10) Pentru sumele impozitelor și taxelor solicitate de către contribuabil spre restituire și restituite în mărimi mai mari decît suma calculată în condițiile legii, se calculează majorare de întârziere (penalitate) pentru suma restituită în plus pentru perioada care începe cu data restituirii efective la contul bancar al agentului economic, sau în contul stingerii datoriilor acestuia ori ale creditorilor lui față de bugetul public național și pînă la data recuperării acestora.

Articolul 229. Suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți

(1) Suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți, cu excepția celor de împrumut, a conturilor bancare și/sau conturilor de plăți deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi și a conturilor bancare și/sau conturilor de plăți provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și celor ale persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător (în cazul executorilor judecătorești - numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislației insolvenței, este o măsură prin care Serviciul Fiscal de Stat limitează dreptul contribuabilului de a folosi mijloacele bănești care se află și/sau se vor depune la conturile lui bancare și/sau de plăți și de a folosi noile conturi, deschise în aceeași sau în o altă bancă (sucursală sau filială acesteia).

(1-1) Suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți deținute de către notari, avocați, administratori autorizați și mediatori se efectuează conform prevederilor prezentului articol.

(2) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului poate fi emisă în cazul comiterii oricărei încălcări din cele prevăzute la art.253 alin.(1), la art.255, la art.260 alin.(1), la art.263 alin.(1) și (2), precum și în cazurile nestingerii, în termenul stabilit, a obligației fiscale și urmării sumei debitoare a contribuabilului restanțier.

(2-1) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului, emisă pentru încasarea mijloacelor bănești în contul stingerii obligației fiscale, nu împiedică executarea ordinelor incaso sau a documentelor executorii emise de către executorul judecătoresc. În acest sens, Serviciul Fiscal de Stat se va alătura procedurii de executare conform art.92 din Codul de executare prin emiterea ordinelor incaso aferente dispozițiilor de suspendare respective.

(2-2) După eliberarea sumelor realizate în faza de executare, executorul judecătoresc va prezenta, în termen de 3 zile, informații cu privire la sumele distribuite creditorilor în modul stabilit de Codul de executare. În cazul neexecutării prescripțiilor menționate, precum și în cazul nedistribuirii sumelor conform categoriilor de creanțe prevăzute la art.145 din Codul de executare, în partea ce ține de obligația fiscală aferentă bugetului, față de executorul judecătoresc responsabil se va aplica, în baza deciziei Serviciului Fiscal de Stat, o sancțiune prevăzută la art.253 alin.(4-1) din prezentul cod cu obligarea executorului judecătoresc, în cazul în care nu a distribuit sau a distribuit incorect sumele bănești, să le transfere în termen de 3 zile la bugetul respectiv.

(3) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului se emite de către conducerea Serviciului Fiscal de Stat pe un formular tipizat, aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, și are valoare de document executoriu.

(4) Serviciul Fiscal de Stat remite atât băncii (sucursalei sau filialei acesteia) în care contribuabilul are conturi bancare și/sau conturi de plăți, cât și acestuia dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile lui bancare și/sau conturile de plăți.

(5) Banca (sucursala sau filiala acesteia) execută necondiționat dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului imediat după ce o primește, permițând trecerea la scăderi:

a) a oricăror sume în contul bugetului;

b) în contul creditorilor gajști a sumelor bănești încasate de la exercitarea dreptului de gaj;

c) a sumelor transferate de la contul de împrumut al întreprinderii în scopurile pentru care a fost acordat împrumutul;

d) a comisioanelor băncii (sucursalei sau filialei acesteia), aferente executării parțiale sau totale de către aceasta a ordinelor incaso emise de către Serviciul Fiscal de Stat sau a ordinelor de plată emise în contul bugetului, care se încasează din contul contribuabilului neafectând suma indicată în ordinul incaso sau în ordinul de plată.

(6) Limitarea dreptului contribuabilului de a utiliza noi conturi se exercită prin refuzul Serviciului Fiscal de Stat de a confirma primirea în evidența sa a noului cont bancar și/sau cont de plăți.

(7) Banca (sucursala sau filiala acesteia) care suspendă operațiunile la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului în conformitate cu prezentul articol nu poartă răspundere pentru aceste acțiuni.

(8) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului se anulează o dată cu lichidarea încălcării pentru care a fost aplicată suspendarea sau în cazul satisfacerii de către organul competent a contestației contribuabilului, a cererii contribuabilului (debitorului), ținând cont de motivele temeinice invocate de acesta, inclusiv constituirea de garanții – bunuri libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, scrisoare de garanție bancară, gaj asupra unor bunuri mobile, fidejusiune, precum și în baza deciziei instanței de judecată sau a contractului de amânare și eșalonare.

Articolul 230. Sechestrarea bunurilor

Sechestrarea bunurilor ca măsură de asigurare a plății impozitelor, taxelor și/sau amenzilor se exercită în modul și în condițiile prevăzute la capitolul 9.

Capitolul 13. Dispoziții generale privind răspunderea pentru încălcări fiscale

Articolul 231. Noțiunea și temeiurile tragerii la răspundere pentru încălcare fiscală

(1) În sensul prezentului cod, tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală înseamnă aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat, în condițiile prevăzute de legislația fiscală, a unor sancțiuni față de persoanele care au săvârșit încălcări fiscale.

(2) Temeiul tragerii la răspundere pentru încălcare fiscală este însăși încălcarea fiscală.

(3) Încălcările fiscale se califică după cum urmează:

a) încălcare fiscală ne semnificativă;

b) încălcare fiscală semnificativă.

(4) Se consideră ne semnificativă încălcarea fiscală dacă suma impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, constituie pînă la 100 de lei pentru contribuabilii specificați la art.232 lit.b) și pînă la 1000 de lei pentru contribuabilii specificați la art.232 lit.a) și c), inclusiv pentru fiecare perioadă fiscală în parte – în cazul nerespectării modului de declarare sau diminuării impozitului, a taxei și/sau a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală.

(5) Se consideră semnificativă încălcarea fiscală care nu cade sub incidența alin.(4).

Articolul 232. Persoanele pasibile de răspundere pentru încălcare fiscală

Este tras la răspundere pentru încălcare fiscală:

a) contribuabilul persoană juridică a cărei persoană cu funcție de răspundere a săvârșit o încălcare fiscală;

b) contribuabilul persoană fizică, care nu practică activitate de întreprinzător, ce a săvârșit o încălcare fiscală. În cazul în care acesta este lipsit de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrînsă, pentru încălcarea fiscală săvârșită de el reprezentantul său legal (părinții, înfietorii, tutorele, curatorul) poartă răspundere în funcție de obiectul impozabil, de obligația fiscală și de bunurile contribuabilului;

c) contribuabilul persoană fizică care practică activitate de întreprinzător, contribuabilul persoană fizică care desfășoară activități independente, contribuabilul care desfășoară servicii profesionale și contribuabilul care practică activitate profesională în sectorul justiției care au săvârșit o încălcare fiscală sau ale căror persoane cu funcție de răspundere au săvârșit o încălcare fiscală.

Articolul 233. Condiții generale de tragere la răspundere pentru încălcare fiscală

(1) Tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală se face în temeiul legislației fiscale în vigoare în timpul și la locul săvârșirii încălcării, cu excepția situațiilor când legea nouă prevede sancțiuni mai blânde, cu condiția că încălcarea fiscală, prin caracterul ei, nu atrage după sine, în condițiile legii, răspunderea penală.

(2) Procedura de tragere la răspundere pentru încălcarea fiscală se aplică în conformitate cu legislația în vigoare în timpul și în locul examinării cazului de încălcare fiscală.

(3) Tragerea la răspundere pentru încălcări fiscale conform prezentului titlu sau la o altă răspundere juridică pentru încălcarea legislației fiscale nu exonerează persoana sancționată de obligația plății impozitului, taxei și/sau majorării de întârziere (penalității), stabilite de legislație. Tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală a contribuabililor specificați la art.232 nu eliberează de răspundere contravențională, penală sau de altă răspundere prevăzută de legislație dacă există temeiurile respective.

Articolul 234. Absolvirea de răspundere pentru încălcare fiscală

(1) Sancțiunea fiscală nu se aplică, în întregime sau parțial, iar în cazul în care a fost deja stabilită se anulează, în întregime sau parțial, dacă se prezintă dovezi ce confirmă legalitatea tuturor acțiunilor (inacțiunilor) sau a unor acțiuni (inacțiuni) considerate anterior ilegale. Veridicitatea și autenticitatea dovezilor prezentate pot fi verificate de Serviciul Fiscal de Stat la sursă sau la alte persoane. Documentele prezentate cu încălcarea termenelor stabilite de Serviciul Fiscal de Stat sau după efectuarea controlului fiscal sînt verificate în mod obligatoriu.

(1-1) Amenda prevăzută la art.260 alin.(1) nu se aplică în cazul în care nu apar obligații suplimentare privind impozite, taxe și/sau prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

(1-2) Impozitele, taxele și majorările de întârziere (penalitățile) nu se recalculează, sancțiunea fiscală nu se aplică în întregime sau, în cazul în care a fost deja stabilită, se anulează în întregime dacă contribuabilul a acționat în conformitate cu soluția fiscală individuală anticipată emisă în adresa sa potrivit prezentului cod.

(2) Persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate, cu excepția amenzilor aplicate pentru comiterea repetată, în decurs de 6 luni consecutive, a încălcărilor fiscale prevăzute la art.254 și 254-1, dacă respectă strict următoarele condiții:

a) nu are restanțe la data adoptării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală sau le stinge concomitent cu acțiunile prevăzute la lit.b);

b) în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, stinge sumele impozitelor, taxelor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau 50% din amenzile indicate în decizie sau stinge obligația fiscală prin compensare conform art.175.

În cazul în care datele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat atestă executarea cerințelor prevăzute la lit.a) și b), autoritatea abilitată să examineze cazurile privind încălcările fiscale, de sine stătător, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare din data expirării termenului prevăzut la lit.b), adoptă o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50%.

c) în cazul în care datele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat nu atestă executarea cerințelor prevăzute la lit.a) și b), prezintă, în termenul prevăzut pentru executarea benevolă a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, documentele ce confirmă stingerea sumelor prevăzute la lit.a) și b).

În baza documentelor prezentate conform lit.c), autoritatea abilitată să examineze cazurile privind încălcările fiscale, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor, va adopta o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50%. În cazul în care, după adoptarea deciziei privind reducerea amenzilor, se constată nerespectarea cel puțin a uneia din condițiile prevăzute la lit.a) și b), autoritatea respectivă își va anula decizia, iar persoana nu va beneficia de reducerea cu 50% a amenzilor.

(3) Insolvabilitatea sau absența temporară din țară a persoanei fizice sau a persoanei cu funcție de răspundere a persoanei juridice, precum și iminența unor evenimente pe care persoana ce a săvârșit încălcarea fiscală putea să le prevadă, dar nu le-a prevăzut nu constituie temei pentru neaplicarea sau anularea sancțiunii fiscale.

(4) Persoanele scutite de impozite și/sau taxe, precum și cele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa din cauza explicațiilor greșite, prezentate în scris de Serviciul Fiscal de Stat, sînt absolvite de răspundere pentru diminuarea, calcularea incorectă sau neplata acestora.

(5) Persoanele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la efectuarea repetată a controlului fiscal în condițiile reglementate la art.214 alin.(8), sînt absolvite de aplicarea amenzilor și penalităților pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.

Articolul 235. Scopul și forma sancțiunilor fiscale

(1) Sancțiunea fiscală este o măsură cu caracter punitiv și se aplică pentru a se preveni săvîrșirea, de către delincvent sau de către alte persoane, a unor noi încălcări, pentru educarea lor în spiritul respectării legii.

(1-1) Avertizarea se aplică pentru încălcarea fiscală ne semnificativă.

(2) Pentru încălcarea fiscală poate fi aplicată sancțiunea fiscală sub formă de avertizare sau amendă.

Articolul 236. Amenda

(1) Amenda este o sancțiune fiscală care constă în obligarea persoanei ce a săvîrșit o încălcare fiscală de a plăti o sumă de bani. Amenda se aplică indiferent de faptul dacă au fost aplicate sau nu alte sancțiuni fiscale ori plătite impozite, taxe, majorări de întîrziere (penalități) calculate suplimentar la cele declarate sau nedecarate.

(2) Amenda reprezintă o parte a obligației fiscale și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(3) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține greșeli sau omisiuni și prezintă darea de seamă corectată, precum și în cazul în care contribuabilul nu are obligația prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greșit calculul și plata impozitelor și taxelor, iar în urma acestora apar obligații fiscale suplimentare și acestea sînt achitate pînă la anunțarea unui control fiscal, amenda nu se aplică.

Articolul 237. - abrogat.

Articolul 238. Regulile generale de aplicare a sancțiunii fiscale

(1) Sancțiunea fiscală se aplică în limitele stabilite de articolul respectiv din prezentul cod, în strictă conformitate cu legislația fiscală.

(1-1) Amenda se aplică în cazurile de încălcare fiscală semnificativă.

(2) În cazul în care o persoană a săvîrșit două sau mai multe încălcări fiscale, sancțiunea fiscală se aplică pentru fiecare încălcare fiscală și pentru fiecare perioadă

fiscală în parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art.188 alin.(2).

Capitolul 14. Procedura de examinare a cazurilor de încălcare fiscală

Articolul 239. Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală

Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală constă în: clarificarea promptă, multilaterală, exhaustivă și obiectivă a circumstanțelor în care s-a produs, soluționarea lui în strictă conformitate cu legislația, asigurarea îndeplinirii deciziei, precum și stabilirea cauzelor și condițiilor care au contribuit la comiterea încălcării fiscale, prevenirea încălcărilor, educarea în spiritul respectării legilor și consolidarea legalității.

Articolul 240. Circumstanțele care exclud procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală

Procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală nu poate fi inițiată, iar procedura inițiată urmează a fi încheiată dacă:

- a) se constată că nu a avut loc nici o încălcare fiscală;
- b) persoana căreia i s-a intentat procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală a fost lichidată sau a decedat;
- c) nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii necesare de a fi încasate conform legislației fiscale;
- d) încălcarea ce ține de utilizarea serviciilor fiscale electronice este determinată de o defecțiune tehnică ce nu depinde de voința contribuabilului.

Articolul 241. Autoritatea abilitată să examineze cauzele privind încălcările fiscale

(1) Cauzele privind încălcările fiscale sînt examinate de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Sînt în drept să examineze cauzele privind încălcările fiscale și să aplice sancțiuni fiscale, în numele autorităților abilitate, conducerea Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 242. Drepturile și obligațiile persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală

Persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală are dreptul să ia cunoștință de dosarul său, să dea explicații, să prezinte probe, să formuleze cereri, să conteste decizia asupra cazului. Ea poate beneficia de asistența unui avocat căruia îi încredințează exercitarea, în numele său, a drepturilor menționate.

Articolul 243. Participarea persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală la examinarea cazului

(1) Cazul de încălcare fiscală se examinează în prezența persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării. Serviciul Fiscal de Stat o anunță în scris (prin citație) despre locul, data și ora examinării cazului.

(2) Cazul de încălcare fiscală poate fi examinat în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării numai dacă există informații că a fost anunțată în modul stabilit despre locul, data și ora examinării cazului și dacă de la ea nu a parvenit un demers argumentat de a fi amânată examinarea.

(3) Contribuabilul persoană fizică își exercită drepturile procedurale personal, printr-un reprezentant sau în comun cu reprezentantul, iar contribuabilul persoană juridică – prin intermediul conducătorului sau al reprezentantului său.

Articolul 244. Reprezentantul și confirmarea împuternicirilor lui

(1) Persoana lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă este înfățișată de reprezentantul ei legal (părinte, înfiator, tutore, curator). Acesta va prezenta autorității care examinează cazul certificatul împuternicirilor.

(2) Reprezentantul legal efectuează, personal sau prin reprezentant, toate acțiunile de care are dreptul, cu restricțiile prevăzute de lege.

(3) Împuternicirile reprezentantului altul decât cel legal trebuie să fie confirmate printr-o procură, eliberată în conformitate cu prezentul articol, sau printr-un document ce atestă funcția ori împuternicirile pe care le deține – în cazul conducătorului persoanei juridice.

(4) Procura dată de o persoană fizică se autentifică, după caz: de notar, de secretarul primăriei satului (comunei), de administrația (conducerea) persoanei la care lucrează sau învață mandantul, de administrația instituției curativ-profilactice staționare în care mandantul se află pentru tratament, de comandantul (șeful) unității militare – dacă mandantul este militar – sau de șeful locului de detențiune – dacă mandantul se află în detențiune.

(5) Procura din partea unei persoane juridice se eliberează de conducătorul ei (locțiitorul acestuia).

(6) Împuternicirile avocatului se certifică prin mandat.

Articolul 245. Locul și modul examinării cazului de încălcare fiscală

(1) Cazul de încălcare fiscală este examinat la oficiul subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat unde contribuabilul se află la evidență sau asistență ori în alt loc, stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Cazul de încălcare fiscală se examinează în regim închis de către autoritatea abilitată să examineze astfel de cazuri, cu condiția respectării secretului fiscal. Pronunțarea deciziei poate fi publică, la voința autorității care o adoptă, în cazul în care nu este contestată timp de 30 de zile de la momentul în care contribuabilul a luat cunoștință de această decizie.

Articolul 246. Termenele de examinare a cazului de încălcare fiscală

(1) Cazul de încălcare fiscală se examinează în termen de 15 zile din data:

a) prezentării dezacordului – dacă a fost prezentat la timp;

b) expirării termenului de prezentare a dezacordului – dacă nu a fost prezentat sau dacă a fost prezentat cu întârziere.

(2) În cazul prezentării unor argumente întemeiate, termenul menționat la alin.(1) poate fi prelungit cu 30 de zile prin decizia organului abilitat să examineze cazurile de încălcare fiscală, inclusiv în baza demersului argumentat, prezentat de persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală, conform art.243 alin.(2). În aceste cazuri, persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală i se comunică din timp, conform art.243 alin.(1), data examinării cazului.

(2-1) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin.(8).

Articolul 247. Clarificarea circumstanțelor cazului de încălcare fiscală

Persoana care examinează cazul de încălcare fiscală este obligată să clarifice dacă:

a) a avut loc într-adevăr o încălcare fiscală;

b) trebuie să fie trasă la răspundere persoana respectivă pentru săvârșirea de încălcare fiscală;

c) există alte circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 248. Decizia asupra cazului de încălcare fiscală

După examinarea cazului de încălcare fiscală, Serviciul Fiscal de Stat emite o decizie, care trebuie să conțină:

- a) denumirea organului în al cărui nume se pronunță decizia;
- b) funcția, numele și prenumele persoanei care a emis decizia;
- c) data și locul examinării cazului;
- d) remarca despre participarea persoanelor care au săvârșit încălcarea fiscală (reprezentanților lor);
- e) denumirea (numele, prenumele), sediul (domiciliul), codul fiscal al persoanei care a săvârșit încălcarea fiscală;
- f) descrierea încălcării fiscale cu indicarea articolelor, alineatelor, punctelor din actele normative care au fost încălcate;
- g) indicarea articolului, alineatului, punctului din actul normativ care prevede sancțiunea fiscală;
- h) decizia asupra cazului;
- i) termenul și modul de contestare a deciziei;
- j) alte date referitoare la caz;
- k) semnătura persoanei care a emis decizia.

Articolul 249. Tipurile de decizii

(1) Asupra cazului de încălcare fiscală poate fi pronunțată una din următoarele decizii privind:

- a) aplicarea de sancțiune fiscală și/sau încasarea de impozit, taxă, calculate suplimentar, de majorare de întârziere;
- b) clasarea cazului;
- c) suspendarea cazului și efectuarea unui control repetat.

(2) Decizia privind clasarea cazului se pronunță în cazul în care:

- a) există circumstanțe, prevăzute de prezentul cod, ce exclud sau absolvă de răspundere pentru săvârșirea încălcării fiscale și nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) necesare de a fi încasate conform legislației fiscale;
- b) este adoptat, conform art.172, un act de anulare a sancțiunii fiscale, sumei impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității);

c) există, pentru același fapt, în privința persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală, o decizie privind aplicarea unei sancțiuni fiscale și/sau încasarea sumei impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) ori există o decizie de clasare a cazului;

d) materialele cazului se transmit conform competenței, dacă se constată că examinarea acestuia poate fi efectuată cu plenitudine de o altă autoritate abilitată să examineze cazurile de încălcare fiscală.

(3) Se pronunță decizie privind suspendarea cazului și efectuarea unui control repetat dacă există mărturii contradictorii care, la momentul examinării cazului, nu pot fi argumentate prin probe. După încheierea controlului repetat, reîncepe examinarea cazului.

(4) Se pronunță decizie privind stingerea/restabilirea dreptului persoanei fizice de a beneficia, ulterior perioadei de efectuare a controlului fiscal, de suma declarată în conformitate cu art.226-6 alin.(6) dacă în urma controlului fiscal cu aplicarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil au fost luate în considerare prevederile art.226-6 alin. (4)–(6) și nu s-a calculat suplimentar la buget impozit pe venit.

Articolul 250. Pronunțarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală și înmînarea unui exemplar al deciziei

(1) Decizia asupra cazului de încălcare fiscală se pronunță imediat după încheierea examinării lui.

(2) În decursul a 3 zile după emiterea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, un exemplar al deciziei se înmînează sau se expediază recomandat persoanei vizate în ea.

Articolul 251. Propunerile de lichidare a cauzelor și condițiilor săvîrșirii încălcării fiscale

(1) Stabilind cauzele și condițiile săvîrșirii încălcării fiscale, Serviciul Fiscal de Stat poate prezenta propuneri de lichidare a acestor cauze și condiții.

(2) În procesul examinării cazurilor de încălcare fiscală în care se constată semne ale componenței de infracțiune, Serviciul Fiscal de Stat adoptă decizia asupra cazului de încălcare fiscală, în care se indică exact prejudiciul cauzat prin încălcările admise, măsurile de înlăturare a acestor încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin încălcare (achitarea la buget a sumelor de impozite, taxe, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculate în procesul controlului).

(3) În cazul prevăzut la alin.(2), termenul de executare a măsurii de înlăturare a încălcării și de restituire a prejudiciului cauzat nu poate depăși 30 de zile.

(4) La sesizarea privind identificarea semnelor componente de infracțiune, în mod obligatoriu, se anexează actul de control, decizia asupra cazului de încălcare fiscală și materialele ce țin de controlul în cauză. În sesizare se face consemnarea privind executarea sau neexecutarea măsurii de înlăturare a încălcării stabilite și privind restituirea sau nu a prejudiciului cauzat sau a contravalorii lui (achitarea la buget a sumelor de impozite, taxe, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculate în procesul controlului).

Articolul 252. Executarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală

(1) Persoana vizată în decizia asupra cazului de încălcare fiscală urmează să o execute în termen de 30 de zile din data pronunțării. Pentru această perioadă nu se suspendă calcularea majorării de întârziere.

(2) În caz de contestare, executarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală nu se suspendă dacă autoritatea care examinează contestația nu dispune altfel.

(3) După expirarea termenului de 30 de zile, dacă nu a fost executată benevol sau nu a fost constituit gajul legal, decizia asupra cazului de încălcare fiscală este executată silit, în modul prevăzut de prezentul cod, de către Serviciul Fiscal de Sta.

Capitolul 15. Tipurile de încălcări fiscale și răspunderea pentru ele

Articolul 253. Împiedicarea activității Serviciului Fiscal de Stat

(1) Împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare Serviciului Fiscal de Stat, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni se sancționează cu amendă de la 4000 la 6000 de lei.

(1-1) - abrogat.

(2) - abrogat.

(3) - abrogat.

(4) Neexecutarea deciziei organului cu atribuții de administrare fiscală de suspendare a operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului se sancționează cu amendă de la 25% la 35% din suma trecută la scăderi în perioada de

nesuspendare a operațiunilor.

(4-1) Neexecutarea sau executarea neconformă a prevederilor art.197 alin.(3-2) și (3-3) și ale art.229 alin.(2-2) se sancționează, pentru fiecare încălcare, cu amendă de la 25% la 35% din suma încasată sau ce urma a fi încasată de la contribuabil în contul stingerii obligației fiscale, dar nu mai puțin de 3000 de lei.

(5) Pentru neexecutarea cerințelor din citația Serviciului Fiscal de Stat, contribuabilii specificați la art.232 lit.b) se sancționează cu o amendă de la 400 la 600 de lei, contribuabilii specificați la art.232 lit.a) și c) – de la 4000 la 6000 de lei, iar neexecutarea cerințelor din citația bancară se sancționează cu amendă de 5000 de lei.

(5-1) Amenzile prevăzute la alin.(5) nu se aplică în cazul în care persoanele prezintă documente justificative în partea ce ține de imposibilitatea prezentării acestora la Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Prezentarea tardivă a informației prevăzute la art.226-11 alin. (5) de către persoanele indicate la art.226-11 alin. (2) se sancționează cu amendă de la 1,5% la 2,5% din suma indicată în informația prezentată tardiv, dar nu mai mult de 25 mii de lei.

(7) Prezentarea informației prevăzute la art.226-11 alin.(5) neautentice de către persoanele indicate la art.226-11 alin. (2) se sancționează cu amendă de la 5% la 10% din diferența dintre suma care urma să fie indicată și cea indicată în informație, dar nu mai mult de 50 mii de lei.

(8) Neprezentarea informației prevăzute la art.226-11 alin.(5) de către persoanele indicate la art.226-11 alin.(2) se sancționează cu amendă de la 10% la 20% din suma care urma să fie indicată în informație, dar nu mai mult de 150 mii de lei.

(9) Neexecutarea de către persoana fizică a condițiilor prevăzute la art.226-15 alin. (2) se sancționează cu amendă de la 2500 la 3000 de lei.

Articolul 254. Neutilizarea echipamentelor de casă și de control

(1) Încălcarea regulilor de utilizare a echipamentului de casă și de control (efectuarea încasărilor bănești în numerar în lipsa echipamentului de casă și de control în cazul în care actele normative în vigoare prevăd folosirea acestuia, efectuarea încasărilor bănești în numerar fără utilizarea echipamentului de casă și de control existent, neasigurarea emiterii la echipamentul de casă și de control a bonului de casă de valoarea sumei real încasate/primate, neasigurarea bilanțului numerarului în echipamentul de casă și de control, care constă în formarea unui excedent de numerar nejustificat documentar mai mare de 50 de lei, utilizarea echipamentului de casă și de control defectat, care constă în neactivarea memoriei fiscale sau imposibilitatea de

identificare a softului instalat, utilizarea echipamentului de casă și de control care nu este sigilat de Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit, utilizarea echipamentului de casă și de control care nu este înregistrat la Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit) se sancționează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei.

(2)- (7) - abrogate.

(8) Utilizarea terminalului de plată în numerar/aparatului de schimb valutar care nu este înregistrat la Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit și/sau utilizarea terminalului de plată în numerar/aparatului de schimb valutar fără a emite documentul/bonul fiscal se sancționează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei.

Articolul 254-1. Nerespectarea reglementărilor din domeniul transporturilor auto de călători. Neeliberarea biletelor de călătorie

(1) Efectuarea transporturilor auto de călători prin servicii ocazionale, inclusiv turistice sau în regim de taxi, fără a dispune de actul permisiv pentru acest gen de activitate (copia autorizată a acestuia), foaie de parcurs, listă de control sau contract de prestări servicii pentru traficul intern de călători și documente de plată care confirmă achitarea serviciilor de către beneficiar, în cazul în care achitarea a fost efectuată la oficiu în numerar sau prin alt instrument de plată, inclusiv bon de casă emis de echipamentul de casă și de control al agenților transportatori, al agențiilor de vânzare a biletelor, al agențiilor turistice sau copie a dispoziției de plată, constituie activitate ilicită, care se sancționează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei aplicată persoanei fizice - conducător al mijlocului de transport.

(2) Efectuarea de către agentul transportator a transporturilor auto de călători prin servicii regulate în trafic urban, suburban, interurban, raional sau internațional fără emiterea și/sau raportarea biletelor (bilet - bon de casă emis de echipamentul de casă și de control sau document de strictă evidență cu preț fixat, confecționat în mod tipografic sau electronic, ce confirmă dreptul la călătorie al persoanei, încheierea contractului de transport rutier între operatorul de transport rutier/întreprindere și persoane, precum și faptul asigurării obligatorii a persoanei) și/sau biletelor de bagaje (bilet de bagaje - bon de casă emis de echipamentul de casă și de control sau document de strictă evidență cu preț fixat, confecționat în mod tipografic sau electronic, ce confirmă plata și primirea bagajelor pentru transport, precum și faptul asigurării obligatorii a bagajelor) se sancționează cu amendă de la 5000 la 15000 de lei aplicată agentului transportator.

Articolul 255. Neprezentarea informației despre sediu

Neprezentarea, prezentarea cu întârziere sau prezentarea Serviciului Fiscal de Stat a unor informații neveridice despre sediul sau despre schimbarea sediului

contribuabilului, al subdiviziunilor lui se sancționează cu amenda de la 3000 la 5000 de lei. Sînt pasibile de amendă subdiviziunile care corespund noțiunii indicate la art.5 pct.29).

Articolul 256. Nerespectarea regulilor de evidență a contribuabililor

(1)-(3) - abrogate

(4) Încălcarea de către banca (sucursala sau filiala acesteia) a prevederilor art.167 se sancționează cu amendă de la 2000 la 4000 de lei.

(5) Modificarea sau închiderea de către banca (sucursala) și/sau societatea de plată a contului bancar și/sau contului de plăți al contribuabilului (cu excepția conturilor de credit, de depozit la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) fără certificatul Serviciului Fiscal de Stat ori cu încălcarea regulilor stabilite de legislație sau neprezentarea ori prezentarea tardivă Serviciului Fiscal de Stat a informației despre modificarea sau închiderea contului bancar și/sau contului de plăți al contribuabilului (cu excepția conturilor de credit, de depozit la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) se sancționează cu amendă de la 5000 la 7000 de lei.

(6) Efectuarea de către banca (sucursala) și/sau societatea de plată a unor operațiuni pe contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului (cu excepția conturilor de credit, de depozit la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) fără ca Serviciul Fiscal de Stat să confirme luarea la evidență a contului bancar și/sau contului de plăți deschis se sancționează cu amendă de la 25% la 35% din sumele înscrise în acest cont.

(7) Neînregistrarea sau înregistrarea tardivă în calitate de plătitor de T.V.A. sau de antrepozitar autorizat se sancționează cu amendă de la 7% la 10% din volumul de livrări impozabile, exceptînd cazurile de livrări impozabile conform art.104. În cazul aplicării amenzii în conformitate cu prezentul alineat, amenda prevăzută la art.261 alin.(5) nu se aplică.

(8) Neprezentarea sau prezentarea tardivă la Serviciul Fiscal de Stat de către contribuabil a informației despre contul bancar deschis în străinătate se sancționează cu amendă de la 4000 la 6000 de lei pentru fiecare cont bancar.

Articolul 257. Încălcarea regulilor de ținere a contabilității și a evidenței în scopuri fiscale

(1) - abrogat.

(2) Folosirea formularelor tipizate de documente primare cu regim special de un alt model decât cel stabilit prin act normativ în vigoare, precum și folosirea formularelor tipizate de documente primare cu regim special plastografiate sau străine se sancționează cu amendă în mărime de la 25% la 35% din suma operațiunilor economice înscrise în astfel de documente.

(3) - abrogat.

(4) - abrogat.

(5) Neasigurarea păstrării dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat) și/sau lipsa totală ori parțială a contabilității, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal, se sancționează cu amendă de la 40000 la 60000 de lei, cu calcularea, după caz, a impozitelor și taxelor respective conform art.189 alin.(2).

(6) - abrogat.

(7) Prin derogare de la alin.(2) și (5), prevederile respective nu se aplică entităților care țin contabilitatea și întocmesc situațiile financiare în baza IFRS, pe o perioadă de până la 2 ani de la data implementării standardelor menționate.

(8) Efectuarea de către agentul economic, la care este instituit post fiscal și care a fost înștiințat despre aceasta conform prevederilor legislației în vigoare, a intrărilor/ieșirilor de mărfuri/servicii fără informarea despre aceasta a inspectorului sau a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat responsabile de activitatea postului fiscal se sancționează cu amendă în mărime de la 50% la 100% din suma operațiunilor economice respective.

Articolul 257-1. Neeliberarea facturii fiscale în cazul bunurilor gajate

Se sancționează cu amendă de la 20% la 30% din valoarea tranzacției debitorul gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia.

Articolul 258. - abrogat.

Articolul 259. Încălcarea de către bănci (sucursale) și/sau societăți de plată și alți prestatori de servicii de plată a modului de decontare

(1) Încălcarea termenelor stabilite de legislație pentru înregistrarea mijloacelor bănești în conturile bancare și/sau conturile de plăți ale agenților economici se sancționează cu amendă de la 7% la 10% din suma neînregistrată în termen.

(2) Înregistrarea mijloacelor bănești, obținute din comercializarea de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, în conturile de depozit sau în alte conturi bancare și/sau conturi de plăți eludându-se conturile curente în monedă națională sau în valută străină se sancționează cu amendă de la 4% la 6% din suma înregistrată.

(3) Neexecutarea sau executarea tardivă a ordinului de plată și/sau a ordinului incaso privind stingerea obligației fiscale în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui dispune de mijloace bănești la contul bancar și/sau contul de plăți se sancționează cu amendă, pentru fiecare zi de întârziere, de de la 1,5% la 2,5% din suma care trebuie plătită, dar nu mai mult decât suma care urma a fi executată.

(4) Încălcarea termenelor de înregistrare în conturile Trezoreriei de Stat de către bănci (sucursale) și/sau societăți de plată și alți prestatori de servicii de plată a sumelor încasate de la contribuabil se sancționează cu amendă, pentru fiecare zi de întârziere, de la 1,5% la 2,5% din suma neînregistrată în termen, dar nu mai mult decât suma care urma a fi transferată.

(5) Neprezentarea sau prezentarea tardivă de către bancă (sucursala) și/sau societatea de plată la Serviciul Fiscal de Stat a informației despre înscrierea în contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului a mijloacelor bănești, în cazul suspendării operațiunilor la acest cont, se sancționează cu amendă în mărime de la 0,8% la 1% din suma înscrisă în cont pentru fiecare zi de neprezentare sau de întârziere, dar nu mai mult decât suma care urma a fi încasată.

(6) Neexecutarea sau executarea eronată de către bancă (sucursala) și/sau societatea de plată și alți prestatori de servicii de plată a ordinelor de plată privind achitarea obligațiilor fiscale față de bugetul public național în conformitate cu rechizitele indicate de contribuabil se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de lei pentru fiecare caz de ordin de plată neexecutat sau executat eronat.

(7) Refuzul băncii (sucursalei) și/sau societății de plată sau al altor prestatori de servicii de plată de a recepționa de la persoane fizice mijloace bănești în numerar aferente bugetului se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de lei pentru fiecare caz de refuz.

Articolul 260. Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale

(1) Nerespectarea modului de întocmire și de prezentare a dării de seamă fiscale se sancționează cu o amendă de la 200 la 400 de lei pentru fiecare dare de seamă fiscală, dar nu mai mult de 2000 de lei pentru toate dările de seamă fiscale, aplicată contribuabililor specificați la art.232 lit.b), și cu amendă de la 500 la 1000 de lei pentru fiecare dare de seamă fiscală, dar nu mai mult de 10000 de lei pentru toate dările de

seamă fiscale, aplicată contribuabililor specificați la art.232 lit.a) și c).

(2) - abrogat.

(3) - abrogat.

(4) Neprezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute la art.117 și 117-1 se sancționează cu o amendă de la 3000 la 3600 de lei pentru fiecare factură fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neprezentate în termenele stabilite.

(4-1) - abrogat.

(5) În cazul micșorării (diminuării) venitului impozabil declarat de către contribuabilul care a aplicat cota zero la impozitul pe venit în perioada 1 ianuarie 2008 - 31 decembrie 2011, se aplică o amendă de la 12% la 15% din suma nedeclarată (diminuată) a venitului impozabil.

Articolul 260-1. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabil a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute

Neprezentarea sau prezentarea tardivă, neconformă, neautentică beneficiarului plăților a informației specificate la art.92 alin.(4) și (4-1) de către persoanele care sînt obligate să rețină impozitul la sursa de plată se sancționează cu amendă de la 300 la 500 de lei pentru fiecare informație, dar nu mai mult de 5000 de lei.

Articolul 260-2. Încălcarea modului de prezentare de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației a datelor ce țin de efectuarea plăților salariale

Neprezentarea informației specificate la art.374 sau prezentarea tardivă, neconformă și neautentică a acesteia beneficiarului plăților de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se sancționează cu amendă în mărime de 200 de lei pentru fiecare informație, dar nu mai mult de 5000 de lei.

Articolul 261. Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală

(1)-(3) - abrogate

(4) Diminuarea impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, prin prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat a unei dări de seamă fiscale

cu informații sau date neveridice se sancționează cu amendă de la 20% la 30% din suma diminuată.

(4-1) Prevederile alin.(4) nu se aplică în cazul în care contribuabilul depune de sine stătător darea de seamă corectată în conformitate cu art.188, cu condiția ca aceasta să nu conțină informații și date neveridice.

(5) Eschivarea de la calculul și de la plata impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, se sancționează cu o amendă de la 80% la 100% din suma impozitelor, a taxelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii nedeclarate, stabilite în cotă procentuală.

(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancționează cu amendă în quantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit și data de prezentare a declarației fiscale. Suma neplătită a impozitului pe venit se determină ca diferență dintre impozitul calculat și plătit de contribuabil și impozitul pe care acesta era obligat să-l plătească. Impozitul pe venit care urmează a fi plătit reprezintă cea mai mică mărime din impozitul calculat care urma să fie plătit în anul precedent sau 80% din suma definitivă a impozitului din perioada fiscală curentă, scăzându-se trecerile în cont (cu excepția impozitului plătit în rate). Sancțiunea nu se aplică în cazul în care impozitul pe venit ce urmează a fi plătit este mai mic de 1000 de lei. Amenda nu se aplică contribuabililor menționați la art.228 alin.(5) în ceea ce privește obligațiile fiscale și perioadele fiscale pentru care nu se aplică (nu se calculează) majorări de întârziere (penalități).

Articolul 262. Lipsa "Timbrelor de acciz"

Lipsa "Timbrelor de acciz" la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcă obligatorie sau utilizarea unor "Timbre de acciz" falsificate ori nevalabile se sancționează cu amendă de la 25000 la 35000 de lei, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără "Timbre de acciz" sau cu "Timbre de acciz" falsificate ori nevalabile.

Articolul 262-1. Nerespectarea regulilor de comercializare a țigaretelor

(1) Comercializarea țigaretelor ce nu se regăsesc în listele ce cuprind prețurile maxime de vânzare cu amănuntul declarate de către agenții economici producători și importatori se sancționează cu amendă de la 30% la 50% din valoarea țigaretelor aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de comercializare, dar nu mai puțin de 1000 de lei.

(2) Comercializarea țigaretelor la prețuri mai mari decât prețurile maxime de vânzare cu amănuntul declarate sau începînd cu 1 ianuarie 2009 fără data fabricării imprimată pe ambalaj (pe pachetul de țigaretete) se sancționează cu amendă în mărime de la 30% la 50% din valoarea țigaretelor aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de vânzare cu amănuntul, dar nu mai puțin de 1000 de lei, cu confiscarea țigaretelor care nu au imprimate pe ambalaj (pe pachetul de țigaretete) data fabricării.

Articolul 263. Nerespectarea regulilor de executare silită a obligației fiscale

(1) Pentru împiedicarea funcționarului fiscal de a efectua executarea silită a obligației fiscale prin alte metode decât cele prevăzute la alin.(2)-(4), persoanele fizice se sancționează cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de lei, iar agenții economici – în mărime de la 8000 la 12000 de lei.

(2) Neacceptarea spre păstrare de către contribuabil (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere a bunurilor sechestrate se sancționează cu amendă, aplicată persoanei fizice, de la 4000 la 6000 de lei, iar persoanei juridice – de la 8000 la 12000 de lei.

(3) Delapidarea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor sechestrate de către persoana căreia i-au fost încredințate spre păstrare sau de către persoana obligată să le asigure integritatea, conform legii, se sancționează cu amendă în mărime de la 80% la 100% valoarea bunurilor sechestrate, care au fost delapidate, înstrăinate, substituite sau tănuite.

(4) Efectuarea de operațiuni cu valori mobiliare sechestrate, după sistarea operațiunilor, se sancționează cu amendă, aplicată contribuabilului și registratorului, în mărime de la 15% la 25% din suma operațiunii.

Articolul 263-1. Ruperea sau deteriorarea sigiliului

Ruperea sau deteriorarea, în mod intenționat sau din neglijență, a unui sigiliu legal aplicat se sancționează cu amendă în mărime de la 30000 la 60000 de lei.

Articolul 263-2. Încălcarea obligației de transferare a plăților încasate de către executorii judecătorești

Pentru netransferarea sau transferarea tardivă de către executorii judecătorești a plăților încasate în folosul bugetului public național se calculează o majorare de întârziere (penalitate) pentru fiecare zi de întârziere, în conformitate cu prevederile art.228 din prezentul cod.

Capitolul 16. Termenele de prescripție

Articolul 264. Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale

(1) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2), obligațiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil și Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuții de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întârziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancțiunile fiscale aferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul și taxa menționată sau pentru plata impozitului și taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancțiunile fiscale neaferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvârșirii încălcării fiscale.

(2) Termenul de prescripție nu se extinde asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni fiscale ori nu a fost prezentată.

Articolul 265. Termenul de prescripție pentru stingerea obligației fiscale

(1) Dacă determinarea obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

(2) Termenul de prescripție se suspendă în cazul în care:

a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privațiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privațiunii de libertate;

b) contribuabilul persoană fizică lipsește din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenței lui;

c) persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipsește din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenței lui;

d) a fost acordată o amânare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amânării sau eşalonării stingerii;

e) instanţa judecătorească a hotărât perceperea impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de pînă la stingerea obligaţiei fiscale sau pînă la caducitatea hotărîrii judecătoreşti;

f) contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate. Aceste prevederi nu se aplică obligaţiilor fiscale curente.

(3) Termenul de prescripţie îşi reia cursul din ziua încetării circumstanţei care a servit drept temei pentru suspendarea lui.

Articolul 266. Termenul de prescripţie pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite

(1) Cererea de compensare ori de restituire a sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite poate fi depusă de contribuabil în termen de 6 ani din data efectuării şi/sau apariţiei lor. Cererea depusă după expirarea termenului de 6 ani este nevalabilă. În acest caz, nu se va efectua nici o compensare ori restituire, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2). Depunerea cererii suspendă curgerea termenului indicat.

(2) Serviciul Fiscal de Stat poate repune în termen şi accepta cererea de compensare şi/sau de restituire a sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite dacă contribuabilul prezintă dovezi privind imposibilitatea respectării termenului de prescripţie prevăzut la alin.(1).

(3) Sumele plătite în plus şi sumele care urmează a fi restituite, care nu au fost solicitate în termenul indicat la alin.(1), se anulează în modul stabilit de Guvern.

Capitolul 17. Contestaţiile

Articolul 267. Dreptul de a contesta decizia Serviciului Fiscal de Stat sau acţiunea funcţionarului fiscal

(1) Decizia Serviciului Fiscal de Stat sau acţiunea funcţionarului fiscal poate fi contestată numai de persoana vizată în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acţiunea ori de reprezentantul ei, în modul stabilit de prezentul cod.

(2) Contestaţia împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acţiunii funcţionarului fiscal făcută de alte persoane decît cele indicate la alin.(1) va rămîne neexaminată de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Obligația de a dovedi incorectitudinea deciziei emise de Serviciul Fiscal de Stat se atribuie persoanei care contestează.

Articolul 268. Termenul de depunere a contestației

(1) Contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă, dacă prezentul cod nu prevede altfel, în decursul a 30 de zile de la data comunicării deciziei sau a întreprinderii acțiunii contestate. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, el poate fi restabilit, la cererea persoanei vizate în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea, de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Contestația depusă după expirarea termenului indicat la alin.(1), nerestabilit în modul prevăzut la același alineat, va rămîne neexaminată.

Articolul 269. Depunerea contestației

(1) Contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal se depune la Serviciul Fiscal de Stat și se examinează de către acesta.

(2) În cazul unui dezacord cu decizia pe care Serviciul Fiscal de Stat a emis-o pe marginea contestației, contribuabilul este în drept să se adreseze în instanța de judecată competentă.

Articolul 270. Examinarea contestației

(1) Serviciul Fiscal de Stat examinează contestația în termen de 30 de zile calendaristice din data primirii, cu excepția cazurilor în care conducerea ei emite o decizie cu privire la prelungirea acestui termen, fapt despre care este înștiințat contribuabilul. Timpul cu care se prelungeste termenul nu va depăși 30 de zile calendaristice.

(2) La examinarea contestației este invitat contribuabilul pentru a da explicații, avînd dreptul să depună documente confirmative. Contribuabilul este citat în conformitate cu art.226 alin.(1), (2) și alin.(3) lit.a)-e). Cazul poate fi examinat în absența contribuabilului dacă acesta a fost citat în modul stabilit și, din motive neîntemeiate, nu s-a prezentat sau dacă a solicitat examinarea contestației în absența sa.

(3) După examinare, conducerea Serviciului Fiscal de Stat emite o decizie pe marginea contestației, un exemplar al căreia se înmînează sau se expediază, recomandat, contribuabilului în decurs de 3 zile lucrătoare după emiterea deciziei.

Articolul 271. Decizia emisă pe marginea contestației

(1) Pe marginea contestației împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat poate fi emisă una din următoarele decizii privind:

- a) respingerea contestației și menținerea deciziei contestate;
- b) satisfacerea parțială a contestației și modificarea deciziei contestate;
- c) satisfacerea contestației și anularea deciziei contestate;
- d) suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat.

(2) Pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal poate fi emisă o decizie privind respingerea contestației sau privind tragerea la răspundere a funcționarului fiscal în conformitate cu legislația, cu restabilirea drepturilor lezate ale persoanei care a contestat acțiunea funcționarului fiscal.

Articolul 272. Executarea deciziei emise pe marginea contestației

(2) Contestarea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nu suspendă executarea deciziei contestate dacă legislația nu prevede altfel.

(3) Controlul în baza deciziei de suspendare a executării unei decizii contestate urmează a fi inițiat în termen de 30 de zile calendaristice din ziua adoptării deciziei menționate.

Articolul 273. Contestarea deciziilor și acțiunilor privind executarea silită a obligației fiscale

(1) Decizia/hotărârea Serviciului Fiscal de Stat și acțiunile funcționarilor fiscali privind executarea silită a obligației fiscale pot fi contestate, în conformitate cu prezentul cod, numai de persoanele care cad sub incidența executării silite.

(2) Contestația împotriva deciziei/hotărârii Serviciului Fiscal de Stat și acțiunilor funcționarilor fiscali privind executarea silită a obligației fiscale în conformitate cu prezentul cod se depune în decursul a 10 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei sau săvârșirii acțiunilor contestate. Depunerea contestației la Serviciul Fiscal de Stat nu sistează executarea silită a obligației fiscale în conformitate cu prezentul cod, cu excepția comercializării bunurilor sechestrate.

Articolul 274. Contestarea în instanță judecătorească a deciziei Serviciului Fiscal de Stat și a acțiunilor funcționarilor fiscali

Decizia Serviciului Fiscal de Stat și acțiunile funcționarilor fiscali pot fi atacate, în modul stabilit de legislație, și în instanță judecătorească.

Articolul 274-1. Examinarea contestațiilor în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor

(1) Orice persoană supusă controlului de către Serviciul Fiscal de Stat, care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, prin actele administrative emise în cadrul procedurii de control, prin acțiunile sau inacțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau ale funcționarilor fiscali în cadrul acestor proceduri, este în drept să le conteste, în tot sau în parte, prin depunerea la Serviciul Fiscal de Stat a unei contestații în formă scrisă.

(2) Contestația se examinează:

a) în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor (în continuare – Consiliu) – în cazul în care persoana supusă controlului a consemnat în cerere acordul cu privire la divulgarea datelor potrivit alin.(5) și contestă acte administrative prin care s-a stabilit o obligație fiscală în sumă de peste 500000 de lei – pentru persoane juridice și peste 250000 de lei – pentru persoane fizice; sau

b) potrivit procedurii stabilite la art.267-274 din prezentul cod – în alte cazuri decât cele menționate la lit.a).

(3) Consiliul se constituie în cadrul Serviciului Fiscal de Stat din:

a) șefii direcțiilor cu atribuții de elaborare sau implementare a metodologiilor de control fiscal, precum și ai subdiviziunii juridice, desemnați de directorul Serviciului Fiscal de Stat;

b) cel puțin 3 reprezentanți ai asociațiilor din mediul de afaceri cu relevanță pentru domeniul fiscal. Reprezentant al asociațiilor din mediul de afaceri, în sensul prezentei legi, este asociația aleasă în mod transparent și public, conform procedurii stabilite de Guvern.

(4) Activitatea Consiliului este condusă și asigurată de către directorul Serviciului Fiscal de Stat. Directorul Serviciului Fiscal de Stat este în drept să delege această funcție altei persoane din cadrul Serviciului Fiscal de Stat.

(5) Membrii Consiliului, precum și ceilalți participanți la ședințele Consiliului au obligația să păstreze secretul comercial, fiscal, bancar, să respecte regimul altor informații cu accesibilitate limitată și să nu divulge informațiile și faptele care le-au devenit cunoscute în procedura de examinare a petițiilor sau a contestațiilor în cadrul Consiliului. Persoanele desemnate în calitate de membri ai Consiliului, inclusiv persoanele desemnate pentru reprezentarea, la ședința Consiliului, a asociației din mediul de afaceri, membră a Consiliului, semnează o declarație de nedivulgare a informațiilor și a faptelor care le-au devenit cunoscute în procedura de examinare a contestațiilor, fiind preîntâmpinate despre survenirea răspunderii juridice conform legislației pentru divulgarea acestora. Persoanele indicate la prezentul alineat care nu au semnat sau refuză semnarea declarației de nedivulgare nu se admit pentru

participare la ședințele Consiliului.

(6) La depunerea contestației, în textul acesteia, se consemnează acordul sau dezacordul cu privire la divulgarea datelor care constituie secret comercial sau a altor date cu accesibilitate limitată din documentația supusă controlului și/sau din actele administrative emise în cadrul procedurii de control.

(7) Ședințele Consiliului se desfășoară indiferent de absența la acestea a unor membri sau a persoanei care a depus contestația.

(8) Contestația se depune în termen de pînă la 30 de zile de la data primirii actului administrativ contestat. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, el poate fi restabilit de către Serviciul Fiscal de Stat, la cererea persoanei vizate în actul administrativ sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea.

(9) În cazul examinării contestației în cadrul Consiliului, prevederile art.270 alin.(2) și art.272 alin.(2) se aplică corespunzător.

(10) Decizia cu privire la contestația examinată de Consiliu conform art.271 se semnează de către persoana din cadrul Serviciului Fiscal de Stat care asigură conducerea Consiliului, în termen de cel mult 30 zile lucrătoare de la data depunerii contestației. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat poate să prelungească termenul de 30 de zile cu încă cel mult 30 de zile, cu informarea în termen de 3 zile a reclamantului și cu prezentarea motivelor care au stat la baza prelungirii termenului de examinare a contestației.

(11) Persoana care nu este de acord cu decizia cu privire la contestație este în drept să se adreseze în instanța de contencios administrativ.

Capitolul 18. Actele normative

Articolul 275. Actele normative ale Serviciului Fiscal de Stat

(1) Serviciul Fiscal de Stat are dreptul, în limitele competenței și în conformitate cu legislația, să emită acte normative care determină mecanismul aplicării legislației fiscale.

(2) Actele normative emise de Serviciul Fiscal de Stat se publică în modul stabilit.

(3) Actele normative se adoptă, se modifică și se abrogă de Serviciul Fiscal de Stat, iar în cazurile prevăzute de legislație vor fi înregistrate la Ministerul Justiției.

(4) Actele normative emise de Serviciul Fiscal de Stat nu trebuie să contravină legislației fiscale.

Titlul VI. Impozitul pe bunurile imobiliare

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 276. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

- 1) Impozit pe bunurile imobiliare – impozit local care reprezintă o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare.
- 2) Bunuri imobiliare – terenurile, clădirile, construcțiile, apartamentele și alte încăperi izolate, a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor.
- 3) Valoare estimată – valoarea bunurilor imobiliare calculată la o dată anumită cu utilizarea metodelor de evaluare prevăzute de legislație.
- 4) - abrogat.
- 5) Cotă maximă a impozitului – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită în prezentul titlu, care poate să difere de cota concretă a impozitului.
- 6) Cotă concretă a impozitului – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită de către autoritatea reprezentativă a administrației publice locale.
- 7) Cadastru fiscal – cadastru specializat ce include date sistematizate privind subiecții impunerii, numerele cadastrale, tipurile și adresa obiectelor ce constituie bunuri imobiliare, baza impozabilă, suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată, precum și altă informație ce ține de plata acestui impozit.

Capitolul 2. Subiecții impunerii, obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare

Articolul 277. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova:

- a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) arendașii care arendează un bun imobiliar agricol proprietate privată, dacă contractul dearendă nu prevede altfel;

c) deținătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune și/sau de folosință) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;

d) arendașii sau locatarii bunurilor imobiliare ale autorităților publice și ale instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile;

e) locatarii bunurilor imobiliare - în cazul contractului de leasing financiar;

f) arendașii sau locatarii bunurilor imobiliare proprietate privată a nerezidenților Republicii Moldova, dacă contractul de arendă/locațiune nu prevede altfel.

Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sînt obligate să prezinte gratuit subiecților impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informația privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune.

(2) Faptul că persoanele specificate la alin.(1) nu dețin un document ce ar atesta dreptul de proprietate asupra bunurilor imobiliare, precum și faptul neexecutării obligației de înregistrare a drepturilor patrimoniale prevăzute de legislație nu pot constitui temei pentru neregnoașterea acestor persoane în calitate de subiecți ai impunerii privind bunurile imobiliare respective, în cazul în care aceste persoane exercită, de fapt, dreptul de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra acestor bunuri.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate (în folosință) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(4) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate comună în devălmășie, subiect al impunerii este considerată, în baza acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz toți proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale.

Articolul 278. Obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare

(1) Obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție. Gradul de finalizare a construcției în scopul impozitării se determină de către experții tehnici în construcții sau de către agenții economici cu activități în domeniul expertizei tehnice, sau de către autoritatea administrației publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în

domeniul construcțiilor.

(2) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri.

Capitolul 3. Evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare în scopul impozitării

Articolul 279. Evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare

(1) Evaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale în baza unei metodologii unice pentru toate tipurile de bunuri imobiliare în modul și în termenele stabilite de legislație.

(2) Evaluarea bunurilor imobiliare se efectuează pe calea evaluării în masă – în cazul obiectelor-tip ce constituie bunuri imobiliare și pe calea evaluării individuale – în cazul obiectelor specifice (netipice).

(3) Metoda evaluării individuale a bunurilor imobiliare poate fi aplicată și în baza deciziei instanței judecătorești.

(4) La evaluarea bunurilor imobiliare, în dependență de destinația acestora, se aplică următoarele metode de determinare a valorii de piață:

a) metoda analizei comparative a vânzărilor;

b) metoda veniturilor;

c) metoda cheltuielilor.

(5) Reevaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale o dată la 3 ani în modul stabilit de Guvern.

(6) Finanțarea lucrărilor de evaluare a bunurilor imobiliare se efectuează de la bugetul de stat, bugetul local și alte surse conform legislației.

(7) Autoritatea administrației publice locale poate iniția procesul de evaluare sau reevaluare a bunurilor imobiliare din unitatea administrativ-teritorială respectivă, inclusiv colectarea datelor inițiale privind bunurile imobiliare, cu transmiterea ulterioară a datelor respective organelor cadastrale teritoriale pentru evaluarea în modul stabilit de legislația în vigoare. În aceste cazuri, finanțarea lucrărilor de evaluare și reevaluare a bunurilor imobiliare se va efectua din bugetul local.

(8) Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea politicii statului în domeniul evaluării și reevaluării bunurilor imobiliare.

Capitolul 4. Cotele, modul de calculare și termenele de achitare a impozitului pe bunurile imobiliare

Articolul 280. Cotele impozitului

(1) Cotele impozitului pe bunurile imobiliare:

a) pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri); pentru garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele:

- cota maximă - 0,4% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;

- cota minimă - 0,05% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale;

a-1) pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele:

- cota maximă - 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;

- cota minimă - 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale;

b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decît cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele - 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

(2) Autoritatea executivă a administrației publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea impozitului pe bunurile imobiliare pe teritoriul administrat, le prezintă Serviciului Fiscal de Stat în termen de 10 zile de la data adoptării lor și le aduce la cunoștință contribuabililor.

Articolul 280-1. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 281. Calcularea impozitului

(1) Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al

impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal pînă la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal.

(1-1) Înștiințarea subiecților impunerii specificați la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare.

(1-2) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător calculează de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare, pornindu-se de la baza impozabilă a acestora, conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective.

(2) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, pentru noul subiect al impunerii impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobiliare sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

(2-1) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, subiectul anterior al impunerii este în drept să solicite/să efectueze calcularea (recalcularea) impozitului pe bunurile imobiliare proporțional perioadei în care a deținut această calitate.

(3) În cazul în care subiectul impunerii primește bunurile imobiliare prin moștenire sau prin donație, obligația fiscală neexecutată de către subiectul precedent al impunerii este pusă în întregime pe seama noului subiect. Dacă obligația fiscală neexecutată depășește valoarea estimată a bunurilor imobiliare primite prin moștenire, noul subiect al impunerii execută obligația fiscală în limite ce nu depășesc valoarea estimată a acestui bun imobiliar.

(4) În cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

Articolul 281-1. Termenele de prezentare a calculului impozitului

(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător sînt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 25 septembrie a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la Serviciul Fiscal de Stat nu mai tîrziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(2) Întreprinzătorii individuali, gospodăriile țărănești (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune, o dare de seamă unificată.

(3) Calculul impozitului pe bunurile imobiliare specificat la alin.(1) al prezentului articol se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

Articolul 282. Termenele achitării impozitului

(1) În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor juridice și ale persoanelor fizice înregistrate în calitate de întreprinzător existente și/sau dobîndite pînă la data de 25 septembrie inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiectul impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai tîrziu de data de 25 septembrie a anului curent.

(1-1) În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător existente și/sau dobîndite pînă la data de 31 mai inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiecții impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai tîrziu de data de 30 iunie a anului curent.

(2) - abrogat.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), întreprinzătorii individuali, gospodăriile țărănești (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. achită impozitul pe bunurile imobiliare pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei

de gestiune.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoanele juridice și persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care dobândesc bunurile imobiliare după 25 septembrie a perioadei fiscale respective achită impozitul pe bunurile imobiliare nu mai târziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(4-1) În cazul bunurilor imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător existente și/sau dobândite după data de 31 mai inclusiv a anului fiscal în curs, impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiecții impunerii la bugetele locale, conform amplasării obiectelor impunerii, nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului de gestiune.

Articolul 282-1. Norme speciale privind calcularea și achitarea impozitului pe bunurile imobiliare de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației

(1) Contribuabilii rezidenți ai parcurilor pentru tehnologia informației nu au obligații privind impozitul pe bunurile imobiliare conform prezentului titlu, impozitul în cauză fiind inclus în componența impozitului unic reglementat de cap.1 titlul X.

(2) În cazul în care pe parcursul anului calendaristic contribuabilul utilizează atât regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cât și regimul special de impozitare stabilit la cap.1 titlul X, calculul, raportarea și achitarea impozitului pe bunurile imobiliare se vor efectua conform prezentului titlu, proporțional numărului de luni în care s-a aplicat regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu.

Capitolul 5. Înlesniri la plata impozitului pe bunurile imobiliare

Articolul 283. Scutirea de impozit

(1) De impozitul pe bunurile imobiliare sînt scutiți:

- a) autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile;
- b) societățile orbilor, surzilor și invalizilor și întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale acestor societăți;
- c) întreprinderile penitenciarelor;
- d) Centrul Republican Experimental pentru Protezare, Ortopedie și Reabilitare al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;
- e) obiectivele de protecție civilă;

- f) organizațiile religioase – pentru bunurile imobiliare destinate riturilor de cult;
- g) misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocității, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- h) persoanele de vîrstă pensionară, persoanele cu dizabilități severe și accentuate, persoanele cu dizabilități din copilărie, persoanele cu dizabilități medii (participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, participanți la acțiunile de luptă din Afghanistan, participanți la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl), precum și persoanele supuse represiunilor și ulterior reabilitate);
- i) familiile participanților căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și persoanele care au fost întreținute de aceștia;
- j) familiile militarilor căzuți în acțiunile de luptă din Afghanistan și persoanele care au fost întreținute de aceștia;
- k) familiile care au copii cu dizabilități în vîrstă de pînă la 18 ani și membrii familiilor care au la întreținere și îngrijire permanentă persoane cu dizabilități;
- l) familiile persoanelor decedate în urma unor boli cauzate de participarea lor la lucrările de lichidare a consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl și persoanele care au fost întreținute de acestea;
- m) instituțiile medico-sanitare publice, cabinetele individuale ale medicului de familie și centrele medicilor de familie, prevăzute la art.36-5 din Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995, finanțate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;
- n) Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale;
- o) Banca Națională a Moldovei;
- p) proprietarii sau deținătorii bunurilor rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației;
- r) - abrogată;
- s) organizațiile necomerciale care corespund cerințelor art.52, în cadrul cărora funcționează instituțiile de asistență socială.

(2) Categoriile de persoane indicate la alin.(1) lit.h)–l) beneficiază de scutire de plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru obiectele impunerii cu destinație locativă, unde acestea și-au înregistrat domiciliul (în lipsa domiciliului – reședința), în limita valorii (costului) stabilite de autoritatea administrației publice locale, precum și pentru terenurile neevaluate de către organele cadastrale teritoriale care sunt ocupate de locuințe ce constituie domiciliul persoanei (în lipsa domiciliului – reședința), pentru loturile de pământ de pe lângă domiciliul persoanei (în lipsa domiciliului – reședința) (inclusiv terenurile atribuite de către autoritățile administrației publice locale ca loturi de pământ de pe lângă domiciliul persoanei (în lipsa domiciliului – reședința) și distribuite în extravilan din cauza insuficienței de terenuri în intravilan).

(2-1) Prin derogare de la alin.(2), pînă la stabilirea de către autoritatea administrației publice locale a scutirii de plata impozitului pe bunurile imobiliare, persoanelor indicate la alin.(1) lit.h)–l) li se acordă această scutire în limita valorii (costului) imobilului-domiciliu (în lipsa acestuia – reședință), conform anexei la prezentul titlu.

(3) În cazul în care dreptul la scutire de impozitul pe bunurile imobiliare se naște sau se stinge pe parcursul anului fiscal, recalcularea impozitului se efectuează, începînd cu luna din care persoana are sau nu are dreptul la această scutire.

(4) De impozitul pe bunurile imobiliare (terenuri, loturi de pământ) sînt scutiți proprietarii și beneficiarii ale căror terenuri și loturi de pământ:

a) sînt ocupate de rezervații, parcuri dendrologice și naționale, grădini botanice;

b) sînt destinate fondului silvic, în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător, cu excepția întreprinderilor silvice la efectuarea tăierilor de reconstrucție ecologică, a celor de conservare și a celor secundare, la efectuarea amenajamentului silvic, a lucrărilor de cercetare și de proiectare pentru necesitățile gospodăriei silvice, de lichidare a efectelor calamităților naturale, precum și la efectuarea altor lucrări silvice legate de îngrijirea pădurilor;

b-1) sînt destinate fondului apelor în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător;

c) sînt folosite de organizațiile științifice și instituțiile de cercetări științifice cu profil agricol și silvic în scopuri științifice și instructive;

d) sînt ocupate de plantații multianuale pînă la intrarea pe rod;

e) sînt ocupate de instituțiile de cultură, de artă, de cinematografie, de învățămînt, de ocrotire a sănătății; de complexe sportive și de agrement (cu excepția celor ocupate de instituțiile balneare), precum și de monumentele naturii, istoriei și culturii, a căror finanțare se face de la bugetul de stat sau din contul mijloacelor sindicatelor;

f) sînt atribuite permanent căilor ferate, drumurilor auto publice, porturilor fluviale și pistelor de decolare;

g) sînt atribuite zonelor frontierei de stat;

h) sînt de uz public în localități;

i) sînt atribuite pentru scopuri agricole, la momentul atribuirii fiind recunoscute distruse, dar ulterior restabilite – pe o perioadă de 5 ani;

j) sînt supuse poluării chimice, radioactive și de altă natură dacă Guvernul a stabilit restricții privind practicarea agriculturii pe aceste terenuri.

(5) De impozitul pe bunurile imobiliare (terenuri, loturi de pămînt) sînt scutite administrațiile zonelor economice libere pe perioada aflării în gestiunea acestora a bunurilor imobiliare respective.

Articolul 284. Scutirea de impozit acordată de autoritățile administrației publice locale

(1) Autoritățile deliberative și reprezentative ale administrației publice locale sînt în drept să acorde persoanelor fizice și juridice scutiri sau amînări la plata impozitului pe bunurile imobiliare pe anul fiscal respectiv, în caz de:

a) calamitate naturală sau incendiu, în urma cărora bunurile imobiliare, semănăturile și plantațiile multianuale au fost distruse sau au fost deteriorate considerabil;

b) atribuire a terenurilor pentru evacuarea întreprinderilor cu impact negativ asupra mediului înconjurător. În acest caz pot fi acordate scutiri de impozit pe durata normativă a lucrărilor de construcție;

c) boală îndelungată sau deces al proprietarului bunurilor imobiliare confirmate prin certificat medical sau, respectiv, prin certificat de deces.

(1-1) Autoritățile deliberative și reprezentative ale administrației publice locale sînt în drept să acorde scutiri la plata impozitului pe bunurile imobiliare pe anul fiscal respectiv persoanelor fizice deținătoare de case de locuit sau de alte încăperi de locuit (folosite ca locuință de bază) în locațiune din fondul public de locuințe.

(2) Decizia adoptată de autoritatea reprezentativă a administrației publice locale privind acordarea de scutiri sau de amînări la plata impozitului pe bunurile imobiliare este remisă, în termen de 10 zile, subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat.

(3) Mărimea prejudiciilor cauzate de calamități naturale sau incendii se determină de către o comisie specială. Structura și mecanismul de funcționare a acestor comisii se

stabilesc de Guvern.

Capitolul 6. Administrarea impozitului pe bunurile imobiliare

Articolul 285. Furnizarea informației

(1) Agenția Servicii Publice prezintă, zilnic, Serviciului Fiscal de Stat informația cu privire la fiecare obiect și subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Structura informației și modul de transmitere a acesteia se stabilesc de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) - abrogat.

(3) Organele cadastrale teritoriale sînt în drept să solicite informația necesară referitoare la obiectul impunerii de la persoanele care înfăptuiesc înregistrarea drepturilor patrimoniale sau a tranzacțiilor cu bunurile imobiliare (inclusiv de la birourile notariale, serviciile comunale, realteri, brokeri) și de la proprietarii bunurilor imobiliare.

(4) Subiectul impunerii este obligat să prezinte organelor cadastrale teritoriale informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, care se efectuează în conformitate cu legislația.

(5) În cazul în care subiectul impunerii refuză să prezinte informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, evaluarea se efectuează în baza informației deținute de către organele cadastrale teritoriale în privința obiectelor analoge ce constituie bunuri imobiliare.

Articolul 286. Avizul de plată a impozitului

Avizul de plată a impozitului calculat pentru bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător este expediat fiecărui subiect al impunerii de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al primăriei cel târziu până la 15 iunie a anului fiscal în curs, iar în cazul bunurilor imobiliare dobîndite după 31 mai a anului fiscal în curs - cel târziu pînă la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.

Articolul 287. Ținerea cadastrului fiscal

Serviciul Fiscal de Stat, în baza datelor prezentate de organele cadastrale teritoriale, organizează ținerea cadastrului fiscal și monitoringul informației privind fiecare subiect și obiect al impunerii.

Forma și metodele de ținere a cadastrului fiscal, de eliberare a informației pe care o conține se stabilesc de către Serviciul Fiscal de Stat.

Anexă

Anexă. Valoarea (costul) bunurilor imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din municipii, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, din orașe și sate (comune), valoare (cost) în limitele căreia se acordă scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare conform art.283 alin.(2-1)

Nr.

crt.

Denumirea unităților administrativ-teritoriale*

Limita valorii bunurilor imobiliare scutite de impozitul pe bunurile imobiliare, lei

1	
2	
3	
1.	municipiul Chișinău, inclusiv localitățile din componența acestuia
380000	
2.	municipiul Bălți, inclusiv localitățile din componența acestuia
156000	
3.	orașul Anenii Noi
53000	
4.	orașul Basarabeasca
43000	

5.

orașul Briceni

71000

6.

orașul Lipcani

51000

7.

orașul Cahul

138000

8.

orașul Cantemir

31000

9.

orașul Călărași

32000

10.

orașul Căușeni

77000

11.

orașul Căinari

14000

12.

orașul Cimișlia

66000

13.

orașul Criuleni

55000

14.

orașul Dondușeni

40000

15.

orașul Drochia

84000

16.

orașul Edineț

80000

17.

orașul Cupcini

49000

18.

orașul Fălești

49000

19.

orașul Florești

84000

20.

orașul Ghindești

23000

21.

orașul Mărculești

24000

22.

oraşul Glodeni

40000

23.

oraşul Hînceşti

145000

24.

oraşul Ialoveni

185000

25.

oraşul Leova

35000

26.

oraşul Iargara

14000

27.

oraşul Nisporeni

39000

28.

oraşul Ocniţa

17000

29.

oraşul Otaci

24000

30.

orașul Frunză

14000

31.

orașul Orhei

100000

32.

orașul Rezina

49000

33.

orașul Rîșcani

29000

34.

orașul Costești

15000

35.

orașul Sîngerei

33000

36.

orașul Biruința

15000

37.

orașul Soroca

82000

38.

orașul Strășeni

116000

39.

orașul Bucovăț

27000

40.

orașul Șoldănești

23000

41.

orașul Ștefan Vodă

45000

42.

orașul Taraclia

26000

43.

orașul Telenești

29000

44.

orașul Ungheni

87000

45.

orașul Cornești

49000

46.

municipiul Comrat

122000

47.

orașul Ceadâr-Lunga

61000

48.

orașul Vulcănești

32000

49.

satele (comunele) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți

30000

Titlul VI-1. Impozitul pe avere

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 287-1. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definește următoarea noțiune:

Impozit pe avere – impozit aplicat asupra averii contribuabilului sub formă de bunuri imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), în cazul în care acestea satisfac condițiile specificate în prezentul titlu.

Capitolul 2. Subiecții impunerii și obiectul impunerii. Baza impozabilă

Articolul 287-2. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate (în folosință) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate comună în devălmășie, subiect al impunerii este considerat, în baza

acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz, toți proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale.

Articolul 287-3. Obiect al impunerii și baza impozabilă

(1) Obiect al impunerii îl constituie bunurile imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), precum și cotele-părți, a căror totalitate întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) valoarea estimată totală constituie 1,5 milioane și mai mult;

b) suprafața totală constituie 120 m² și mai mult.

(2) - abrogat.

(3) Nu constituie obiect al impunerii bunurile imobiliare, inclusiv cotele-părți, aflate în posesia persoanei, a căror valoare totală nu depășește 1,5 milioane de lei și suprafața nu depășește 120 m².

(4) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri, apreciată de către organele cadastrale teritoriale.

Articolul 287-4. Cota impunerii

Cota impozitului reprezintă 0,8% din baza impozabilă.

Articolul 287-5. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 287-6. Calcularea impozitului pe avere și avizele de plată

Calcularea impozitului pe avere și prezentarea avizelor de plată se realizează de către Serviciul Fiscal de Stat în termen de pînă la 10 decembrie pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.

Articolul 287-7. Achitarea impozitului

Impozitul pe avere se achită la bugetul de stat în termen de pînă la 25 decembrie a anului de gestiune.

Titlul VII. Taxele locale

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 288. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) Taxă locală – plată obligatorie efectuată la bugetul local.

1-1) Cota maximă a taxei locale – cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori sumă absolută, stabilită conform prezentului titlu.

2) – abrogat.

3) Cota concretă a taxei locale – cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori sumă absolută, stabilită de autoritatea administrației publice locale la adoptarea bugetului unității administrativ-teritoriale respective, care nu poate fi mai mare decât cota maximă stabilită conform prezentului titlu.

6) Producător de publicitate – persoană care conferă informației publicitare forma necesară plasării și difuzării.

7) Difuzor de publicitate – persoană care asigură plasarea și difuzarea publicității prin orice mijloc de informare.

8) Dispozitiv publicitar – sistem de comunicare vizuală pentru plasarea publicității exterioare, cum ar fi afișele, panourile, standurile, instalațiile și construcțiile (situate separat sau suspendate de pereții și de acoperișurile clădirilor), firmele tridimensionale, firmele luminoase, tablourile electromecanice și electronice suspendate, alte mijloace tehnice.

9) Publicitate socială – publicitate care reprezintă interesele societății și ale statului în propagarea unui mod de viață sănătos, ocrotirea sănătății, protecția mediului înconjurător, păstrarea integrității resurselor energetice, protecția socială a populației și care nu are scop lucrativ și urmărește obiective filantropice și de importanță socială.

10) Numărul mediu de salariați – efectiv de salariați pentru o perioadă gestionară, determinat în funcție de indicii numărului scriptic.

10-1) Efectiv de salariați – toate persoanele angajate cu contract de muncă pe durată determinată sau nedeterminată (încadrați în serviciul permanent, sezonier, temporar pentru executarea anumitor lucrări), pe termen de o zi și mai mult de la momentul angajării.

Nu se includ în efectivul de salariați:

– persoanele care execută lucrări conform contractelor de drept civil (contract de antrepriză, contract de prestări servicii, contract de transport etc.);

– persoanele care prestează muncă prin cumul (cumularzii externi);

- persoanele cu contractul individual de muncă suspendat și cele aflate în concediu de maternitate;

- persoanele care exercită unele activități necalificate cu caracter ocazional (zilieri).

11) Parcare – garare a autovehiculului pe un teritoriu special sau într-o construcție specială, destinate garării și păstrării mijloacelor de transport și prestării de servicii aferente contra plată.

12) - abrogat.

13) Simbolică locală – stema unui oraș sau a unui alt tip de localitate, denumirea lui (în calitate de denumire a produsului fabricat) sau imaginea monumentelor de arhitectură, a monumentelor istorice.

14) Unitate de transport – orice autocar, autobuz, microbuz, autoturism, motocicletă, scuter, motoretă, camion, tractor, tractor cu remorcă, altă tehnică agricolă, vehicul cu tracțiune animală.

15) Autoritate deliberativă a administrației publice locale – autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale (consiliul local).

16) Autoritate executivă a administrației publice locale – autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local (primarul).

17) Parcaj – loc special amenajat, utilizat pentru staționarea temporară a unităților de transport și autorizat de autoritatea administrației publice locale.

Articolul 289. Relațiile reglementate de prezentul titlu

(1) Prezentul titlu determină procedura și principiile stabilirii, modificării și anulării taxelor locale, modul lor de plată, criteriile de acordare a înlesnirilor fiscale.

(2) Sistemul taxelor locale reglementate de prezentul titlu include:

a) taxa pentru amenajarea teritoriului;

b) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);

d) taxa de aplicare a simbolicii locale;

e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;

f) taxa de piață;

- g) taxa pentru cazare;
- h) taxa balneară;
- i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);
- j) taxa pentru parcare;
- k) taxa de la posesorii de câini;
- l) - abrogată;
- m) - abrogată;
- n) taxa pentru parcaj;
- o) - abrogată;
- p) taxa pentru salubritate;
- q) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(3) Taxele locale enumerate la alin.(2) se aplică de către autoritățile administrației publice locale.

Capitolul 2. Subiecții impunerii, obiectele impunerii și baza impozabilă

Articolul 290. Subiecții impunerii

Subiecții ai impunerii sînt pentru:

- a) taxa pentru amenajarea teritoriului – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției, care dispun de bază impozabilă;
- b) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-organizator al licitațiilor și loteriilor;
- c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare) prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, mijloacelor de transport, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);

c-1) - abrogată;

d) taxa de aplicare a simbolicii locale – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care aplică simbolică locală pe produsele fabricate;

e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dispun de obiecte ale impunerii;

f) taxa de piață – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-administrator al pieței;

g) taxa pentru cazare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de cazare;

h) taxa balneară – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de odihnă și tratament;

i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);

j) taxa pentru parcare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de parcare;

k) taxa de la posesorii de câini – persoanele fizice care locuiesc în blocuri locative – locuințe de stat, cooperatiste și obștești, precum și în apartamente privatizate;

l) - abrogată;

m) - abrogată;

n) taxa pentru parcaj – persoanele juridice sau fizice posesoare de autovehicule, care utilizează parcajul;

o) - abrogată;

p) taxa pentru salubritate – persoanele fizice înregistrate în calitate de proprietar al bunului imobil cu destinație locativă (casă de locuit, apartament);

q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare.

Articolul 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă

(1) Obiectul impunerii îl constituie:

a) la taxa pentru amenajarea teritoriului – numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și, suplimentar:

– în cazul întreprinderilor individuale și gospodăriilor țărănești (de fermier) – fondatorul întreprinderii individuale, fondatorul și membrii gospodăriilor țărănești (de fermier);

– în cazul persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției;

b) la taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – bunurile declarate la licitație sau biletele de loterie emise, cu excepția loteriilor organizate prin intermediul sistemelor de comunicații electronice;

c) la taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – serviciile de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);

d) la taxa de aplicare a simbolicii locale – produsele fabricate cărora li se aplică simbolică locală;

e) la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – unitățile care, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, corespund activităților expuse în anexa nr.1 la Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior;

f) la taxa de piață – suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor;

g) la taxa pentru cazare – serviciile de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare;

h) la taxa balneară – biletele de odihnă și tratament;

i) la taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – unitatea de transport, în funcție de numărul de locuri;

j) la taxa pentru parcare – parcare;

k) la taxa de la posesorii de câini – câinii aflați în posesiune pe parcursul unui an;

l) – abrogată;

m) - abrogată;

n) la taxa pentru parcaj - locul de parcaj special amenajat pe domeniul public și autorizat de autoritatea administrației publice locale, utilizat pentru staționarea unității de transport pe un anumit termen;

o) - abrogată;

p) la taxa pentru salubritate - numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu;

q) la taxa pentru dispozitivele publicitare - suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară.

(2) Baza impozabilă a obiectelor impunerii este cea stabilită în anexa la prezentul titlu.

Capitolul 3. Cotele, modul de calcul și de plată a taxelor locale

Articolul 292. Cotele și termenele de plată a taxelor locale

(1) Termenele de plată a taxelor locale, de prezentare a dărilor de seamă fiscale privind taxele locale pentru subiecții impunerii sînt cele stabilite în anexa la prezentul titlu. Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxele locale, cu achitarea taxelor în același termen.

(2) Cota concretă a taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii.

(3) Dările de seamă aferente taxelor locale se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

Articolul 293. Modul de calculare

(1) Calculul taxelor enumerate la art.289, cu excepția celor stipulate la alin.(2) lit.k) și p), se efectuează de către subiecții impunerii, trimestrial, în funcție de baza impozabilă și de cotele concrete ale acestora.

(2) Calculul taxelor stipulate la art.289 alin.(2) lit.k) și p) se efectuează de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al autorității administrației publice locale, în funcție de baza impozabilă și cota concretă a acestora.

(3) Plata taxelor enumerate la art.289 se efectuează de subiecții impunerii.

(4) În cazul în care obiectul impunerii stipulat la art.291 lit.e) și q) este amplasat parțial în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, taxa se calculează de contribuabil în mod individual, proporțional suprafeței aflate pe teritoriul administrației publice locale.

(5) În cazul obiectelor impunerii stipulate la art.291 lit.e), i), j) și q), taxele aferente acestora se calculează din ziua indicată de către autoritatea administrației publice locale în autorizațiile/notificările/coordonările corespunzătoare, eliberate de către aceasta, și pînă în ziua în care termenul de valabilitate a autorizațiilor/notificărilor/coordonărilor a expirat sau acestea au fost suspendate, anulate, retrase în modul stabilit de legislația în vigoare.

În scopul verificării termenelor de valabilitate a autorizațiilor/notificărilor/coordonărilor, autoritățile administrației publice locale le asigură organelor cu funcții de control acces la resursele informaționale în domeniul respectiv.

Articolul 294. Plata taxelor locale

(1) Subiecții impunerii plătesc taxele locale la contul trezorerial de venituri al bugetului local.

(2) Taxele stipulate la art.289 alin.(2) lit.k) și p) pot fi achitate nemijlocit serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale al autorității administrației publice locale.

Articolul 294-1. Norme speciale privind calcularea și achitarea taxelor locale de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației

(1) Contribuabilii rezidenți ai parcurilor pentru tehnologia informației nu au obligații privind taxele locale conform prezentului titlu, taxele în cauză fiind incluse în componența impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(2) Modificarea taxelor locale de către autoritatea administrației publice locale nu va avea impact asupra mărimii impozitului unic de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației.

(3) Dacă pe parcursul anului calendaristic agentul economic aplică atît regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cît și regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, calculul, raportarea și achitarea taxelor locale se vor efectua în modul general stabilit, proporțional numărului de luni în care s-a aplicat regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu pentru perioada fiscală respectivă.

Capitolul 4. Îlesniri la plata taxelor locale

Articolul 295. Scutirea de taxe

Se scutesc de plata:

- a) tuturor taxelor locale – autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile;
- b) tuturor taxelor locale – misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocității, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- c) tuturor taxelor locale – Banca Națională a Moldovei;
- d) taxei de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – organizatorii licitațiilor desfășurate în scopul asigurării rambursării datoriilor la credite, acoperirii pagubelor, achitării datoriilor la buget, vânzării patrimoniului de stat și patrimoniului unităților administrativ-teritoriale;
- e) taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – producătorii și difuzorii de publicitate socială și de publicitate plasată pe trimiterile poștale;
- f) taxei pentru amenajarea teritoriului – fondatorii gospodăriilor țărănești (de fermier) care au atins vârsta de pensionare;
- g) taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele care practică activități de pompe funebre și acordă servicii similare, inclusiv care confecționează sicrie, coroane, flori false, ghirlande;
- g-1) taxei pentru amenajarea teritoriului și taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele fizice care desfășoară activități independente în cadrul piețelor create în condițiile art.12 din Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior;
- g-2) - abrogată;
- h) - abrogată;
- i) tuturor taxelor locale – proprietarii sau deținătorii bunurilor rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației;
- j) tuturor taxelor locale – subiecții care desfășoară activități conform cap. 10-3 din titlul II al prezentului cod.

Articolul 296. Scutirea de taxe locale și înlesnirile acordate de autoritatea administrației publice locale

Autoritatea administrației publice locale, dacă efectuează concomitent modificările corespunzătoare în bugetul local, poate:

- a) să acorde subiecților impunerii scutiri în plus la cele enumerate la art.295;
- b) să acorde amînări la plata taxelor locale pe anul fiscal respectiv;
- c) să prevadă înlesniri la plata taxelor locale pentru categoriile social-vulnerabile ale populației.

Capitolul 5. Administrarea taxelor locale

Articolul 297. Atribuțiile autorității administrației publice locale

(1) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale poate aplica toate sau numai o parte din taxele locale, în funcție de posibilitățile și necesitățile unității administrativ-teritoriale.

(2) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu are dreptul să aplice alte taxe locale decît cele prevăzute de prezentul titlu.

(3) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de taxe locale conform prezentului cod sau anularea ori modificarea taxelor locale se permite numai concomitent cu modificarea bugetelor locale.

(4) Autoritatea executivă a administrației publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea taxelor locale pe teritoriul administrat, le prezintă Serviciului Fiscal de Stat în termen de 10 zile din data adoptării acestora și le aduce la cunoștință contribuabililor.

(5) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu este în drept să stabilească cotele concrete ale taxelor locale:

- a) nominal, pentru fiecare contribuabil în parte;
- b) diferențiat, în funcție de forma organizatorico-juridică de desfășurare a activității;
- c) diferențiat, în funcție de genuri de activitate desfășurate;
- d) diferențiat, în funcție de amplasament;
- e) diferențiat, pe tipuri de obiecte ale impunerii.

(6) Prin derogare de la prevederile alin.(5), cotele concrete ale impunerii se vor stabili:

a) în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate;

b) în cazul taxei de piață – în funcție de tipul pieței, locul amplasării și regimul de activitate;

c) în cazul taxei pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – în funcție de numărul de locuri în unitățile de transport, itinerarul parcurs, periodicitatea circulației pe itinerar, fluxul de călători pe itinerar;

d) în cazul taxei pentru dispozitivele publicitare – în funcție de suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar și locul amplasării.

(7) Pentru taxele locale specificate la art.289 alin.(2) lit.k) și p), mecanismul de administrare a acestora se stabilește de către autoritatea administrației publice locale.

(8) La stabilirea cotelor concrete ale taxelor locale prevăzute la art.289 alin.(2), autoritățile administrației publice locale sînt obligate să se conducă de următoarele criterii și principii:

a) previzibilitatea activității de întreprinzător – întreprinzătorii, pentru planificarea cheltuielilor, vor cunoaște din timp și vor fi consultați referitor la mărimea taxelor locale;

b) principiul transparenței decizionale – autoritățile administrației publice locale, în mod prioritar, vor informa și vor asigura accesul liber la proiectele ce vizează mărimea preconizată a taxelor locale;

c) principiul echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre unitatea administrativ-teritorială și întreprinzător – autoritățile administrației publice locale, la stabilirea mărimii taxelor locale, se vor încredința că este asigurată proporționalitatea (echitabilitatea) între interesele colectivității locale și ale întreprinzătorilor, inclusiv nu vor întreprinde acțiuni în exces sub pretextul atingerii scopurilor societății/colectivității locale.

(9) În caz de divergențe la stabilirea cotelor concrete ale taxelor locale, autoritățile administrației publice locale vor efectua o analiză a impactului de reglementare conform prevederilor art.13 din Legea nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și prevederilor Hotărârii Guvernului nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, adaptate și

aplicate corespunzător specificului local.

(10) Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiilor sale teritoriale, va supune controlului de legalitate deciziile autorităților deliberative ale administrației publice locale privind stabilirea cotelor concrete ale taxelor locale, în scopul asigurării respectării prevederilor alin.(8) și (9).

Articolul 298. Responsabilitatea

(1) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele locale a taxelor locale, cu excepția celor stipulate la art.289 lit.k) și p), și pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale revine contribuabililor.

(2) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele locale a taxelor stipulate la art.289 alin.(2) lit.k) și p) revine serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale al autorității administrației publice locale.

(3) Serviciul Fiscal de Stat exercită controlul asupra modului în care autoritățile administrației publice locale execută prezentul titlu, cu excepția prevederilor art.297 alin.(8) și (9).

(4) Taxele netransferate în termen sînt percepute conform legislației.

Anexă

Anexă. Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale

Denumirea taxei

Baza impozabilă a obiectului impunerii

Mărimea maximă a cotei

Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii

2021

2022

2023

a) Taxă pentru amenajarea teritoriului

Numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și, suplimentar:

- în cazul întreprinzătorilor individuali;
- în cazul gospodăriilor țărănești (de fermier) – fondatorul și numărul membrilor gospodăriilor țărănești (de fermier);
- în cazul persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției – numărul de persoane abilitate prin lege pentru desfășurarea activității profesionale în sectorul justiției

200 lei anual

pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membrii acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției

210 lei anual

pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membrii acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției

220 lei anual

pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii individuale, al gospodăriei țărănești (de fermier), de asemenea membrii acesteia și/sau pentru fiecare persoană ce desfășoară activitate profesională în sectorul justiției

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

b) Taxă de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale

Venitul din vânzări ale bunurilor declarate la licitație sau valoarea biletelor de loterie emise, cu excepția loteriilor organizate prin intermediul sistemelor de comunicații electronice

0,25%

0,25%

0,25%

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)

Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare

5%

5%

5%

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

d) Taxă de aplicare a simbolicii locale

Venitul din vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolică locală

0,25%

0,25%

0,25%

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

e) Taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii

Numărul unităților comerciale și/sau de prestări servicii care corespund activităților expuse în anexa nr.1 la Legea nr.231/2010 cu privire la comerțul interior (pentru fiecare unitate comercială și/sau de prestări servicii)

1 grupa

CAEM 47.30

2 grupa

CAEM 92.00 - cazinourile automatele de joc

mun. Chișinău și mun. Bălți (inclusiv satele, comunele și orașele din municipiile respective):

- 100 000 lei anual

Alte municipii și orașe:

- 75 000 lei anual

Comune (sate):

- 50 000 lei anual

- 200 000 lei anual

- 500 000 lei anual

mun. Chișinău și mun. Bălți (inclusiv satele, comunele și orașele din municipiile respective):

- 105 000 lei anual

Alte municipii și orașe:

- 78 750 lei anual

Comune (sate):

- 52 500 lei anual

- 210 000 lei anual

- 510 000 lei anual

mun. Chișinău și mun. Bălți (inclusiv satele, comunele și orașele din municipiile respective):

- 110 250 lei anual

Alte municipii și orașe:

- 82 687 lei anual

Comune (sate):

- 55 125 lei anual
- 220 500 lei anual
- 535 500 lei anual

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

f) Taxă de piață

Suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor (fiecare metru pătrat) a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor

mun. Chișinău și mun. Bălți:

- 100 lei anual

Alte municipii și orașe:

- 75 lei anual

Comune (sate):

- 50 lei anual

mun. Chișinău și mun. Bălți:

- 105 lei anual

Alte municipii și orașe:

- 79 lei anual

Comune (sate):

- 53 lei anual

mun. Chișinău și mun. Bălți:

- 110 lei anual

Alte municipii și orașe:

- 83 lei anual

Comune (sate):

- 56 lei anual

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

g) Taxă pentru cazare

Venitul din vânzări ale serviciilor de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare

7,5%

7,5%

7,5%

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

h) Taxă balneară

Venitul din vânzări ale biletelor de odihnă și tratament

2,5%

2,5%

2,5%

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

i) Taxă pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)

Numărul de unități de transport (pentru fiecare unitate de transport)

În regim taxi:

- 6000 lei anual

- 6300 lei anual

- 6615 lei anual

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

Mijloace de transport cu capacitatea de până la 24 de locuri, inclusiv (fără locul șoferului)

- 15 000 lei anual

- 15 750 lei anual

- 16 537 lei anual

Mijloace de transport cu capacitatea de peste 25 de locuri (fără locul șoferului)

- 27 600 lei anual

- 28 980 lei anual

- 30 439 lei anual

j) Taxă pentru parcare

Suprafața parcării

30 lei anual pentru fiecare metru pătrat

31,5 lei anual pentru fiecare metru pătrat

33 lei anual pentru fiecare metru pătrat

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

k) Taxă de la posesorii de câini

Numărul de câini aflați în posesiune pe parcursul unui an

Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale

p) Taxă pentru salubritate

Numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu, în funcție de apartament și bloc sau casă la sol

Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale

q) Taxă pentru dispozitivele publicitare

Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar

1200 lei anual pentru fiecare metru pătrat

1260 lei anual pentru fiecare metru pătrat

1323 lei anual pentru fiecare metru pătrat

Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar"

Titlul VIII. Taxele pentru resursele naturale

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 299. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) Resurse naturale - apa captată din orice surse (izvoare), mineralele utile (zăcămintele), lemnul eliberat pe picior.

2) Minerale utile - acumulări, în subsol, de minerale naturale, hidrocarburi și ape subterane, ale căror compoziție chimică și proprietăți fizice permit folosirea lor în sfera producției materiale și consumului imediat sau după prelucrare. La substanțe minerale utile se referă și rămășițele biologice împietrite (fosile) aflate în subsol.

3) Subsol - parte a scoarței terestre aflată sub stratul de sol fertil, iar în lipsa acestuia, sub suprafața terestră și fundul bazinelor de apă și apelor curgătoare, care ajunge pînă la adîncimi accesibile pentru cercetare geologică și valorificare.

4) Spații subterane pentru construcții subterane - peșterile, spațiile subterane artificiale, minele din care au fost extrase minerale utile.

5) Construcții subterane - minele din care se extrag sau au fost extrase minerale utile, alte construcții (obiective) executate în subsol pentru activitatea de întreprinzător.

6) Normă de extragere a apei - volumul de apă extras în lipsa contorului, care se stabilește de către organul de stat împuternicit de Guvern.

7) Apă destinată îmbutelierii în sticle și în alte recipiente, folosită în scopuri curative și în calitate de apă minerală, potabilă - apa atribuită la una din aceste categorii în baza certificatului de producere și îmbuteliere a apei, conform standardelor internaționale.

8) Apa extrasă – apa obținută din obiectivele acvatice amplasate în granițele Republicii Moldova.

9) Ape de suprafață – sursele (izvoarele) situate în obiective acvatice de la suprafața pământului (rîuri, lacuri naturale și artificiale, iazuri, ape care se află temporar la suprafața obiectivelor acvatice).

10) Apă utilizată – apa folosită în scopul desfășurării propriei activități de fabricare a producției, de executare a lucrărilor și de prestare a serviciilor.

11) Beneficiar al subsolului – persoană juridică sau fizică care, în conformitate cu prevederile legislației, are dreptul să desfășoare activități legate de folosirea subsolului

Articolul 300. Relațiile reglementate de prezentul titlu

(1) Prezentul titlu stabilește tipurile de taxe pentru resursele naturale, cotele, modul de calculare și achitare, precum și înlesnirile la aplicarea acestora.

(2) Sistemul taxelor pentru resursele naturale reglementate de prezentul titlu include:

a) taxa pentru apă;

b) taxa pentru extragerea mineralelor utile;

c) taxa pentru folosirea subsolului.

Articolul 301. Termenele de achitare și prezentare a dărilor de seamă

(1) Dacă prezenta lege nu prevede altfel, plătitorii taxelor pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită în bugetul local de nivelul al doilea taxele în cauză pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

(3) În lipsa obiectului impunerii, stabilit de prezentul titlu, darea de seamă privind calculul taxelor nu se prezintă.

(4) Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxa pentru apă, cu achitarea taxei în același termen.

(5) Dările de seamă aferente taxelor pentru resursele naturale se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

Capitolul 2. Taxa pentru apă

Articolul 302. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru apă sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care:

- a) extrag apă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane;
- b) utilizează apa potabilă din orice sursă în scopul îmbutelierii;
- c) extrag apă minerală naturală;
- d) utilizează apa la hidrocentrale.

Articolul 303. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii îl constituie:

- a) volumul de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane;
- b) volumul de apă potabilă utilizată din orice sursă în scopul îmbutelierii;
- c) volumul de apă minerală extrasă;
- d) volumul de apă utilizată de hidrocentrale.

Articolul 304. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr.1 la prezentul titlu.

Articolul 305. Modul de calculare a taxei

(1) Taxa pentru apă se calculează de sine stătător de către subiecții impunerii, pornindu-se de la volumul apei extrase și/sau utilizate, conform datelor contoarelor sau, în lipsa acestora, conform normelor de extragere și/sau utilizare.

(1-1) În cazul livrării apei în scopurile specificate la art.306 lit.b), c), d) și e) prin intermediul unor agenți economici, informația cu privire la volumul de apă livrată se prezintă subiectului impunerii de către agenții economici respectivi trimestrial, pînă la data de 5 a lunii următoare trimestrului gestionar, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Elaborarea normelor de extragere și/sau de utilizare a apei și controlul asupra cantității de apă extrasă se efectuează de către organul de stat împuternicit de Guvern.

Articolul 306. Înlesniri fiscale

Taxa nu se aplică pentru:

- a) apa extrasă din subsol concomitent cu minereurile utile sau extrasă pentru prevenirea (lichidarea) acțiunii dăunătoare a acestor ape;
- b) apa extrasă și livrată direct sau prin intermediul unor agenți economici populației, autorităților publice și instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile;
- c) apa extrasă pentru stingerea incendiilor sau livrată pentru aceste scopuri direct sau prin intermediul unor agenți economici;
- d) apa extrasă de întreprinderile societăților orbilor, surzilor, invalizilor și instituțiile medico-sanitare publice sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici;
- e) apa extrasă de întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici.

Capitolul 3. Taxa pentru extragerea mineralelor utile

Articolul 307. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sunt beneficiarii subsolului – persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care efectuează extragerea mineralelor utile.

Articolul 308. Obiectul impunerii și baza impozabilă

Obiectul impunerii și baza impozabilă constituie volumul mineralelor utile extrase în perioada fiscală.

Articolul 309. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr.2 la prezentul titlu.

Articolul 310. Modul de calculare a taxei

(1) Taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, trimestrial, pornind de la volumul mineralului util extras și cota corespunzătoare de impunere.

(2) În calcularea taxei nu se include volumul pierderilor suportate în procesul de extracție a mineralului util și al pierderilor tehnologice în pilonii de protecție și tavanul excavațiilor miniere subterane care, conform proiectului, asigură securitatea oamenilor și exclud prăbușirea suprafeței terestre.

Capitolul 4. Taxa pentru folosirea subsolului

Articolul 311. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sunt beneficiarii subsolului – persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care folosesc subsolul.

Articolul 312. Obiectul impunerii și baza impozabilă

(1) Obiect al impunerii îl constituie spațiile subterane folosite în scopul construcției obiectivelor subterane, precum și construcțiile subterane exploatate de către subiecții impunerii.

(2) Baza impozabilă o constituie:

- a) valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcție a obiectivelor subterane;
- b) valoarea contabilă a construcțiilor subterane.

Articolul 313. Cota impunerii

Cota taxei se stabilește în mărime de:

- a) 3% din valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcție a obiectivelor subterane;
- b) 0,2% din valoarea contabilă a construcțiilor subterane.

Articolul 314. Modul de calculare și achitare a taxei

(1) În cazul construcției obiectivelor subterane, taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, pornind de la valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcție a obiectivelor subterane și cota corespunzătoare de impunere. Taxa se achită până la inițierea lucrărilor de construcție.

(2) În cazul exploatării construcțiilor subterane, taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, trimestrial, pornind de la valoarea contabilă a construcțiilor subterane și cota corespunzătoare de impunere.

(3) În cazul exploatării construcțiilor subterane, taxa se calculează de către subiectul impunerii pornind de la valoarea contabilă a construcțiilor subterane conform situației din 1 ianuarie a anului în curs, iar în cazul construcțiilor subterane dobândite de către subiectul impunerii în cursul anului – pornind de la valoarea contabilă la data dobândirii acestora.

Capitolul 5 - abrogat.

Capitolul 6 - abrogat.

Capitolul 7 - abrogat.

Capitolul 8 - abrogat.

Anexa nr.1. Cotele taxei pentru apă

Taxa pentru apă se percepe în următoarele mărimi:

- 1) pentru fiecare 1 m³ de apă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane (exceptând apa minerală naturală extrasă, apa potabilă extrasă și/sau utilizată în scopul îmbutelierii) - 0,3 lei;
- 2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă în scopul îmbutelierii - 16 lei;
- 3) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă și utilizată în alte scopuri decât cele prevăzute la pct.2) - 2 lei;
- 4) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă extrasă din sursele de apă de suprafață și din cele subterane în scopul îmbutelierii - 16 lei;
- 5) pentru fiecare 1 m³ de apă potabilă utilizată în scopul îmbutelierii - 15,7 lei;
- 6) pentru fiecare 10 m³ de apă utilizată de hidrocentrale - 0,06 lei.

Subiecți ai taxei prevăzute la pct.5) sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care îmbuteliază apa potabilă extrasă de alt subiect.

Subiecți ai taxei prevăzute la pct.2) și 4) sunt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice care extrag și îmbuteliază apă minerală naturală și/sau potabilă.

Anexa nr.2. Cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile

Nr.

crt.

Categoria și tipul mineralului util

Unitatea

de măsură

Cota taxei per unitate

de măsură, lei

1

Argilă bentonitică

tonă

7

2

Calcar pentru producerea varului

m³

4

3

Calcar silicios

tonă

4

4

Gaz combustibil (liber, dizolvat în petrol)

m³

50

5

Ghips

tonă

7

6

Roci de nisip și prundiș

m³

4

7

Materiale de formare (nisip, argilă)

tonă

6

8

Calcar pentru industria de zahăr

tonă

4

9

Materie primă silicioasă (diatomit, tripoli)

m³

4

10

Materie primă pentru ceramică (argilă, argilă nisipoasă)

m³

6

11

Materie primă pentru ciment (calcar, argilă)

tonă

4

12

Materie primă pentru producerea cărămidii și țiglei (argilă, argilă nisipoasă, nisip degresant)

m3

5

13

Materie primă pentru producerea sticlei (nisip)

tonă

5

14

Materie primă de cheramzit (argilă, argilit)

m3

5

15

Nisip pentru produse de silicat

m3

5

16

Petrol (rezerve geologice și extractibile)

tonă

50

17

Piatră de construcție (calcar, gresie, granit)

m3

5

18

Piatră naturală de fațadă (calcar, gresie)

m3

16

19

Calcar pentru tăierea blocurilor pentru pereți

m³

7

Titlul IX. Taxele rutiere

Capitolul 1. Dispoziții generale

Articolul 335. Sistemul taxelor rutiere

(1) Taxele rutiere sînt taxe percepute pentru folosirea drumurilor și/sau a zonelor drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

(2) Sistemul taxelor rutiere include:

a) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

b) taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta);

c) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise;

d) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj;

e) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare;

f) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere.

(3) Subiecții impunerii achită taxele rutiere la conturile trezoreriale de venituri ale bugetului de stat, conform clasificăției bugetare.

(4) Taxele rutiere plătite se includ în componența cheltuielilor ce vor fi deduse în conformitate cu titlul II al prezentului cod.

Articolul 336. Noțiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni generale:

1) Activitate agricolă – activitate de producție, prestare de servicii, executare de lucrări în domeniul fitotehniei, horticulturii și zootehniei.

2) Autovehicul – sistem mecanic cu autopropulsie, cu excepția celui care circulă pe șine, care servește în mod normal la transportul de pasageri, bagaje, mărfuri pe drumuri sau care execută orice alte lucrări și servicii aferente transporturilor; această noțiune nu include tractoarele agricole.

3) Autovehicul mixt – autovehicul destinat, prin construcție, transportului de pasageri și de mărfuri în compartimente separate.

4) Autovehicul pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism sau de microbuz – autovehicul, altul decât cel conceput în principal pentru transportul de pasageri sau de mărfuri, care, prin construcție și echipare, este prevăzut pe șasiu de autoturism sau de microbuz (autovehicul de asistență medicală, autovehicul de asistență tehnică, autovehicul-generator, autovehicul-laborator, stație radiologică, radiofurgon etc.).

5) Autovehicul pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion – autovehicul, altul decât cel conceput în principal pentru transportul de pasageri sau de mărfuri, care, prin construcție și echipare, este prevăzut pe șasiu de autocamion (automacara, autovehicul de asistență tehnică și de intervenție, de pompare, de curățare a drumurilor, de curățare a zăpezii, de depanare, de stingere a incendiilor, de curățare a străzilor, de împrăștiere a materialelor, autobetonieră, autoatelier, unitate autoradiologică etc.).

6) Autovehicul înmatriculat în Republica Moldova – autovehicul care este supus în Republica Moldova înmatriculării de stat, pe baza și din momentul căreia autoritățile abilitate ale Republicii Moldova autorizează participarea autovehiculului în traficul rutier sau în procesul tehnologic.

7) Autovehicul a cărui masă totală, sarcină masică pe axă sau ale cărui dimensiuni depășesc limitele admise – autovehicul a cărui masă totală, sarcină masică pe axă sau ale cărui dimensiuni depășesc limitele admise pentru efectuarea pe drumuri a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni stabilite de normativele în vigoare.

8) Folosire a drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova – intrare pe teritoriul Republicii Moldova sau tranzitare a teritoriului Republicii Moldova

cu autovehicule care nu au certificat de înmatriculare de stat eliberat de autoritățile abilitate ale Republicii Moldova.

9) Mărfuri periculoase – mărfuri stabilite prin hotărîre de Guvern, care, prin proprietățile lor fizico-chimice, prezintă pericol pentru om și pentru mediu.

10) Motocicletă – autovehicul cu două roți, cu sau fără ataș, avînd o capacitate cilindrică a motorului mai mare de 50 cm³, precum și autovehicul cu trei roți simetrice față de axa sa longitudinală (motocar), avînd capacitatea cilindrică a motorului mai mare de 50 cm³ și masa echipată mai mică de 400 kg.

10-1) Moped, scuter, motoretă – autovehicul cu două sau trei roți a cărui viteză maximă prin construcție este mai mare de 25 km/h, dar nu depășește 45 km/h, care este echipat cu un motor cu ardere internă, cu aprindere prin scînteie, cu o capacitate cilindrică ce nu depășește 50 cm³, și a cărui masă nu depășește 350 kg.

11) Posesor de autovehicul – persoană fizică sau persoană juridică în a cărei posesie se află autovehiculul.

12) Tranzit (tranzitare) – trecere pe teritoriul Republicii Moldova a autovehiculului în cazul în care nici punctul de pornire/expediție al autovehiculului, nici punctul de destinație al acestuia nu se află în Republica Moldova.

13) Zonă drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților – fîșie de teren adiacentă drumurilor din afara perimetrului localităților, a cărei lățime se stabilește în funcție de destinația și amplasarea acestor drumuri.

14) Vinietă – taxă pentru folosirea drumurilor din Republica Moldova de autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova și de remorcile atașate la acestea, a cărei plată se atestă printr-o confirmare valabilă pentru o anumită perioadă.

Capitolul 2. Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în republica moldova

Articolul 337. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice posesoare de autovehicule înmatriculate în Republica Moldova.

Articolul 338. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii sînt autovehiculele înmatriculate permanent sau temporar în Republica Moldova: motociclete, mopede, scutere, motorete, autoturisme, autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism sau de

microbuz, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion, autoremorchere, remorci, semiremorci, microbuze, autobuze, tractoare, orice alte autovehicule cu autopropulsie.

(2) Nu constituie obiect al impunerii:

a) tractoarele și remorcile folosite în activitatea agricolă;

b) autovehiculele pentru transportul în comun pe fir electric;

c) autovehiculele din dotarea forței militare străine, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 339. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.1 la prezentul titlu.

(2) Pentru autovehiculele reutilate, cota taxei se stabilește conform anexei nr.1 la prezentul titlu, pornind de la categoria autovehiculului reutilat și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.

Articolul 340. Perioada fiscală și termenele de achitare a taxei

(1) Perioada fiscală este anul calendaristic.

(2) Taxa se achită pentru perioada fiscală printr-o plată unică și în volum deplin, cu excepția cazului stabilit la art.341 alin.(9).

(3) Subiecții impunerii achită taxa:

a) la data înmatriculării de stat a autovehiculului;

b) la data înmatriculării de stat curente a autovehiculului, dacă pînă la această dată taxa nu a fost achitată;

c) la data efectuării testării tehnice obligatorii anuale a autovehiculului, dacă pînă la această dată taxa nu a fost achitată.

(4) Înmatricularea, precum și testarea tehnică obligatorie a autovehiculului, fără prezentarea documentului de plată ce confirmă achitarea taxei pentru anul curent, nu se efectuează.

Articolul 341. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, în funcție de obiectul impunerii și de cota impunerii.

(2) În cazul apariției divergențelor privind aprecierea caracteristicilor tehnice ale autovehiculelor, inclusiv ale celor reutilate, concluziile de specialitate le prezintă organul abilitat al administrației publice centrale.

(3) Taxa se achită de către subiectul impunerii, cu întocmirea documentului de plată, în care se indică obligatoriu numărul de identificare (codul VIN), tipul și marca autovehiculului.

(4) Taxa se calculează ținându-se cont de caracteristicile tehnice ale autovehiculului, specificate în certificatul de înmatriculare al acestuia, și se indică în documentul de plată.

(5) Taxa se achită pentru autovehiculele care se află în posesia subiectului impunerii la data apariției obligației de achitare a taxei. Taxa nu se achită pentru:

- autovehiculele rebutate, precum și pentru cele neexploatate provizoriu, scoase din circulație sau cele radiate din evidența organelor abilitate cu ținerea evidenței autovehiculelor;

- autovehiculele nefolosite de către persoanele fizice cetățeni.

Dacă pentru aceste autovehicule taxa a fost achitată pînă la data radierii din evidență/scoaterii din circulație, taxa achitată nu se restituie.

(6) În cazul înstrăinării autovehiculului pentru care taxa pe perioada fiscală curentă a fost achitată, noul posesor nu achită taxa, iar fostului posesor nu i se restituie taxa achitată.

(7) Pentru autovehiculele care, în baza legii sau a unui act juridic, se află în posesia unei alte persoane decît proprietarul (uzufruct, uz, locațiune, leasing, procură, gaj etc.), taxa se calculează și se achită de către posesor, în condițiile în care pentru perioada fiscală curentă nu a fost calculată și achitată de către proprietar sau posesorul anterior.

(8) Pentru autovehiculele mixte, taxa se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.2, taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.6 și taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.7 din anexa nr.1 la prezentul titlu, pornind de la categoria autovehiculului și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.

(8-1) Dacă autovehiculul mixt, în urma reutilării, nu mai poate fi calificat ca microbuz/autobuz, taxa, în baza caracteristicilor tehnice ale autovehiculului, se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată, în conformitate cu cotele

stabilite la pct.2 și 6 din anexa nr.1 la prezentul titlu.

(9) Pentru autovehiculele care, conform legislației, sînt supuse testării tehnice obligatorii de două ori pe an, subiecții impunerii achită taxa, în rate egale, la data cînd autovehiculele sînt supuse testării tehnice obligatorii.

(10) Taxa se achită indiferent de rezultatele testării tehnice obligatorie. Dacă, în urma testării tehnice obligatorie, autovehiculul a fost interzis în exploatare, taxa nu se restituie. În cazul în care taxa a fost achitată și autovehiculul nu a trecut testarea tehnică obligatorie din cauza necorespunderii lui normelor stabilite, la supunerea repetată a autovehiculului testării tehnice obligatorie în aceeași perioadă fiscală de gestiune, taxa nu se achită.

(11) Suma taxei plătită în plus se trece în contul taxei pasibile de achitare în perioada fiscală următoare sau se restituie subiectului impunerii în modul stabilit.

Articolul 342. Darea de seamă privind achitarea taxei

(1) Darea de seamă privind achitarea taxei se prezintă subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat de la sediul/domiciliul contribuabilului de către următorii subiecți ai impunerii:

a) persoane juridice;

b) persoane fizice care practică activitate de întreprinzător.

(1-1) Darea de seamă privind achitarea taxei se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

(2) Darea de seamă privind achitarea taxei se prezintă de către subiecții menționați la alin.(1) din prezentul articol, anual, pînă la data de 25 ianuarie a anului următor anului fiscal de gestiune. Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată.

(3) Organele și întreprinderile care efectuează testarea tehnică obligatorie a autovehiculelor sînt obligate să țină computerizat evidența autovehiculelor care au fost supuse testării tehnice obligatorii și să transmită Agenției Servicii Publice informația necesară pentru completarea Registrului de stat al transporturilor (conturul "G" - "Evidența executării legislației fiscale").

(4) Agenția Servicii Publice asigură accesul Serviciului Fiscal de Stat la datele Registrului de stat al transporturilor în modul stabilit de comun acord cu Serviciul Fiscal de Stat.

Articolul 342-1. Norme speciale privind calcularea și achitarea taxei de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației

(1) Contribuabilii rezidenți ai parcurilor pentru tehnologia informației nu sînt subiecți ai impunerii cu taxa conform prevederilor prezentului capitol, aceasta fiind inclusă în componența impozitului unic reglementat de cap. 1 titlul X.

(2) Rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației pot efectua înmatricularea și testarea tehnică obligatorie a autovehiculelor cu condiția prezentării extrasului din Registrul de evidență a rezidenților parcului pentru tehnologia informației, eliberat de către administrația parcului respectiv.

(3) În cazul în care pe parcursul anului calendaristic contribuabilul utilizează atât regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu, cît și regimul special de impozitare stabilit la cap. 1 titlul X, calculul, raportarea și achitarea taxei se vor efectua conform prezentului capitol, proporțional numărului de luni în care s-a aplicat regimul de impozitare stabilit în prezentul titlu.

Articolul 343. Înlesniri

Sînt scutite de taxă persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor posesoare de autovehicule.

Capitolul 3. Taxa pentru folosirea drumurilor republicii moldova de către autovehiculele neînmatriculate în republica moldova (vinieta)

Articolul 344. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice posesoare de autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova, care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu sînt subiecți ai impunerii:

a) persoanele fizice și persoanele juridice rezidente care plasează autovehicule în regim vamal de import;

b) posesorii de autovehicule înmatriculate în alte state, care dispun de autorizație de transport rutier internațional tip "Scutit de plata taxelor";

c) misiunile diplomatice, oficiile consulare și personalul acestora, în cazul autovehiculelor clasificate la poziția tarifară 8703 și remorcilor atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716.

Articolul 345. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este autovehiculul neînmatriculat în Republica Moldova care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu constituie obiect al impunerii autovehiculele din dotarea forței militare străine, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Nu constituie obiect al impunerii autovehiculele din dotarea echipelor/modulelor internaționale de intervenție care participă la desfășurarea exercițiilor internaționale de management al consecințelor situațiilor excepționale, acordă asistență internațională pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale produse pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriile altor state.

Articolul 346. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc în euro, conform anexei nr.2 la prezentul titlu.

(2) Pentru autovehiculele care transportă mărfuri periculoase, cota stabilită a taxei se dublează.

(3) În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova se depistează autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova fără vinieta sau se constată că perioada de valabilitate a vinietei a fost depășită, organele abilitate cu funcție de control în transport rutier întocmesc un proces-verbal de constatare a lipsei dovezii achitării vinietei sau privind depășirea perioadei de valabilitate a vinietei, cu aplicarea sancțiunii în conformitate cu prevederile art.287-3 din Codul contravențional, iar Poliția de Frontieră nu va permite ieșirea din țară a mijloacelor de transport respective pînă nu se va prezenta dovada de achitare a vinietei pentru toată perioada aflării în Republica Moldova și a amenzii aplicate.

Articolul 347. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează pentru fiecare obiect al impunerii pe perioada specificată la art.347-1 alin. (1).

(2) Subiecții impunerii achită taxa la punctele desemnate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, în numerar și/sau prin virament, în lei moldovenești sau în valută străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil în ziua efectuării plății. Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeași zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

(3) La achitarea vinietei se eliberează o confirmare care atestă plata taxei. Forma confirmării și lista de documente în baza cărora se eliberează confirmarea se stabilesc de către organul central de specialitate al administrației publice din domeniul transporturilor rutiere.

(4) Subiecții impunerii sînt obligați să aibă asupra lor confirmarea ce atestă achitarea vinietai pe întreaga perioadă de aflare pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) În cazul autobuzelor, camioanelor cu/sau fără remorcă, tractoarelor rutiere cu/sau fără semiremorcă (a căror sarcină masică pe axă nu depășește limitele admise), subiecții impunerii sînt obligați să aibă asupra lor confirmarea ce atestă achitarea vinietai doar în cazul circulației unităților de transport respective pe drumurile publice.

Articolul 347-1. Perioada și termenele de valabilitate

(1) Subiecții impunerii pot achita vinieta pentru o perioadă de valabilitate de o zi, 7 zile, 15 zile, 30 de zile, 90 de zile, 180 de zile și 12 luni.

(2) Perioadele de valabilitate se determină astfel:

a) o zi – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității;

b) 7 zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 6 zile;

c) 15 zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 14 zile;

d) 30 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 29 de zile;

e) 90 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 89 de zile;

f) 180 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 179 de zile;

g) 12 luni – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 364 de zile.

(3) Perioada de valabilitate a vinietai începe de la ora 00:00 a zilei solicitate de utilizator și expiră la ora 24:00 a ultimei zile a perioadei pentru care a fost achitată taxa.

(4) Dacă data de început a valabilității este ziua în curs, valabilitatea vinietai începe de la ora eliberării confirmării care atestă plata taxei și expiră la ora 24:00 a ultimei zile a perioadei pentru care a fost achitată taxa.

Articolul 348. Înlesniri

(1) Prevederile prezentului capitol nu se aplică autovehiculelor înmatriculate în statele cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale sau multilaterale privind transportul rutier fără achitarea taxelor rutiere.

(2) Acordarea scutirilor în conformitate cu prezentul articol este condiționată de acordarea unor drepturi reciproce de către statele respective.

(3) În cazul în care în statele cu care Republica Moldova are încheiate acorduri bilaterale sau multilaterale privind transportul rutier fără achitarea taxelor rutiere sînt percepute taxe rutiere contrar prevederilor acordurilor încheiate, pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele înmatriculate în statele respective se percep taxe conform normelor general stabilite.

(4) Ministerul Economiei și Infrastructurii va informa Serviciul Vamal și Poliția de Frontieră despre statele în care se percep taxe pentru folosirea drumurilor contrar acordurilor încheiate.

Capitolul 3-1 abrogat.

Capitolul 4. Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise

Articolul 349. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi) și persoanele juridice (rezidente și nerezidente) posesoare de autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise.

Articolul 350. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii sunt autovehiculele înmatriculate, precum și cele neînmatriculate în Republica Moldova, a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise și care folosesc drumurile Republicii Moldova.

(2) Nu constituie obiect al impunerii:

a) autovehiculele deținute de unitățile Ministerului Apărării;

b) autovehiculele deținute de unitățile subordonate Ministerului Afacerilor Interne;

c) autovehiculele deținute de unitățile subordonate Ministerului Economiei și Infrastructurii;

d) autovehiculele specializate utilizate în exclusivitate pentru servicii de ambulanță;

e) autovehiculele care efectuează transporturi de echipamente de prim ajutor și ajutoare umanitare în cazul unor calamități sau dezastre naturale.

Articolul 351. Cotele impunerii

(1) Taxa pentru autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise se achită conform cotelor stabilite în anexa nr.3 la prezentul titlu.

(2) - abrogat.

(3) În cazul în care și masa totală, și sarcina masică pe axă, și dimensiunile depășesc limitele admise, taxa se constituie din suma taxelor calculate pentru fiecare indice în parte.

(4) Cotele stabilite ale taxei se dublează pentru autovehiculele a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise dacă aceste autovehicule circulă fără autorizație specială sau dacă masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizație.

Articolul 352. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

(1) Taxa pentru autovehiculele înmatriculate sau neînmatriculate în Republica Moldova se calculează de către organul de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier conform anexei nr.3 la prezentul titlu.

(2) Modul de calculare a masei totale, a sarcinii masice pe axă și a dimensiunilor se stabilește de Guvern.

(3) Subiecții impunerii achită taxa, în mărime deplină, pînă la obținerea actelor ce permit transportul rutier cu autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise.

(4) În cazul în care, la intrarea în țară, se depistează, în baza analizei de risc, autovehicule înmatriculate sau neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, care circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizația specială, organele vamale nu permit trecerea frontierei de stat pînă la prezentarea autorizației sau regularizarea neconformității constatate.

(5) În cazul în care, la ieșirea din țară, se depistează, în baza analizei de risc, autovehicule înmatriculate sau neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, care

circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizația specială, organele vamale calculează taxa conform art.351 alin.(4) și nu permit trecerea frontierei de stat pînă la prezentarea confirmării care atestă plata taxei.

(6) În situația specificată la alin.(5), organul vamal întocmește un proces-verbal de constatare în două exemplare, un exemplar fiind înmînat reprezentantului agentului transportator, iar al doilea exemplar fiind remis organului de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier.

(8) Taxa se achită în lei moldovenești sau în valută străină, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data eliberării actelor ce permit circulația cu depășirea limitelor admise. În cazul specificat la alin.(4) din prezentul articol, taxa se calculează pornind de la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data trecerii frontierei de stat. În cazul menționat la alin.(5) din prezentul articol, taxa se calculează pornind de la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data întocmirii procesului-verbal de constatare a lipsei autorizației speciale ori a necorespunderii masei totale, sarcinii masice pe axă sau dimensiunilor datelor indicate în autorizația specială.

(9) Subiecții impunerii achită taxa prin intermediul unei bănci. Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeași zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

(10) Organul specificat la alin.(1) lit.a) din prezentul articol prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, informația privind sumele calculate și achitate ale taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(11) Subiecții impunerii rezidenți ai Republicii Moldova care desfășoară activitate de întreprinzător prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au fost obținute actele necesare pentru circulația cu depășirea limitelor admise, darea de seamă privind taxa calculată, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

Capitolul 5. Taxa pentru folosirea drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj

Articolul 353. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice care solicită autorizație pentru efectuarea, în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, a lucrărilor subterane și/sau supraterane de montare a comunicațiilor inginerești, a lucrărilor de construcție a căilor de acces la

drumuri, a parcărilor, a clădirilor și amenajărilor, cu excepția obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere.

Articolul 354. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de lucrări de construcție și montaj, lucrările subterane și/sau supraterane de montare a comunicațiilor ingineresti, lucrările de construcție a căilor de acces la drumuri, a parcărilor, a clădirilor și amenajărilor.

Articolul 355. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.5 la prezentul titlu.

Articolul 356. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către organul abilitat al administrației publice centrale și locale în administrația căruia se află drumurile, prin înmulțirea cotei taxei cu:

- a) numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 și pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu;
- b) fiecare metru pătrat de suprafață folosită, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 lit.a), pct.5 și pct.6 din anexa nr.5 la prezentul titlu;
- c) fiecare metru liniar de suprafață folosită, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 lit.b)-d) și pct.4 din anexa nr.5 la prezentul titlu.

(2) Taxa se achită prin intermediul băncilor, printr-o plată unică:

- a) la data depunerii proiectelor și, respectiv, la data invitării specialistului la obiect, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 și pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu;
- b) pînă la obținerea autorizației pentru efectuarea lucrărilor.

(3) Organul abilitat al administrației publice centrale și locale în administrația căruia se află drumurile eliberează actele necesare pentru efectuarea lucrărilor doar la prezentarea copiei documentului de plată ce confirmă achitarea taxei.

(4) Sumele taxelor achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a actelor necesare pentru efectuarea lucrărilor.

(5) Organul abilitat al administrației publice centrale și locale în administrația căruia se află drumurile prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informație privind subiecții impunerii și sumele calculate și achitate ale taxei.

(6) Subiecții impunerii prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au fost obținute actele necesare pentru efectuarea lucrărilor, darea de seamă privind achitarea taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

Capitolul 6. Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare

Articolul 357. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice care solicită autorizație pentru amplasarea publicității exterioare în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

Articolul 358. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de amplasare în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților a obiectivelor de publicitate exterioară, obiectivele de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, inclusiv pe terenuri proprietate a subiectului impunerii: afișe, panouri, standuri, instalații și construcții (situat separat sau pe pereții și pe acoperișurile clădirilor), firme tridimensionale, firme luminoase, tablouri suspendate electromecanice și electronice, alte mijloace tehnice publicitare.

Articolul 359. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.6 la prezentul titlu.

Articolul 360. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 361. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

(1) Pentru obiectivele de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, taxa se calculează prin înmulțirea cotei taxei cu:

a) numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu;

b) fiecare metru pătrat de suprafață publicitară, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 din anexa nr.6 la prezentul titlu.

(2) La calcularea taxei se iau în calcul ambele suprafețe publicitare ale obiectivului (recto și verso).

(3) Sumele taxelor achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a autorizației pentru amplasarea obiectivului de publicitate exterioară.

(4) Taxa se achită pînă la efectuarea acțiunilor specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu și pînă la eliberarea autorizației pentru amplasarea obiectivelor specificate la pct.3 din această anexă.

(5) Pentru perioada fiscală în care a fost solicitată autorizația de amplasare a obiectivului de publicitate exterioară, taxa se calculează de către organul abilitat al administrației publice centrale, care prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informație privind subiecții impunerii și sumele calculate și achitate ale taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Pentru perioadele fiscale următoare, subiectul impunerii calculează taxa de sine stătător și o achită, prin intermediul băncilor, printr-o plată unică, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind suma taxei calculate pentru anul curent, precum și privind sumele taxei achitate în anul precedent la eliberarea autorizației, se prezintă de către subiectul impunerii anual, pînă la 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind taxa calculată se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

(7) Agenții economici abilitați să exploateze sectoare ale drumurilor din afara perimetrului localităților în a căror zonă de protecție sînt amplasate obiective de publicitate exterioară transmit, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, Serviciului Fiscal de Stat o informație privind fiecare obiect și subiect al impunerii, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(9) Dacă obiectivul de publicitate exterioară a fost amplasat sau a fost retras pe parcursul perioadei fiscale, taxa se calculează din ziua în care a fost obținută autorizația sau, respectiv, pînă în ziua în care obiectivul a fost retras în modul stabilit de organul abilitat al administrației publice centrale.

Capitolul 7. Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere

Articolul 362. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice care solicită autorizație pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

Articolul 363. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de amplasare în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților a obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere și obiectivele de prestare a serviciilor rutiere amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, inclusiv pe terenuri proprietate a subiectului impunerii: stații de alimentare cu combustibil, stații de deservire tehnică, puncte de vulcanizare, tarabe, unități de comerț cu amănuntul, întreprinderi de alimentație publică, structuri de primire turistică cu funcții de cazare și de servire a mesei.

Articolul 364. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.6 la prezentul titlu.

Articolul 365. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 366. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

(1) Pentru obiectivele de prestare a serviciilor rutiere amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, taxa se calculează prin:

a) înmulțirea cotei taxei cu numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu;

b) înmulțirea cotei taxei cu numărul:

- contoarelor de evidență a combustibilului livrat, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.a) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

- posturilor de prestare a serviciilor, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.b) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

- punctelor de vulcanizare, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.c) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

c) înmulțirea cotei taxei cu numărul de obiective amplasate, în cazul obiectelor impunerii specificate la pct.4 lit.d) și e) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

d) înmulțirea cotei taxei cu fiecare metru pătrat de suprafață a terenului proprietate publică a statului din zona drumului folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului, în cazul obiectelor impunerii de la pct.4 din anexa nr.6 la prezentul titlu.

(2) Taxa se achită pînă la efectuarea acțiunilor specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu și pînă la eliberarea autorizației pentru amplasarea obiectivelor specificate la pct.4 din această anexă.

(3) Pentru perioada fiscală în care a fost solicitată autorizația de amplasare a obiectivului de prestare a serviciilor rutiere, taxa se calculează de către organul abilitat al administrației publice centrale, care prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informație privind subiecții impunerii și sumele calculate și achitate ale taxei, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(4) Pentru perioadele fiscale următoare, subiectul impunerii calculează taxa de sine stătător și o achită, prin intermediul băncilor, printr-o plată unică, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind suma taxei calculate pentru anul curent, precum și privind sumele taxei achitate în anul precedent la eliberarea autorizației, se prezintă de către subiectul impunerii anual, pînă la 25 martie a perioadei fiscale curente. Darea de seamă privind taxa calculată se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2-1).

(5) Agenții economici abilitați să exploateze sectoarele de drum în a căror zonă de protecție sînt amplasate obiective de prestare a serviciilor rutiere transmit, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, Serviciului Fiscal de Stat o informație privind fiecare obiect și subiect al impunerii, în forma stabilită de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) În cazul în care terenul ocupat de obiectivele de prestare a serviciilor rutiere (inclusiv căile de acces, parcările și spațiile verzi) este situat parțial în zona drumului public și/sau zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților, taxa pentru teren se calculează doar pentru suprafața de teren proprietate publică a statului, delimitată și stabilită în modul prevăzut de legislație, teren folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului.

(7) Dacă obiectivul de prestare a serviciilor rutiere a fost amplasat sau a fost lichidat pe parcursul perioadei fiscale, taxa se calculează, în modul stabilit, din ziua în care a fost obținută autorizația pentru amplasare sau, respectiv, pînă în ziua în care obiectivul a fost lichidat. Se consideră că obiectivul a fost lichidat din data retragerii autorizației de către organul abilitat al administrației publice centrale.

(8) Taxele achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a autorizației pentru amplasarea obiectivului.

(9) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, o informație cu privire la subiecții impunerii cărora le-au fost retrase autorizațiile, indicînd și data retragerii autorizațiilor.

(10) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă Serviciului Fiscal de Stat, trimestrial, o informație cu privire la subiecții impunerii care și-au retras obiectivele, indicînd și data la care obiectivele au fost retrase în modul stabilit de acesta.

Anexa nr.1. Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova

Nr. crt.

Obiectul impunerii

Unitatea de măsură

Taxa, lei

1.

Motocicletă, moped, scuter, motoretă cu capacitatea cilindrică a motorului:

a) de pînă la 500 cm³ inclusiv

unitate

300

b) de peste 500 cm³

unitate

600

2.

Autoturisme, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism cu capacitatea cilindrică a motorului:

a) de pînă la 2000 cm³ inclusiv

cm³

0,60

b) de la 2001 la 3000 cm³ inclusiv

cm³

0,90

c) de la 3001 la 4000 cm³ inclusiv

cm³

1,2

d) de la 4001 la 5000 cm³ inclusiv

cm³

1,5

e) de peste 5001 cm³

cm³

1,8

3.

Remorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare

tonă

270

4.

Semiremorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare:

a) de pînă la 20 t inclusiv

tonă

225

b) de peste 20 t

unitate

4500

5.

Autoremorchere, tractoare

unitate

2250

6.

Autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion, orice alte autovehicule cu autopropulsie, cu masa totală:

a) de pînă la 1,6 t inclusiv

unitate

1200

b) de la 1,6 t pînă la 5,0 t inclusiv

unitate

2250

c) de la 5,0 t pînă la 10,0 t inclusiv

unitate

3000

d) de peste 10,0 t

unitate

4500

7.

Autobuze cu capacitatea*:

a) de pînă la 11 locuri

unitate

2925

b) de la 12 la 17 locuri inclusiv

unitate

3600

c) de la 18 la 24 locuri inclusiv

unitate

4275

d) de la 25 la 40 locuri inclusiv

unitate

4725

e) de peste 40 locuri

unitate

5400

* Numărul de locuri se calculează fără locul șoferului.

Anexa nr.2. Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta)

Nr.

crt.

Obiectul impunerii

Perioada,

zile

Taxa, euro

1

Autovehiculele clasificate la poziția tarifară 8703 și remorcile atașate la acestea

7

4

15

8

30

16

90

45

180

85

2

Autovehiculele clasificate la poziția tarifară 8703 și remorcile atașate la acestea, introduse pe teritoriul vamal de către persoanele fizice cu domiciliul în orice stat străin și care dețin permis de conducere emis în țara în care au domiciliu, declarate prin acțiune, aflate pe teritoriul vamal al Republicii Moldova

peste 180

180

se achită pentru fiecare perioadă consecutivă de 180 de zile, inclusiv perioadele incomplete ce urmează după primele 180 de zile

3

Autobuze cu capacitatea:

a) de la 9 la 24 locuri inclusiv

1

6

7

24

30

48

90

120

12 luni

480

b) de peste 25 locuri

1

7

7

28

30

56

90

140

12 luni

560

4

Camioane cu/fără remorcă, tractoare rutiere cu/fără semiremorcă (a căror sarcină masică pe axă nu depășește limitele admise), cu masă totală:

a) de pînă la 3,5 t inclusiv

1

5

7

20

30

40

90

100

12 luni

400

b) de la 3,5 la 10 t inclusiv

1

8

7

32

30

64

90

160

12 luni

640

c) de la 10 la 40 t inclusiv

1

11

7

55

30

112

90

280

12 luni

1120

Anexa nr.3. Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise
Nr.

crt.

Obiectul impunerii

Taxa, euro

1

Eliberarea avizului preliminar și a autorizației speciale la cerere

5

2

Depășirea sarcinii masice pe axe admise:

a) până la 2 t inclusiv

0,15 pentru fiecare tonă depășire x km

b) peste 2 t

0,30 pentru fiecare tonă depășire x km

3

Depășirea masei totale admise a autovehiculelor cu încărcătură (fără depășirea sarcinii masice pe axă)

0,08 pentru fiecare tonă depășire x km

4

Depășirea dimensiunilor admise cu respectarea condițiilor pentru sarcina masică:

a) lățimea sau înălțimea până la 50 cm ori lungimea până la 100 cm

0,2 pentru fiecare km

b) lățimea sau înălțimea cu 51–100 cm ori lungimea cu 100–200 cm

0,3 pentru fiecare km

c) lățimea sau înălțimea cu 101–150 cm ori lungimea cu 201–350 cm

0,5 pentru fiecare km

d) lățimea sau înălțimea cu 151–200 cm ori lungimea cu 351–600 cm

0,7 pentru fiecare km

e) lățimea sau înălțimea cu 201–250 cm ori lungimea cu 601–900 cm

0,9 pentru fiecare km

f) lățimea sau înălțimea cu 251–300 cm ori lungimea cu 901–1200 cm

1,2 pentru fiecare km

g) lățimea sau înălțimea cu peste 301 cm ori lungimea cu peste 1201 cm

1,5 pentru fiecare km

5

Recântărirea autovehiculului sau măsurarea repetată a dimensiunilor după transpunerea încărcăturii

7,0 pentru o operațiune

Anexa nr.5. Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonele de

protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj

Nr.

crt.

Obiectul impunerii

Unitatea

de măsură

Taxa, lei

1.

Examinarea și perfectarea documentelor, coordonarea deciziilor de proiecte și eliberarea de prescripții tehnice

1 proiect

90

2.

Invitarea specialistului la obiect

1 proiect

108

3.

Eliberarea de autorizații pentru efectuarea lucrărilor subterane de montare a comunicațiilor inginerești:

a) prin metodă deschisă (de tranșee) peste drum

1 m²

126

b) prin metodă închisă (perforare, străpungere) pe sub drum

1 m

36

c) de-a lungul drumurilor

1 m

18

d) sub trotuare

1 m

27

4.

Eliberarea de autorizații pentru efectuarea lucrărilor supraterane de montare a comunicațiilor ingineresti:

a) pe piloni de-a lungul drumurilor

1 m

18

b) de-a lungul podurilor

1 m

72

c) suspendate deasupra drumurilor

1 m

54

5.

Eliberarea de autorizații pentru construcția căilor de acces la drumuri, parcarilor și benzilor suplimentare

1 m²

9

6.

Eliberarea de autorizații pentru construcția de clădiri și amenajări (cu excepția obiectivelor pentru prestarea de servicii rutiere)

1 m2

54

7.

Efectuarea de lucrări fără autorizația organelor de administrare rutieră (fără a se lua în considerare plata pentru eliberarea autorizației)

1 obiectiv

1800

Anexa nr.6. Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare și taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere

Nr.

crt.

Obiectul impunerii

Unitatea de măsură

Taxa, lei

1

Examinarea și perfectarea documentelor, coordonarea deciziilor de proiecte și eliberarea de prescripții tehnice

1 proiect

90

2

Invitarea specialistului la obiect

1 proiect

108

3

Obiective de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților

1 m² de suprafață publicitară

500

4

Obiective de prestare a serviciilor rutiere în zona drumului public și/sau zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților:

a) stații de alimentare cu combustibil

1 contor de evidență a combustibilului livrat

900

1 m² suprafață teren*

16

b) stații de deservire tehnică

1 post de prestare a serviciilor**

900

1 m² suprafață teren*

16

c) puncte de vulcanizare

1 punct

360

1 m² suprafață teren*

16

d) unități de comerț cu amănuntul, întreprinderi de alimentație publică, structuri de primire turistică cu funcții de cazare și de servire a mesei

pînă la 100 m²

1800

1 m² suprafață teren*

16

100 m² și mai mult

3600

1 m² suprafață teren*

16

e) tarabe (puncte comerciale) amplasate în afara localităților

1 tarabă (punct)

180

1 m² suprafață teren*

16

* Pentru obiectivele prevăzute la pct.4, suprafața terenului supusă taxării va fi suprafața terenului proprietate publică a statului din zona drumului (delimitată și stabilită în modul prevăzut de legislație), teren folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului cu toate construcțiile auxiliare, inclusiv pentru realizarea căilor de acces la drumuri, parcărilor și pentru amenajarea spațiilor verzi.

**Numărul de posturi se determină pornind de la numărul de autovehicule care pot fi deservite.

Titlul X. Alte regimuri fiscale

Capitolul 1. Regimul fiscal al rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației

Articolul 367. Noțiuni

În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noțiuni:

- 1) Impozit unic – sumă datorată lunar la buget de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației conform art.15 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.
- 2) Regim standard de impozitare – sistemul general de impozitare, prevăzut de prezentul cod, de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta, ce urmează a fi aplicat în modul general stabilit.
- 3) Regim special de impozitare – sistemul de impozitare prevăzut de prezentul capitol, precum și de legislația cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.
- 4) Plăți salariale – orice plată efectuată angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii.

Articolul 368. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii cu impozitul unic sînt orice persoane juridice și fizice înregistrate în Republica Moldova în calitate de subiecți ai activității de întreprinzător și care întrunesc cumulativ condițiile specificate în legislația cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.

(2) Pentru determinarea faptului dacă rezidentul parcului pentru tehnologia informației desfășoară activitate principală, care generează 70% sau mai mult din veniturile din vânzări, se calculează raportul dintre suma venitului obținut din vânzarea serviciilor, lucrărilor permise în parc în conformitate cu art.8 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației și suma totală a venitului din vânzarea produselor (mărfurilor), prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, venituri înregistrate în evidența contabilă. În acest caz, ambii indicatori ce țin de mărimea venitului din vânzări se determină lunar, cu total cumulativ de la începutul anului calendaristic respectiv sau de la începutul activității în parcul pentru tehnologia informației.

(3) Nu se consideră încălcare a prevederilor alin.(2) neîndeplinirea indicatorului ce ține de activitatea principală pe parcursul a cel mult oricărui 2 luni calendaristice ale anului calendaristic în curs, cu condiția asigurării indicatorului de 70% calculat total pentru anul respectiv, inclusiv perioada fiscală tranzitorie.

Articolul 369. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii cu impozit unic îl reprezintă venitul din vânzări, înregistrat lunar în evidența contabilă. Mărimea venitului respectiv se determină în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau, după caz, ale IFRS, în condițiile legislației în vigoare.

(2) Suma minimă a impozitului unic se calculează în funcție de numărul de angajați care, pe parcursul perioadei fiscale, au lucrat cel puțin o zi în baza unui contract individual de muncă încheiat cu rezidentul parcului pentru tehnologia informației și de quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală respectivă.

(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) va micșora mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discountul), inclusiv în cazul în care vânzările aferente au fost reflectate în anii precedenți.

Articolul 370. Cota impozitului

(1) Cota impozitului unic constituie 7% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin decât suma minimă stabilită la alin.(2).

(2) Suma minimă a impozitului unic se va determina lunar pentru fiecare angajat și va constitui 30% din quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală.

Articolul 371. Perioada fiscală

(1) Perioadă fiscală pentru impozitul unic se consideră luna calendaristică.

(2) Impozitul unic se determină lunar, reieșind din mărimea obiectului impunerii, înregistrat în evidența contabilă pe parcursul lunii de gestiune, fără a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.

Articolul 372. Componenta impozitului unic

(1) În componența impozitului unic sînt incluse următoarele impozite, taxe și contribuții:

- a) impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;
- b) impozitul pe venit din salariu;
- c) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori;
- d) primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și angajatori;
- e) taxele locale;
- f) impozitul pe bunurile imobiliare;

g) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.

(2) În componența impozitului unic nu se includ următoarele impozite, taxe și contribuții:

a) impozitul pe venit reținut la sursa de plată, stabilit în conformitate cu prevederile art.88 alin.(5), art.89, 90, 90-1 și 91, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate/reținute la efectuarea plăților în folosul persoanelor fizice, altele decât plățile salariale;

b) taxa pe valoarea adăugată;

c) accizele;

d) taxele rutiere, cu excepția taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

e) alte impozite, taxe și plăți obligatorii nespecificate expres ca parte componentă a impozitului unic în conformitate cu alin.(1).

Articolul 373. Calculul, raportarea și achitarea impozitului unic

(1) Calculul și raportarea impozitului unic se efectuează de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației lunar, prin prezentarea unei dări de seamă către Serviciul Fiscal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. Formularul și modul de completare a acestei dări de seamă se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(2) Impozitul unic se achită integral la bugetul de stat de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației lunar, pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, la contul trezorerial conform codului IBAN corespunzător sediului acestora, generat de Ministerul Finanțelor în acest scop, și ulterior se repartizează în conformitate cu prevederile art.14 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației. Contribuabilii rezidenți ai parcurilor pentru tehnologia informației care dispun de subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) calculează și achită impozitul unic integral la bugetul de stat conform adresei sediului central (adresei juridice).

(3) Restituirea sumei plătite în plus a impozitului unic se efectuează, în modul și în termenele stabilite la art.176, de către administratorii de venituri de la conturile la care a fost repartizat.

(4) Darea de seamă se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, conform art.187 alin.(2-1).

Articolul 374. Prezentarea altor informații aferente impozitului unic

(1) În afară de darea de seamă menționată la art.373, rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației vor prezenta următoarele informații aferente impozitului unic:

a) nota informativă privind plățile salariale efectuate de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în folosul angajaților. Nota în cauză se prezintă Serviciului Fiscal de Stat anual, pînă la data de 25 ianuarie a anului următor anului calendaristic în care au fost efectuate plăți în folosul angajaților, și are scop informativ;

b) informația cu privire la plățile salariale efectuate de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în folosul angajaților, inclusiv date cu privire la numărul de luni pe parcursul cărora plățile salariale achitate au fost impozitate prin aplicarea impozitului unic. Informația în cauză se prezintă de către rezidenții parcurilor, anual, fiecărui angajat căruia i-au fost achitate plăți salariale impozitate prin aplicarea impozitului unic, pînă la 1 martie a anului următor celui în care au fost efectuate asemenea plăți;

c) darea de seamă privind impozitul pe venit, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate.

Formularul notei de informare, cel al informației cu privire la plățile salariale și cel al dării de seamă, menționate în prezentul alineat, precum și modul de completare a acestora se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(2) Dările de seamă, declarațiile, alte rapoarte aferente impozitelor, contribuțiilor, altor plăți obligatorii la buget care nu intră în componența impozitului unic în conformitate cu prevederile art.372 alin.(2) se prezintă autorităților corespunzătoare în modul general stabilit.

Articolul 375. Tranziția de la regimul standard de impozitare la cel special de impozitare

(1) Odată cu trecerea de la regimul standard de impozitare la cel special sau invers, noile prevederi se aplică începînd cu luna următoare lunii în care a fost obținut titlul de rezident al parcului pentru tehnologia informației sau, respectiv, a fost retras acest titlu.

(2) În cazul în care plățile salariale datorate angajaților sînt calculate în perioada în care a fost aplicat unul dintre aceste regimuri de impozitare (special sau standard), iar achitarea acestora se efectuează în perioada în care se aplică celălalt regim de impozitare, impozitul pe venit din salariu, precum și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente acestor plăți se vor determina și se vor achita la data

achitării acestor plăți salariale, conform mecanismului aplicat la data calculării acestora.

Articolul 376. Norme speciale privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător

(1) Pe perioada aplicării impozitului unic, rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației nu au obligația de a ține evidența și de a calcula amortizarea mijloacelor fixe în scop fiscal conform modului prevăzut în titlul II. Evidența mijloacelor fixe se va efectua în conformitate cu normele contabile stabilite.

(2) Veniturile realizate de rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, altele decât cele obținute din vânzări, se consideră ca fiind impozitate prin aplicarea impozitului unic și nu se impozitează separat conform regimului standard de impozitare.

(3) Odată cu trecerea de la regimul special de impozitare la cel standard, pierderile suportate de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației pe perioada aplicării regimului special nu pot fi luate în considerare la determinarea mărimii pierderilor pasibile reportării în conformitate cu prevederile art.32.

(4) Rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației cu statut de persoană fizică (întreprinzătorii individuali) nu vor include în declarația anuală a persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit venitul obținut din activitatea desfășurată în parc.

(5) La achitarea prealabilă a dividendelor, rezidenții parcurilor care aplică regimul special de impozitare nu vor avea obligația de achitare a impozitului pe venit în conformitate cu prevederile art.80.

Articolul 377. Norme speciale privind impozitul pe venit din salariu

(1) Plățile salariale obținute de angajații rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației sînt considerate ca fiind impozitate final, fără necesitatea declarării și achitării adiționale a impozitului pe venit.

(2) Pentru perioada aplicării impozitului unic nu pot fi acordate, conform art.33-36, scutiri și alte deduceri referitoare la plățile salariale achitate de rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție (soț).

(3) Pentru perioada aplicării impozitului unic, rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației nu au obligația de a completa fișa personală de evidență a veniturilor sub formă de salariu și a altor plăți efectuate de rezident în folosul angajaților săi.

Articolul 378. Consecințele nerespectării regimului special de impozitare

(1) În cazul în care organul abilitat cu atribuții de administrare a impozitului unic constată că rezidentul parcului pentru tehnologia informației a încălcat condițiile regimului special de impozitare necesare pentru aplicarea impozitului unic, obligațiile fiscale ale rezidentului, precum și obligațiile acestuia privind achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală vor fi recalculat în modul general stabilit începând cu luna în care a fost comisă încălcarea.

(2) Plățile ce rezultă din recalcularea, conform alin.(1), a impozitelor, contribuțiilor și altor plăți se achită din contul surselor rezidentului parcului pentru tehnologia informației, fără a fi recalculat obligațiile angajaților acestuia.

(3) Pentru încălcarea condițiilor regimului special de impozitare necesare pentru aplicarea impozitului unic, rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației poartă răspundere conform titlului V. Prevederile art.228 nu se aplică în acest caz.

(4) Pentru încălcarea termenului de achitare a impozitului unic de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, față de aceștia se aplică (se calculează) majorarea de întârziere în mărimea stabilită în legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat. Majorarea de întârziere se achită la același cont trezorerial de încasări ca și impozitul unic, cu repartizarea proporțională a acesteia pe diferite componente ale bugetului public național.

(5) Amenzile aplicate și calculate nu sînt parte componentă a impozitului unic și se achită, în modul general stabilit, la contul trezorerial de încasări, altele decît impozitul unic, conform clasificăției economice separate.

Articolul 379. Organul abilitat cu atribuții de administrare a impozitului unic

(1) Administrarea impozitului unic se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat. În acest scop, administrația parcului pentru tehnologia informației este obligată să prezinte Serviciului Fiscal de Stat informația privind agenții economici înregistrați în Registrul de evidență a rezidenților parcului pentru tehnologia informației în modul stabilit de acesta.

(2) Serviciul Fiscal de Stat furnizează Casei Naționale de Asigurări Sociale și Companiei Naționale de Asigurare în Medicină informații în modul și în forma stabilite de comun acord.

Codul este valabil. Relevanța verificată la 03.09.2021